Jaarstukken 2023

Inhoudsopgave

Jaarstukken 2023 1
Inhoudsopgave 2
Voorwoord 2
Onderdeel A: Jaarverslag 2023 4
Inleiding 4
Kerngegevens 5
Programma's 7
Programma 1 | Inwoners, bestuur en veiligheid 7
Programma 2 | Sociale leefomgeving 15
Programma 3 | Fysieke leefomgeving 27
Programma 4 | Bestuurlijke samenwerking en financiën 38
Overzicht algemene dekkingsmiddelen 43
(Verplichte) paragrafen 44
Lokale heffingen 44
Weerstandsvermogen 51
Onderhoud kapitaalgoederen 62
Financiering 67
Bedrijfsvoering 71
Wet Open Overheid 74
Verbonden partijen 74
Grondbeleid 77
Duurzaamheid 78
Global Goals 81
Onderdeel B: Jaarrekening 2023 86
Overzicht van baten en lasten 86
Balans 87
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 89
Toelichting op balans per 31 december 2023 95
Recapitulatie per taakveld 117
Resultaat uit bedrijfsvoering en resultaatbestemming 121
Verschillenanalyse gerealiseerd resultaat 122
Rechtmatigheid 130
Onvoorziene uitgaven en incidentele baten en lasten 130
Voorstel resultaatbestemming 137
Single information Single Audit (SISA) 139
Wet normering Bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector 156
Besluit vaststelling jaarrekening 2023 157
Bijlagen 157
Bijlage 1: Overzicht van restantkredieten 157
Bijlage 2: Toelichting mutaties 164
Bijlage 3: Kerncijfers Verbonden partijen 170
Bijlage 4: Landelijke taakvelden en indicatoren 178

Voorwoord

Woord vooraf

Voor u liggen de jaarstukken 2023 van de gemeente Beekdaelen. Zoals u van ons gewend bent leggen wij in deze jaarstukken zowel financieel als beleidsmatig verantwoording af over de uitvoering van het beleid dat via de kadernota en de programmabegroting voor 2023 is

vastgesteld.
In het jaar 2023 hebben wij als college gewerkt aan de verdere uitvoering van het coalitieprogramma 2022-2026 'Ons thuis, ons Beekdaelen'. In deze jaarrekening geven wij aan hoeveel geld er binnen kwam, hoeveel geld we hebben uitgegeven en welke activiteiten en plannen we hiervoor hebben uitgevoerd.
Op mondiale schaal was het jaar 2023 een jaar dat gekenmerkt werd door aardbevingen, overstromingen door noodweer en meerdere oorlogen en het daarmee samenhangend menselijk leed. De aanvallen van Rusland in Oekraïne en het conflict tussen Israël en Hamas springen hierbij in het oog. Ook op economisch vlak voelt de hele wereld, in meer of mindere mate, de effecten van deze gebeurtenissen. In mei 2023 verklaarde de Wereldgezondheidsorganisatie dat de coronapandemie niet langer een bedreiging vormt voor de wereldwijde gezondheid. Dat betekent weliswaar dat de pandemie en de bijbehorende maatregelen (zoals de lockdowns) tot het verleden behoren; dagelijks ervaren sommige mensen nog het leed hiervan.
In Nederland vond in 2023 een tweetal verkiezingen plaats. Op 15 maart 2023 waren de Provinciale Statenverkiezingen en op 23 juni 2023 is het nieuwe college van Gedeputeerde Staten in Limburg benoemd door Provinciale Staten. Het college wordt gevormd door BBB, VVD, PvdA, SP en CDA en geeft uitvoering aan het coalitieakkoord 'Elke Limburger telt!'. Op 21 juni 2023 heeft de Gouverneur een officieel bezoek gebracht aan onze gemeente. Nadat het kabinet in de zomer was gevallen, stond november 2023 in het teken van de Tweede Kamerverkiezingen. Na de verkiezingen zijn de besprekingen over het vormen van een nieuw kabinet opgestart; ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening zijn de gesprekken tussen de PVV, BBB, NSC en VVD nog gaande.
Natuurlijk raken bovenstaande gebeurtenissen ook onze gemeente. Dat neemt echter niet weg dat er in het jaar 2023 ook successen gevierd en resultaten behaald zijn. We noemen onderstaand een aantal voorbeelden. De gemeenteraad heeft eind december 2023 een motie aangenomen en het college verzocht een positieve grondhouding aan te nemen en te onderzoeken of de negen schutterijen uit Beekdaelen het OLS 2024 kunnen organiseren. Op 27 december 2023 heeft de OLS-federatie het besluit genomen dat Beekdaelen in 2024 het OLS gaat organiseren. Op die manier geven wij daadwerkelijk invulling aan de woorden 'Beekdaelen maken wij samen'.
In 2023 hebben we flinke vooruitgang geboekt in de ontwikkelingen van de kern Schinveld, de Nuinhofwijk en de nieuwbouwplannen in Schimmert en zijn er met diverse initiatieven - verspreid over de dorpen in Beekdaelen- goede bijdragen geleverd aan de totstandkoming van de in de woondeal gemaakte afspraken. Het strategische accommodatiebeleid is vastgesteld en de inzet van dorpscoördinatoren vormt onderdeel van ons beleid. Eind 2023 is afscheid genomen van het oude ruimtelijke regime om in 2024 ruimte te maken voor de nieuwe omgevingswet. Gelet op de klimaatsveranderingen en de daarmee gepaard gaande wateroverlast in onze gemeente hebben wij -als voorbeeld- de intentieovereenkomst over de aanpak wateroverlast in Wijnandsrade en Aalbeek ondertekend en is de transitievisie warmte 2.0 vastgesteld. De perikelen met de (jeugd)zorgaanbieders baart ons zorgen. De ontwikkelingen rondom de bouw van het kindcentrum in Amstenrade verlopen positief en in 2023 is er een besluit genomen over de realisatie van een nieuw kindcentrum in het middengebied (Merkelbeek). Ook in 2023 hebben wij panden aangepast, zodat een veilige en adequate opvang van Oekraïense vluchtelingen verspreid over onze kernen heeft kunnen plaatsvinden.
Conform onze 360 graden visie hebben wij een bijdrage geleverd aan zowel de Regiodeal Zuid-Limburg als de regiodeal Parkstad; beide aanvragen zijn door het rijk met miljoenensubsidies gehonoreerd. Daarnaast hebben wij een actieve bijdrage geleverd aan danwel het voortouw genomen bij de totstandkoming van Panorama Zuid-Limburg, de notitie 'Perspectief in Zuid-Limburg, een gemeentelijke visie op de transitie van het landelijk gebied', de concept agenda Zuid-Limburg en het concept ontwikkelperspectief NOVEX.
Eind 2023 hebben wij het ingezette traject 'doorontwikkeling gemeentelijke organisatie

Beekdaelen' geëvalueerd. We hebben de afgelopen jaren succesvol geïnvesteerd in de kwaliteit en kwantiteit van onze medewerkers, de managementinformatie, de organisatiestructuur en het cultuurtraject. Dit maakt ons een stabiele, wendbare en weerbare organisatie.
Zoals bekend heeft er de afgelopen jaren een meerjarig extern onderzoek naar de effecten van de herindeling in Beekdaelen plaatsgevonden. Met gepaste trots kunnen wij concluderen dat het onderzoek laat zien dat de herindeling van de drie relatief kleine gemeenten tot de nieuwe middelgrote gemeente Beekdaelen volop is geslaagd. De visitatiecommissie spreekt haar waardering hiervoor uit. Ook geeft zij aan dat door de herindeling Beekdaelen -ondanks haar 'jonge leeftijd'- inmiddels een stevige rol en positie in de regio heeft verworven en dat de lokale democratie in Beekdaelen boven verwachting goed functioneert.
Het jaar 2023 wordt afgesloten met een positief resultaat van afgerond 1,9 miljoen euro. Duidelijk is dat het zogenoemde ravijnjaar 2026 langzaam dichterbij komt. Mede gelet op het feit dat er nog geen nieuw kabinet is gevormd, is er nog steeds veel onduidelijkheid over wat er over een paar jaar gaat gebeuren. Het gemeentefonds, waar een groot deel van onze middelen vandaan komt, wordt vanaf 2026 aanzienlijk kleiner. Zoals reeds aangekondigd in de begroting 2024 werken wij aan een plan om de financiële situatie in onze gemeente gezond te houden. Wij houden constant vinger aan de pols en zullen -met uw steun- de uitvoering van de ambities en plannen in Beekdaelen creatief en innovatief in de pas laten lopen met de financiële mogelijkheden. U kunt op ons rekenen!

Onderdeel A: Jaarverslag 2023

Inleiding

Intro

In deze jaarstukken leggen wij verantwoording af over het in 2023 gevoerde inhoudelijke en financiële beleid. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag enerzijds en de jaarrekening anderzijds.
Onderdeel A van deze jaarstukken, het jaarverslag, richt zich op de beleidsinhoudelijke realisatie van beleidsinitiatieven en projecten. Per programma wordt beschreven welke beleidsmatige doelstellingen vanuit de begroting 2023 zijn gerealiseerd. Het betreft de doelstellingen die zijn verwoord in het coalitieprogramma 2022-2026 'Ons thuis, ons Beekdaelen'. Aan het eind van ieder programma wordt een recapitulatie van de oorspronkelijke en bijgestelde begroting 2023 en de gerealiseerde uitgaven 2023 gegeven. Voor een analyse van de financiële verschillen tussen de bijgestelde raming 2023 en de realisatie 2023 per programma verwijzen wij naar onderdeel B van de jaarstukken. In dit onderdeel zijn de meer financiële aspecten beschreven. Een nadere inhoudelijke toelichting op die verschillen is in bijlage 2 is opgenomen.
De rekening van baten en lasten over 2023 sluit met een positief saldo van afgerond € 1,9 miljoen. Voor een nadere analyse van het rekeningresultaat verwijzen wij naar de jaarrekening 2023 waarin in de paragraaf 'verschillenanalyse gerealiseerd resultaat' per programma een verschillenanalyse is opgenomen.

Leeswijzer

In de jaarstukken 2023 wordt zowel financieel als beleidsmatig verantwoording afgelegd over het jaar 2023. In de inleiding van de programma's worden algemene beleidsontwikkelingen beschreven. In diezelfde programma's wordt onder het kopje 'wat hebben we ervoor gedaan' de projecten beschreven die bijdragen aan de doelstellingen van het coalitieprogramma.
De jaarstukken zijn opgebouwd uit:

- **een overzicht van een aantal kerngegevens**; de betreffende kerngegevens laten

- **de beleidsmatige en financiële verantwoording op programmaniveau;** In de inleiding van de programma's worden algemene beleidsontwikkelingen beschreven. In diezelfde programma's wordt onder het kopje 'wat hebben we ervoor gedaan' de projecten beschreven die bijdragen aan de doelstellingen van het coalitieprogramma.
- **de zogenaamde verplichte paragrafen aangevuld met de paragrafen 'Global Goals' en 'Duurzaamheid'.** De paragrafen beschrijven het beleid dat dwars door de programma's loopt.
- **de (financiële) jaarrekening 2023:** deze bevat onder andere een overzicht van baten en lasten en de balans.

In de bijlagen bij de jaarstukken is daarnaast een overzicht opgenomen van de restantkredieten per 31-12-2023 met een toelichting van opvallende verschillen ten opzichte van de ramingen. Daarnaast treft u in die bijlagen een uitgebreide verschillenanalyse aan met afwijkingen in baten en lasten in de jaarstukken 2023 ten opzichte van de (bijgestelde) begroting 2023. Het totaal van die afwijkingen vormt het jaarrekeningresultaat. Ook is in de bijlagen een uitgebreide toelichting opgenomen van de Verbonden Partijen van de gemeente Beekdaelen per 31 december 2023. Tenslotte zijn de landelijk verplicht gestelde beleidsindicatoren als bijlage bij de jaarstukken opgenomen.

Kerngegevens

Tabel kerngegevens

Kerngegevens per 1 januari gemeente Beekdaelen omschrijving	2023 begroot	2023 realisatie
A. Sociale structuur		
Aantal inwoners	35.922	35.894
· 0 tot en met 18 jaar	5.699	6.066
· 19 tot en met 64 jaar	20.655	19.878
· 65 jaar en ouder	9.568	9.950
totaal aantal periodieke bijstandsgerechtigden	419	426
· personen jonger dan 21 jaar	8	21
· personen van 21 tot en met 64 jaar	377	371
· personen van 65 jaar en ouder	8	18
· uitkeringsgerechtigden ingevolge de		
- IOAW	22	16
- IOAZ	4	
Aantal tewerkgestelden in de sociale werkvoorziening (in arbeidsjaren)	151,1	150,0
Aantal personen tewerkgestelden in de sociale werkvoorziening	171	169
B. Fysieke structuur		
Oppervlakte land (hectare)	7.831	7.831
Oppervlakte binnenwater (hectare)	18	18
Aantal woonruimten	16.722	16.858
Lengte van de wegen (kilometers)	379	399
Openbaar groen (hectare)	251	251
C. Financiële structuur (x € 1.000)		
Uitgaven gewone dienst	100.687	121.679
Opbrengst belastingen en recht	18.964	19.068
Algemene uitkering uit het Gemeentefonds	65.115	68.230
Boekwaarde investeringen	98.520	119.385
Vaste schuld		
· langlopende leningen	20.067	15.067
Reserves en voorzieningen:		
· algemene reserve	11.354	8.752
· reserves	59.135	80.737
· voorzieningen	15.928	14.622
D. Financiële structuur per inwoner		
Per inwoner:		
Uitgaven gewone dienst	2.803	3.390
Opbrengst belastingen en recht	528	531
Algemene uitkering uit het Gemeentefonds	1.813	1.901

Boekwaarde investeringen	2.743	3.326
Langlopende leningen	559	420
Algemene reserve	316	244
Bestemmingsreserves	1.646	2.249
Voorzieningen	443	407

Programma's

Inleiding programma's

De programma indeling in de jaarstukken hebben wij gebaseerd op de hoofdstukindeling van het coalitieakkoord 'Ons thuis, ons Beekdaelen':

1. Inwoners, bestuur en veiligheid
2. Sociale leefomgeving
3. Fysieke leefomgeving
4. Bestuurlijke samenwerking en financiën

Uw raad heeft in het duale stelsel een kaderstellende, budgetbepalende en controlerende taak. Doel van de programma's is om de raad te ondersteunen bij het invullen van die taken. Ieder programma start met een algemene beschouwing over het jaar 2023. Daarnaast wordt, per programma, antwoord gegeven op de 3 w-vragen:

Wat willen we bereiken

De basis voor de beantwoording van die vraag komt uit het coalitieakkoord 'Ons thuis, ons Beekdaelen'. De doelstellingen uit het programma zijn overgenomen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Om antwoord te geven op de tweede w- vraag hebben wij projecten en activiteiten benoemd die bijdragen aan de doelstellingen die zijn beschreven onder het kopje 'wat willen we bereiken'.

Wat heeft het gekost

Ieder programma wordt afgesloten met een overzicht van de totale lasten, de totale baten en de resultaatbestemming.

Programma 1 | Inwoners, bestuur en veiligheid

Inleiding

Het programma Inwoners, bestuur en veiligheid bestaat uit de taakvelden bestuur, personeel, burgerzaken, crisisbeheersing en brandweer en openbare veiligheid.

Anders besturen

De afgelopen jaren zien wij het vertrouwen van de burgers in de overheid langzaam afbrokkelen. Het gebrek aan vertrouwen is een landelijke trend en kent meerdere oorzaken. Lijdzaam toekijken is echter geen optie; wij willen het vertrouwen tussen burgers en overheid herstellen. Een betrouwbare overheid is rechtvaardig, deskundig, integer en heeft een luisterend en empathisch vermogen. Alle geledingen in de gemeente Beekdaelen (gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders en ambtelijke organisatie) zijn samen verantwoordelijk voor het zijn van een betrouwbare overheid.

We staan ten dienste van onze inwoners, ondernemers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Het college is toegankelijk, zichtbaar en geïnformeerd en beslist op basis van collegiaal besturen. We communiceren helder en transparant over wat wel en niet kan, zodat iedereen weet wat er verwacht kan worden. We werken met elkaar samen op basis van

gelijkwaardigheid en we investeren in elkaar. We nemen elkaar serieus en luisteren goed naar elkaar en denken met de ander mee. We voorkomen polarisatie. We houden vast wat goed gaat en staan open voor vernieuwing; met respect voor elkaars standpunten.
Het afgelopen jaar hebben wij in onze organisatie de week van de integriteit georganiseerd, waarin we met elkaar de dialoog gevoerd hebben over wat 'integer-zijn' is en hoe we hier in Beekdaelen mee omgaan. In 2023 hebben wij de verordening participatie en uitdaagrecht Beekdaelen 2023 vastgesteld. Daarnaast werken wij aan een cultuur van 'regels en moeten' naar 'regelen en ontmoeten'.

Burgerparticipatie

De gemeente Beekdaelen heeft de ambitie om een ontwikkeling door te maken op het gebied van burgerparticipatie, zelfsturing en zelforganisatie. De inzet van deze burgerparticipatie moet daarbij aansluiten bij de huidige tijd, de behoefte van de samenleving en de ambitie van het bestuur. Verder zien we dat door huidige maatschappelijke ontwikkelingen in het dagelijkse leven van inwoners veel verandert. Ook dit aspect leidt tot een grotere behoefte bij inwoners om invloed uit te oefenen op de democratische besluitvorming.
De afgelopen jaren zijn stappen gezet op het gebied van burgerparticipatie, zoals bijvoorbeeld het Adviesorgaan sociaal domein, de Dorpscoördinatoren, de Burgerinitiatieftafel, de Coöperatieve aanpak, de Werkgroep eenzaamheid, de Duurzaamheidstafel en de Energiecoöperatie.
Daarnaast staat de gemeente open voor diverse initiatieven vanuit de samenleving. Met het uitdaagrecht (ook wel bekend als right to challenge) kunnen inwoners de gemeente verzoeken om de uitvoering van een taak van de gemeente over te nemen, al dan niet met bijhorend budget, omdat zij denken deze taak beter en goedkoper te kunnen uitvoeren. Denk hierbij aan het onderhoud van een park, het beheer van sportvelden of andere maatschappelijke voorzieningen.
Om de spelregels van een en ander vast te leggen is in 2023 de Verordening participatie en uitdaagrecht Beekdaelen 2023 opgesteld. Daarnaast is bij het de totstandkoming van het in 2023 vastgestelde speelruimtebeleid met toepassing van de betreffende Verordening een "participatienota speelruimtebeleid" op- en vastgesteld.

Dienstverlening en communicatie

Onder dienstverlening verstaan wij al onze contacten met inwoners, ondernemers en bezoekers via onze dienstverleningskanalen (website, telefonie, post, e-mail of persoonlijk op afspraak). In 2023 is onze nieuwe dienstverleningsvisie herijkt, gepresenteerd en vastgesteld. Hierin zijn reeds bekende inrichtingsprincipes voor onze dienstverlening gecombineerd met nieuwe invloeden. Beekdaelen maken we nog steeds samen: digitaal waar mogelijk en persoonlijk waar nodig. Gelijktijdig is er een groeiende behoefte aan een open en transparante overheid en een wens om zelf te kunnen bepalen op welk moment en via welk kanaal men contact opneemt. Dit betekent zowel aan de voorkant als achterkant dat wij onze organisatie hierop moeten inrichten. Met als doel toe te werken naar een passende dienstverlening voor elke Beekdaelenaar: klantgericht, dichtbij, duidelijk en transparant.
Naast de dagelijkse uitvoering van onze dienstverlening werken wij projectmatig aan de kwaliteitsverbetering van onze dienstverlening. In 2023 is onze vernieuwde website live gegaan, hebben wij een welkomstpakket voor nieuwe inwoners geïntroduceerd en is een trainingsprogramma voor onze KCC medewerkers (gericht op communicatieve en servicegerichte vaardigheden) ontwikkeld en uitgevoerd. Bovendien is de inkoop van een aantal nieuwe systemen uitgevoerd en zijn nieuwe contracten afgesloten. Denk hierbij aan de inkoop voor een nieuw telefoniesysteem, verkiezingensysteem en afsprakensysteem. Bovendien hebben wij ervoor gezorgd dat het structureel meten van de tevredenheid

geborgd is, waarmee wij in de praktijk dagelijks werken aan de verbetering van onze dienstverlening.
Door dus blijvend en doorlopend te investeren in vaardigheden van medewerkers, maar ook in processen en systemen bouwen wij verder aan onze interne en externe dienstverlening.

Strategische personeelsplanning

Ondanks de krappe arbeidsmarkt, de toenemende vergijzing en ontgroening binnen de publieke sector en de steeds snellere veranderende maatschappelijke ontwikkelingen, zijn wij het afgelopen jaar erin geslaagd om een evenwichtig personeelbestand op te bouwen. Door het toepassen van strategische personeelsplanning konden we tijdig en effectief inspelen op de veranderde vraag naar capaciteiten en kwaliteiten van medewerkers en zijn er gaten in personele bezetting te voorkomen

Openbare orde en veiligheid

Ook in 2023 hebben we ingezet op preventie en een multidisciplinaire aanpak in de interventieteams. De vraag naar zichtbare handhaving en toezicht neemt verder toe. Daarnaast wordt een extra beroep op onze boa's gedaan waar calamiteiten en overlast worden geconstateerd of verwacht. Vanwege de grootte van ons buitengebied en de problemen die zich daar kunnen voordoen is er meer inzet nodig in het buitengebied; dit wordt onderzocht en er worden voorstellen gedaan.
Daarnaast vinden wij dat –naast de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners om mee te helpen aan een veilige leefomgeving- de wijkagenten zichtbaar en benaderbaar moeten zijn. We willen in overleg met inwoners, straatcoaches (lopende pilot) en politie komen tot wijkagenda's voor veiligheid. Met de SVBBL-gemeenten (Simpelveld, Voerendaal, Beekdaelen, Brunssum en Landgraaf), politie en het openbaar ministerie werken wij regionaal samen. Ook in 2023 hebben we specifiek ingezet op de verdere intensivering van de integrale aanpak van de georganiseerde criminaliteit binnen onze politieregio, zoals via de Hennep Aanpak Parkstad, de regio brede toepassing van de Integrale Ondermijnings-Beelden, de gezamenlijke bespreking en aanpak casussen via de ondermijningstafel en de inzet van het Keurmerk Veilig Ondernemen.

Ondermijning/BIBOB (wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur)

Het jaar 2023 heeft wederom in het teken gestaan van het beleidsuitgangspunt; 'verdere intensivering van de integrale aanpak van de georganiseerde criminaliteit'. De meeste aandacht is uitgegaan naar de aanpak van zgn. 'handhavingsknelpunten' t.w. de Beekstraat in Schinveld ('Meervoudige aanpak van ondermijning in de Beekstraat - Schinveld') en het 'Buitengebied' (RegioDeal / Veilig Ondernemen Parkstad / KVO Buitengebied).
Onderdeel van deze 'intensivering' is ook een regio brede toepassing van de Integrale OndermijningsBeelden. Binnen dit thema zijn voorbereidingen getroffen voor 'Preventie door voorlichting aan publiek-private partijen'. Naast de verdergaande samenwerking met het bankwezen wordt voor alle woningcorporaties in onze regio resp. de samenwerking in deze, in 2024 een voorlichtingsbijeenkomst 'aanpak ondermijning' gehouden.
Een geheel nieuwe ontwikkeling is de invoering van de 'Limburgse Norm'. Binnen de provincie Limburgs is afgesproken dat alle gemeente in de komende periode gaan toewerken naar een 'basisniveau' binnen de bestuurlijke en geïntegreerde aanpak van ondermijning. Een uitvoeringsplan en handelingskader is als handreiking hiervoor ontwikkeld.
Ten behoeve van de Integriteitsbeoordelingen op basis van de wet Bibob is in 2023 binnen de Driehoek SVBBL nieuw concept Bibob-beleid uitgewerkt. De implementatie is voorzien in 2024.
Binnen dit verband is tevens een informatiebijeenkomst gehouden met als thema 'Ondermijning binnen het Vastgoed'.

Bestuurlijke aanpak (van ondermijnende criminaliteit)

De bestuurlijke aanpak bestond in 2023 voornamelijk uit het ontwikkelen en uitvoeren van maatregelen tegen (vormen van ondermijnende) criminaliteit. Signalen en meldingen waren veelal de aanleiding hiertoe. Deze monodisciplinaire aanpak is vaak opgevolgd door een integrale casusaanpak binnen de oov-keten waaruit vervolgens multi-disciplinaire maatregelen zijn ontplooid.
Naast de bestrijding d.m.v. bestuursrechtelijke (en fiscaalrechtelijke en strafrechtelijke) maatregelen is verder gewerkt aan onderzoek en planvorming.
Onderzoek in de zin van; het ontwikkelen van analysemethoden, onderzoek naar criminogeniteit binnen bepaalde branches en fenomenenhet aanwenden van hulpmiddelen/tools t.b.v. onze informatiepositie.
Planvorming in de zin van; het ontwikkelen van handelingskaders t.b.v. de onderliggende ondermijningsthema's zoals de 'georganiseerde hennepteelt', 'mensenhandel- en smokkel', 'criminele motorbendes', 'misbruik en fraude binnen de vastgoedsector', 'witwassen en gerelateerde vormen van financieel-economische criminaliteit'.
Preventie, zowel intern als extern in de vorm publicaties (dashboard), signalenboekjes, taakkaarten, informatiebijeenkomsten en trainingen, hebben wederom bijgedragen aan de doelstelling om te komen tot een bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid tegen ondermijning.

Project meervoudige aanpak Beekstraat Schinveld

In 2023 lag de hoofdfocus op het inrichten van de (tijdelijke) projectorganisatie en de voorbereiding van de uitvoering van het project middels informatieverzameling- en analyse door het RIEC. Er is voorgekozen om zorgvuldigheid boven snelheid te prevaleren, waardoor de daadwerkelijke uitvoering pas gestart is in 2024.

Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

In 2023 is het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad doorontwikkeld naar een gemeenschappelijke regeling. Net als voorgaande jaren is intensief samengewerkt bij de persoonsgerichte aanpak van kwetsbare personen die voor overlast zorgen en/of met een veiligheidsrisico.

Woonoverlast, jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit, digitale criminaliteit

Ten aanzien van sociale veiligheid is integraal casuïstiek opgepakt door de gemeente en haar samenwerkingspartners. Daarnaast zijn in regionaal verband voorbereidingen getroffen voor de uitrol van Preventie met Gezag in de Parkstadgemeenten, waarmee wordt ingezet op het voorkomen én aanpakken van jeugdcriminaliteit.
Op het gebied van digitale criminaliteit zijn zeven voorlichtingsbijeenkomsten verzorgd voor ca. 220 burgers op het gebied van digitale oplichting. Daarnaast is in 2023 gestart met het project HackShield voor jongeren van 8 t/m 12 jaar. Met dit project wordt ingezet op preventie op het gebied van digitale veiligheid.

Rampenbestrijding, crisisbeheersing, brandweerzorg en lokale crisisorganisatie

In het kader van de rampenbestrijding & crisisbeheersing wordt er veel samengewerkt met de Veiligheidsregio Zuid Limburg. Om de gemeentelijke processen in tijden van rampen en crisissen (bevolkingszorg) in voldoende mate te borgen, is aan de hand van een projectvoorstel en implementatieplan de lokale crisisorganisatie in 2023 intern sterker gepositioneerd. In diverse opleidingstrajecten zijn medewerkers meegenomen in wat de organisatie in tijden van een crisis, ramp of grote calamiteit van de medewerkers verwacht Het traject wordt in 2024 herhaald c.q. verdiept.

Keurmerk Veilig Ondernemen en Platform Veilig Ondernemen

Het samenwerkingsverband Veilig Ondernemen Parkstad is na 2023 geëindigd. Dit samenwerkingsverband had als doel: - het opzetten en revitaliseren van gebiedsgerichte samenwerkingsverbanden tussen ondernemers, gemeente, politie en andere relevante instanties.
- vergroten van bewustzijn van ondernemers met betrekking tot de ondermijnende criminaliteit en cybercrime.
Dit heeft geresulteerd in diverse samenwerkingsverbanden zoals 'KVO Buitengebied gemeente Beekdaelen' waarin maatregelen genomenzijn in overeenstemming met de projectvoorwaarden. Als onderdeel van preventie is de meldingsbereidheid gestimuleerd als ook het ondermijningsbewustzijn vergroot. De campagne 'horen, zien, melden' is verbreed naar 14 gemeenten en loopt in ieder geval nog door tot 2025.

Aanpak regionaal aanpak ondermijning, vorming regionaal interventieteam (IBH)

Binnen deze doelstelling wordt sinds 2022 gewerkt aan de realisatie van een 'Regionaal Interventieteam' (RIT). Door de inzet van een RIT ontstaat meer expertise en slagkracht, in te zetten om gezamenlijke ondermijningsthema's (zoals beschreven in onze gezamenlijke Integraal Ondermijnings Beelden (IOB's)) in de regio aan te gaan pakken. Met een integrale, gemeentegrens-overschrijdende aanpak voorkom je ook het zgn. 'waterbedeffect'.
Een ander uitgangspunt (lees: voorwaarde) is een 'goede informatiepositie'. Voor deze ondersteuning wordt ingezet op de realisatie van een 'Regionaal Informatieknooppunt'.
Dit alles wordt ontwikkeld onder de naam 'ACT! Interventieteam Parkstad'. Het ACT! biedt ondersteuning, ontzorgt en heeft een aanjagende functie van de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit in de regio Parkstad.
Aanpak 'autobranche'.
In de tussenliggende periode is (bij wijze van proef) aan aanvang gemaakt van de aanpak van ondermijning binnen 'de automotive branche'. Met een fenomenen-onderzoek en uitvoeringsplan als onderlegger zijn meer dan 30 bedrijven in Parkstad integraal gecontroleerd op naleving van wet- en regelgeving en op vormen van criminaliteit. Daarnaast is ook ingezet op preventie door de plaatselijke ondernemer goed te informeren over het weerbaar worden dan wel weerbaar zijn tegen criminogeniteit binnen de branche. Ten behoeve van verdergaande implementatie is binnen regionaal verband een handelingskader in deze uitgewerkt.

Wat willen we bereiken?

Wij staan voor een gemeente waar gemeenschap en gemeente samen optrekken en onderling verbonden zijn. Voor ons gelden de volgende uitgangspunten:

- Beekdaelen bestaat uit 15 kernen met hun eigen identiteit; een goed instrument om maatwerk per kern te realiseren of te actualiseren is het in samenwerking met de burger opstellen van dorpsontwikkelingsplannen.
- Wij gaan uit van korte lijnen tussen inwoners en overheid en een goede samenwerking tussen inwoners, raad, college en werkorganisatie.
- Goede communicatie, samenwerking en feedback leiden tot een optimale dienstverlening, die digitaal is waar mogelijk en persoonlijk waar nodig.
- Gemeente Beekdaelen is een prettige werkgever, waar mensen zich kunnen blijven ontwikkelen, ideeën worden gewaardeerd en in een goed samenspel een bijdrage aan de samenleving wordt geleverd.
- Inzake de openbare orde en veiligheid zetten we in op het vergroten van zowel de objectieve als de subjectieve veiligheid en op bestrijding en voorkómen van ondermijning.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?

Dorpscoördinator

In Q1 2023 heeft de gemeenteraad besloten de dorpscoördinator structureel in te bedden in de gemeentelijke organisatie. In 2023 is de werkwijze nog voortgezet zoals in de pilotfase. Eind oktober heeft de werving plaatsgevonden om de dorpscoördinatoren in dienst van de gemeente te nemen. Verder is er een start gemaakt met de inbedding in de hele gemeente. Daarvoor zijn communicatievoorbereidingen getroffen.

Dorpsplannen

De gemeente heeft als lokale overheidsorganisatie die dichtbij de burger staat de ambitie om inwoners en belanghebbenden in een vroeg stadium te betrekken bij (beleids-)plannen. Dit enerzijds om het draagvlak voor beleid te vergroten en anderzijds ook om de aanwezige kennis in de samenleving te benutten. Een instrument om dit te doen is het werken met dorpsplannen.
Om te komen tot dorpsplannen is medio 2023 besloten dit proces vorm te geven door gebruik te maken van objectieve data. Hiermee kunnen aandachtspunten per kern of zelfs per deelgebied in een kern zichtbaar gemaakt worden, waardoor het mogelijk is om interventies daar in te zetten waar deze het grootste effect zullen hebben. Verder bekijken we - door de vitaliteit van onze kernen te onderzoeken samen met de inwoners - welke lange termijn strategie gevolgd dient te worden, we halen input op over waar daadwerkelijk behoefte aan is en welke prioriteiten gesteld moeten worden voor de toekomst.
In 2023 is voornamelijk gewerkt aan de voorbereidingen om gemeente breed aan de slag te kunnen gaan met data gedreven werken. Er is een start gemaakt met het samenstellen van een 'foto' per kern, te beginnen met Schimmert en Doenrade. De foto wordt gemaakt aan de hand van een gebiedsmonitor die - naast demografische cijfers van de kern - tevens zal bestaan uit gegevens over de sociale leefomgeving van de kernen. Te denken valt aan gegevens over armoede en participatie, gezondheid, jeugdhulp, Wmo en mantelzorg, eenzaamheid, verenigingsleven, vrijwilligerswerk en veiligheid. Daarnaast zal in de monitor ook aandacht besteed worden aan de fysieke leefomgeving, waarbij thema’s als wonen (aansluiting op woonvisie), verkeer, waardering buitenruimte, natuur en recreatie aan bod zullen komen.
De focus ligt nu op het verzamelen van de noodzakelijke data en het aanstellen van een projectleider voor verdere voorbereiding van de eerste 2 dorpsplannen.

Pilot Straatcoaches en wijkagenda’s voor veiligheid

In 2023 heeft de gemeenteraad besloten de pilot straatcoaches met twee jaar te verlengen. Reden voor de verlenging waren de positieve resultaten van de pilot ten opzichte van de vooraf gestelde doelen, waardoor geconcludeerd kon worden dat de pilot grotendeels succesvol is gebleken. De jeugdoverlast is in iedere kern beheersbaar. Daarnaast is de capaciteit nu afdoende om overlastmeldingen, met name in de zomermaanden, op een adequate manier op te pakken en af te handelen.

Plan van aanpak doorontwikkeling gemeentelijke organisatie

Om een nieuwe organisatiesprong te kunnen maken heeft het college opdracht gegeven om een plan van aanpak ‘doorontwikkeling organisatie’ op te stellen en uit te voeren. In het najaar 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met de benodigde financiën. Vervolgens zijn wij aan de slag gegaan met de uitvoering (5 pijlers) hiervan en is afgesproken de transitie van onze organisatie na 2 jaar te evalueren. Onderstaand treft u enkele resultaten per pijler

aan:

Ad 1 Span of support
Bij de vorming van de nieuwe gemeente Beekdaelen is bewust gekozen voor een 'platte' organisatie. Dit betekent dat de meeste verantwoordelijkheid direct bij de medewerkers ligt en aansturing voor een groot deel binnen teamverband gebeurt. Gelet op de grootte en complexiteit zijn teamleiders (bij de afdeling ruimte) en teamregisseurs aangesteld, die een coachende en begeleidende functie hebben.

Ad 2 Kwantiteit van personeel
In samenspraak met de raad is een prioriteitenkader (de zogeheten 7 'p's') vastgesteld zodat de balans tussen willen en kunnen meer in evenwicht is gekomen. Daarnaast zijn extra middelen ter beschikking gesteld om de kwantitatieve formatie op orde te brengen.

Ad 3. Kwaliteit van personeel
Om de kwaliteit van ons personeel verder te versterken is ingezet op de in-, door- en uitstroom van de collega's. Zo hebben wij uitvoering gegeven aan een positieve arbeidsmarktcommunicatie, een vernieuwde werving, stageprogrammering en zijn intensieve contacten met opleidingen gelegd. We hebben de HR-gesprekscyclus geïntroduceerd, we zijn gestart met het opstellen van een vitaliteitsbeleid en de groep 'Jong Beekdaelen' is opgericht.

Ad 4. Managementinformatie
De P&C-stukken worden sinds 2022 zowel fysiek als digitaal via een webbased omgeving aangeboden en uw raad heeft de nieuwe financiële verordening vastgesteld.
Inmiddels zijn de meest essentiële (werk)processen beschreven, is de wettelijke verplichting van de rechtmatigheidsverklaring ingevoerd en zijn wij in het kader van datagedreven werken begonnen met het ontwikkelen van KPI's en prestatie-indicatoren.

Ad 5. Cultuurtraject
Naast kwalitatieve en kwantitatieve interventies op het terrein van personeel en processen is arbeidsvreugde misschien wel het allerbelangrijkste onderdeel om een organisatie succesvol te laten zijn. We hebben de afgelopen jaren geïnvesteerd in het project tijdelijke herhuisvesting, het traject rondom samenwerken in teams, ODC-metingen, kennismaking met projecten, hoe we samen successen kunnen vieren en de redactieraad van het personeelsblad 'Ut Benkske' is opgericht.

Veiligheid Beekdaelen

De capaciteit op het gebied van (preventieve) veiligheid moet in overeenstemming zijn met de taken van de gemeente en de ambities die we op dit vlak hebben. Er wordt onderzoek uitgevoerd naar de voor veiligheid benodigde capaciteit (inclusief innovatieve technische hulpmiddelen) in Beekdaelen inclusief een structurele financiële vertaling in de begroting.
'Op 7 maart 2023 heeft uw raad het Integraal Veiligheidsplan SVBBL 2023-2026 vastgesteld. De hierin benoemde acties worden met de huidige capaciteit uitgevoerd. In het veiligheidsplan zijn de thema's veilige woon- en leefomgeving en integriteit en veiligheid geprioriteerd, net als voorgaande jaren. Daarnaast is er ook ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en ambities zoals de meervoudige aanpak van ondermijning in de Beekstraat, waarvoor extra capaciteit wordt ingezet. De komende periode zal bezien worden of een verdere verdieping/uitbreiding van de huidige ontwikkelingen nodig en mogelijk is, zowel qua capaciteit als financieel.'
De komend jaren wij in samenwerking met partners de meervoudige problematiek in de Beekstraat in Schinveld aanpakken. Een integrale aanpak op het gebied van openbare orde

en veiligheid, sociaal en ruimte, met als doel; het bevorderen van het sociaal-maatschappelijk functioneren met als gevolg een leefbare en (objectieve en subjectieve) veilige omgeving.'
'Het jaar 2023 heeft voornamelijk in het teken gestaan van besluitvorming, onderzoek, planvorming en organisatie. Nu de voorbereidingsfase is afgerond is een aanvang gemaakt met de uitvoeringsfase.' Deze ziet voornamelijk toe op integrale controles op naleving van wet- en regelgeving, vanuit de pijlers 'Ondermijning', 'Sociaal' en 'Omgevingsrecht'.

Vernieuwing communicatie

In 2023 zijn wij gestart met het uitvoeren van het plan van aanpak voor het vernieuwen van onze communicatie. In de eerste helft van 2023 is een behoeftenonderzoek uitgevoerd onder inwoners waarin onderzocht is welke communicatiewijzen passen bij Beekdaelen. De resultaten hiervan zijn in mei 2023 in de raadscommissie gepresenteerd. Vervolgens zijn in de tweede helft van 2023 deze resultaten vertaald in een nieuwe communicatievisie met uitvoeringsprogramma welke in december 2023 wederom in de raadscommissie is toegelicht. Gelijktijdig zijn wij al gestart met het uitvoeren van een aantal verbeteringen, zoals de implementatie van een digitale nieuwsbrief, pro actieve persmomenten en een interne beeldbank.

Nieuwbouw gemeentelijke huisvesting

Op 31 januari 2023 heeft de raad besloten tot nieuwbouw op de locatie de Horsel. Er is nader onderzoek gedaan in 2023 waaruit blijkt dat de nieuwbouw niet te realiseren is op de gewenste locatie. In 2024 zal een nieuw locatie voorstel voorgelegd worden aan de Raad.

Wat heeft het gekost?

Inwoners, bestuur en veiligheid (bedragen x € 1.000)	Primitief	Bijgesteld	Rekening	Verschil
lasten per taakveld:				
0.1 bestuur	-1.814	-2.008	-1.969	39
0.2 burgerzaken	-863	-1.088	-976	113
0.4 overhead	-8.847	-10.363	-9.452	912
1.1 crisisbeheersing en brandweer	-2.599	-2.895	-2.896	-0
1.2 openbare veiligheid	-1.265	-1.538	-1.467	71
totale lasten	-15.388	-17.893	-16.759	1.134
baten per taakveld:				
0.2 burgerzaken	288	423	418	-6
0.4 overhead	49	49	254	205
1.1 crisisbeheersing en brandweer	56	82	144	61
1.2 openbare veiligheid			5	5
totale baten	393	555	821	266
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	**-14.995**	**-17.338**	**-15.939**	**1.400**
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-53	-130	-130	-
0.10 Onttrekking reserves	307	2.113	1.085	-1.028
Saldo resultaatbestemming	**253**	**1.983**	**955**	**-1.028**
Resultaat programma	**-14.742**	**-15.355**	**-14.984**	**371**

Programma 2 | Sociale leefomgeving

Inleiding

Het programma Sociale leefomgeving bestaat o.a. uit de taakvelden onderwijs, sport, cultuur, sociaal domein en volksgezondheid .

Gezond en Actief Leven Akkoord / Integraal Zorgakkoord (GALA / IZA)

In het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) hebben de VNG, GGD GHOR Nederland, Zorgverzekeraars Nederlanden het ministerie van VWS afspraken gemaakt over:

- het bevorderen van gezondheid en welbevinden van alle Nederlanders
- de lokale en regionale aanpak/werkstructuur van preventie, gezondheid en sociale basis

Doel van GALA is het bevorderen en behouden van de fysieke en mentale gezondheid van inwoners vanaf het prille begin waarbij speciale aandacht uitgaat naar mensen in kwetsbare situaties. Hiermee draagt GALA bij aan de beweging van ziekte en zorg, naar gezondheid en preventie, de zogenaamde 'beweging naar de voorkant'.
Gemeenten moeten dit vormgeven via dertien GALA thema's Na positief advies van de kerngroep VNG/VSG is het plan van aanpak van Beekdaelen eind augustus 2023 goedgekeurd inclusief definitieve toekenning van de GALA middelen.
De 16 Zuid-Limburgse Plannen van Aanpak zijn in nauwe samenwerking met GGD ZL opgesteld. Zo sluit de regio aan bij de Trendbreuk-aanpak, de solide basis voor samenwerking tussen zorg-, preventie- en sociale partijen die Zuid-Limburg al kent, precies zoals GALA en IZA beogen. De inhoudelijke coördinatie en procesregie van GALA is daarom

ook bij de GGD belegd. In 2023 is met de GGD intensief samen gewerkt aan regionale uitvoeringsplannen - met voldoende ruimte voor lokale uitvoering - voor alle GALA thema's. In Q1 2024 zijn deze regionale en lokale plannen gereed. Daar waar mogelijk is lokale inzet in 2023 gestart (leefomgeving, terugdringen gezondheidsachterstanden, opgroeien in een kansrijke omgeving) of voortgezet/geïntensiveerd (bij bestaande interventies zoals Beweegdaelen, Sportakkoord, Kansrijke Start, Mantelzorg enz.). In 2024 ligt de focus op de integrale aanpak van de dertien thema's.

Speelruimtebeleid

Het speelruimtebeleid is samen met speeltuinstichtingen en vrijwilligers die betrokken zijn bij (semi)openbare speellocaties tot stand gekomen. Op 31 oktober 2023 is dit beleid vastgesteld. Het is gericht op behoud en ondersteuning van de vijf speeltuinen en het omvormen van (semi) openbare speellocaties naar sport- spel en ontmoetingsplekken op het moment dat locaties aan vervanging toe zijn. De bijbehorende participatienota is gericht op het stimuleren van omwonenden en gebruikers om een actieve bijdrage te leveren aan ontwikkeling, inrichting en/of toezicht op de - om te vormen - speellocaties.

Bibliotheekwerk

De drie organisaties die de bibliotheken – van oudsher - runnen in de 3 voormalige gemeenten hebben in 2020 samen een bibliotheekvisie geschreven en geprobeerd deze te vertalen naar een gezamenlijk aanbod voor onze inwoners. Dit traject verliep niet naar wens o.a. door de eigenheid op organisatorisch en financieel gebied, aldus de drie organisaties. Hun voorstel was om één organisatie aan te wijzen die het proces gaat trekken om tot één bibliotheekorganisatie te komen en een kwartiermaker aan te stellen die de keuze voor de trekker objectiveert.Eind mei 2023 is de kwartiermaker aangesteld.
Begin oktober heeft de kwartiermaker het eindproduct van de 1e fase van zijn werkzaamheden opgeleverd: een geobjectiveerd en gedragen advies voor de keuze van bibliotheek Landgraaf Onderbanken als trekker van het proces (fase 2) om te komen tot één bibliotheekorganisatie voor Beekdaelen .
Bibliotheek Landgraaf Onderbanken heeft samen met de andere twee organisaties in een bestuurlijke stuurgroep en werkgroepen uit de organisaties een meerjarig Dienstverleningsplan, een organisatieplan (incl. inpassen van mensen en middelen van de huidige stichtingen) uitgewerkt plus een meerjarenbegroting met een transitieplan incl. eventuele project- en frictiekosten. De eindrapportage hierover wordt in maart 2024 verwacht.

Koersdocument-Hervormingsagenda

Het college van B&W heeft op 21 maart 2023 ingestemd met het Koersdocument Jeugdhulp Beekdaelen 2023-2024 waarin maatregelen zijn geformuleerd om goed uitvoering te kunnen geven aan de transformatiedoelen op het gebied van jeugdhulp. : normaliseren, eigen kracht versterken en integraal werken. Deze transformatiedoelen zijn afgestemd op de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 en opgenomen in de opdracht ambulante jeugdhulp n.a.v. de in september 2023 afgeronde subregionale aanbesteding ambulante jeugdhulp. Samen met de Westelijke Mijnstreek gemeenten gaan we in 2024 verder met uitvoering geven aan dit ontwikkelcontract met de drie gegunde samenwerkingsverbanden van jeugdhulpaanbieders, maatschappelijke dienstverlening, onderwijs en andere partners in het sociaal domein om de transformatiedoelen verder te realiseren.
Er is in 2023 gewerkt aan maatregelen ter beheersing van de huisartsenroute en de capaciteit van de Praktijkondersteuners Jeugd is uitgebreid.
Verder is in het kader van normaliseren in 2023 de pilot Buurtgezinnen gestart.

WMO (uitvoering en beleid ind. voorzieningen)

In 2023 is de aanbesteding Wmo begeleiding afgerond. De nieuwe opdracht is per 2024 gegund aan 3 hoofdaannemers. Om het volledige zorgpallet te kunnen bieden maken zij gebruik van een aantal onderaannemers. In de nieuwe situatie vragen we van de zorgaanbieders zich de komende jaren in te zetten om de transformatiedoelen te realiseren, o.a. gericht op kwalitatief goede ondersteuning, zelfredzaamheid, beweging naar lichtere vormen van zorg, maatwerk en kostenbeheersing.

Woonzorgvisie

In het wetsvoorstel Versterking regie op de volkshuisvesting is opgenomen dat gemeenten vanaf 2026 verplicht een volkshuisvestingsprogramma moeten opstellen, waar de woonzorgvisie voor aandachtsgroepen en ouderen in opgaat. In de woonzorgvisie worden de woon- en zorgbehoeften en de woonopgaven voor aandachtsgroepen en ouderen in kaart gebracht.
Het koploperstraject "Toekomstvisie wonen en zorg Parkstad" is begin 2023 gestart. Het streven is dat dit per 1 januari 2025 is afgerond.
In 2023 is voornamelijk gewerkt aan het netwerk(en). Beekdaelen en de overige Parkstadgemeenten, woningcorporaties, zorginstellingen, provincie, zorgkantoor en Stadsregio hebben allen een eigen rol en verantwoordelijkheid welke zijn vastgelegd in een governance structuur. In 2024 wordt voornamelijk gewerkt aan betrokkenheid, vertrouwen en gezamenlijkheid.
In 2023 is ook gestart met een essentieel onderdeel van het traject: de woonzorganalyse. Deze wordt uitgevoerd door onderzoeksbureau Companen. De definitieve rapportage wordt medio 2024 opgeleverd. Het streven is om december 2024 de eerste contouren voor de uitvoeringsagenda gereed te hebben.

Opvang en beschermd wonen

Om de doordecentralisatie Beschermd Wonen vanaf 2023 verder vorm te kunnen geven is in 2022 de uitwerkingsnotitie "Samen Thuis" vastgesteld. In 2023 is een aanzet gemaakt voor invoering van de doordecentralisatie beschermd wonen vanaf 1 januari 2024. Hiervoor is op 27 juni 2023 door de Raad ingestemd met een raadsvoorstel (zienswijze procedure) betreffende wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Binnen dit voorstel is als risico benoemd dat invoering van de doordecentralisatie mogelijk weer uitgesteld wordt door de rijksoverheid. Dit is gebeurd, de nieuwe streefdatum is 1 januari 2025.
Het aanbod Beschermd Wonen is herijkt, de toegang is in 2023 opnieuw ingericht (Loket Opvang en Beschermd Wonen Parkstad) en met ingang van 1 januari 2023 is het samenwerkingsverband Beschermd Thuis Parkstad verantwoordelijk voor het bieden van Beschermd Wonen aan alle inwoners van Parkstad die deze vorm van ondersteuning nodig hebben.
In 2023 is de uitvoeringsagenda 2023-2025 vastgesteld welke tot stand is gekomen in afstemming met de betrokken instellingen en adviesraden van de Parkstadgemeenten. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief.
Naast de regionale opgaven in het kader van de aanstaande doordecentralisatie beschermd wonen leidt de uitvoeringsagenda specifiek voor de gemeente Beekdaelen tot een opgave om te komen tot een nieuw zorgpension te Nuth+ de realisatie van 3 skaeve huse. In 2023 is de zoektocht naar een nieuwe locatie voor het zorgpension, zo mogelijk te combineren met 3 skaeve huse, voortgezet. Een initiatief van Levantogroep met betrekking tot een nieuwe locatie voor het zorgpension is na diverse verkennende onderzoeken, trajecten en gesprekken door Levantogroep onvoldoende haalbaar geacht. Daarmee zijn de opgaven voor de gemeente Beekdaelen nog steeds actueel.
Uitvoeringsagenda Opvang en Beschermd Wonen 2021-2022
In 2023 is de uitvoeringsagenda 2023-2025 vastgesteld welke tot stand is gekomen in

afstemming met de betrokken instellingen en adviesraden van de Parkstadgemeenten. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief.
Naast de regionale opgaven in het kader van de aanstaande doordecentralisatie beschermd wonen leidt de uitvoeringsagenda specifiek voor de gemeente Beekdaelen tot een opgave om te komen tot een nieuw zorgpension te Nuth+ de realisatie van 3 skaeve huse. In 2023 is de zoektocht naar een nieuwe locatie voor het zorgpension, zo mogelijk te combineren met 3 skaeve huse, voortgezet. Een initiatief van Levantogroep met betrekking tot een nieuwe locatie voor het zorgpension is na diverse verkennende onderzoeken, trajecten en gesprekken door Levantogroep onvoldoende haalbaar geacht. Daarmee zijn de opgaven voor de gemeente Beekdaelen nog steeds actueel.

Algemeen maatschappelijk werk

De aanbestedingsprocedure maatschappelijke dienstverlening is in augustus 2023 afgerond en gegund aan hoofdaannemer CMWW met onderaannemer PIW. Samen bieden zij onder de naam Grib (Groeien in Beekdaelen) vanaf 1 januari 2024 maatschappelijke dienstverlening in de gemeente Beekdaelen. We hebben met Grib een innovatieve partner gevonden die passende ondersteuning en hulp biedt aan inwoners waarbij zij een spilfunctie vervullen binnen het sociaal domein in Beekdaelen. Grib biedt maatschappelijk werk, jeugd- en gezinswerk, welzijnswerk en onafhankelijke cliëntondersteuning waarbij de professionals integraal samenwerken met de Wmo- en Jeugdconsulenten, ISD Kompas en andere samenwerkingspartners in Beekdaelen.

Participatie

In 2023 is er een benchmark onderzoek uitgevoerd door Divosa bij onze sociale dienst ISD-Kompas. Dit is een onderzoek waaraan het merendeel van de sociale diensten in Nederland deelneemt.
Door intensief te focussen op kansen en mogelijkheden heeft Kompas haar doel met betrekking tot het uitstroomcijfer naar werk voor 2023 weten te behalen.
Alle inwoners die recht hadden op de energietoeslag 2023 zijn in december ambtshalve uitbetaald via ISD-Kompas (Begin 2024 kan de groep die onbekend is de energietoeslag voor 2023 aanvragen bij ISD-Kompas).
De RooO (Regeling opvang ontheemden Oekraïne) is nog steeds van kracht. In deze regeling is een maandelijkse financiële toelage geregeld voor vluchtelingen voor de oorlog in Oekraïne.
In 2023 zijn wij aangesloten bij het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. Dit fonds zorgt ervoor dat het lesgeld en/of materialen worden betaald voor volwassenen die leven rond het bestaansminimum.
In 2023 is via ISD kompas een handhavingsbeleidsplan vastgesteld met daarin opgenomen de te voeren aanpak op het gebied van handhaving, bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik.
Uw raad heeft in 2023 de gewijzigde participatieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023 aangenomen.

Evenementensubsidie

Eind 2023 hebben wij de Uitvoeringsregel evenementensubsidie ingaande 2024 aangepast. Naast incidentele grootschalige evenementen en onderscheidende evenementen komen vanaf 2024 ook kleinschalige en gangbare evenementen die de leefbaarheid bevorderen voor een klein evenementensubsidie in aanmerking

Sportakkoord II à Sportakkoord

In 2023 is het aantal aanvragen - mede door de inspanningen van het kernteam - significant toegenomen. Daarnaast is het sportakkoord herijkt, hetgeen geresulteerd heeft in het Sportakkoord 2.0, waarin de ambities voor de komende jaren zijn geborgd. Eén van die ambities is meer structurele aandacht voor het sportakkoord, waardoor de naamsbekendheid toeneemt. Het belangrijkste initiatief dat hiervoor in werking wordt gezet is het Sportgala, dat georganiseerd wordt op 6 juni 2024.

Beweegdaelen

Naar aanleiding van de evaluatie Beweegdaelen 2022 is het afgelopen jaar geïnvesteerd op sturing (contractmanagement), visie en samenwerking.
In 2023 heeft een herformulering van visie en uitgangspunten plaatsgevonden en is gestart met het schrijven van het uitvoeringsplan 2024, waarin ook vooruitgekeken wordt op het schijven van een nieuw projectplan voor 2025-2026
Het jaar 2023 heeft, naast de lopende uitvoeringsprogramma's, in het teken gestaan van doorontwikkeling om in 2024 en verder, op een effectieve manier invulling te geven aan de inzet van SPUK-GALA middelen m.b.t. de Brede regeling combinatiefunctionaris en het terugdringen van gezondheidsachterstanden in de gemeente Beekdaelen.

Preventie Jeugd&Alcohol

In Q4 van 2023 is een nalevingsonderzoek uitgevoerd door Spot-Nine. De uitslag van het nalevingsonderzoek wordt in Q2 van 2024 gepresenteerd.
Met de afloop van het regionale Preventie- en Handhavingsplan 'Jeugd, Alcohol & Omgeving' in 2024, is eind 2023 een werkgroep opgestart om het nieuwe Preventie- en Handhavingsplan 'Jeugd, Alcohol & Omgeving' te schijven. Beekdaelen neemt actief deel aan dit proces.

Wat willen we bereiken?

Wij staan voor een gemeente die bevordering en behoud van vitale en gezonde burgers in Beekdaelen nastreeft. Voor ons gelden de volgende uitgangspunten:

- Wij willen een inclusieve samenleving in Beekdaelen. Iedereen hoort erbij en iedereen moet kunnen meedoen. We staan open voor initiatieven vanuit de bevolking.
- Inwoners zorgen primair voor zichzelf, maar kunnen op ons rekenen als ze zich niet meer helemaal zelf of met behulp van hun omgeving kunnen redden.
- We stimuleren onze inwoners om actief mee te doen en bevorderen de (samen) zelfredzaamheid in de samenleving. Onze dienstverlening sluit daarop aan door het hanteren van de 'menselijke maat' en een integrale en laagdrempelige aanpak.
- We hebben de ambitie om in meer kernen een 'hoeskamer' te faciliteren.
- Het bestrijden van armoede en eenzaamheid onder kinderen, jongeren en ouderen zijn speerpunten.
- De lichamelijke en psychische gezondheid en het sociaal welbevinden van kinderen, volwassenen en ouderen worden verder versterkt.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?

Herijking armoedebeleid

In december 2022 heeft uw raad de herijking van het armoedebeleid vastgesteld ingaande 2023. Het vergroten van het bereik van de minimaregelingen is een belangrijk aandachtspunt in het nieuwe armoedebeleid. Hiertoe is in 2023 een communicatieplan opgesteld in samenwerking met ISD Kompas en de gemeente Voerendaal en Simpelveld. Medio 2023 is ISD Kompas aangesloten bij het Volwassenenfonds Limburg. Dit naar

aanleiding van een door uw raad aangenomen motie. De voorzieningenwijzer is eind 2023 voor drie jaar gecontinueerd vanuit de regiodeal. De gemeente Beekdaelen heeft in samenwerking met de woningcorporaties en ISD Kompas de werkgroep betaalbaarheid opgericht met als doel huisuitzettingen te voorkomen. Voor wat betreft de verzachting van de gevolgen van de energiecrisis hebben wij mensen met een minimuminkomen in de gelegenheid gesteld kleine energiebesparende maatregelen te treffen. ISD Kompas heeft de energietoeslag 2023 uitgevoerd die mensen nog tot 1 juli 2024 kunnen aanvragen. Daarnaast hebben wij in 2023 een aantal mensen ondersteund via het lokale noodfonds energie, dat dient als vangnet indien de landelijke ondersteuningsmaatregelen niet toereikend zijn.

Middengebied Zuid-Limburg – Vitale Samenleving

In 2023 is de programmalijn Vitale Samenleving opgepakt als thematische samenwerking, waarin de gemeenten Beekdaelen en Eijsden-Margraten samen opgetrokken zijn binnen het project Gezonde groene school. In 2023 zijn we voor Beekdaelen aan de slag geweest met 3 groene schoolprojecten. Inmiddels is het schoolplein van de school in Wijnandsrade vergroend. Verder is er in samenspraak met scholen en partners gewerkt aan de voorbereidingen voor het vergroenen van de schoolpleinen in Oirsbeek, Hulsberg en Schinnen. Ook in Amstenrade wordt gekeken naar een groene speelvoorziening en onderwijsconcept, dit loopt parallel met de ontwikkeling van de school.

Nieuwe onderwijsvoorziening Middengebied Beekdaelen

Ten behoeve van kwalitatief hoogwaardig onderwijs en een goede spreiding van onderwijsvoorzieningen in Beekdaelen, is samen met schoolbesturen, leerlingen en ouders een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Beekdaelen opgesteld (vastgesteld door de raad in december 2020). De nieuwe onderwijsvoorziening voor het middengebied Doenrade/Jabeek/Bingelrade/Merkelbeek ter vervanging van de bestaande scholen in Bingelrade en Merkelbeek vloeit voort uit het Integraal Huisvestingsplan.
In samenwerking met de betrokken schoolbesturen is in 2022 de locatiestudie naar een nieuwe onderwijsvoorziening voor het middengebied afgerond. De twee huidige schoollocaties in Merkelbeek en Bingelrade zijn overgebleven uit de shortlist van 5 . Voor de twee overblijvende locaties zijn de consequenties gedetailleerd in kaart gebracht. Via leerlingenprognoses en afstanden is de bereikbaarheid en aantrekkingskracht van de beide plekken vanuit het hele verzorgingsgebied beoordeeld. Ook is er gekeken naar beschikbare ruimte, verkeer en veiligheid, investeringskosten en naar hergebruik van gebouwen en voorzieningen. Vanuit deze detailinformatie is er een definitieve keuze gemaakt om de nieuwe school op of in de nabije omgeving van de huidige school van Merkelbeek te realiseren.
Op basis van dit besluit zijn INNOVO en Movare gestart met de fusie tussen de huidige scholen, de Zeveneik in Bingelrade en de Sint-Josef in Merkelbeek. Er is een project- en stuurgroep ingericht waar schoolbesturen en voorschoolse voorzieningen deelnemen om te komen tot realisatie van de nieuwe onderwijsvoorziening van het middengebied.
De verwachting is dat de fusie gereed zal zijn voor het nieuwe schooljaar 2024/2025. Naast het kindcentrum zal ook gekeken worden naar de inrichting voor de langere termijn.

Visie en uitvoeringsplan accommodatiebeleid

Ten behoeve van duurzame en toekomstbestendige accommodaties in Beekdaelen is in 2023 gewerkt aan strategisch accommodatiebeleid met als uitgangspunten: verenigingen werken samen op inhoud en het delen van faciliteiten; verenigingen worden aangesproken op de vitaliteit binnen de kernen, duurzame exploitatie, ondernemerschap en toekomstbestendigheid. Eind 2023 heeft gemeente Beekdaelen het strategisch accommodatiebeleid vastgesteld. Daarmee gaat de ambtelijke blik op het op te stellen uitvoeringsrapport in 2024, dat in Q3 2024 ter kennisgeving wordt aangeboden.

Uitbreiding padelbanen TPV De Dassenburcht

Conform het visiedocument 'De toekomst van tennis in Beekdaelen' heeft gemeente Beekdaelen medewerking verleend aan de uitbreiding van het aantal padelbanen in Hulsberg, die eind 2023 zijn opgeleverd.

SES Nuinhofwijk Nuth

In Nuth en meer specifiek de Nuinhofwijk hebben bewoners bovengemiddeld te maken met sociaal-economische problematiek en ongelijke kansen. Het project Sociaal Economische Structuurversterking Nuinhof-Nuth is erop gericht die achterstand terug te dringen.
Het project kent een vliegende start. Er wordt samen met de inwoners werk gemaakt van alle elementen die opgenomen zijn in het projectplan (denk aan gezondheid, participatie, aanpakken schulden, eenzaamheid, werken aan veerkracht, taalvaardigheid, kansrijk opgroeien in een groene omgeving .....). Het bijzondere aan dit project is dat bij de uitvoering zeer nadrukkelijk wordt ingehaakt op het perspectief, de behoeften en het eigenaarschap van de bewoners. Er worden geen 'producten' op de inwoners losgelaten, maar we vertrekken maximaal vanuit de ervaringen, talenten en vragen van de inwoners (leefwereld) en laten de professionals (systeemwereld) hierop aansluiten met hun aanbod (op maat). Dit maakt, dat er veel draagvlak en enthousiasme is onder de bewoners van de wijk om met en voor elkaar aan de slag te gaan.
Er is gestart met het gezamenlijk inrichten van het pand en er worden nu tal van activiteiten uitgevoerd door de bezoekers en vrijwilligers (koken, eten, kinderactiviteiten, creatief, huiswerkbegeleiding, uitgifte producten, spreekuren/informatie, open inloop, overleg bewonersgroepen, (kinder)EHBO, moestuin, doorgeefwinkel, speelbos en straks een mapa-café). Ook zijn er voortvarend praktische verbindingen gelegd met voorzieningen in de gemeente Nuth (denk aan huisartsen, welzijnswerk, maatschappelijk werk, Humanitas, bibliotheek, Jumbo Nuth, Feestbende, Repaircafé, Wereldwinkel, scouting, IVN, basisschool, SAN, Broodnodig, Zichtbare schakels, JGZ, InterventieTeam, Kansrijke Start, ...).
Aan het initiatief zijn nu ruim 25 vrijwilligers verbonden, 100 volwassen deelnemers (aan incidentele en structurele activiteiten), 130 kinderen, 65 deelnemers aan Whatsapp-groepen en 240 volgers op Facebook.
In Q1 2024 wordt een tussenrapportage over het project geschreven. Op basis van de resultaten die we nu zien zal een verzoek worden gedaan om verlenging van het project (vooralsnog binnen het beschikbare budget).

Kwartiermaker Park de Oirsprong

Het burgerinitiatief Park de Oirsprong betreft een samenwerkingsverband van zeven verenigingen, basisschool de Sprong, kinderopvang Human Kind, JOGG en Ecsplore. Doel van Park de Oirsprong is het creëren van een gevarieerd sport- en beweegaanbod op het park door samenwerking van sterke en toekomstgerichte verenigingen. Dat moet leiden tot een leven lang sport en bewegen met als resultaat een betere gezondheid minder uitval, minder blessures, meer plezier en betere prestaties afgestemd op ieders talent.

Inmiddels zijn er in 2023 middelen vrijgemaakt voor het verwerven van een kwartiermaker, die in het eerste half jaar van 2024 aan de slag gaat met de verenigingen om te komen tot een uitvoeringsplan, waarin de technische, juridische en financiële haalbaarheid van Park de Oirsprong wordt beschreven.

Uitbreiding Hoeskamer Arensgenhout

De Hoeskamer Arensgenhout is een gemeenschapsaccommodatie die multifunctioneel gebruikt wordt en tevens een gezonde exploitatie realiseert, waarvan het beheer en deze exploitatie geheel geschiedt door vrijwilligers. Er is steeds meer ruimte nodig voor opslag van de instrumenten van de fanfare, lesruimtes en het huisvesten van diverse verenigingen. De Hoeskamer heeft een formeel verzoek ingediend bij de gemeente, in de hoop dat deze een financiële bijdrage kan leveren aan dit actuele probleem.
De Hoeskamer verzoekt de gemeente om een cofinanciering van € 150.000,00. Een voorwaarde van de provinciale geldende subsidieregeling is dat de gemeente ook een bijdrage doet. Mocht Beekdaelen deze bijdrage niet doen, zal er ook niet gerekend kunnen worden op de mogelijke bijdrage.
De gemeenteraad van Beekdaelen heeft ingestemd met een eenmalige bijdrage voor de Hoeskamer in Arensgenhout van €150.000,00 en is momenteel in afwachting van de terugkoppeling van de overige subsidieaanvragen gedaan door de Hoeskamer.

Omnibuzz/wensbus

In 2023 wasten aanzien van Omnibuzz sprake van een toename van het aantal actieve klanten en het aantal gemaakte ritten. Dit is positief ten aanzien van de participatie van onze inwoners. Aannemelijk is dit te relateren aan de afname van de gevolgen van de coronapandemie.
In 2023 is besloten om in 2024 af te zien van toepassing van indexatie op de ritprijzen, om daarmee gelijke tred te houden met de reizigerstarief in het reguliere openbaar vervoer.
De tevredenheid over deze voorziening bij inwoners is goed, het aantal klachten is laag.
Personele ontwikkelingen bij de uitvoerende bedrijven (chauffeurstekort), ontwikkelingen met betrekking tot de energietransitie en verschraling van het reguliere openbaar vervoer zijn aandachtspunten.
De tevredenheid over het gebruik van de Wensbus is goed. Ook hier neemt het aantal gebruikers en het aantal gemaakte ritten toe. Personele ontwikkelingen spelen niet; de organisatie en uitvoering wordt ingevuld door voldoende vrijwilligers. Als vrijwilligersorganisatie loopt men wel tegen grenzen aan. Daarbij mag de Wensbus vanuit provinciaal oogpunt geen concurrerend effect hebben op het reguliere openbaar vervoer.
Naast provinciale subsidie is de gemeente Beekdaelen in eerdere jaren subsidieverstrekker geweest. Vanwege factoren zoals gestegen kosten van brandstofhuur/planningssoftware en hogere leaseprijzen is meerjarig een exploitatietekort voorzien. In 2023 is besloten om voor de periode 2023 tot en met 2027 de Wensbus meerjarige financieel te ondersteunen.

Mantelzorg / cliëntondersteuning / eenzaamheid

In 2023 is een nieuw Beleidsplan Mantelzorg gemeente Beekdaelen 2023-2026 vastgesteld waarmee we aansluiten op het Beleidsplan 2022-2023 en de ingeslagen weg om onze mantelzorgers te vinden/bereiken, te ondersteunen en te waarderen voortzetten. Dit doen we in nauwe samenwerking met het Steunpunt voor Mantelzorgers Parkstad die uitvoering geven aan de opgestelde plannen.
In 2023 hebben we onze mantelzorgers opnieuw gewaardeerd met een Mantelzorgcompliment (geldbedrag) en twee waarderingsbijeenkomsten. Bij het compliment

zien we opnieuw een toename van aanvragen en detwee waarderings bijeenkomsten zijn opnieuw zeer goed bezocht, naast de mantelzorgers zijn ook de informele zorgvrijwilligers uitgenodigd;
In 2023 is het koploperproject OCO (Onafhankelijke Cliënt Ondersteuners) afgerond. en gaan we met de drie betrokken partijen (Stichting MEE, CMWW en KBO) verder met de samenwerking en door ontwikkeling van onze Onafhankelijke Cliënt Ondersteuning in Beekdaelen, vanaf nu Meedenkers genoemd. Een samenwerking tussen professionals en vrijwilligers met als doel de Meedenkers bekend te maken en te houden voor onze inwoners op het moment dat ze hun nodig hebben voor allerlei vragen op het gebied van het sociaal domein.
In 2023 is de werkgroep Eenzaamheid in de huidige samenstelling gestopt. Wel isdoor een aantal leden van deze werkgroep nog inzet gepleegd, rondom het thema eenzaamheid, bij de activiteiten m.b.t. de Bloeiende dagen in Beekdaelen en de Social Sofa In 2024 wordt de werkgroep nieuw leven ingeblazen.

Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg

WOZL is in 2023 is gestart met de bouw van de nieuwe KANS-locatie die een functionele nieuwe plek gaat bieden aan de ontwikkeling naar werk van de Sw-medewerkers.
Verder zijn diverse langlopende detacheringscontracten vernieuwd die in 2023 ten einde zouden lopen. De detacheringstarieven zijn opnieuw vastgesteld vanuit de gedachte dat inleners een reële vergoeding betalen voor de prestaties die de Sw- medewerkers leveren vanwege de toenemende arbeidsschaarste en de uitkomst die de Sw- medewerkers daarin bieden. Dit heeft in een aantal contracten tot positieve bijstelling van het detacheringstarief geleid, al of niet via een ingroeimodel.
De werknemers geplaatst bij WOZL Beschut zijn voornamelijk werkzaam op handmatig of machinaal verpakken van grote hoeveelheden food- en non-foodproducten. Het accent ligt op procesmatige activiteiten met een hoge arbeidsintensiteit, grote routine en grote volumes.
Het aantal Sw-medewerkers in 2023 (uitgedrukt in arbeidsjaren) was 2.318, waarvan 127 uit Beekdaelen.
Naar aanleiding van de wijziging van de WGR heeft WOZL meegedaan aan een gezamenlijk traject van 21 Limburgse gemeenschappelijke regelingen om te komen tot gezamenlijke wijzigingen. In dit traject zijn ook wijzigingen voortvloeiende uit andere wetten meegenomen.

Leerlingenvervoer

Door een vervoersbedrijf is in 2023 aangekondigd de stijgende aantallen binnen het leerlingenvervoer niet te kunnen blijven vervoeren. Om de stijgende aantallen binnen de perken te houden dan wel te verlagen zijn diverse maatregelen genomen. In de beoordeling is kritischer gekeken naar zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van ouders. Er is een vervoersontwikkelingsplan opgesteld waarin de samenwerking met Arriva is opgezocht. Vanaf augustus 2023 werkt Beekdaelen met de Voor Elkaar Pas om leerlingen van 10 jaar en ouder te stimuleren met het OV te reizen. Dit leidde tot een afname van het aangepast vervoer en een stijging van het gebruik van het OV. Verder start in 2024 een nieuwe consulent, specifiek voor het taakveld leerlingenvervoer.

Voorschoolse en Vroegschoolse Educatie (VVE)

In 2023 zijn de voorbereidingen getroffen voor het herschrijven van het nieuwe Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) met alle VVE kindpartners (scholen, kinderopvang en JGZ) wat

in 2024 wordt voorgelegd aan de raad.
In het huidige beleidsplan wordt beschreven dat in 2023 85% van de peuters met een VVE indicatie deelnemen aan het VVE programma. Kijkend naar de cijfers die uit de monitoring komen van JGZ is deze doelstelling behaald wat mede komt door de goede samenwerking tussen JGZ (consultatiebureau) en de VVE aanbieders.
In de kern Schinveld en Nuth zien wij in 2023 een flinke stijging in het aantal VVE peuters, van de 16 peuters zijn er gemiddeld per dag 14 VVE. Om goed en kwalitatief VVE aanbod aan te bieden op de groepen is er met de uitvoerende VVE partners Stichting Kinderopvang Nuth (SKN) en Pluk (CMWW) voor deze twee groepen een subsidie verstrekt voor de inzet van een 3de pedagogisch medewerker op de piek momenten. Om op deze manier meer tijd en aandacht te hebben voor de problematieken op de groepen.

Vroegtijdig School Verlaters (VSV) / leerplicht

Nog meer dan voorgaande jaren is bureau VSV het afgelopen schooljaar geconfronteerd met complexe problematieken van jeugdigen en hun gezinssystemen. Steeds vaker is te zien dat deze casuïstiek langdurige aandacht vraagt en zelfs leidt tot het thuiszitten van een leerling. Bij een deel van de complexe casuïstiek waar bureau VSV bij betrokken zijn, is opvallend dat het gedrag van jeugdige en ouders steeds vaker een complicerende factor is.
Kijkend naar de cijfers specifiek voor Beekdaelen zien wij dat het aantal leerlingen in Beekdaelen (1,90%) minder risico loopt op voortijdig het onderwijs te verlaten dan leerlingen in Parkstad (2,60%). Dit heeft er mee te maken dat het aantal risicofactoren voor het ontwikkelen van psychosociale problemen in Beekdaelen lager is dan de overige gemeentes van Parkstad. Denk hierbij aan werk en inkomen en jeugd en jeugdhulpverlening.
In Beekdaelen zien wij een hoog aantal schoolbezoeken in België (39 leerlingen), wat verklaarbaar is door het grensgebied waar wij ons in bevinden.

Deelname Ambtelijk Adviesgroep Geweld in afhankelijkheidsrelaties (AAGIA)

In 2023 heeft de AAGIA gewerkt aan de derde Regiovisie Samen Sterk, Iedereen Veilig 2024-2031, welke begin 2024 in de colleges & raden van de Zuid-Limburgse gemeenten voorligt ter vaststelling. Deze regiovisie staat in het teken van verdere versterking van zowel de integrale samenwerking als de aanpak. In juli ging de online publiekscampagne Knuffels kunnen niet praten, jij wel! van start en in november werd specifiek aandacht besteed aan de week tegen kindermishandeling. In 2023 heeft het college ingestemd met het projectplan en het daaruit voortvloeiend samenwerkingsconvenant Handle with Care met als doel kinderen die thuis een huiselijk geweldsincident meemaken snel op school sociale steun te bieden. Ook is er eind 2023 een laagdrempelig aanbod voor plegers van huiselijk geweld van start gegaan.

Beheer binnensport (Gitek)

In 2023 is de aflopend beheer- en exploitatieovereenkomst met Gitek Sport B.V. met één jaar verlengd. In 2024 wordt samen met de beheerder gekeken naar een langdurige invulling van de sporthal in Nuth en de gymzalen in Schimmert en Hulsberg.

Gezondheid/Preventieakkoord/JOGG (jongeren op gezond gewicht)

Naast deelname aan de (structurele) landelijke en regionale JOGG activiteiten zoals de Peuter4daagse, Nationaal schoolontbijt, Smart&Fit-week etc., heeft de gemeente Beekdaelen in 2023 extra geïnvesteerd in vraaggerichte lokale activiteiten .

- In 2023 is het nationaal schoolontbijt door JOGG georganiseerd voor kinderdagverblijven
- In 2023 zijn 3 scholen gestart met het vergroenen van het basisschoolplein
- Voortzetting van de pilot 'schoolfruit' op 7 deelnemende basisscholen
- Leveren van fruit in sportkantines
- Inventarisatie watertappunten op kinderdagverblijven

In het kader van doorontwikkeling als JOGG gemeente, heeft Beekdaelen in 2023 deelgenomen aan een ervaringsonderzoek m.b.t. de regionale samenwerking. De aanbevelingen, waaronder een betere connectie tussen gemeenten en obesitas-programma's, zullen in 2024 worden opgevolgd door deze te implementeren in SPUK-GALA thema's.
In het kader van data gedreven werken heeft Beekdaelen deelgenomen aan de pilot 'Kindmonitor' om zo meer data te kunnen genereren over de doelgroep 0-12 jaar.
Het preventieakkoord Beekdaelen is in december 2023 geëindigd. Dit krijgt in 2024 vervolg in het SPUK-GALA thema 'terugdringen gezondheidsachterstanden'.

Preventie Jeugd&Alcohol

In Q4 van 2023 is een nalevingsonderzoek uitgevoerd door Spot-Nine. De uitslag van het nalevingsonderzoek wordt in Q2 van 2024 gepresenteerd.
Met de afloop van het regionale Preventie- en Handhavingsplan 'Jeugd, Alcohol & Omgeving' in 2024, is eind 2023 een werkgroep opgestart om het nieuwe Preventie- en Handhavingsplan 'Jeugd, Alcohol & Omgeving' te schijven. Beekdaelen neemt actief deel aan dit proces.

Nieuwkomers: inburgering-vluchtelingen-statushouders

Op 19 oktober 2022 heeft de raad de 'Motie inzake opvang Asielzoekers' aangenomen. Hiermee heeft de raad aan het college opdracht gegeven om met het COA in overleg te gaan over een structurele uitbreiding van het AZC Sweikhuizen met max. 150 plaatsen en om medewerking te verlenen aan de realisatie van deze extra opvangplaatsen. Het COA is inmiddels in een vergevorderd stadium ten aanzien van de verbouwing van het huidige complex.
Naast deze uitbreiding van de structurele opvangplekken in het AZC vangen we in Beekdaelen sindsde uitbraak van de oorlog in Oekraïne ook ca. 120 ontheemde Oekraïners op, in 6 kleinschalige gemeentelijke opvanglocaties verdeeld over diverse kernen. In 2023 is een nieuwe opvanglocatie ingericht en geopend in Arensgenhout. in totaal statushouders gehuisvest en begeleid
Ondanks deze extra opvangtaak hebben we in 2023 permanente huisvesting gerealiseerd voor 91 statushouders en hebben we de nodige ondersteuning geleverd aan inwoners en verenigingen ihkv de aan de oorlog gerelateerde energiecrisis.

Wat heeft het gekost?

Sociale leefomgeving (bedragen x € 1.000)	Primitief	Bijgesteld	Rekening	Verschil
lasten per taakveld:				
4.2 onderwijshuisvesting	-1.015	-1.499	-683	816
4.3 onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.825	-1.785	-1.858	-73
5.1 sportbeleid en activering	-852	-968	-837	131
5.2 sportaccommodaties	-3.020	-3.223	-3.117	106
5.3 cultuurpresentatie, -presenatie, - participatie	-306	-366	-416	-51
5.4 musea	-36	-75	-95	-20
5.5 cultureel erfgoed	-25	-117	-84	33
5.6 media	-838	-907	-890	17
6.1 samenkracht en burgerparticipatie	-5.506	-6.863	-5.936	927
6.2 toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	-963	-995	-33
6.3 inkomensregelingen	-9.193	-13.326	-12.908	418
6.4 begeleide participatie	-5.437	-5.483	-5.338	145
6.5 arbeidsparticipatie	-1.224	-657	-525	132
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.005	-1.242	-1.709	-467
6.71 maatwerkdienstverlening 18+	-8.552	-1.726	-1.029	698
6.71a huishoudelijke hulp (WMO)	-	-4.860	-4.848	12
6.71b begeleiding (WMO)	-	-1.486	-1.426	60
6.71c dagbesteding (WMO)	-	-917	-948	-31
6.71d overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	-15	-35	-20
6.72 maatwerkdienstverlening 18-	-12.194	-1.051	-546	506
6.72a jeugdhulp begeleiding	-	-3.016	-3.114	-98
6.72b jeugdhulp behandeling	-	-4.115	-4.069	46
6.72c jeugdhulp dagbesteding	-	-24	-	24
6.72d jeugdhulp zonder verblijf	-	-570	-587	-17
6.73a gezinsgericht	-	-300	-560	-260
6.73b gezinsgericht	-	-	-	-
6.73c jeugdhulp met overig verblijf	-	-2.500	-2.736	-236
6.74a jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	-157	-157
6.74b jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-490	-453	37
6.74c gesloten plaatsing	-	-	-	-
6.81 geëscaleerde zorg 18+	-516	-490	-549	-59
6.81a beschermd wonen (WMO)	-	-		-
6.81b maatschappelijke- en vrouwenopvang	-	-50	-	50
6.82 geëscaleerde zorg 18-	-164	-176	-217	-40
6.82a jeugdbescherming	-	-443	-363	80
6.82b jeugdreclassering	-	-35	-29	6
7.1 volksgezondheid	-1.905	-2.219	-1.964	255
totale lasten	-53.613	-61.956	-59.022	2.934
baten per taakveld:				
4.2 onderwijshuisvesting	123	148	148	-0
4.3 onderwijsbeleid en leerlingenzaken	642	651	640	-11
5.1 sportbeleid en activering	-	312	267	-44
5.2 sportaccommodaties	420	574	692	118
5.6 media	-	36	27	-9
6.1 samenkracht en burgerparticipatie	386	3.782	3.785	2
6.2 toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	89	90	1
6.3 inkomensregelingen	6.776	7.479	7.497	19
6.4 begeleide participatie			65	65

6.5 arbeidsparticipatie		439	407	-32
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)	14	17	17	-1
6.71 maatwerkdienstverlening 18+	300	-	-	-
6.71a huishoudelijke hulp (WMO)		300	319	19
6.72 maatwerkdienstverlening 18-	82			-
6.72b jeugdhulp behandeling			13	13
6.74b jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf		15	12	-3
7.1 volksgezondheid	20	254	210	-44
totale baten	8.762	14.097	14.191	94
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	**-44.851**	**-47.859**	**-44.831**	**3.028**
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-716	-10.416	-10.416	-
0.10 Onttrekking reserves	2.188	9.224	7.603	-1.622
Saldo resultaatbestemming	**1.473**	**-1.192**	**-2.814**	**-1.622**
Resultaat programma	**-43.379**	**-49.051**	**-47.645**	**1.406**

Programma 3 | Fysieke leefomgeving

Inleiding

Het programma Fysieke leefomgeving bestaat o.a. uit de taakvelden economie, openbaar groen, rioleringen, afval, milieu, ruimtelijke ordening en wonen en bouwen .

Wonen en herstructurering

Beekdaelen is niet zomaar een plek, het is ons thuis. Een thuis is meer dan een dak boven ons hoofd. Het is een plek waar je jezelf kunt zijn en die moet passen bij de levensfase waarin jij je bevindt. Om dat waar te kunnen maken is het belangrijk dat ook in de toekomst in onze gemeente een breed en divers aanbod van woningen bestaat, dat aansluit op de wensen en behoeften van mensen die hier (willen) wonen. Wij hebben de afgelopen periode flink geïnvesteerd en blijven dit doen. De bestaande en nieuwe uitdagingen in de regionale woningmarkt (op het gebied van herstructurering, nieuwbouw, leefbaarheid, duurzaamheid) vragen om een versterking van het organiserend vermogen (van woningcorporaties, marktpartijen en gemeenten) om projecten tot uitvoering te brengen. Op basis van het behoefteonderzoek willen wij nog meer tempo maken met het bouwen van woningen, die aansluiten bij de vraag van jongeren, gezinnen en ouderen. Om aan de behoefte op korte termijn tegemoet te komen, willen we tijdelijke woningen realiseren.
Er wordt een nieuwe Regionale Woonvisie voorbereid gericht op thema's als leefbaarheid, bouwopgave, betaalbaarheid, wonen met zorg, duurzaamheid en urgente doelgroepen. De afgelopen jaren zijn grote herstructureringsprojecten gestart via de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds. Voor onze gemeente ontwikkelen wij een woon(zorg)visie in Beekdaelen. Daarin komen ook alternatieve vormen van wonen aan de orde, zoals omvormen van retail naar wonen, splitsen van woningen, tiny houses, tijdelijke woningen, flexhomes en collectieve vormen van wonen. Ook de instrumenten zelfbewoningsplicht en voorrang voor eigen inwoners worden hierin uitgewerkt.
We maken in overleg met de woningcorporaties afspraken met als doel sociale en goedkope huurwoningen terecht te laten komen bij de inwoners voor wie die woningen bedoeld zijn. We geven de corporaties daarnaast meer ruimte om locaties te (her)ontwikkelen. De verruiming van de mogelijkheden voor de corporaties moet aansluiten bij de gemeentelijke ambities. We maken met de corporaties die deze ambities ondersteunen dan ook vooraf

prestatieafspraken over de uitgangspunten, het te realiseren programma en de criteria voor toewijzing.

Buitengebied en groenbeleid - natuur en landschap

De gemeente Beekdaelen vormt enerzijds een groene buffer tussen de stedelijke gebieden Parkstad Limburg en de Westelijke Mijnstreek en legt anderzijds de verbinding tussen deze gebieden en het groene Middengebied. Het landschap in Beekdaelen is karakteristiek en vele cultuurhistorische elementen zijn hierin aanwezig. De raad van Beekdaelen heeft het belang van dit landschap onderkend met het vaststellen van het Landschapskader Beekdaelen in 2022. Het Landschapskader vormt daarbij, als visie- en inspiratiedocument, het vertrekpunt voor toekomstige ontwikkelingen. Daarbij koesteren wij de aanwezige landschaps-, natuur- en cultuurhistorische waarden en zoeken wij actief naar mogelijkheden om deze waarden te vergroten en meer beleefbaar te maken. Daarbij zoeken wij samenwerking met zowel individuele grondeigenaren als met belangenorganisaties vanuit bijvoorbeeld natuur, water en landbouw.
In het landschap komen vele functies en activiteiten samen, van natuur tot landbouw, van cultuurhistorie tot recreatie en van waterberging tot de energietransitie. In een gebied dat reeds overvraagd is zullen de diverse functies een plek moeten krijgen. Dit vraagt enerzijds om een combinatie van doelen en belangen en anderzijds om heldere keuzes en focus op waar de energie op gericht moet worden.
In dit geheel speelt de landbouw een belangrijke rol. Steeds meer maatschappelijke opgaven raken agrarische gronden en bedrijven, bijvoorbeeld waar het gaat om de verhoging van natuur- en waterkwaliteit. Zonder op de stoel van de agrarische ondernemer te gaan zitten, willen wij faciliterend zijn bij de transitie van de landbouw naar een economisch en ecologisch duurzame sector. Dit betekent dat we streven naar toekomstperspectief voor de sector, zowel voor de bedrijven die door gaan in hun bestaande verdienmodel, passend in hun omgeving, als voor de bedrijven die nieuwe wegen zoeken of waar agrarische bedrijfsgebouwen gaan vrij komen.
In de transitie van het landelijk gebied spelen wij in het Middengebied en van daaruit ook op Zuid-Limburgse schaal, een prominente rol.
Ons hart voor het groene karakter van Beekdaelen beperkt zich niet tot het buitengebied alleen. Juist ook in de directe leefomgeving van de inwoners, in de kernen en hun omgeving, willen wij inwoners stimuleren om zelf aan de slag te gaan met het verfraaien van de omgeving, zodat we de slogan ‘Beekdaelen B(l)oeit!’ waar maken.

Ruimte en mobiliteit

Het areaal aan openbare wegen, fiets- en voetpaden is voor onze gemeente met een oppervlakte van 7,8 ha relatief groot. Dat vraagt om een grote inzet van onze buitendienst. Inmiddels is het IBOR in Beekdaelen vastgesteld en vindt uitvoering hiervan plaats waardoor de kwaliteit van de buitenruimte integraal wordt benaderd. Hiermee voldoen wij aan de kwaliteitseisen voor de openbare ruimte, rekening houdend met de gebruiksmogelijkheden, beeldkwaliteit, veiligheid en verzorgingsgraad en daarmee de leefbaarheid van de wijken en dorpen. Daarbij willen wij zoveel mogelijk deelnemen aan initiatieven vanuit de wijken en dorpen (eigen kracht) en deze zoveel mogelijk ondersteunen.
We vinden het belangrijk om daar waar mogelijk te stimuleren dat onze inwoners voor korte afstanden, zoals verkeersbewegingen binnen de bebouwde kom, de auto laten staan. We hanteren als uitgangspunt dat de doorstroming voor het verkeer goed moet zijn op de hoofdroutes. In de overige straten willen we door snelheidsbeperking tot maximaal 30 km/u en door een passende inrichting de inwoners uitnodigen om vooral te gaan wandelen en fietsen. Dit maakt deel uit van het opgestelde uitvoeringsplan. Samen zorgen we ervoor dat onze straten, buurten en buitengebied veilig zijn en blijven. Dit doen we door met elkaar in gesprek te blijven over verkeersveiligheid en voortdurend op zoek te gaan naar duurzame oplossingen die bijdragen aan een leefbare en veilige woonomgeving.

In dat kader blijven wij ook aandacht eisen bij andere overheden voor de schadelijke gevolgen van vliegverkeer boven kernen in onze gemeente. We continueren onze verzoeken richting landelijke overheid om naar de toekomst toe rekening te houden en te bevorderen dat nieuwe ontwikkelingen niet tot voortzetting en zeker niet tot verdere aantasting van ons leefklimaat zullen leiden. Daarom is het vergroten van de operationaliteit van de AWACS-basis te Geilenkirchen ongewenst. Met betrekking tot compensatie van de AWACS-overlast blijven wij bij het ministerie aandringen op het -op welke wijze dan ook- versterken van de leefbaarheid in onze kernen en het in het verlengde hiervan niet verder laten toenemen van overlast. Door middel van gesprekken op bestuurlijk niveau proberen wij, in de context van de belangen die er spelen, uitsluitsel te krijgen over de wijze waarop op rijksniveau wordt bijgedragen aan de leefbaarheid door middel van een in te richten fonds.
Gelet op de huidige luchtkwaliteit en de daarmee gepaard gaande gezondheidsklachten oriënteren we ons op het Schone Lucht Akkoord. Verder geven wij goede voorlichting over de gezondheidsrisico's van houtstook, gecombineerd met een oproep om beperkt en verantwoord te stoken.

Beekdaelen B(l)oeit, pilot geveltuinen

Beekdaelen B(l)oeit wordt steeds zichtbaarder, zowel intern alsook extern. De communicatiestrategie zet in op online media alsook op print (diverse nieuwsbrieven in 2023), de website www.beekdaelenbloeit.nl wordt continue geactualiseerd met aansprekende voorbeelden (met name video's) van burgers, ondernemers en stakeholders die aan de slag zijn met projecten die een bijdrage leveren aan het programma Beekdaelen B(l)oeit (uitgangspunt hierbij is, goed voorbeeld doet volgen).
Onder andere heeft in 2023 plaatsgevonden: de B(l)oeiende dagen (bijeenkomsten waarbij ontmoeten en waarderen centraal staat, o.a. workshops, lezingen, exposities, de social sofa en kleine concerten), de start van het project geveltuinen, de bloembollenactie in samenwerking met de elf basisscholen
en het vergroenen van de eerste schoolpleinen middels een subsidie.

Klimaatadaptatie

De klimaatverandering stelt nieuwe eisen aan het beheer van de openbare ruimte. Zo hebben we vaker te maken met zeer intensieve regenbuien en langdurig droge periodes. Dit heeft invloed op het ontwerp en beheer van het regenwaterstelsel, de inrichting van wegen, waterlopen, gebouwen en groenvoorziening. Dit vraagt ook om extra investeringen bij de aanpak van knelpunten die ontstaan door de effecten van de klimaatverandering. De aanpak 'Water in balans' zetten we voort gezamenlijk met Waterschap Limburg. In Beekdaelen is het gemeentelijk rioleringsplan geactualiseerd tot het Water- en rioleringsprogramma 2024-2027. Regulier beheer en onderhoud alsook de meerjaren aanpak 'Blauwe Ader' maakt hiervan onderdeel uit. Daarnaast zetten we in op het afkoppelen van regenwater, het bufferen van water op eigen terrein (gemeente, particulier en bedrijven) en het verminderen van verhard oppervlak.

Economie en toerisme

Vrijetijdseconomie

In mei 2020 is de visie vrijetijdseconomie 'Bestemming Zuid-Limburg 2030' door de raad vastgesteld.
De visie is opgesteld in samenspraak met vertegenwoordigers van de sector (o.a. Visit Zuid-Limburg, Maastricht Marketing, Recron, Koninklijke Horeca Nederland, LLTB en de Natuur en Milieufederatie Limburg). De visie is door alle zestien Zuid-Limburgse gemeenten vastgesteld. De visie vrijetijdseconomie Zuid-Limburg biedt Beekdaelen kansen op o.a. het gebied van behoud en ontwikkelen van het landschap, het positioneren van Beekdaelen (extensief toerisme), het op de kaart zetten van onontdekte parels en het verder

optimaliseren van de toeristisch recreatieve infrastructuur.

Stand van zaken
Een aantal projecten conform de visie is reeds opgestart en in uitvoering, zoals o.a. het Knopen Lopen (een uniform wandelroutenetwerk voor Zuid-Limburg), de vitalisering van verblijfsaccommodaties (inzet vitaliteitsmanager door de provincie Limburg), het stimuleren van innovatie en vernieuwing binnen de sector (o.a. via de voucherregeling van het LIOF) en de ontwikkeling van het Zuid-Limburg magazine in combinatie met een promotie campagne.

Bestuurlijke Kopgroep VTE Zuid-Limburg
De Zuid-Limburgse gemeenten werken reeds samen op economische vlak. Om verder invulling te geven aan de realisatie van de visie Vrijetijdseconomie 'Bestemming Zuid-Limburg 2030' en dynamisch en actief in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen is een bestuurlijke Kopgroep Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg ingesteld, bestaande uit burgemeester Geurts (Beekdaelen), wethouder Rouwette (Valkenburg a/d Geul) en wethouder Salvino-Meijer (Sittard-Geleen). De Kopgroep VTE Zuid-Limburg wordt vanaf Q1-Q2 2024 ondersteund door een programmamanager Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg, die aan de slag gaat om verder uitvoering te geven aan de visie.

De volgende projecten zijn onder andere in voorbereiding: de ontwikkeling van een dataportaal Limburg (het verzamelen en ontsluiten van relevante data voor de sector), de ontwikkeling van een kwalitatief hoogwaardig fietsnetwerk in Zuid- Limburg, ook in Euregionaal perspectief (3-landen lange afstand fietsroutes) inclusief een onderzoek naar (inter)nationale subsidies, het ontwikkelen van een masterplan duurzame toeristisch recreatieve mobiliteit voor Zuid-Limburg en het opstarten van een gezamenlijk beleid voor verblijfsaccommodaties in Zuid-Limburg. Per project worden de kosten inzichtelijk gemaakt en zal bestuurlijke besluitvorming via de colleges danwel via de gemeenteraden plaatsvinden.

Wat willen we bereiken?

Wij staan voor een gemeente die streeft naar een veerkrachtig groen- en cultuurrijk landschap, dat ruimte biedt om te werken, genieten en ondernemen, kortom om te leven. Voor ons gelden de volgende uitgangspunten:

- We zetten ons in voor een woningaanbod dat aansluit bij de behoeften van alle inwoners rekening houdend met de transformatieopgave en met de regionale en provinciale afspraken.
- We versterken het groene karakter van de gemeente.
- We behouden en versterken de landschappelijke kwaliteit, die als belangrijke kernwaarde van de gemeente Beekdaelen gezien moet worden
- Een duurzame transitie van de landbouw is een grote maatschappelijke opgave voor Beekdaelen en essentieel om de unieke waarden van het landelijk gebied te behouden, te beheren en te ontwikkelen.
- Samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen, regionale en landelijke partners werken we in Beekdaelen aan de internationale en nationale duurzaamheidsdoelstellingen (Global Goals). We geven daarbij zelf het goede voorbeeld en vervullen een innovatieve en vooruitstrevende rol in de regio op het gebied van energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie.
- We realiseren een gemeente met een duurzaam veilige inrichting van de infrastructuur, zowel voor auto, (elektrische) fiets en voetganger, waarbij leefbaarheid boven bereikbaarheid gaat.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?

Groene karakter

Bomenvervangingsplan:
In verband met de kap van risico bomen en bomen met een toekomst verwachting < 5 jaar zijn ca. 48 bomen aangeplant. In Q3 zijn de planvoorbereidingen getroffen voor een grootschalige aanplant van 145 bomen tijdens het winterseizoen 2023-2024.

Ecologische gazons:
Rond de visvijver in Nuth zijn de gazonvlakken deels omgevormd naar ecologische gazonstroken. De omgevormde gazonvlakken zijn ingezaaid met een bloemrijk grasmengsel waarbij een lagere beheerfrequentie is bereikt. In overleg met de IVN-organisaties zijn proeflocaties vastgesteld waarbij is gestart met ecologisch maaibeheer.

Groot onderhoud beplanting:
In diverse kernen zijn plantvakken met oude en versleten beplanting gerenoveerd middels nieuwe aanplant of omvorming naar gazonvlakken.

Landbouw

Zowel nu als in de toekomst speelt de landbouw een prominente rol in het landschap in Beekdaelen. Ook in de komende jaren blijft de landbouw in transitie, waarbij steeds meer maatschappelijke opgaven (o.a. verhoging natuur- en waterkwaliteit en klimaatadaptatie) agrarische gronden en bedrijven zullen raken. Hoe wij als gemeente kunnen faciliteren in deze veranderende rol, wordt bekeken in samenspraak met andere gemeenten in Zuid-Limburg en uiteraard met de landbouwsector zelf.
Als grootste plattelandsgemeente in Zuid-Limburg nemen wij het voortouw om zaken bespreekbaar te maken, te zoeken naar oplossingen en deze te realiseren.

Landschapskader en Hollewegen

De Raad heeft in juni 2022 het belang van het landschap onderkend middels vaststelling van het Landschapskader Beekdaelen. Enerzijds is dit een visie- en inspiratiedocument richting de toekomst en anderzijds vormt het een belangrijke onderlegger voor de gemeentelijke omgevingsvisie. Zaak is dat het Landschapskader wordt gevolgd door uitvoering. Aanvankelijk was het de bedoeling om samen met diverse stakeholders vanuit natuur, landschap, landbouw, water, cultuurhistorie etc. een uitvoeringsprogramma op te stellen en om dit vervolgens uit te voeren. Echter, om sneller en meer praktisch aan de slag te kunnen gaan is er voor gekozen om met een aantal prominente thema’s alvast aan de slag te gaan. Uiteraard kunnen op een later moment diverse thema’s en projecten in een uitvoeringsprogramma gebundeld worden. Hierbij worden in integrale samenhang de belangen van onder meer landschap, natuur, water, cultuurhistorie, toerisme en landbouw doorvertaald richting concrete projecten. Denk hierbij aan projecten ter realisatie van natuur, landschap en natuurinclusieve landbouw. Behoud en versterking van landschappelijke kwaliteiten gaan daarbij hand in hand met verhoging van biodiversiteit, nieuw perspectief voor agrarische bedrijven en opwaardering van de kwaliteit van de leefomgeving.
Een actueel thema betreft de aanpak van holle wegen. In deze karakteristieke landschapselementen komen veel landschappelijke functies, opgaven en actoren samen; landschap, natuur, biodiversiteit, cultuurhistorie, landbouw en water. De kwaliteit staat echter sterk onder druk door onder meer ander gebruik en effecten van klimaatverandering. Bedoeling is om de kwaliteit van holle wegen op te waarderen, in integrale samenwerking tussen landbouw, natuur- en waterpartijen en lokale vrijwilligers. Zodoende kunnen deze karakteristieke elementen worden behouden en waar mogelijk versterkt, wordt wateroverlast verminderd, krijgt de biodiversiteit een opwaardering en worden

aangrenzende landbouwers gestimuleerd tot een meer natuurinclusieve bedrijfsvoering. Rond pilotlocaties vinden gesprekken plaats tussen belanghebbende partijen als individuele agrariërs en andere particuliere grondeigenaren, de LLTB, IVN, Stichting het Limburg Landschap.

Revitalisering kern Schinveld

Doelen:
In 2023 is gewerkt aan de totstandkoming van het Masterplan 2.0 Centrum Schinveld. Om dit een gedragen plan te laten zijn, is al vanaf het begin gestart met participatie op kleine en grotere schaal. In 2023 hebben dan ook verschillende bijeenkomsten plaatsgevonden om op te halen wat er leeft in Schinveld, waar voor het centrum behoefte aan is en waar mogelijke kansen liggen. Al deze input heeft geleid tot het Masterplan 2.0 dat op 31 oktober door de Raad is vastgesteld. Om de nodige vastgoedinterventies ook daadwerkelijk te kunnen realiseren is in 2023 in eerste instantie door het college, later door de raad bekrachtigd, besloten om Wet voorkeursrecht gemeente te vestigen op 22 panden.
Planning:
De geplande looptijd van het Masterplan 2.0 is van de periode 2023-2030. Het is een globale planning omdat het moment van verwerving vastgoed lastig te voorspellen valt en de herontwikkeling van de diverse deelgebieden daarvan afhankelijk is. Vooralsnog vordert het project echter gestaag en is bijstelling van de planning niet aan de orde.
Financieel:
In 2023 zijn verschillende subsidies voor het project aangevraagd en ook toegekend. De totale projectbegroting sluit op een bedrag van 14.1 miljoen. Door de toegekende subsidies kon de cofinanciering voor de gemeente teruggebracht worden naar 4.7 miljoen. Met de vaststelling van het Masterplan op 31-10-23 is ook het benodigde budget beschikbaar gesteld. Bij de toekenning van de Regiodeal 2.0 is de subsidie 3.5 ton lager vastgesteld dan aangevraagd. Er wordt gezocht naar alternatieve subsidiemiddelen om dit tekort af te dekken.

Verkeersomgeving Beekdaelen

Zoals een groenrijke omgeving belangrijk is voor het leef- en vestigingsklimaat is ook de bereikbaarheid van én in onze kernen een fundament voor een vitale gemeenschap. Hierbij gaat het nadrukkelijk om een samenhangend geheel voor voetganger, fietser, OV-reiziger én automobilist.
In een goede combinatie van een adequate doorstroming, een leefbare en veilige verkeersomgeving en inwoners stimuleren om te wandelen en te fietsen. In 2023 is het uitvoeringsplan mobiliteit in uitvoering genomen. Hierbij zetten we in op de reeds vastgestelde kwaliteit en het onderhoud van de fiets- en wandelpaden en op mogelijke toekomstige fietsverbindingen met omliggende gemeenten.
In het kader van het IBOR beleidsplan is in 2023 een aanvang gemaakt worden met het opwaarderen van de verharde vrij liggende de fiets- en wandelpaden naar beeldkwaliteitsniveau B.
In het in december vastgestelde Meerjaren Programma Infrastructuur 2024 - 2027 zijn meerdere integrale projecten opgenomen ter verbetering van de verkeersomgeving en fietsinfrastructuur.

Woningaanbod

Beekdaelen is een plek waar iedereen zijn thuis kan vinden en maken. Iedere levensfase brengt andere woonbehoeften met zich mee. Om onze vitale kernen ook in de toekomst te

behouden dienen deze zoveel mogelijk evenwichtig te zijn opgebouwd met een mooie mix aan woningen en mensen van verschillende leeftijden. Bij inbreiding, revitalisering en ontwikkeling is het daarom van belang om deze mix van koop- en huurwoningen voor diverse leeftijdscategorieën en levensfasen te bouwen.
Om te komen tot deze mix zal in de komende jaren gestuurd o.a. worden om het segment "sociale huur" naar de door het kabinet gestelde 30%-norm te brengen. Uiteraard is ook hier van belang dat de te bouwen woningen bijdragen aan de balans binnen een kern of wijk. Daar waar wij als gemeente een grondpositie hebben, zullen we deze inzetten om de doelstellingen op het gebied van wonen te realiseren. Indien deze zich bevinden op de randen van onze dorpen en het buitengebied kunnen - in uitzonderlijke situaties of initiatieven- ook daar ontwikkelingen plaatsvinden. Deze dienen echter van uitzonderlijke maatschappelijke meerwaarde te zijn. Bij nieuwbouw sturen we op levensloop bestendig en duurzaam bouwen met "smart homes", slimme en duurzame materiaaltoepassingen. Met gerichte interventies –al dan niet in samenwerking met de regio - worden mensen in staat gesteld hun woonwensen mogelijk te maken, zodat we ze permanent een leefomgeving kunnen bieden die aansluit bij hun levensfase.
In Q2 2023 is er een herziene regionale en lokale woonvisie 2023-2028 vastgesteld. Hierin is gekomen tot de gezamenlijke regionale ambitie: kansrijk wonen voor iedereen, nu en in de toekomst.

Omgevingsplan

Per 01-01-2024 hebben we van rechtswege een tijdelijk omgevingsplan. Dit tijdelijke omgevingsplan wordt stap voor stap omgebouwd naar een definitief omgevingsplan dat voldoet aan de Omgevingswet, de zogeheten transitiefase. Voor 01-01-2032 moet deze transitiefase zijn afgerond.

Bestemmingsplan Rode Beek

Het concept-bestemmingsplan resp. gebied waarbinnen dit bedrijventerrein is gelegen valt onder het door de rijksplanvormer opgenomen gebied waar ook de zogenoemde invliegfunnel in verband met de aanwezigheid van de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen is voorzien. Uw raad heeft enkele malen het bestemmingsplan gewijzigd vastgesteld om deze ontwikkeling mogelijk te maken, waarbij, met gewijzigde planregels, alsnog aan de gestelde verplichting zou worden gedaan (ondanks het niet-intekenen van een invliegfunnel).
Hiertegen heeft de minister van defensie steeds beroep tegen ingesteld bij de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak. Op 13 september 2021 heeft u besloten om de procedure niet langer door te zetten omdat de aanleiding waarvoor dit bestemmingsplan dient, niet meer actueel is. De twee bedrijven uit de kern Schinveld die mogelijk zouden verplaatsen naar dit terrein, hadden eerder besloten niet meer over te gaan tot bedrijfsverplaatsing. Het vorenstaande betekende dat op dat moment de ontwikkeling van het bedrijventerrein niet actueel was. Tegen het besluit van september 2021 heeft de minister ook beroep ingesteld. De afdeling bestuursrechtspraak heeft uitspraak gedaan dat de gemeente verplicht is wederom een besluit te nemen rekening houdend met de eerdere uitspraken. .Op 4 oktober 2022 heeft uw raad bij amendement besloten om geen besluit te nemen. In het lopende overleg is met de staatssecretaris van defensie afgesproken dat, hoewel defensie niet akkoord is met het raadsbesluit van 4 oktober 2022, er nu (nog) geen formeel beroep door het ministerie wordt ingesteld. In het kader van het centrumplan Schinveld worden momenteel de mogelijkheden voor verplaatsing van één bedrijf weer in ogenschouw genomen. Deze informatie is met het ministerie besproken.

Aankoop grond Jabeek/Susterseel

Gemeente Beekdaelen en Gangelt hebben samen het initiatief genomen om grond te kopen nabij Jabeek/Susterseel ten behoeve van de energietransitie. De raad van Beekdaelen heeft in september 2023 positief besloten ten behoeve van het Nederlandse deel grond. Ook aan Duitse zijde is de aankoop afgerond.
Sinds besluitvorming door Beekdaelen wordt de potentie en mogelijkheden van energieopwekking in een grensoverschrijdende samenwerking onderzocht. Er hebben gesprekken plaatsgevonden om perspectieven op te halen van de Provincie, Energiecoöperatie ImpulZ, Enexis, RES Zuid-Limburg en andere gemeenten die bezig zijn met grensoverschrijdende energieprojecten.

Clubgebouw VV Amstenrade

Het vastgesteld krediet op 13 juli 2021 en aanvullend krediet wegens prijsstijgingen 20 december 2021 werd gehanteerd voor het uitvoeren van Nieuwbouw clubgebouw VV Amstenrade. Het beschikbaar budget van €2.051.000,- is zoals nu voorzien toereikend. Tijdens het afgelopen jaar is de aannemer gestart met de werkzaamheden. Het nieuwe clubgebouw is inmiddels wind- en waterdicht en de aannemer is gestart met de afwerking aan de binnenkant. Verwachtte oplevering is nog afhankelijk van levering stroom en afwerking buitengevels waarna de vereniging nog enkele weken nodig heeft om in te huizen en te verhuizen.

Verder wordt hard gewerkt aan het uitvoeringsontwerp van de openbare ruimte rondom de voetbalkantine. De bedoeling is dat dit (grotendeels) gereed is op het moment dat de nieuwe kantine wordt geopend.

Duurzame inrichting bedrijfslocatie de Uiver

Na een langdurig onderhandelingstraject hebben de gemeente en de ondernemer een compromis bereikt over de toekomstige inrichting van de bedrijfslocatie 'De Uiver'. Ten zuiden van de Provincialeweg Noord te Doenrade mag de ondernemer de bedrijfslocatie met 1.025 m2 uitbreiden en maximaal 7 bedrijven vestigen. De showroom (naast het Grieksrestaurant) en de omliggende gronden koopt de gemeente aan van de ondernemer. Bovenstaande afspraken zijn ruimtelijk vertaald in het bestemmingsplan. Tijdens de bestemmingsplanprocedure heeft de provincie Limburg gevraagd om de vrijwaardingzone van 15 meter rondom de Provincialeweg Noord te respecteren. De gemeente en de ondernemer hebben hiermee ingestemd en dit heeft geleid tot een aanpassing van het bouwblok, waarna de bestemmingsplanprocedure succesvol is afgerond.

Gebiedsontwikkeling De Gijselaar

De gebiedsontwikkeling De Gijselaar kenmerkt zich door de grote diversiteit aan deelprojecten:
Fase 1:
1) Het opwaarderen van gemeenschapshuis de Koeteleboet
2) De huisvesting van de voetbalvereniging Amstenrade (VVA)
3) Realisatie van een trainingsveld voor openbaar gebruik en VVA
4) Het inrichten van de openbare ruimte
Fase 2:
5) De realisatie van een Kindcentrum
6) Het realiseren van (levensloopbestendige) woningen ter plaatse van de te slopen school
Grenzend aan het deelgebied van de gemeente worden door zorginstellingen Cicero en

ZOwonen ook nog plannen ontwikkeld op eigen grond. Bij de inrichting van de openbare ruimte in het deelgebied wordt hiermee ook rekening gehouden.
Nadat eerder al de Koetelboet werd opgewaardeerd is in 2023 het nieuwe kunstgrastrainingsveld van VVA opgeleverd en is gestart met de bouw van de nieuwe kantine. Naar verwachting wordt deze in Q1 2024 opgeleverd waarna de bestaande kantine kan worden afgebroken om plaats te maken voor de inrichting van de openbare ruimte. In 2023 is in dit kader de Beekdaelen fietsroute verder geoptimaliseerd door de aanleg van een betonnen fietspad binnen deze gebiedsontwikkeling. De verdere inrichting van de openbare ruimte zal gefaseerd verder worden aangepakt. Startende met de afbouw rondom de nieuwe kantine in Q2 2024. De bouw van het kindcentrum is in 2023 voorbereid. Tijdens de aanbestedingsfase is hier enige vertraging opgelopen. Zodra hierover meer duidelijk is wordt u hierover via de hiervoor bestemde kanalen verder geïnformeerd. Start uitvoering staat nog steeds gepland in 2024.
De aangrenzende ontwikkelingen van Cicero en ZOwonen zijn in 2023 door beide partijen in uitvoering genomen en verlopen spoedig. Geplande oplevering Q4 2024.
Na bijstelling van de budgetten in 2023 verlopen de werkzaamheden tot op heden binnen de hiervoor gevoteerde kredieten.

Gemeenschapshuis Puth

Het voorlopig ontwerp voor het gebouw en buitenruimte is gereed. Bij het tot stand komen van het voorlopig ontwerp zijn de direct omwonenden actief betrokken. Daarnaast is het bestemmingsplan opgesteld en onderzoeken uitgevoerd. Op 9 april 2023 zijn de nieuwe plannen aan de commissie gepresenteerd en op 26 september 2023 heeft de raad ingestemd met de extra kredietaanvraag voor dit project.
Voor de realisatie van het gemeenschapshuis wordt eind 2023 het bestemmingsplan in procedure gebracht en deze zal in juni 2024 ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd. Momenteel wordt het ontwerp verder uitgewerkt in een DO. In 2025 kan naar verwachting gestart worden met de realisatie. Doorlooptijd van de realisatie zal ca. 1 jaar zijn.

Kindcentrum

De bouw van het kindcentrum maakt onderdeel uit van de gebiedsontwikkeling Gijselaar. Samen met bouwheer Innovo is, na votering van een aanvullend krediet, in 2023 gestart met de aanbestedingsprocedure. Geplande uitvoering 2024. Zie ook paragraaf "gebiedsontwikkeling Gijselaar".

Masterplan centrum Schinveld

Op 31 oktober 2023 is het Masterplan 2.0 centrum Schinveld door de Raad vastgesteld. Het plan ziet toe op de herontwikkeling/herstructurering van 7 deelgebieden evenals de openbare ruimte in het centrum met een totale begroting van 14.1 miljoen. In dezelfde raadsvergadering is ook de Wvg (Wet voorkeursrecht gemeente) gevestigd op 22 panden die voor de beoogde ontwikkeling noodzakelijk zijn. Afhankelijk van de verwerving van deze panden zullen de verschillende deelgebieden ontwikkeld worden. De planning van het totale project loop tot 2030. Zowel op het gebied van planning als de begroting zijn er momenteel geen afwijkingen te melden.

Opstellen nota grondbeleid

Op grond van de financiële verordening zijn wij verplicht om een nota grondbeleid op te stellen. Aan het opstellen van een nota grondbeleid is gedurende 2023 zorgvuldig aandacht

besteedt. Dit heeft geresulteerd in een op 19 december 2023 door de gemeenteraad vastgestelde 'Nota Grondbeleid gemeente Beekdaelen 2024-2028', welke tezamen met de Omgevingswet in werking is getreden. De nota grondbeleid is afgestemd op de Omgevingswet en duidt de beleidsmatige kaders en uitgangspunten ten aanzien van ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving.

Project Tiny Houses

De vereniging Op de Bees heeft het plan voor het Tiny House project volledig uitgewerkt. Op de locatie Op de Bies 70a komen 11 Tiny Houses, een gemeenschappelijk gebouw, een grote moestuin en een voedselbos/permatuin, dit alles in een groene setting. In 2023 is het bestemmingsplan gewijzigd en is er door de gemeente een subsidie verleend om deze ontwikkeling mogelijk te maken. Ook de provincie Limburg heeft met de ondertekening van het Samenwerkingsagenda KLC een bijdrage toegezegd voor dit project. Tot slot heeft de vereniging succesvol een Startbouwimpuls subsidie aangevraagd bij het Rijk.
In september 2023 heeft men een start gemaakt met de uitvoering. De eerste werkzaamheden staan in het teken van het bouwrijp maken van het terrein. Er is gestart met het rooien van een aantal bomen en het klepelen en egaliseren van het bouwterrein. Er is een rioleringsysteem en een wadi aangelegd op de locatie. De wadi fungeert als een duurzame waterafvoervoorziening, waar regenwater op een natuurlijke wijze wordt opgevangen en geïnfiltreerd in de bodem. Bovendien is er een start gemaakt met de aanleg het voedselbos/permatuin.
Eind 2023 is de eerste Tiny House op de locatie geplaatst en hebben de eerste bewoners hun intrek genomen. Momenteel vervullen zij de rol van toezichthouders op de bouwlocatie. In 2024 zullen de overige bewoners hun intrede doen op dezelfde plek.

Strategisch accommodatiebeleid

Ten behoeve van duurzame en toekomstbestendige accommodaties in Beekdaelen is in 2023 gewerkt aan strategisch accommodatiebeleid met als uitgangspunten: verenigingen werken samen op inhoud en het delen van faciliteiten; verenigingen worden aangesproken op de vitaliteit binnen de kernen, duurzame exploitatie, ondernemerschap en toekomstbestendigheid. Eind 2023 heeft gemeente Beekdaelen het strategisch accommodatiebeleid vastgesteld.

Verkoop woningen Jabeek en Schinveld

De verkoop van de woning te Jabeek (Gangelderweg 11) en Schinveld (President Kennedystraat 16) bevind zich in de laatste fase. Voor beide woningen is een koopovereenkomst met de koper opgesteld en door beide partijen ondertekend,. De koopovereenkomsten zijn inmiddels doorgestuurd naar de notaris ter voorbereiding op de notariële eigendomsoverdracht, de notaris heeft de ontvangst van deze koopovereenkomsten bevestigd. De notariële eigendomsoverdracht van beide woningen zal uiterlijk op 1 mei 2024 plaatsvinden.

Nuinhofwijk

De rijksmonumentale Nuinhofwijk behoeft een opwaardering.
Na een lange aanloopperiode is er overeenstemming op hoofdlijnen bereikt tussen de betrokken partijen over het herstructureringsplan voor de wijk.
Subsidies vanuit Regiodeal, Volkshuisvestingsfonds en de regeling Kwaliteit Limburgse Centra (KLC) van provincie Limburg worden georganiseerd.

Om het versnipperde bezit in de wijk op te heffen is een traject ingezet om de particuliere woningen in de wijk aan te kopen door de gemeente en deze vervolgens door te leveren aan woningcoöperatie Wonen Zuid. Dit na vestiging van het voorkeursrecht door de gemeente begin 2023.
Op het gebied van planvorming hebben diverse activiteiten plaatsgevonden en vinden deze nog plaats. Zo is het ontwerp bestemmingsplan in procedure gebracht, wordt gewerkt aan het inrichtingsplan voor de openbare ruimte en wordt een beeldkwaliteitsplan opgesteld voor behoud van de ensemblewaarde van de totale wijk. Op basis van dit plan zal de wijk worden aangewezen als gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.
Verder vinden tal van onderzoeken plaats, onder meer ten aanzien van bodem en waterhuishouding. Gedurende het hele traject vindt nauwe afstemming plaats met onder meer de bewoners van de wijk, de gemeentelijke Monumentencommissie, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en de (beoogde) financiers van het project.
De fysieke herstructurering van de wijk kan alleen succesvol zijn indien ook op sociaal economisch gebied een impuls plaatsvindt. Ook in dit kader vinden diverse activiteiten plaats.

Beekdaelenroute Plein Clemensdomein

De werkzaamheden rondom het Clemensdomein zijn in binnen budget 2023 afgerond.

Wat heeft het gekost?

Fysieke leefomgeving (bedragen x € 1.000)	Primitief	Bijgesteld	Rekening	Verschil
lasten per taakveld:				
0.3 beheer overige gebouwen en gronden	-258	-82	-98	-17
0.4 overhead	-470	-434	-398	36
2.1 verkeer en vervoer	-5.361	-5.154	-5.398	-245
3.1 economische ontwikkeling	-439	-678	-510	168
3.3 bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-36	-36	-49	-14
3.4 economische promotie	-300	-631	-232	399
5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.567	-2.870	-2.780	90
7.2 rioleringen	-4.343	-4.241	-4.636	-395
7.3 afval	-4.077	-4.442	-4.560	-117
7.4 milieubeheer	-1.009	-1.185	-1.432	-247
7.5 begraafplaatsen en crematoria	-180	-197	-207	-10
8.1 ruimte en leefomgeving	-617	-5.488	-6.108	-620
8.2 grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	-301	-324	-204	120
8.3 wonen en bouwen	-3.447	-7.313	-2.199	5.114
totale lasten	-23.405	-33.076	-28.813	4.263
baten per taakveld:				
0.3 beheer overige gebouwen en gronden	79	34	34	0
0.4 overhead	-	2	3	2
2.1 verkeer en vervoer	105	121	342	221
3.1 economische ontwikkeling	89	717	390	-327
3.4 economische promotie	150	150	217	67
5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie	30	27	-4	-31
7.2 rioleringen	5.791	5.707	6.045	338
7.3 afval	4.935	5.543	5.700	157
7.4 milieubeheer	9	65	52	-13
7.5 begraafplaatsen en crematoria	119	119	108	-11
8.1 ruimte en leefomgeving	12	12	-	-12
8.3 wonen en bouwen	801	1.939	798	-1.141
totale baten	12.120	14.433	13.686	-748
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	**-11.285**	**-18.642**	**-15.127**	**3.515**
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-298	-1.471	-1.450	21
0.10 Onttrekking reserves	1.870	10.552	6.890	-3.662
Saldo resultaatbestemming	**1.572**	**9.081**	**5.440**	**-3.641**
Resultaat programma	**-9.714**	**-9.561**	**-9.687**	**-126**

Programma 4 | Bestuurlijke samenwerking en financiën

Inleiding

Het programma Bestuurlijke samenwerking en financiën bestaat o.a. uit de taakvelden bestuurlijke samenwerking, overhead, treasury, ozb, algemene uitkering en overige baten en lasten .

Samenwerken binnen en buiten de grenzen

Voor de gemeente Beekdaelen, grenzend aan 7 gemeenten in de regio Zuid-Limburg en 2 gemeenten in Duitsland is samenwerking een vanzelfsprekendheid. Daarnaast zien we dat onze huidige maatschappelijk met vele en grote opgaven worden geconfronteerd, die een grote impact hebben op de relatief kleine schaal van Zuid-Limburg. Deze unieke ligging, de landschappelijke opbouw en de dynamische geschiedenis van de regio maken dat wij met een aantal extra uitdagingen worden geconfronteerd en dat in de samenwerking scherpe keuzes gemaakt moeten worden. Als het gaat om onze rol als samenwerkingspartner zien wij de volgende aandachtspunten voor de komende vier jaren:

- Regiodeals: Inmiddels heeft het rijk wederom een nieuwe tranche regiodeals opengesteld en is hier door zowel de stadsregio Parkstad (met de 7 deelnemende gemeenten, waaronder Beekdaelen) als door het middengebied (waaronder Beekdaelen) in samenwerking met de 2 grote steden Maastricht en Sittard-Geleen succesvol op in geschreven. Tussen de beide regiodeals wordt zoveel mogelijk overeenstemming gezocht, waarop Beekdaelen als linking pin een rol speelt.

- Samenwerking NOVI-gebied Zuid-Limburg: Hier gaat het om het verder vormgeven van de samenwerking tussen het rijk, de provincie en de gemeenten in Zuid-Limburg, waarbij gewerkt wordt aan de majeure opgaven van Zuid-Limburg. Inmiddels is eind 2023 een concept Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Zuid-Limburg opgesteld met een drietal ambities: een nieuwe circulaire grens-overstijgende kenniseconomie, een toekomstbestendig vijf sterren landschap en van achterstand naar voorsprong.

- Samenwerking Middengebied-gemeenten in Zuid-Limburg: De samenwerking in het Middengebied Zuid-Limburg heeft ertoe bijgedragen dat ook de landelijke gemeenten aan tafel zitten bij de grote trajecten rondom regiodeals, NOVEX en elke regio telt. Ook landschap/natuur/water/landbouw is prominent opgenomen in de majeure opgaven. Daarnaast werken wij met de gemeenten in het middengebied Zuid-Limburg nauw samen op de onderdelen: Landschap-Landbouw en Toerisme van de Toekomst, waartoe de Middengebied-gemeenten in Zuid-Limburg zich vanuit het visiedocument 'van groen hart tot groene long' en het uitvoeringsprogramma Midden gebied hebben gecommitteerd en natuurlijke partners vormen.

- GR Stadsregio Parkstad: In deze GR werken de Parkstadgemeenten samen op de thema's Wonen en Herstructurering, Economie en Toerisme, Ruimte en Mobiliteit, Duurzaamheid, Sociaaleconomische Structuurversterking (SES) en Grensoverschrijdende samenwerking (GROS). De strategische agenda wordt de komende jaren verder uitgewerkt; zo is een begin gemaakt met een nieuw narratief voor de regio Parkstad. In de komende periode moet nog meer worden uitgedragen dat naast de stedelijke aandachtspunten ook de landelijke gemeenten in de GR Parkstad ertoe doen: hier ligt een rol voor Beekdaelen weggelegd.

- Uitwerken visie op 360 graden samenwerking: Als gemeente streven wij zoveel mogelijk naar samenwerking op de schaal van Zuid-Limburg. Dit vanwege de constatering dat Zuid-Limburg het juiste schaalniveau is om strategische opgaven aan te pakken. Het in 2023 opgestelde BRE-rapport (bestuurlijke regionale ecosystemen) toont aan dat er weliswaar veel samenwerkingsverbanden zijn, maar er effectief nog veel winst te behalen valt. Gemeenten in Zuid-Limburg staan voor een belangrijke opgave om bestuurlijke drukte te

verminderen en scherpe keuzes te maken. De coronacrisis, de waterknelpunten, de stikstofcrisis, de Oekraïne-oorlog en de verminderde gemeentefinanciën laten zien dat samenwerking op de schaal van de Zuid-Limburgse (veiligheids)regio noodzakelijk is. Beekdaelen speelt hier –als relatieve nieuwkomer- een bestuurlijke rol in.

- Meer grip op samenwerkingen (lees: verbonden partijen) krijgen: Naast het aangaan van succesvolle samenwerkingen is het voor wat betreft de 'verbonden partijen' van belang om hier ook grip op te krijgen en te houden. De aanpak 'Samen Grip Op Verbonden Partijen' - die door een groot deel van de gemeenten in Zuid-Limburg wordt toegepast- is nog zoekende naar een juiste invulling. Daarnaast vindt er ook een zoektocht plaats in hoeverre overheadfuncties binnen verschillende GR'en samengebundeld kunnen worden.

- Grensoverschrijdende samenwerking (GROS): Mede op basis van de zoektocht naar euregionale energie-innovaties werken wij samen met de Duitse buurgemeenten. Ook op die manier maken wij als grootste plattelandsgemeente van Zuid-Limburg onze eigen 360 graden oriëntatie; ook in de Euregio.

- Elke regio telt: In navolging van de adviezen uit het rapport Elke regio telt! gaat het (demissionaire) kabinet ter verkenning van mogelijke herijking van de huidige beleids- en investeringslogica een kritische blik werpen op de domeinen zorg, onderwijs, huisvesting, bereikbaarheid, veiligheid en regionale economie, waardoor rijksbeleid ervoor zorgt dat niet iedere regio hetzelfde, maar iedere regio het zijne krijgt. Dit moet leiden tot beter beleid met aandacht voor regionale verschillen. Aanvullend hierop is in een aantal specifieke regio's aan de randen van het land meer en iets anders nodig dan nu in bestaande programma's wordt gerealiseerd om op duurzame wijze te werken aan vitale en leefbare regio's. Dat leidt tot een bouwstenen voor een langjarige aanpak met een specifiek aantal regio's. Beekdaelen zit -als vertegenwoordiger van het middengebied Zuid-Limburg- in dit kader aan tafel met het rijk.

Financieel gezonde gemeente

In het jaar 2023 is bekend geworden dat de financiële positie van de gemeente in de toekomst onder druk komt te staan. De belangrijkste reden voor die teruggang houdt verband met de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Enerzijds is de gemeente nadeelgemeente bij de herverdeling van het gemeentefonds die vanaf het jaar 2023 heeft plaatsgevonden. Anderzijds heeft een landelijke korting plaatsgevonden die er vooral vanaf het 'ravijnjaar 2026' voor zorgt dat de begroting van de gemeente rode cijfers schrijft.
De raad heeft met het vaststellen van de begroting 2024 besloten om in te zetten op een verbeterplan om de financiële situatie vanaf het jaar 2026 te verbeteren. De raad wordt de komende periode nadrukkelijk betrokken bij het traject om te komen tot een verbetering van de financiële positie.

Wat willen we bereiken?

Wij staan voor een gemeente die inzet op samenwerking en die financieel en organisatorisch gezond en in control is. Voor ons gelden de volgende uitgangspunten:

- We werken samen met andere gemeenten om de kwaliteit en betaalbaarheid van publieke taken en diensten te kunnen waarborgen.
- Vanuit het principe "goed rentmeesterschap" blijven we vasthouden aan een gezonde financiële positie in Beekdaelen.
- Op basis van het principe 'een goede balans tussen willen en kunnen' is onze opgestelde prioriteitenlijst leidend voor het al dan niet uitvoeren van bestaande plannen.
- We houden de belastingdruk voor onze inwoners zo laag mogelijk, d.w.z. ombuigingsmaatregelen gaan voor belastingverhoging (uitgezonderd indexering).

Wat hebben we ervoor gedaan in 2023?

Eigen 360 graden oriëntatie

Voor Beekdaelen is het wat onze strategische focus betreft belangrijk om in te zetten op een meerzijdige, zowel extern als intern gericht oriëntatie. Onze bijzondere positie als grootste plattelandsgemeente van Zuid-Limburg samenwerkend met twee grote stedelijke agglomeraties Parkstad Limburg en Westelijke Mijnstreek en functionerend vanuit het Middengebied van Zuid-Limburg, maakt dat we die meerzijdig strategische oriëntatie blijven hanteren om zo onze gemeente Beekdaelen optimaal te kunnen positioneren, zowel extern (regionaal) als intern (inwoners, bedrijven en maatschappelijk middenveld).

Belangrijk voor zowel onze externe als interne strategische oriëntatie is de actualisatie van onze strategische visie 'leven en werken in het landschap'. Begin 2023 heeft de inventarisatie plaatsgevonden, waarin doelen, ambities en ontwikkelingen binnen de gemeente Beekdaelen zijn onderzocht. Er is onder meer gebruik gemaakt van enerzijds documenten die zijn opgesteld met opbrengsten vanuit de samenleving, externe adviseurs en professionals binnen de eigen organisatie en anderzijds documenten, die een landelijke/provinciale koers bevatten.
Tijdens de vervolgfase hebben wij de verbindingen aangebracht met de lopende landelijke en regionale trajecten zoals de agenda Zuid-Limburg, panorama Zuid-Limburg en het ontwikkelperspectief Novex.

De wereld blijft continu in beweging door veranderingen zoals klimaatverandering, opeenvolging van diverse (globale en nationale) crisissen, de mogelijkheden van technologie, demografische ontwikkelingen en economische/politieke machtsverschuivingen. Dit zorgt ervoor dat overheden, organisaties en burgers worstelen met de vraag hoe ze wendbaar kunnen blijven inspelen op deze ontwikkelingen en de gevolgen daarvan. Covid-19, de ontwikkelingen in (de opvang van inwoners uit) Oekraïne, de druk op de asielketen, de polarisatie in het conflict rondom Israël en Hamas, het tekort aan stroomvoorziening, de stikstofdiscussie en de overstromingen in Limburg hebben deze trends opnieuw zichtbaar gemaakt en tegelijkertijd verder verscherpt. Gelet hierop nemen wij met de kennis van nu en met alle beperkingen van dien om in de toekomst te kijken stelling in hoe wij Beekdaelen in de toekomst zien. De te actualiseren toekomstvisie vormt straks de basis voor alle andere toekomstige beleidsvisies die we nog gaan opstellen en vormt mede een soort van afwegingskader voor onze 360 graden oriëntatie op samenwerking.

Een andere belangrijk onderdeel voor onze externe en interne oriëntatie is de voor 2024 op te stellen Omgevingsvisie Beekdaelen. Deze beschrijft de maatschappelijke opgave en de te beschermen kernkwaliteiten van Beekdaelen. In de omgevingsvisie worden meerdere sectorale visies samengebracht tot één integraal verhaal over de fysieke leefomgeving. Het verhaal van het verleden en de fysieke overblijfselen hiervan, vormen immers het DNA van een gemeente. Het integrale karakter van de omgevingsvisie biedt kansen om vanuit het cultureel erfgoed opgaven uit andere sectoren met elkaar te verbinden. Daarbij draagt de historische gelaagdheid bij aan de aantrekkelijkheid van ons Beekdaelens landschap. Zo kunnen historische structuren of elementen als vertrekpunt voor grote ruimtelijke opgaven dienen. Denk hierbij aan vraagstukken op het gebied van leefbaarheid, energietransitie of waterveiligheid. Hierdoor wordt zowel de externe als interne strategische oriëntatie geraakt.

Voor wat betreft de externe strategische oriëntatie van Beekdaelen blijft onze 360 graden oriëntatie op samenwerking van belang. Deze oriëntatie ziet enerzijds op het zoveel als

mogelijk streven naar samenwerking op de schaal van de regio Zuid-Limburg en anderzijds op het streven naar samenwerkingen passend bij het nagestreefde doel en schaal van die samenwerking zonder al te zeer gebonden te zijn aan een (sub)regio. Aandachtspunten zijn het als grootste plattelandsgemeente binnen de gremia van de het samenwerkingsverband Stadsregio Parkstad nog meer uitdragen van het besef dat het landelijk gebied binnen Parkstad complementair is aan de stedelijke infrastructuur en het verder vormgeven van de samenwerking tussen de gemeenten in het Middengebied van Zuid-Limburg zeker gelet op de grote opgaven waar gemeenten voor staan. Inmiddels is in het kader van de regiodeal Zuid-Limburg dit samenwerkingsverband uitgebreid met de gemeenten Maastricht, Sittard-Geleen en Beek.

In het kader van de aanscherping van de Nationale Omgevingsvisie extra (NOVI extra) heeft het kabinet de regio Zuid-Limburg aangewezen als NOVEX-gebied. Dit zijn gebieden die als gevolg van de nationale opgaven worden herbestemd en ingrijpend worden heringericht. Inmiddels is eind 2023 een eerste concept voor het ontwikkelperspectief Zuid-Limburg opgesteld – dit wordt in 2024 verder verfijnd en geldt ook als basis voor de landelijke beleidsnota ruimte. Als grootste plattelandsgemeente van Zuid-Limburg is het ons doel om ook in 2024 bij deze activiteiten een rol van betekenis te gaan spelen in de diverse gremia en onze strategische positie hierin van geval tot geval te bepalen, zodat we mee kunnen werken aan het komen tot een meer samenhangende ruimtelijke strategie en uitvoering voor het NOVEX-gebied Zuid-Limburg en daarmee ook voor Beekdaelen. Tot slot blijven wij ook nauw betrokken bij de uitvoering van ‘Elke regio telt!’, waarbij de regio Zuid-Limburg door het rijk als één van de belangrijkste grensregio’s wordt gezien.

Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van het verslagjaar 2023 wordt de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders (‘college’) voor de financiële rechtmatigheid benadrukt doordat het college een verantwoording over
rechtmatigheid af moet gaan geven in plaats van de accountant. Deze verklaring dient onderdeel uit te maken van de jaarrekening 2023.
Rechtmatigheid is een juridische term, die aangeeft dat een (voorgenomen) handelwijze in overeenstemming is met de geldende regels en besluiten. Bij rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording gaat het om de financiële beheershandelingen.
Met de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording krijgt control binnen de gemeente Beekdaelen een andere dimensie. Van controle achteraf gaan wij meer naar de beheersbaarheid aan de voorkant.
De traditionele interne controller aan de achterkant van het proces krijgt hiermee een andere rol. Deze wordt de ondersteuner en aanjager richting de afdelingen waar de processen worden uitgevoerd. Bij de uitvoerende afdelingen dient (zichtbaar) te worden gecontroleerd dat risico's worden beheerst in het proces. Om dit te bewerkstelligen en hiermee de rechtmatigheidsverantwoording een verantwoordelijkheid van de hele organisatie te maken, is einde 2023 een ondersteunende applicatie in productie genomen en is de aanwezige ingehuurde expertise ultimo 2023 vervangen door de werving van een vaste medewerker.
De ondersteunende applicatie maakt de beschreven werkwijze mogelijk en zorgt ervoor dat het gehele proces overzichtelijk, uitvoerbaar, controleerbaar en bestuurbaar blijft. Ook de rapportage richting management, college en raad (via de jaarrekening) wordt vanuit deze applicatie gevoed.
De interne controle gaat, zoals beschreven, meer van achteraf naar vooraf, waarbij altijd een deel van de controle achteraf benodigd zal zijn. Hiermee wordt de werking van de beheersmaatregelen aan de voorkant gecontroleerd en is dit ook een vereiste van onze accountant.

De beheersbaarheid van de processen binnen de gemeentelijke organisatie krijgt met de rechtmatigheidsverantwoording een kwaliteitsimpuls, waarbij het (net zoals bij de invoering van de rechtmatigheidsverklaring door de accountant in 2004) tijd vergt voordat de kwaliteitsverbeteringen daadwerkelijk merkbaar zijn.

Wat heeft het gekost?

Bestuurlijke samenwerking en financiën (bedragen x € 1.000)	Primitief	Bijgesteld	Rekening	Verschil
lasten per taakveld:				
0.1 bestuur	-490	-775	-536	240
0.4 overhead	-2.697	-3.067	-2.862	205
0.5 treasury	-141	-140	-136	4
0.61 OZB woningen	-336	-355	-405	-50
0.62 OZB niet-woningen	-64	-68	-85	-17
0.64 belastingen overig	-		-	-
0.7 algemene uitkering gemeentefonds				-
0.8 overige baten en lasten	-2.077	-244	-137	107
0.9 vennootschapsbelasting (vpb)	-10		-	-
totale lasten	-5.815	-4.650	-4.161	489
baten per taakveld:				
0.4 overhad	-	113	109	-4
0.5 treasury	848	2.140	2.182	41
0.61 OZB woningen	6.011	6.019	5.993	-26
0.62 OZB niet-woningen	1.762	1.762	1.834	72
0.64 belastingen overig				-
0.7 algemene uitkering gemeentefonds	65.115	67.771	68.230	459
0.8 overige baten en lasten	29	1	-463	-464
totale baten	73.765	77.806	77.885	79
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	**67.950**	**73.156**	**73.724**	**568**
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-906	-906	-928	-21
0.10 Onttrekking reserves	1.283	1.799	1.420	-379
Saldo resultaatbestemming	**377**	**893**	**492**	**-401**
Resultaat programma	**68.327**	**74.049**	**74.216**	**167**

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

In dit overzicht lichten wij de algemene dekkingsmiddelen toe. Dit zijn inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel hebben. Voor een aantal algemene dekkingsmiddelen verwijzen we voor een meer uitvoerigere toelichting naar een ander onderdeel van deze begroting.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen (bedragen in duizenden euro's) Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking	Voordeel/Nadeel
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	7.358	7.337	-20	Nadeel
Algemene uitkering	67.771	68.230	459	Voordeel
Dividend	1.815	1.815	-0	Nadeel
Saldo van de financierinsfunctie	-87	-48	39	Voordeel
Totaal	**76.857**	**77.335**	**478**	**Voordeel**

Lokale heffingen
Van de lokale heffingen maken de onroerendzaakbelastingen deel uit van de algemene dekkingsmiddelen. Deze heffingen hebben geen specifiek bestedingsdoel. In de paragraaf Lokale Heffingen wordt uitgebreid ingegaan op alle lokale heffingen.

Algemene uitkering
De uitkering uit het gemeentefonds bestaat uit drie onderdelen: de algemene uitkering, de decentralisatie- uitkeringen en de integratie-uitkeringen. In dit overzicht is de volledige uitkering vermeld aangezien voor alle drie de onderdelen geldt dat deze als algemeen dekkingsmiddel kunnen worden aangemerkt.

Dividenden
Dividenden van de BNG, Afvalbedrijven en Nutsvoorzieningen worden eveneens ingezet als algemeen dekkingsmiddel.

Financieringsfunctie
Met de financieringsfunctie wordt het resultaat bedoeld dat gehaald wordt op het financieren van onze activiteiten. Hierbij gaat het om het resultaat tussen de rentekosten (lang en kort) en opbrengsten van uitgezette gelden. In de paragraaf Financiering wordt nader ingegaan op het financieringsresultaat.

(Verplichte) paragrafen

Naast de programma's zijn gemeenten op grond van de BBV verplicht om acht programma-overstijgende paragrafen in de begroting op te nemen. De onderwerpen die zijn benoemd in de paragrafen zijn dwarsdoorsnedes van de verschillende programma’s en taakvelden. Gemeenten worden vanaf het jaar 2022 verplicht om een nieuw programma 'Wet Open Overheid' als paragraaf op te nemen. Die paragraaf is in deze jaarstukken opgenomen. Daarnaast zijn de volgende twee paragrafen opgenomen:

- **Duurzaamheid:** deze paragraaf beschrijft de onderwerpen die we oppakken in het kader van de duurzaamheid
- **Global goals**: deze paragraaf beschrijft een aantal belangrijke zaken die de gemeenten uitvoert en de bijdragen aan de global goals.

Lokale heffingen

Inleiding

Inwoners en ondernemers dragen via de gemeentelijke belastingen en heffingen bij aan (instandhouding van) voorzieningen. De lokale heffingen zijn een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke inkomsten. In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over de gerealiseerde belastingopbrengsten, de belastingtarieven en het kwijtscheldingsbeleid.
Zoals verwoord in het coalitieprogramma 'Ons thuis, ons Beekdaelen' zijn de volgende beleidsmatige uitgangspunten gehanteerd voor wat betreft de lokale heffingen:

- De ozb en de toeristenbelasting houden gelijke tred met de inflatie.
- Voor wat betreft de rioolheffing is ingezet op het principe 'de vervuiler betaalt' en op duurzaamheid.
- Voor wat betreft de afvalstoffenheffing is ingezet om de kosten zoveel als mogelijk te beperken.
- De Legesverordening is gebruikt als instrument om duurzaamheidsdoelen te realiseren.

Overzicht van lokale belastingen

De totale opbrengst uit lokale belastingen, heffingen en retributies vormt in het rekeningjaarbijna 18% van de inkomsten van de gemeente Beekdaelen en wordt gebruikt om haar activiteiten te financieren.
Opbrengst 2023 van lokale belastingen, heffingen en retributies (inclusief afrekeningen voorgaande dienstjaren):

Overzicht lokale heffingen (in duizenden euro's)				
Omschrijving	begroting 2023	bijgesteld 2023	rekening 2023	mutatie
ozb eigenaren woningen	6.011	6.006	5.980	-0,4%
ozb eigenaren niet-woningen	1.012	1.012	1.056	4,3%
ozb gebruikers niet-woningen	750	750	778	3,7%
afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	4.702	4.675	4.675	0,0%
rioolrechten	5.285	5.143	5.135	-0,2%
leges bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen	546	471	524	11,3%
secretarieleges	336	541	467	-13,7%
naturalisatie en eigen verklaringen	-	-	29	
vergoeding degeneratiekosten	-	-	65	
aansluiting riolering	30	30	28	-6,7%
aanleg inritten	16	-	-	
grondzaken	4	4	3	-25,0%
marktgelden	4	4	3	-33,1%
toeristenbelasting	150	150	217	44,7%
begrafenisrechten	119	119	108	-9,2%
Totaal	18.964	18.905	19.068	0,9%

De tarieven ozb, leges omgevingsvergunningen en secretarieleges zijn in 2023 geïndexeerd met 2,4%. Daarnaast is de opbrengst afvalstoffenheffing en rioolheffing gebaseerd op de verwachte kosten die worden gemaakt inzake afval en riolering.
Uit onderstaande tabel volgt dat het grootste deel van de inkomsten uit lokale heffingen bestaat uit de onroerendezaakbelasting (41,0%), afvalstoffenheffing (24,5%) en rioolrechten (26,9%).

Belastingsoort	%	bedrag x 1.000
Onroerende zaakbelasting	41,0%	7.814
Afvalstoffenheffing	24,5%	4.675
Rioolrechten	26,9%	5.135
Bouwleges	2,7%	524
Secretarieleges	2,4%	467
Overige	2,4%	453
Totaal	**100,00%**	**19.068**

Ontwikkeling van lokale lasten

In onderstaande tabel treft u de woonlasten van een gemiddeld huishouden in 2023 aan (bedragen in euro's):

Belastingsoort	2023	2022
OZB	357,29	348,96
Afvalstoffenheffing	293,43	286,28
Rioolheffing	300,00	285,42
Totale woonlasten	950,72	920,66

Onroerende zaakbelastingen (ozb)

De onroerendezaakbelasting is een belasting die wordt geheven over, zoals de naam al zegt, onroerende zaken. Deze belasting is van de lokale heffingen de grootste inkomstenbron. Met de opbrengst uit de OZB kan de gemeente onder andere uitgaven op het gebied van veiligheid, onderhoud openbaar groen en voorzieningen bekostigen. Zo draagt de OZB bij aan het voorzieningenniveau binnen de gemeente.
Er zijn drie groepen die een aanslag OZB krijgen:

1. Eigenaren van woningen
2. Eigenaren van niet-woningen (bijvoorbeeld bedrijfspand)
3. Gebruikers niet- woningen

Gebruikers van woningen (bijvoorbeeld huurders) ontvangen geen aanslag ozb. De te betalen ozb wordt berekend als percentage van de WOZ-waarde van de woning of niet-woning. De WOZ-waarde (waardering onroerende zaken) wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld. Voor 2023 heeft de raad ervoor gekozen om de opbrengst alleen voor de inflatie te corrigeren en verder geen verhoging toe te passen. Voor 2023 bedroeg het inflatiepercentage 2,4 %, uit onderstaande tabel blijkt hoe de tarieven voor 2023 werden berekend en wat de daadwerkelijke opbrengst 2023 is:

Bepaling tarieven 2023				
Belastingsoort	Woz-waarde 2023 (* € 1.000)	Geraamde opbrengst 2023	Tarief 2023	Werkelijke opbrengst 2023
Eigenaren woningen	5.057.906	6.011.009	0,1188%	5.984.102
Eigenaren niet-woningen	350.825	1.012.056	0,2885%	1.056.227
Gebruikers niet-woningen	288.545	750.018	0,2599%	770.173

Afvalstoffenheffing

De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor de inzameling van het afval van huishoudens. Hiervoor maakt zij kosten. Voor de opbrengst uit de afvalstoffenheffing geldt dat deze niet meer dan kostendekkend mag zijn; de gemeente mag dus niet meer in rekening brengen dan de kosten die zij voor het inzamelen van afval maakt.
De tarieven afvalstoffenheffing 2023 werden in de raadsvergadering van 8 november 2022 vastgesteld.

Belastingsoort	tarief 2023
Vastrecht	232,20
Diftar aanbieden container restafval 140 lt	6,45
Diftar aanbieden container restafval 240 lt	8,75
Diftar aanbieden conteiner restafval 40 lt	1,60
Diftar aanbieden container gft-afval 140 lt	-
Diftar aanbieden container gft-afval 240 lt	-

In onderstaande tabel is de mate van kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing weergegeven:

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing			
Omschrijving	begroting 2023	bijgesteld 2023	rekening 2023
Kosten taakvelden:			
2.1 Verkeer en vervoer	-98.084	-55.109	-63.294
6.3 Inkomensregelingen	-152.998	-152.998	-168.681
7.3 Afval	-4.076.541	-4.292.606	-4.409.987
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	233.556	428.684	585.773
Netto kosten taakvelden	-4.094.067	-4.072.029	-4.056.189
Toe te rekenen kosten:			
Overhead	-308.876	-308.876	-327.801
BTW	-706.808	-696.399	-693.083
Totale lasten	-5.109.751	-5.077.304	-5.077.073
Opbrengst heffingen	4.702.452	4.675.482	4.675.251
Dekkingspercentage	-92,0%	-92,1%	-92,1%

Rioolheffing

De gemeente heeft bij wet een zorgplicht voor drie beleidsvelden op het gebied van water. Doel van de rioolheffing is om geld vrij te maken voor onder meer:

- de afvoer van afvalwater;
- de afvoer van regenwater (ook wel hemelwater genoemd);
- het kwaliteitsbeheer van grondwater.

De rioolheffing is een bestemmingsheffing. Dit betekent dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten. Elke gemeente is verplicht een Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) vast te stellen. Het VGRP geeft inzicht in de kosten en de baten voor de instandhouding van het gemeentelijk rioolstelsel en is de basis voor de berekening van het tarief rioolheffing. In de raadsvergadering van oktober 2020 is het VGRP voor de gemeente Beekdaelen vastgesteld en sinds belastingjaar 2021 is er sprake van een geharmoniseerd tarief rioolheffing. Het water- en rioleringsprogramma (WRP) 2024-2027 is in het jaar 2023 vastgesteld. De tarieven rioolheffing zijn vanaf het jaar 2024 gebaseerd op dit nieuwe plan. De belasting wordt geheven naar een vast bedrag per perceel (€ 173,20) verhoogd met een bedrag geheven naar het aantal kubieke meters water dat vanuit het perceel wordt afgevoerd. Voor het bedrag per m3 afgevoerd water geldt onderstaande staffeling:

Van 1 m3 tot en met 300m3	€ 126,80
Van 301 m3 tot en met 3.000 m3	€ 126,80 basistarief, vermeerderd met € 114,12 per eenheid van 300m3, waarmee de hoeveelheid van 300m3 wordt overschreden
Van 3.001 m3 tot en met 6.000 m3	€ 1.153,86 basistarief, vermeerderd met € 88,76 per eenheid van 300m3, waarmee de hoeveelheid van 3.000m3 wordt overschreden
Boven de 6.000 m3	€ 2.041,45 basistarief, vermeerderd met € 63,40 per eenheid van 300m3, waarmee de hoeveelheid van 6.000m3 wordt overschreden

Voor een huishouden/bedrijf met een waterverbruik tot en met 300m3 bedroeg de aanslag € 300 (vastrecht € 173,20 en op basis van waterverbruik € 126,80). I
n onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de mate van kostendekkendheid van rioolheffing:

Kostendekkendheid rioolheffing			
Omschrijving	begroting 2023	bijgesteld 2023	rekening 2023
Kosten taakvelden:			
2.1 Verkeer en vervoer	-163.473	-163.473	-105.490
6.3 Inkomensregelingen	-174.658	-170.444	-185.592
7.2 Rioleringen	-4.356.769	-4.246.693	-4.636.202
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	506.674	563.690	910.581
Netto kosten taakvelden	-4.188.226	-4.016.920	-4.016.705
Toe te rekenen kosten:			
Overhead	-718.921	-742.109	-650.528
BTW	-377.624	-383.932	-467.274
Totale lasten	-5.284.771	-5.142.961	-5.134.506
Opbrengst heffingen	5.284.771	5.142.961	5.134.506
Dekkingspercentage	100,0%	100,0%	100,0%

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting is een belasting die geheven wordt over verblijf in hotels, pensions, recreatiewoningen, tenten en caravans. De belasting wordt betaald door degene die gelegenheid tot het verblijf biedt. Op 8 november 2022 heeft de raad de verordening toeristenbelasting 2023 vastgesteld.

Soort	Belastingjaar 2023
Camping (per persoon/per overnachting)	0,85
Overige accommodaties (per persoon/per overnachting)	1,40

Leges

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een groot aantal taken. Een deel van deze taken wordt in de vorm van een dienst door bewoners of bedrijven individueel afgenomen. Om gemeenten tegemoet te komen in de kosten die zijn gerelateerd aan deze taken, betalen afnemers van gemeentelijke diensten leges.
Wie de leges betalen, is afhankelijk van het type dienst dat wordt afgenomen. In veel voorkomende gevallen zijn het inwoners die betalen voor een paspoort, een rijbewijs of een uittreksel uit de gemeentelijke basisadministratie. Het kunnen echter ook projectontwikkelaars zijn die een aanvraag indienen voor een omgevingsvergunning.
Op 20 december 2022 is de legesverordening 2023 en de daarbij behorende tarieventabel vastgesteld. Ten opzichte van 2022 werden de tarieven verhoogd met 2,4% of aangepast conform wettelijke bepaling.
Uit onderstaande tabel blijken de gerealiseerde dekkingspercentages 2023 voor wat betreft de leges.

Kostendekkendheid leges jaarrekening 2023			
omschrijving	**kosten**	**opbrengsten**	**kostendekking**
titel 1 Algemene dienstverlening			
Burgerlijke stand	124.494	56.077	45,04%
Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	251.961	171.756	68,17%
Rijbewijzen	154.934	124.966	80,66%
Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	37.010	22.771	61,53%
Overige publiekszaken	14.664	9.574	65,29%
Kansspelen	265	135	50,94%
Telecommunicatie	37.022	61.778	166,87%
Verkeer en vervoer	49.054	17.731	36,15%
Diversen	306	141	46,08%
totaal titel 1	**669.710**	**464.929**	**69,42%**
Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			
Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag	65.885	23.123	35,10%
Omgevingsvergunning	492.291	508.723	103,34%
Vermindering		-8.834	
Teruggaaf		373	
Intrekking omgevingsvergunning			
Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project			
Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten			
In deze titel niet benoemde beschikking	244	171	70,08%
totaal titel 2	**558.420**	**523.556**	**93,76%**
Titel 3 Europese dienstenrichtlijn			
Horeca	2.740	2.357	33,28%
Winkeltijdenwet			
In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking			
totaal titel 3	**2.740**	**2.357**	**86,02%**
totaal kostendekkendheid	**1.230.870**	**990.842**	**80,50%**

Wat de kostendekkendheid van leges betreft geldt het principe van kruissubsidiëring: binnen een titel mag de dekking van een product hoger dan 100% zijn zolang binnen de totale titel geen sprake is van overschrijding van dat kostendekkingspercentage.

Kwijtscheldingsbeleid

Burgers die niet in staat zijn de gemeentelijke belastingen te betalen, kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding. De gemeenteraad bepaalt voor welke belastingen kwijtschelding mogelijk is en de voorwaarden waaronder kwijtschelding plaatsvindt. De gemeenteraad is hierbij gebonden aan wettelijk voorgeschreven regels. Op enkele onderdelen kan de raad afwijken van de landelijke regels. Dit zijn:

- Voor welke gemeentelijke belastingen kwijtscheldingen wordt verleend;
- Of daar geheel of gedeeltelijk kwijtschelding wordt verleend. Gedeeltelijke kwijtschelding houdt in dat slechts een deel voor kwijtschelding in aanmerking komt (bijvoorbeeld 50% van de aanslag);
- Welke kwijtscheldingnorm wordt toegepast. De kwijtscheldingsnorm is een normbedrag voor de kosten van levensonderhoud. De raad kan bijvoorbeeld besluiten om bij het vaststellen van het recht op kwijtschelding, de kosten van levensonderhoud vast te stellen op 100% van de bijstandsnorm in plaats van 90%

die is opgenomen in de Uitvoeringsregeling. Hetgeen betekent dat zodoende in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.
- Of gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om het bedrag aan financiële middelen dat niet meetelt bij de berekening van het vermogen te verhogen.

Op 20 december 2022 is de verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2023 door de raad vastgesteld. Kwijtschelding is mogelijk voor 100% van de rioolrechten en het vast tarief afvalstoffenheffing. Voor wat betreft diftar is kwijtschelding mogelijk tot een bedrag van max. € 55. De kwijtscheldingsnorm bedraagt 100% van de bijstandsnorm en de reguliere vermogensnorm is verhoogd met het maximaal toegestane bedrag.
De totaal verleende kwijtschelding bedroeg € 354.274 hiervan heeft € 35.779 betrekking op voorgaande dienstjaren. Over 2023 werd een bedrag van € 318.495 aan kwijtschelding verleend. Dit bedrag is per belastingsoort in onderstaande tabel weergegeven:

Beekdaelen		
Rioolheffing		100%
Afvalstoffenheffing (vast bedrag per perceel)		100%
Afvalstoffenheffing (diftar)		Max. € 55 per jaar

Belastingsoort	2022	2023
rioolheffing	174.812	180.257
afvalstoffenheffing	133.541	138.238
Totaal	308.353	318.495

Weerstandsvermogen

Inleiding

Het weerstandsvermogen geeft antwoord op de vraag in hoeverre een gemeente in staat is om nog niet afgedekte risico's op te vangen door het vormen van een risicobuffer (weerstandscapaciteit).
Om een goede inschatting te kunnen maken van het weerstandsvermogen is het van belang dat een vorm van risicomanagement wordt toegepast. Risicomanagement betekent dat risico's die spelen in de organisatie continu en systematisch worden doorlopen met als doel een balans te vinden tussen het nemen en het beheersen van risico's. De vigerende nota risicomanagement is in het jaar 2019 vastgesteld. In de raadsvergadering van 6 februari 2024 is een nieuwe nota vastgesteld die leidend is vanaf het jaar 2024.
De nota risicomanagement bevat het beleid dat de gemeente Beekdaelen hanteert om haar risico's te managen en vormt de basis voor de paragraaf weerstandsvermogen in de begroting en het jaarverslag. In de nota worden de kaders gesteld ten aanzien van de reikwijdte en toepassing van risicomanagement in de gemeente Beekdaelen en het handelen van bestuur en medewerkers.
De definities "risico's" en "weerstandscapaciteit" spelen een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandsvermogen. Daarom achten wij het van belang om deze begrippen nader toe te lichten.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden. Het gaat om die elementen

waarmee tegenvallers eventueel kunnen worden bekostigd. Daartoe becijferen wij in dit hoofdstuk de weerstandscapaciteit van de gemeente.

Risico
De kans dat een niet te voorspellen gebeurtenis zich voordoet die een nadelig effect heeft op de organisatie, de doelen die zijn gesteld of de financiële positie van de gemeente. De risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen en die een financieel nadelig gevolg kunnen hebben. Doen deze risico's zich voor dan worden ze ondervangen via de weerstandscapaciteit. Risico's waarvoor verzekeringen zijn afgesloten en voorzieningen zijn gevormd zijn niet relevant voor het weerstandsvermogen. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste risico's beschreven.

Weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn op te vangen c.q. de risico´s in financiële zin af te dekken. Het betreft kosten die onvoorzien, onvermijdelijk en onuitstelbaar zijn.
In het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is niet voorgeschreven welke bestanddelen behoren tot de weerstandscapaciteit. De gemeente Beekdaelen hanteert de volgende bestanddelen:

Nr.	Bestanddeel	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
1.	Algemene reserve	€ 4.176.135	0
2.	Stille reserve	pm	0
3.	Begrotingsruimte 2022	0	nihil
4.	Onvoorzien	0	€ 50.000
5.	Onbenutte belastingcapaciteit	0	€ 1.569.000
Totaal weerstandscapaciteit		€ 4.176.135	€ 1.619.000

In de tabel maken wij onderscheid in een structurele en een incidentele component van de weerstandscapaciteit. De structurele weerstandscapaciteit betreft het vermogen van de gemeente om onverwachte tegenvallers in de begroting op te vangen, zonder dat dit gevolgen heeft voor de voortzetting van gemeentelijke taken. De incidentele weerstandscapaciteit is de ruimte die de gemeente heeft om onverwachte eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat deze invloed hebben op de voortzetting van gemeentelijke taken.

1. Algemene reserve
De algemene reserve is het deel van de reserves waar geen claim op ligt. De omvang van die algemene reserve bedraagt voor de gemeente Beekdaelen € 4.176.135 (peildatum 31-12-2022). Daarnaast beschikt de gemeente nog over een 'reserve nog te bestemmen'. Die reserve wordt door de gemeente niet gerekend tot het weerstandsvermogen. Toch is ook die reserve 'claimvrij'. Het bedrag in die reserve bedraagt afgerond ruim € 8,0 miljoen.

2. Stille reserves

Als activa onder de opbrengstwaarde of niet zijn gewaardeerd is sprake van een stille reserve. Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit is van belang dat de activa waarin een stille reserve besloten ligt direct verkoopbaar zijn. Niet direct verkoopbare activa blijven voor de berekening van de weerstandscapaciteit buiten beeld. Bij verkoop ontstaan winsten die eenmalig vrij inzetbaar zijn. Gemeenten kennen twee soorten stille reserves. Dit zijn stille reserves in financiële vaste activa (deelnemingen, aandelen) en stille reserves in de materiële vaste activa (bijv. gronden niet ingebracht in de grondexploitatie, panden etc.).

3. Begrotingsruimte

Als de begroting en meerjarenraming sluiten met een positief saldo, is sprake van begrotingsruimte. Het positieve resultaat slaat naar verwachting in het jaar 2026 om naar een tekort. Derhalve bedraagt de begrotingsruimte 0.

4. De post onvoorziene uitgaven

Het totaal bedrag van de post onvoorzien bedraagt € 50.000 en is naar rato van de lasten verdeeld over de verschillende programma´s. Gezien de geringe omvang van het bedrag draagt deze post niet substantieel bij aan de weerstandscapaciteit.

5. Onbenutte belastingcapaciteit

Hieronder wordt verstaan de mogelijkheid die de gemeente heeft om de belastingen te verhogen. Bij tarieven waar kostendekking een rol speelt is van onbenutte belastingcapaciteit sprake voor zover nog geen volledige kostendekking wordt gerealiseerd. Aan de hoogte van de overige tarieven is theoretisch geen bovengrens gesteld. De gemeente kan deze echter niet tot in het oneindige verhogen. Bij deze heffingen zal de raad zelf een grens moeten aangeven. In de gemeente is sprake van onbenutte belastingcapaciteit en daarmee van structurele weerstandscapaciteit.

Risico's

In deze paragraaf worden de geïnventariseerde risico’s beschreven.

Ad 1. Risico’s die het meest belangrijk gevonden worden

In deze paragraaf worden de belangrijkste risico's geïnventariseerde risico's. Risico’s met een lage inschatting van de impact of waaraan nu nog geen financiële gevolgen kunnen worden verbonden kunnen in de nabije toekomst echter wel degelijk relevant worden voor het weerstandsvermogen. Ook risico’s die nu geheel zijn afgedekt blijven uiteindelijk risico’s en dienen om die reden blijvend te worden gevolgd. De onderstaande tabel bevat de actuele risico's. Het overzicht komt overeen met de inventarisatie die recent is gemaakt naar aanleiding van de nota weerstandsvermogen die op 6 februari 2024 door de raad is vastgesteld.

Geactualiseerd risicoprofiel gemeente Beekdaelen							
Nr.	**Risicothema**	**Risicobeschrijving**	**Risicocategorie**	**Was**	**Wordt**	**Mutatie**	**incidentee (risico*kans structuree (risico*kans)**
1	Eenmansfunctie in organisatie	Gezien het feit dat de gemeente 'middelgroot' is, is nog steeds op een aantal plekken sprake van 'eenmansfunctie'. Dat vormt een risico voor wat betreft de continuiteit, maar vormt ook een risico voor zover het gaat om processen die om functiescheiding vragen	Financieel, Organisatorisch	-	-	-	
2	Cybercriminaliteit	Hierbij kan worden gedacht aan hackers die systemen platleggen of data stelen, phishing of ransomware etc	Financieel, Organisatorisch, Politiek/ maatschappelijk	-	100.000	- 100.000	(500.000*20%
3	Datalekken	bijv. als gevolg van verlies, diefstal, onbewust handelen/nalatigheid of handelen met onvoldoende kennis.	Politiek/ maatschappelijk	-		-	
4	Uitval ICT	Uitval van ICT. De afhankelijkheid van de beschikbaarheid van de ICT voor de gemeente en haar inwoners en organisaties is groot. Voor het maken van afspraken tot aan het aanvragen van nieuwe documenten dient de ICT in werking te zijn. Het effect van dit risico is belemmering van de bedrijfscontinuïteit en dienstverlening waardoor de inwoners en organisaties niet juist, - volledig en/of tijdig kunnen worden geholpen.	Financieel, Organisatorisch	-	80.000	-80.000	(160.000*50%
5	Mislopen of lager vaststellen van subsidies	Het risico bestaat dat voor projecten geen of geen volledige subsidieaanvraag wordt ingediend. Ook kan het voorkomen dat een risico lager uitvalt dan van tevoren verondersteld.	Financieel, Politiek/ maatschappelijk	-	150.000	- 150.000	((3.000.000*50%)
6	Gebrek aan medewerking stakeholders in projecten	Het komt regelmatig voor dat de gemeente projecten opstart die alleen kunnen slagen als derde partijen participeren. Dat zorgt ervoor dat de gemeente (deels) afhankelijk is van de medewerking die dergelijke partijen leveren.	Financieel, Organisatorisch, Politiek/ maatschappelijk	-	100.000	- 100.000	((100.000.000*1%

7	Lagere SPUK-uitkering sport	Bij de realisatie van beleidsontwikkelingen op het gebied van sport wordt veelal rekening gehouden met een zogenaamde SPUK- uitkering van het rijk. De gemeente loopt het risico dat betreffende uitkeringen lager uitvallen.	Financieel, Politiek/ maatschappelijk	-	25.000	-25.000	((500.000*10%
8	Grondexploitatie	Binnen de grondexploitatie spelen diverse risico's. Twee keer per jaar (bij het opstellen van de jaarrekening en de begroting) worden risicoanalyses geactualiseerd.	Financieel, Politiek/ maatschappelijk	-	-	-	
9	Organiseren Oud Limburgs Schuttersfeest (OLS)	De gemeente Beekdaelen organiseert in het jaar 2024 het OLS. De kans is aanwezig dat de gemeente in het uiterste geval een extra financiele bijdrage dient te leveren.	Financieel, Politiek/ maatschappelijk	-	10.000	-10.000	(50.000*20%
10	Procedures en claims	Het risico dat de gemeente met (gerechtelijke) procedures en claims wordt geconfronteerd, neemt met name door algemene economische en maatschappelijke ontwikkelingen toe. Los van de grotere procedeerbereidheid van burgers is ook de laagdrempelige rechtsbescherming tegen hen onwelgevallige besluiten of tegen het nalaten bepaalde besluiten te nemen een aspect dat ertoe leidt dat gemeenten meer gerechtelijke procedures zullen moeten doorlopen. In geval dat beleidsmatig juridische stappen worden ondernomen kan de uitkomst hiervan zijn dat de gemeente niet in het gelijk wordt gesteld en dat er een claim of claims volgen. Ook valt te denken aan grote incidenten c.q. calamiteiten, crisissen of rampen waarbij de gemeente in gebreke wordt gesteld.	Financieel, Organisatorisch, Politiek/ maatschappelijk	-	18.000	-18.000	(30.00
11	Bevolkingszorg	In tijden van incidenten (met een grote impact op de samenleving), crisissen of rampen worden de gemeentelijke processen Bevolkingszorg genoemd. Aan deze processen, denk bijvoorbeeld aan het opvangen van burgers, zijn kosten verbonden.	Financieel, Organisatorisch, Politiek/ maatschappelijk	-	-	-	
12	Integriteitsschending	Het risico op een procedure met betrekking tot integriteit schendingen. Deze dienen conform landelijke richtlijnen worden gemeld. De Wet Huis voor Klokkenluider (WHvk) is ter zake leidend. Het uitgangspunt van de WHvk is dat een werknemer eerst intern melding doet van een vermoeden van een misstand. Wordt naar aanleiding	Fraude, Organisatorisch	-	-	-	

		hiervan niet naar behoren gehandeld dan kan hij of zij bij het huis van de klokkenluiders (Hvk)melding doen. De wet bepaalt dat de adviestaken en de onderzoekstaken in de bedrijfsvoering van het Hvk zorgvuldig gescheiden zijn. De kosten van een dergelijk onderzoek komen voor rekening van de gemeente. De hoogte van de kosten is afhankelijk van het aantal onderzoeken.					
13	Hervormingsagenda jeugd	Het is op dit moment onduidelijk hoeveel extra kosten moeten worden gemaakt door gemeenten om de hervormingsagenda te implementeren.	Financieel, Organisatorisch		50.000	-50.000	(100.00
14	Klimaatveranderingen	Vanwege toename van broeistofgassen (zoals CO2) in de atmosfeer stijgt de temperatuur op aarde en hebben we te maken met extreme weersomstandigheden. Door de huidige klimaatveranderingen bestaat het risico dat de geplande kosten van onderhoud van gemeentelijke eigendommen toeneemt. Hevige regenval in korte tijd kan met name in het Heuvelland zorgen voor schade aan (holle) wegen, watergangen, taluds en afwatersystemen in de vorm van uitspoeling, verstoppingen. Vaak is acuut ingrijpen door de gemeente noodzakelijk om vervolgschade te voorkomen.	Financieel, Politiek/ maatschappelijk	-	49.500	-49.500	(330.0
15	Stikstofproblematiek	In het kader van de stikstofproblematiek nemen de voorbereidingskosten en uitvoeringskosten van reconstructieprojecten toe, afhankelijk van de aard, omvang en locatie van de werkzaamheden ten opzichte van Natura 2000 gebieden. Tijdens de voorbereidingsfase bestaat de kans op aanvullende advies en vergunning trajecten om de uitvoering van projecten mogelijk te maken.	Financieel, Politiek/ maatschappelijk	-	45.600	-45.600	((608.000*0,25)*
16	Nadeelcompensatie regeling projecten	Door de huidige financiële situatie n.a.v. de nasleep van de	Juridisch, Organisatorisch	80.000	160.000	-80.000	(200.00

		corona pandemie, de huidige oorlog en recente jurisprudentie is de kans aanwezig dat steeds meer ondernemers zich gaan melden en een beroep doen op nadeel compensatie. Zowel bij reguliere onderhoudswerken als reconstructies in de openbare ruimte. In het geval dat een aanvraag positief wordt beschikt zullen de financiële consequenties via de reguliere burap met uw raad worden gedeeld.					
17	Laagconjunctuur en renteontwikkeling	Een daling van de conjunctuur brengt risico's mee voor Beekdaelen, doordat onder meer de bedrijvigheid afneemt, werkloosheid stijgt met als gevolg daling van inkomsten voor de gemeente dalen en grotere (financiële) druk, waardoor de gemeentelijke doelstellingen onvoldoende worden gerealiseerd. Ook speelt het risico op een stijging van de rente bij het afsluiten van leningen.	Financieel, Politiek/ maatschappelijk	828.000	621.000	207.000	(345.00
18	Open einderegelingen	Op het gebied van de sociale zekerheid zoals bijstandsuitkeringen, bijzondere bijstand en uitkeringen als gevolg van de Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdzorg loopt de gemeente Beekdaelen het risico dat in verband met de open einderegelingen de ontvangen rijksbijdragen onvoldoende zijn. Indien tekorten ontstaan zal de gemeente uit eigen middelen moeten bijpassen. Tevens toepasbaar op andere domeinen.	Financieel	567.000	567.000	-	(378.00
19	Gegevensbescherming	Het risico dat de gemeente Beekdaelen de regels voor gegevensbescherming overtreedt. In dit geval kan de Autoriteit Persoonsgegevens de gemeente een last onder dwangsom opleggen. Of het risico op het verlies van gegevens, uitval van ICT, of het door onbevoegden kennisnemen of manipuleren van bepaalde informatie, welke ernstige gevolgen kan hebben voor de bedrijfsvoering, maar ook kan leiden tot imagoschade.	Fraude, Organisatorisch	360.000	360.000	-	(3.600.00
20	WMO	Het risico op een financieel nadeel voor de gemeente met betrekking tot de eigen bijdrage.	Financieel	22.500	22.500	-	(15.00

21	Aanpassingsvermogen	De vorming van de nieuwe organisatie vereist aanpassingsvermogen en veranderbereidheid. Indien deze onvoldoende aanwezig zijn loopt de gemeente risico dat doelstellingen onvoldoende worden behaald. Een logisch gevolg van de recente fusie is dat processen en systemen nog onvoldoende zijn ingericht, wat risico's kan opleveren voor de gemeente.	Organisatorisch, Politiek/maatschappelijk	140.000	-	140.000	(2.800.00
22	Inkoop en aanbesteding	Het risico dat de gemeente Beekdaelen loopt op inkoop- en aanbestedingstrajecten, omdat vereiste kennis en vaardigheid op dit vlak noodzakelijk is.	Financieel, Politiek/ maatschappelijk, Organisatorisch, Juridisch, Fraude	100.000	100.000	-	(1.000.00
23	Burgers	Het risico dat burgers zich onvoldoende gekend en minder dichtbij voelen met de gemeente en er minder aandacht is voor de burger.	Politiek/ maatschappelijk	pm	pm	-	
24	Informatievoorziening	Niet beschikbaar zijn en/of onvoldoende effectief gebruik van bestuurs/managementinformatie, waardoor sturing op doelstellingen wordt belemmerd (van bestuurlijk tot operationeel niveau).	Financieel, Organisatorisch, Politiek/ maatschappelijk	90.000	90.000	-	(100.00
25	Vergrijzing medewerkersbestand/ arbeidsmarktkrapte	Het risico op onvoldoende capaciteit (kennis en omvang) in huis voor uitvoering van de taken over 5 tot 6 jaar als gevolg van de vergrijzing van het medewerkersbestand, mede in relatie tot de arbeidsmarktkrapte.	Financieel, Organisatorisch	77.700	77.700	-	(111.00
26	Verbonden partijen	Het risico dat participatie in verbonden partijen niet alleen voordelen oplevert, maar ook financiële en bestuurlijke risico’s en onvoldoende grip op verbonden partijen.	Financieel, Organisatorisch, Politiek/ maatschappelijk	166.485	166.485	-	(332.97
27	Illegale dumpingen	Het risico en de daarbij behorende (opruim- en sanerings-) kosten van illegaal gedumpte partijen drugs- en asbesthoudend afval.	Financieel	60.750	60.750	-	(22.50

28	Ondermijning	Aanpak op ondermijning kan risico's opleveren doordat dit leidt tot hogere kosten.	Financieel, Organisatorisch, Politiek/ maatschappelijk	pm	pm	-	
29	Taakstellingen	Het risico dat taakstellingen die in de begroting zijn opgenomen niet of niet helemaal worden gerealiseerd.	Financieel	138.000	138.000	-	(230.00
30	Prijsstijgingen	Het risico dat de hoge indexeringen bij structurele infrastructurele werken aanhouden en werken hoger worden aanbesteed.	Financieel, Organisatorisch, Politiek/ maatschappelijk	580.000	400.000	180.000	
31	Energiekosten	De markt voor gas en elektriciteit is nog steeds flink in beweging met name als gevolg van de oorlog in Oekraïne. Dit brengt onzekerheid over de prijzen met zich mee die de gemeente ook raken	Financieel	120.000	165.000	-45.000	(550.00
32	Risico's Nuinhofwijk	Het risico dat de gemeentelijke kosten voor de Nuinhofwijk hoger uitvallen dan vooraf gedacht	Financieel, Politiek/ maatschappelijk	375.000	375.000	-	(750.00
33	Extra bijdrage zorgaanbieder	Het risico dat de gemeente een financiele impuls dient te geven in de exploitatie van een zorgaanbieder	Financieel, Politiek/ maatschappelijk	pm	pm	pm	
34	Risico op financiele tekorten	Het risico dat tekorten in de gemeentebegroting niet tijdig worden opgelost	Financieel	300.000	300.000	-	(1000.000

35	Uitstel doordecentralisatie beschermd wonen	Door de val van het kabinet is de besluitvorming omtrent de doordecentralisatie beschermd wonen doorgeschoven naar het nieuwe kabinet.	Financieel	170.600	170.600	-	(85300
TOTAAL				**4.176.035**	**4.402.135**	**- 226.100**	

Weerstandscapaciteit nodig voor risico's
Zoals blijkt uit de bovenstaande tabel is het huidige niveau van de weerstandscapaciteit niet toereikend. In de begroting 2024 was becijferd dat een bedrag van € 4,2 miljoen euro volstaat. Uit de actualisatie van de risico's blijkt nu dat daar een bedrag van bijna € 226.100 bij moet. De raad wordt in de eerste burap gevraagd in te stemmen met de toevoeging.

Kengetallen

Bij de vernieuwing van het BBV is, op basis van advies van de commissie Depla, voorgeschreven dat er in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen. Het betreft de volgende kengetallen:
1A Netto schuldquote
1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
2 Solvabiliteitsratio
3 Grondexploitatie
4 Structurele exploitatieruimte
5 Belastingcapaciteit
Om deze nieuwe kengetallen te duiden geeft de commissie BBV aan dat vergelijking met andere gemeentes een goed instrument is.

Kengetallen	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
1A Netto Schuldquote	2,14%	11,29%	3,03%
1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	3,85%	4,73%	3,66%
2 Solvabiliteitsratio	63,08 %	57,35%	64,78%
3 Structurele exploitatieruimte	2,13%	3,13%	4,01%

4 Grondexploitatie	2,50%	0,08%	1,58%
5 Belastingcapaciteit	110,52%	105,17%	104,74%

1A Netto schuldquote
Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote weergegeven (netto schuld gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

2 Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

3 Grondexploitatie
De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten in de begroting.

4 Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting OZB. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

5 Belastingcapaciteit
Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde.
Met belastingcapaciteit wordt bedoeld de woonlasten van een meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar ten opzichte van het landelijk gemiddelde in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar uitgedrukt in een percentage. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.
Op basis van de cijfers van Coelo bedraagt het landelijk gemiddelde van de woonlasten in Nederland in 2023 € 949,00 Uitgedrukt in een percentage ten opzicht van dit gemiddelde bedragen de woonlasten in de gemeente Beekdaelen 104,74 %. Dit betekent dat de woonlastendruk in de gemeente Beekdaelen ruim 4 % hoger zijn ten opzichte van het landelijk gemiddelde 2023.

Beoordeling onderlinge verhouding tussen de kengetallen

Het is niet mogelijk een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden bezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de

financiële positie van een gemeente. Daarom dienen ze te worden voorzien van een adequate toelichting. De waarden van de kengetallen kunnen worden ingedeeld in drie categorieën: categorie A is het minst risicovol, categorie C het meest, en categorie B is neutraal.
Op basis van onderstaand overzicht en op basis van het weerstandsvermogen kan worden geconcludeerd dat de gemeente Beekdaelen een stabiele financiële positie heeft. 0 van de 6 onderdelen bevinden zich in categorie B (neutraal), 5 onderdelen in de categorie A (minst risicovol) en 1 onderdeel in de categorie C (risicovol). Voor het weerstandsvermogen geldt de status uitstekend.

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C	Gemeente Beekdaelen	
1A Netto Schuldquote	<90%	90-130%	>130%	3,03%	A
1B Netto Schuldquote gecorrigeerd	<90%	90-130%	>130%	3,66%	A
2 Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%	64,78%	A
3 Structurele exploitatieruimte begroting	>0%	=0%	<0%	4,01%	A
4 Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%	1,58%	A
5 Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%	104,74%	B

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Een groot deel van het gemeentelijk vermogen is geïnvesteerd in kapitaalgoederen. Onderhoud en beheer van deze kapitaalgoederen zijn van belang om kapitaalvernietiging te voorkomen en de veiligheid te waarborgen. Daarom gaan we uit van risico gestuurd assetmanagement. Waarbij onze focus ligt op cyclisch en curatief onderhoud. Daar waar mogelijk nemen we steeds vaker preventieve conserverende maatregelen om de toekomstige beheerkosten te beperken.
Met het beheer en onderhoud van onze wegen, bruggen, riolering, openbaar groen, openbare verlichting en gemeentelijke gebouwen is een grote inzet van middelen gemoeid. De lasten van deze kapitaalgoederen zijn onderdeel van de diverse programma's. Deze paragraaf geeft een integraal inzicht in de kaders, ontwikkelingen, onderhoud en kosten over de programma's heen.

Samenvatting

In het groene domein zijn in 2023 meerdere pilots op het gebied van burgerparticipatie in de groencontracten opgepakt. Dit n.a.v. de in 2021 gestarte nieuwe wijze van groenbeheer. Zo zijn in 2023 pilots uitgevoerd op het gebied van burgerparticipatie en zelfsturing.
Naast de uitvoering van het reguliere groen- en sportveldenbeheer zijn in 2023 de volgende acties opgepakt:
- De uitvoering van achterstallige snoei bij park- en laanbomen;
- Het bijwerken van de areaalgegevens en gewenste kwaliteitsniveaus in het beheersysteem;
- Het opstellen van een groenstructuurplan;
- Planvoorbereiding voor de aanleg van ontmoetingsplekken;
- Voorbereiding en uitvoering van kleinschalige burgerparticipatieprojecten;
- Renovatie kunstgrasvelden Alfa Sport en Hockey Nuth.

Wegen

Kengetallen Beekdaelen	Totaal
Wegen algemeen (km)	378,7
Asfalt (m2)	1.515.680
Elementen (m2)	947.791
Beton (m2)	65.804
Half / onverhard (m2)	10.598
Totaal (m2)	2.539.873

Kwaliteit:
Bij de harmonisatie van het beheer van de openbare ruimte is het gewenste kwaliteitsniveau van de wegen volgens de CROW- normen vastgesteld op niveau C (laag) ; sober maar doelmatig en veilig. Herijking van het beleid wegen is als onderdeel van het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte verder uitgewerkt. Hierbij is een financieel plan opgesteld om het fors aanwezige achterstallig onderhoud terug te dringen. Om het achterstallig onderhoud terug te dringen is het voor de jaren 2023, 2024 en 2025 krediet á € 1.2 miljoen nog beschikbaar. Het beschikbaar gestelde krediet voor het jaar 2022 is reeds gebruikt om een deel van het achterstallig onderhoud weg te werken.

Door het tijdig uitvoeren van onderhoud is de veiligheid en kwaliteit van het kapitaalgoed gegarandeerd en kan kapitaalvernietiging worden voorkomen. Op basis van de in 2023 uitgevoerde weginspectie is een meer jaren onderhoudsplanning voor de jaren 2023, 2024, 2025 en 2026 opgesteld.
Financiën:
De reguliere kosten voor het klein- en groot onderhoud aan de wegen zijn zoals gebruikelijk ten laste gebracht van het jaarlijkse budget voor onderhoud wegen 2024 á € 1,68 miljoen. Het beschikbaar gestelde krediet zal op basis van de actuele weginspectie in 2024 doelmatig worden ingezet.

Externe factoren waaronder Covid-19 en de oorlog in Oekraïne hebben ertoe geleid dat grondstoffen en brandstoffen in prijs zijn gestegen met hoge inflatie tot gevolg. Zonder correctie van de inflatie raakt het doel, namelijk het terugdringen van het achterstallig onderhoud, uit zicht.

Civieltechnische kunstwerken

Kengetallen Beekdaelen	Totaal

Kunstwerken	449

Kwaliteit:
De afgelopen jaren zijn onze gemeentelijke civiele kunstwerken onderhouden op basis van de inspectiegegevens vanuit de voormalige gemeenten Onderbanken, Nuth en Schinnen. Om het beheer en onderhoud van deze assets de komende jaren te garanderen en verder te kunnen professionaliseren is in 2023 een inspectie van het op dat moment bekende areaal uitgevoerd en is een meer jaren onderhoudsplanning (MJOP) opgesteld. In het jaar 2024 zal een verdere vertaal- en inhaalslag op het gebied van registratie en onderhoud plaatsvinden.
Financiën:
De kosten voor het beheer en onderhoud zijn opgenomen in de jaarlijkse begroting. In het jaar 2023 is uit het exploitatiebudget een houten voetgangersbrug vervangen en zijn diverse, kleinschalige reparatiewerkzaamheden uitgevoerd aan de civiele kunstwerken. Vervangingsinvesteringen voor civiele kunstwerken zijn niet in de jaarlijkse begroting opgenomen. Gelet op het aantal toegenomen, nog niet eerder geregistreerde, civiele kunstwerken van 284 naar 449 is een begrotingswijziging van het exploitatiebudget nodig.

Riolering

Kengetallen Beekdaelen	**Totaal**
vrijverval riolering [km]	299
Persleidingen [km]	19
Randvoorzieningen [st]	17
Hoofdrioolgemalen [st]	28
mini gemalen [st]	128
IBA's [st]	18
Buffers [st]	65

Kwaliteit:

- Het structurele beheer en onderhoud blijft van groot belang voor ons water- en rioleringssysteem. Op basis van de reguliere beheer en onderhoud cyclus; bestaande uit reiniging, inspecteren en onderhoud, is in 2023 de kwaliteit van ons rioleringssysteem verder in beeld gebracht. Waar nodig zijn de systemen gerepareerd en gerenoveerd. Hierbij heeft, naast de geplande beheer en onderhoudscyclus, de focus gelegen op het wegwerken van opgelopen achterstanden in rioolreparaties. Het controleren en bijwerken van de beheergegevens is een doorlopend proces.

  In samenwerking met o.a. het Waterschap Limburg en onze partnergemeenten in zowel regio Parkstad als de regio Westelijke Mijnstreek is het duurzaam en efficiënt

afvalwaterbeheer verder uitgewerkt. In 2023 is het gemeentelijk rioleringsplan geactualiseerd en dit heeft geresulteerd in het Water- en rioleringsprogramma (WRP) 2024-2027.

Financiën:

- Als onderdeel van het WRP is ook de kostendekkendheid voor geactualiseerd. Ten behoeve van bestaande en nieuwe projecten zijn de financiële middelen opgenomen in het WRP en worden jaarlijks bij het vaststellen van de begroting beschikbaar gesteld.

Openbaar groen

- Kwaliteit:

Het beheer van de groenvoorzieningen in de openbare ruimte is uitgevoerd conform de onderstaande, door de raad in 2022 via het ibor vastgestelde kwaliteitsniveaus.

Gebiedsfunctie	Beeldkwaliteitsniveau
Centrum/winkelgebied	A
Gemeentelijke Begraafplaatsen	A
Vijver en waterpartijen	B
Sportaccommodaties (exclusief speelvelden)	B
Woonkernen	B
Bedrijventerreinen	B
Hoofdwegen buitengebied	B
Recreatieve wandelpaden/Beekdaelenroute	C (4x maaien/jaar)
Buitengebied	D (2x maaien/jaar)

De groencontracten zijn gegund voor de periode 2022-2027 op basis van de in 2022 vastgestelde areaalgegevens. De areaalgegevens worden jaarlijks vastgesteld, deze zijn in 2023 bijgewerkt en opgenomen als resultaatsverplichting voor het jaar 2024.
Uit de in 2020 uitgevoerde boomveiligheidsinspectie (VTA) is gebleken dat er, als gevolg van een gebrek aan regulier beheer, een groot aantal bomen zijn aangewezen als risicobomen. Naast het deels noodzakelijk vellen heeft een groot deel van deze bomen de status "achterstallige snoei" ontvangen. In verband met de beschikbare middelen zijn de als risicobomen aangewezen straat- en laanbomen in 2021 gesnoeid. De resterende risicobomen in de boomsingels met een lager veiligheidsrisico worden meegenomen in de snoeiprogramma's.
De bomen worden met een cyclus van 3 jaar gesnoeid waarbij in 2023 de kernen Doenrade, Amstenrade, Oirsbeek, Schinnen, Vaesrade en Nuth ca. 75% van het gezamenlijke areaal is gesnoeid. Het resterende areaal van deze kernen wordt in het resterende deel van de winterperiode 2023-2024 uitgevoerd (Q1-2024).

De jaarlijks terugkerende snoeiwerkzaamheden aan de vorm- en leibomen is voor groot deel uitgevoerd door de eigen buitendienst.

Openbare verlichting

Kengetallen Beekdaelen	Totalen
Aantal lichtmasten/armaturen/lampen	8.098

Kwaliteit:
Conform het beleidsplan Openbare Verlichting Beekdaelen 2021-2025 is, in juni 2021, opdracht verstrekt voor het vervangen van alle traditionele lampen voor kwalitatieve ledverlichting. Deze projectmatige werkzaamheden, het verLEDden van de openbare verlichting, zijn in 2023 op enkele kleine punten afgerond. De projectmatige werkzaamheden worden in 2024 volledig afgerond.

Financiën:
Voor het project verLEDden is een krediet beschikbaar gesteld van € 1,66 miljoen. Hiervan is inmiddels € 1,13 miljoen besteed. In 2023 heeft een bijstelling plaatsgevonden á € 275.000,00. Het resterend krediet á € 150.000,00 wordt ingezet om de laatste armaturen te verLEDden. Gemeente Beekdaelen beschikt nu over een vrij "jong" en tevens energiezuinig areaal.

Gemeentelijke gebouwen

Kengetallen	Beekdaelen
Aantal gemeentelijke gebouwen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is voor het onderhoud	63

- Beleid/beheer:
  Het huidige beleid voor beheer en onderhoud is gericht op de bouwkundige en technische instandhouding van het in eigendom zijnde vastgoed gedurende de reële levensduur. In de raadsvergadering van 8 oktober 2019 is het MJOP gebouwen 2020-2029 vastgesteld door de raad. Dit onderhoudsprogramma voorziet in een planning van het technische en preventieve onderhoud plus de vertaling ervan in benodigde middelen. De gemeente stelt iedere 4 jaar een Meerjaren onderhoudsprogramma (MJOP) op. Van de 63 gebouwen zijn 19 gebouwen niet opgenomen in dit MJOP. Het gaat hierbij om gebouwen die op de nominatie staan om te worden verkocht of gesloopt. Maar ook gebouwen waarbij de toekomstige bestemming nog niet duidelijk is. Bij deze gebouwen werd alleen het klachtenonderhoud uitgevoerd en de eventuele wettelijke verplichtingen.

- Kwaliteit:
  Het huidige beleid voor bouwkundig en technisch beheer en onderhoud is gebaseerd op de systematiek van NEN 2767 minimaal onderhoudsniveau 3. Deze systematiek betreft een landelijk erkende normering voor bouwkundig en technisch onderhoud. De opgenomen werkzaamheden in dit MJOP van 2023 zijn uitgevoerd en enkele doorgeschoven naar 2024. Het maatschappelijk vastgoed van de gemeente

Beekdaelen voldoet aan de bovenstaande norm. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

In het regulier onderhoud waren ook duurzaamheidsmaatregelen meegenomen met een direct effect op de verduurzaming namelijk: isolatie, daken waarbij onderhoud benodigd was zijn deze niet alleen voorzien van een nieuwe toplaag maar ook voorzien van extra isolatie. Indien van toepassing was traditionele verlichting vervangen voor led-verlichting. Gas-boilers zijn vervangen voor energiezuinigere boilers.

- Financiën

Het vastgesteld MJOP 2020-2029 van 8 oktober 2019 is gehanteerd voor het uitvoeren van het onderhoud in 2022. Tot en met 2029 wordt hiervoor jaarlijks een bedrag opgenomen van € 878.000 hetgeen voor 2023 toereikend was. Tijdens afgelopen jaar waren bij gebouwen ook onderhoudswerkzaamheden naar voren gehaald die eigenlijk later in het MJOP gepland stonden. Dit om onnodige kosten uit te geven voor herstelwerkzaamheden te weten dat deze later werden vervangen.

De 19 gebouwen die niet zijn opgenomen in het MJOP zijn de benodigde kosten gedekt uit de Voorziening onderhoud gebouwen niet opgenomen MOP. Het afgelopen jaar was € 200.000 opgenomen hetgeen toereikend was.

In de raadsvergadering van 19 december 2023 heeft de raad een geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan gebouwen vastgesteld voor de jaren 2024-2033. Bij de vaststelling van dat plan heeft te raad tevens besloten aanvullende middelen beschikbaar te stellen.

Financiering

Inleiding

De financieringsparagraaf is een belangrijk instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. Daarnaast is het doel van deze paragraaf om de financiële positie van de gemeente op basis van het door de Raad vastgestelde Treasurystatuut te evalueren. De centrale doelstelling van het treasurybeleid is het beheren van de financiële geldstromen en het beperken van de financiële risico's voor de gemeente. De uitvoering van treasury wordt wettelijk geregeld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO). Deze wet regelt, dat de uitvoering van de treasuryfunctie binnen de gemeente uitsluitend de publieke taak dient en geschiedt binnen de financiële kaders van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

In deze paragraaf zullen achtereenvolgens de volgende onderwerpen aan de orde komen:

1. Risicobeheer
2. Gemeentefinanciering
3. Organisatie informatievoorziening m.b.t. kasbeheer

1. Risicobeheer

Een belangrijk onderdeel van de treasuryfunctie is het beschermen van gemeentelijke vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's.

In het Treasurystatuut wordt onderscheid gemaakt in de volgende financiële risico's:

- rente risico
- kredietrisico
- intern liquiditeitsrisico
- valutarisico

In dit hoofdstuk worden bovenstaande risico's nader toegelicht met de bijbehorende beheersingsmaatregelen.

1.1 Renterisico

De gemeente kan zowel op de kortlopende als op de langlopende schulden renterisico lopen.

Renterisico ontstaat door fluctuaties in de rentelasten (bijvoorbeeld door renteherziening of herfinanciering). De overheid heeft in de wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO) twee instrumenten gedefinieerd om de renterisico's die de gemeente loopt te beperken, namelijk de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De kasgeldlimiet heeft tot doel beperking van renterisico op de kortlopende schuld en de renterisiconorm beperkt de renterisico's op de langlopende schulden.

Kasgeldlimiet (renterisico kortlopende schuld)
Het is voor gemeenten aantrekkelijk om financieringsbehoefte op te vangen met het aantrekken van kort geld, omdat de rente op kort geld lager is dan op langlopende leningen. Echter veel kort geld aantrekken, brengt hogere (rente)risico's met zich mee, omdat in de regel de rente op kort geld sterker aan fluctuaties onderhevig is.
De kasgeldlimiet is een door de wet FIDO voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument ter beperking van dit renterisico op de korte schuld. De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het begrotingsjaar. De kasgeldlimiet ziet er voor het jaar 2023 als volgt uit:

Overzicht liquiditeitspositie (bedragen x 1.000)						
(1) Vlottende schuld	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of overschot middelen (-)	Begrotingstotaal	Perc. Regeling 8,5 %	Ruimte KGL
K1-2023	5.470	7.907	-2.437	98.220	8.349	-10.786
K2-2023	2.832	5.525	-2.693	98.220	8.349	-11.042
K3-2023	1.996	8.964	-6.968	98.220	8.349	-15.317
K4-2023	6.176	6.256	-80	98.220	8.349	-8.429
		Gemiddelde	-3.045			
		Kasgeldlimiet (KGL)	8.349			
		Ruimte onder de KGL	11.394			
		Onderschrijding van de KGL	-11.394			
		Begrotingstotaal 2023	98.220			
		Percentage regeling	8,5%			
		Kasgeldlimiet (KGL)	**8.349**			

Bij de samenstelling van de begroting 2023 werd berekend dat de kasgeldlimiet niet zou worden overschreden. In bovenstaande tabel is de liquiditeitspositie per kwartaal berekend om te toetsen of de kasgeldlimiet in werkelijkheid niet is overschreden. Zichtbaar is in hoeverre het saldo van de vlottende schuld (bijvoorbeeld schulden in rekening-courant) en vlottende middelen (bijvoorbeeld kasgelden) zich verhoudt met de kasgeldlimiet. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschrijdt, dient de gemeente de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder, met daarbij een plan om weer te voldoen aan de kasgeldlimiet. Uit bovenstaande tabel blijkt, dat dit niet het geval was in het jaar 2023.

Renterisiconorm (renterisico van de vaste schuld)
In de wet FIDO is de renterisiconorm opgenomen als instrument om het (rente)risico op de

langlopende leningenportefeuille te beperken. Met de renterisiconorm wordt getracht een optimale opbouw van de langlopende leningenportefeuille te bereiken door spreiding van de looptijden en renteherzieningen. In onderstaande tabel wordt het renterisico voor 4 jaren (2023-2026) in kaart gebracht en berekend als percentage (20%) van de begrotingsomvang van dit begrotingsjaar.
Uit onderstaande tabel blijkt, dat voor het begrotingsjaar 2023 het renterisico ruim onder de renterisiconorm blijft.

Tabel Renterisiconorm en renterisico's van de vaste schuld (bedragen * € 1.000)					
Stap	**Variabelen**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	7.222	2.073	2.327	2.649
3	Renterisico (1+2)	7.222	2.073	2.327	2.649
4	Renterisico	19.644	19.644	19.644	19.644
5a = 4 > 3	**Ruimte onder renterisiconorm**	**12.422**	**17.571**	**17.317**	**16.995**
5b = 3 > 4	**Overschrijding renterisiconorm**	**0**	**0**	**0**	**0**
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal 2023	98.220	-	-	-
4b	Percentage ministeriële regeling	20%			
	4 = (4a x 4b/100) Renterisiconorm	**19.644**			

1.2 Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico, dat een geldnemer niet of niet-tijdig aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen. Bij het verstrekken van leningen, uit hoofde van de publieke taak, worden zekerheden of garanties geëist.

1.3 Intern liquiditeitsrisico

Het intern liquiditeitsrisico is het risico, dat de gemeente loopt naar aanleiding van wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjarig investeringsplanning, waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Het intern liquiditeitsrisico wordt beperkt door monitoring en planning van de treasury activiteiten op de korte en lange termijn in de P&C-cyclus (begroting, burap en jaarrekening).

1.4 Valutarisico

Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

2. Gemeentefinanciering

Financieringsbehoefte

De gemeente Beekdaelen maakt gebruikt van de zogenaamde totaalfinanciering. In de begroting 2023 is rekening gehouden met een financieringsbehoefte van € 5 miljoen waarbij rekening werd gehouden met het gecumuleerde

bestedingspercentage van het jaar 2022. Inde loop van 2023 is gebleken dat onze liquiditeiten niet toereikend zijn om de projecten uit te voeren waartoe de gemeenteraad heeft besloten. Uit een liquiditeitenplanning is gebleken dat een totaalbedrag € 25 miljoen aan langlopende leningen moet worden aangetrokken. Het betreft 3 geldleningen die gespreid over 2024 en 2025 gestort worden.

Leningenportefeuille

Een overzicht van de leningportefeuille per 01-01-2023 treft u hieronder aan. De laatste geldlening in het overzicht is doorgeleende lening aan een woningstichting.

Leningportefeuille per 01-01-2023 (bedragen * € 1000)						
Geldgever	Oorspr.	Ingang	Afloop	Rente	Schuld	Weging
T.b.v. gemeente:						
BNG	4.538	26-09-2001	26-09-2026	5,45	726	3%
BNG	2.269	18-12-2001	26-09-2026	5,16	363	2%
BNG	3.000	11-12-2002	01-06-2027	4,84	600	3%
BNG	3.000	02-06-2003	02-06-2023	4,13	150	1%
BNG	3.000	08-12-2003	08-12-2028	4,87	720	3%
BNG	3.000	02-01-2006	02-01-2026	3,62	600	3%
BNG	3.000	23-02-2006	23-02-2031	3,79	1.080	5%
BNG	3.000	23-06-2006	23-06-2026	0,56	600	3%
BNG	3.000	01-11-2007	01-11-2027	3,98	750	3%
BNG	5.000	03-09-2018	04-09-2023	0,30	5.000	22%
NWB	3.176	15-11-1999	15-11-2024	5,74	254	1%
NWB	3.000	01-10-2004	01-10-2024	1,19	300	1%
NWB	3.000	01-02-2005	03-02-2025	3,88	450	2%
BNG	4.000	16-05-2022	16-05-2037	1,69	4.000	18%
BNG	3.000	16-05-2022	16-05-2042	1,82	3.000	13%
BNG	3.000	16-05-2022	16-05-2047	1,86	3.000	13%
Subtotaal t.b.v. gemeente	***51.983***				***21.593***	
T.b.v. woningstichtingen:						
BNG	935	03-05-2010	01-05-2040	4,45	696	3%
Subtotaal t.b.v. woningstichtingen	***935***				***696***	
Totaal	42.918				22.289	100%

Rente jaarrekening 2023

De gemeente trekt zowel kortlopende als langlopende leningen aan om te voldoen aan haar financieringsbehoefte. Er zijn hierbij twee soorten financiering te onderscheiden:

1. Projectfinanciering: er wordt een externe lening aangetrokken ten behoeve van de financiering van één specifiek project, één specifieke activiteit.
2. Totaalfinanciering: er wordt een lening aangetrokken om aan de financieringsbehoefte te voldoen, maar er staat geen specifieke activiteit tegenover. De lening maakt deel uit van de totaalfinanciering van de gemeente.

Om een volledig beeld te krijgen van de exploitatie van de verschillende taakvelden, dienen alle baten en lasten, voor zover mogelijk, toegerekend te worden aan de activiteiten binnen een taakveld (projecten, investeringen, etc.). Hieronder vallen ook de kosten (rentelasten) van de leningen. Deze kosten zijn immers aangetrokken om de verschillende activiteiten (al dan niet direct) te financieren.

De rentelasten van projectfinanciering kunnen redelijk eenvoudig toegerekend worden aan het taakveld, waarop de activiteit betrekking heeft. Bij de totaalfinanciering is er geen direct verband tussen de lening en de activiteit. Om de rentelasten van de leningen toch evenredig

toe te kunnen rekenen aan de diverse activiteiten, is een verdeelsleutel opgesteld: het omslagrentepercentage. Op basis van dit percentage wordt de rente van de totaalfinanciering doorbelast aan taakvelden, waaronder de diverse activiteiten vallen. Het omslagrentepercentage wordt berekend door de som van de renteopbrengsten te verminderen met de som van de renteopbrengsten. Uit deze berekening blijkt, dat het omslagpercentage 0% is voor 2023. Dit betekent, dat er geen rente wordt doorbelast aan de taakvelden.

3. Organisatie van de informatievoorziening betreffende het kasbeheer

Ten behoeve van een goed beheer van de financiële middelen van de gemeente is het van belang een goed inzicht in het verloop van de liquide middelen. Het is noodzakelijk dat de afdeling financiën (treasurer) wordt voorzien van de nodige informatie met betrekking tot het verloop van onder andere de grondexploitatie (inkomsten en uitgaven) alsmede de uitgaven met betrekking tot voorgenomen investeringen. In dit proces is een belangrijke taak weggelegd voor de budgethouders van de diverse afdelingen.

Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoeringsparagraaf van deze jaarstukken geven inzicht in de beleidsvoornemens ten aanzien van onze bedrijfsvoering. Deze is gericht op het adequaat uitvoeren van de programma's uit deze begroting en de continuïteit van de gemeentelijke organisatie. Hoe beter de gemeentelijke organisatie op orde is, des te beter de organisatie in staat is om haar publieke taak op de juiste manier uit te voeren.

Personeel en organisatie

In 2023 hebben we actief gewerkt aan het terugdringen en voorkomen van verzuim. Met succes, zowel het verzuimpercentage als de verzuimfrequentie zijn gedaald. De risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) is uitgevoerd en getoetst. We hebben een start gemaakt met het oppakken van de geïdentificeerde knelpunten. Dit zetten we in 2024 voort, om een zo veilige en gezonde werkomgeving mogelijk te maken.
Als onderdeel van ons Arbobeleid hebben we ook een start gemaakt met het ontwikkelen van Vitaliteits- en Duurzame Inzetbaarheidsbeleid. Dit gaan we in 2024 verder implementeren. Omdat het contract met onze huidige Arbodienstverlener afloopt, zetten we in het eerste half jaar van 2024 een aanbesteding in de markt. We richten ons daarbij op samenwerking met een regionale partij.

Planning en control

Om de planning & control- documenten naar een hoger plan te tillen, zijn ook in 2023 stappen gezet. Onderstaand treft u de belangrijkste aan:

- Vanaf 2023 worden de raads- en commissieleden in de gelegenheid gesteld om vragen en opmerkingen over de planning & control documenten digitaal te stellen via de applicatie Pepperflow.
- In de financiële verordening die in 2023 is vastgesteld wordt een duidelijke definitie gegeven van nieuw beleid en het proces dat dient te worden doorlopen om middelen voor dat nieuwe beleid beschikbaar te stellen.
- In de jaarstukken 2022, die in het jaar 2023 zijn opgesteld, is voor het eerst een proef rechtmatigheidsverklaring opgenomen door het college. Dat is een jaar eerder dan wettelijke vastgesteld.
- Er is geïnvesteerd in een applicatie die de gemeente helpt de financiële rechtmatigheid verder te verbeteren

Naast de maatregelen die al in gang zijn gezet worden de komende jaren nog diverse verbeteracties uitgevoerd. Hierover informeren wij u in de planning & control documenten in 2024.

Procesbeheersing

Om als organisatie in control te zijn (en te blijven) zijn in de afgelopen jaren een groot deel van de, naar verwachting, meest risicovolle processen inclusief de risico's, in workshopverband beschreven. Ook zijn in die sessies een aantal beheersmaatregelen geïnventariseerd en geïmplementeerd die de kans op risico's verkleinen. Daarbij is niet alleen de financiële beheersing van de administratieve processen betrokken. Ook juridische, informatie- en privacy aspecten zijn betrokken in dit traject. Op deze wijze krijgt elk van de vier 'control-disciplines' uit de gemeente aandacht, en wordt de integraliteit en de kwaliteit van de interne beheersing gemaximaliseerd.

Informatisering en automatisering

In 2023 hebben we onze informatiehuishouding verder verbeterd. Dat bleek ook uit de resultaten van de KPI-audit voor informatiebeheer en archiefzorg. Zo hebben we in 2023 de inrichting verder verbeterd en met de afdelingen constructief samengewerkt aan de kwaliteit van de informatiehuishouding. Bij DIV is een nieuwe werkwijze geïmplementeerd voor kwaliteitszorg en monitoring. In het kader van digitalisering is er een vervangingsbesluit genomen. Ook het calamiteitenplan is vastgesteld. Samen met de afdelingen is hard gewerkt aan de nodige aanpassingen in processen, gegevens, applicaties en koppelingen om de Omgevingswet met ingang van 2024 ook goed te kunnen uitvoeren. Het cliëntportaal voor WMO/Jeugdzorg is live gegaan. Naast de gebruikelijke updates, aanpassingen en vervanging van ICT-middelen (hard- en software) zijn ook de multifunctionals vervangen. Diverse applicaties zijn aanbesteed en geïmplementeerd waaronder de applicatie voor digitaal handhaven, anonimiseren, nieuwe verkiezingensoftware, samen met de RUD een bodemkwaliteitskaart (bodeminformatiesysteem) en een applicatie voor rechtmatigheidsverantwoording. Ook zijn we overgestapt op Microsoft 365 en hebben we het beheer en ondersteuning van de applicaties die concern breed worden gebruikt, in 2023 verstevigd. Verder hebben we een fundament gelegd voor data gedreven werken: het dataplatform is geïmplementeerd en ontwikkeling van de eerste dashboards is gestart. Nu de basis in 2023 is gelegd, ontwikkelen we in 2024 hard door en gaan we ervoor zorgen dat data ons goed ondersteunt in ons dagelijks werk en bij het maken van (beleids-)keuzes.

Informatiebeveiliging

Vanaf 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht. De BIO vervangt de bestaande baselines informatieveiligheid voor Gemeenten, Rijk, Waterschappen en Provincies. Hiermee is één gezamenlijk normenkader voor informatiebeveiliging binnen de gehele overheid ontstaan, gebaseerd op de internationaal erkende en actuele ISO-normen. De verandering voor gemeenten ten opzichte van de vorige baseline is dat risicomanagement centraal staat.
Om nadere invulling te geven aan risicomanagement zijn door de InformatieBeveiligingsDienst (IBD) 'bestuurlijke principes voor informatiebeveiliging' ontwikkeld. Eén van die bestuurlijke principes zegt dat informatiebeveiliging een continu proces is dat moet worden geborgd. Om meer grip en controle te krijgen op de situatie binnen de gemeente, hebben wij in 2023, samen met de rest van de controle organen binnen de organisatie, een centrale tool aangeschaft dat het systematische manier van werken bevordert (in vaktaal: 'Information Security Management System' (ISMS)) .
Als gemeente blijven wij ons continue doorontwikkelen en blijven wij op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in het land en de EU, zoals bijvoorbeeld de komst van de NIS-2 en de BIO 2.0. Met een goed gevuld

ISMS krijgen wij inzicht in de huidige stand van zaken en kunnen wij ons voorbereiden op toekomstige ontwikkelingen en wet- en regelgeving.
Digitaal werken betekent onszelf blootstellen aan kwetsbaarheden. Daarom is het belangrijk om naast de technische maatregelen ook continue te werken aan de bewustwording bij bestuurders en medewerkers. Ook in 2023 is de nodige aandacht besteed aan het verhogen van de digitale weerbaarheid, o.a. door de inzet van de e-learning iBewustwording Informatiebeveiliging en Privacy en actieve voorlichting.

Gegevensbescherming

Per 25 mei 2018 geldt de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG). Hierdoor zijn organisaties nog meer dan vroeger doordrongen van het belang van gegevensbescherming. Gegevensbescherming is meer dan alleen het opstellen van beleid en procedures. Gegevensbescherming is een continue proces en vraagt om structurele borging in de ambtelijke organisatie met een verantwoordingsplicht richting het college en de gemeenteraad. De verantwoordingsplicht inclusief documentatieplicht (aantoonbare audit bewijslast) vormt een belangrijk onderdeel van de AVG. Door het AVG privacy team is samen met de afdelingen nader invulling gegeven aan de gemeentelijke business-informatie doelen. Zo zijn ondermeer DPIA's (Data Privacy Impact Assesments) uitgevoerd, nieuwe verwerkersovereenkomsten/convenanten zijn getekend en het openbare publieke register van gegevensverwerkingen wordt continue geactualiseerd. Naast de online opleidingsmodulen voor het vergroten van het privacy bewustzijn en bewustwording is eveneens gestart met actieve voorlichting in de afdelings- en werkoverleggen. De gemeente Beekdaelen dient naast de AVG ook te voldoen aan de Wet politiegegevens (Wpg) en de in het Besluit politiegegevens buitengewoon opsporingsambtenaren (Bpgboa) gestelde bepalingen. Naar aanleiding van de in 2022 uitgevoerde externe Wpg audit werd in 2023 een plan van aanpak uitgewerkt, waarop we blijven voortwerken.

Communicatie

Onze samenleving vraagt steeds meer om verbinding. Verbinding tussen inwoners en de overheid. Communicatie vervult daarbij een sleutelrol. Goede communicatie leidt immers tot beter contact, draagvlak en samenwerking. Als gemeente hebben we oog en oor voor onze inwoners, ondernemers en instellingen en zoeken wij actief het gesprek op over gemeentebrede thema's en maatschappelijk relevante onderwerpen. Voor effectieve communicatie is het belangrijk om eenduidig, herkenbaar en in samenhang te communiceren.
Vanuit het coalitieprogramma worden goede communicatie en samenwerking dan ook als randvoorwaarden benoemd om te komen tot een optimale dienstverlening. Op basis van het behoefteonderzoek zoals uitgevoerd is in 2023 een nieuwe communicatievisie opgesteld. Deze communicatievisie bevat vier bouwstenen waarop onze communicatie voor de komende jaren gebaseerd is:

- Een optimale informatievoorziening
- Intern beginnen is extern winnen
- Trots op Beekdaelen
- Dialoog en participatie

Zaken als een goede informatievoorziening, leesbare en begrijpelijke teksten, snel en duidelijk reageren op vragen en verzoeken moeten goed georganiseerd zijn. Bij langlopende projecten wordt tussentijds informatie gegeven. Op het voor hen juiste moment, via het juiste middel en over de onderwerpen waarin zij interesse hebben wordt gericht met onze doelgroepen gecommuniceerd. Daarmee dragen we bij aan de verbinding en het vertrouwen tussen inwoners en de gemeente Beekdaelen. De communicatievisie is bovendien in een uitvoeringsprogramma vertaald in concrete projecten die geïmplementeerd worden. Met

enkele projecten zoals de implementatie van een digitale nieuwsbrief, beeldbank, interne schrijfwijzer en proactieve persmomenten zijn wij reeds in 2023 gestart.

Aanbestedingen

In het controleprotocol is vermeld dat het college rapporteert over afwijkingen die meer dan € 50.000 bedragen. Geconstateerd is dat met betrekking tot opdrachten die verband houden met dienstverleningen in de openbare ruimte totaalbedrag aan afwijkingen is van € 589.000.

Wet Open Overheid

Wet Open Overheid

De Wet Open Overheid is in 2022 in werking getreden. De Wet is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Het doel is om één transparante overheid en verantwoording van de overheden te bevorderen, door overheden te verplichten zoveel mogelijk informatie in een vroegtijdig stadium actief openbaar te maken. Openbaarheid is een recht van de burger.
Wat hebben we bereikt?
De projectgroep "Van Wob naar Woo" heeft gezamenlijk met Native Consulting een impactanalyse opgesteld. Deze impactanalyse vormt de basis om te starten met de fasegewijze ontsluiting van de onderstaande informatiecategorieën, die actief openbaar dienen te worden gemaakt.
Het betreft de volgende 11 categorieën:

- Wet- en regelgeving
- Organisatiegegevens
- Raadsstukken
- Bestuursstukken
- Stukken van adviescolleges
- Convenanten
- Jaarplannen en –verslagen
- Wob/Woo-verzoeken
- Onderzoeken
- Beschikkingen
- Klachten

Deze informatiecategorieën worden vanaf 2023 gefaseerd ingevoerd, waarbij diverse stukken die onder de eerste vier genoemde categorieen vallen reeds online (website) te raadplegen zijn.

Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Beekdaelen heeft een deel van de uitvoering van het gemeentelijk beleid en taken ondergebracht bij zogenaamde verbonden partijen. Deze partijen spelen dan ook een belangrijke rol bij de realisatie van de gemeentelijke doelstellingen. De gemeente blijft daarbij wel verantwoordelijk voor de uitvoering en het realiseren van het beleid en het behalen van de gemeentelijke doelstellingen. In deze paragraaf besteden wij aandacht aan deze verbonden partijen.

Wat zijn verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft.

- Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij, bijvoorbeeld door een zetel in het bestuur en/of door stemrecht.
- Van een financieel belang is sprake als de gemeentemiddelen aan de verbonden partij ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van die partij of wanneer financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente.

Wanneer aan beide voorwaarden is voldaan, is er conform de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) sprake van een verbonden partij. Voorbeelden zijn BV-en, NV-en, corporaties, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Waarom samenwerkingsverbanden

De gemeente kan diverse redenen hebben om samen te werken. Zo kan een gemeente samenwerken om bijvoorbeeld schaal- en efficiencyvoordelen te bereiken, kennis te delen, complexe en specialistische taken te laten uitvoeren, risico's te spreiden of om een maatschappelijk initiatief te ondersteunen. Ook uitbreiding van het aantal taken en de complexiteit ervan zijn overwegingen om samenwerking te zoeken en verbanden aan te gaan. Op een groot aantal terreinen, zoals sociale zaken, gezondheidszorg, brandweer en veiligheid, het sociaal domein (WMO, jeugdzorg en participatie), hebben gemeenten nadrukkelijk de samenwerking gezocht. Dit is vaak in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.
Aan de andere kant brengt samenwerken ook risico's met zich mee. Ondanks dat de gemeente een deel van de uitvoering van haar beleid bij een partner heeft ondergebracht, blijft zij wel verantwoordelijk voor het uitgevoerde beleid. Daardoor kan de gemeente aanzienlijke maatschappelijke, financiële en fiscale risico's lopen wanneer een partij in financiële problemen komt of zijn taken niet goed uitvoert. Het is daarom van belang dat deze verbonden partijen goed functioneren en de doelstellingen binnen de gegeven financiële én beleidsinhoudelijke kaders realiseren. Vanuit gemeentelijk perspectief is de noodzaak om de verbonden partijen goed te monitoren en zo nodig bij te sturen dan ook groot. Voor de gemeenteraad is informatie over de verbonden partijen om twee redenen van belang:

- De partijen voeren taken uit die in het verlengde van de gemeentelijke doelstellingen liggen;
- Het functioneren van de partijen heeft consequenties voor de gemeentelijke begroting.

Grip op verbonden partijen

De behoefte om grip op verbonden partijen te hebben én te houden neemt steeds meer toe. Dat geldt ook voor het versterken van de onderlinge samenwerking. Sinds begin 2021 hebben wij daarom officieel ingestemd met het op het gebied van monitoring en sturing van verbonden partijen hanteren van de gezamenlijke werkwijze ‘Samen Grip Op Verbonden Partijen’. Centrale rol in deze werkwijze is weggelegd voor de regionale ambtelijke werkgroep ‘Samen Grip Op Verbonden Partijen’. Deze werkgroep - bestaande uit ambtenaren van de Parkstad-gemeenten en de Middengebied-gemeenten - coördineert de vorengenoemde werkwijze waaronder valt de toepassing van het zogenaamde ‘adoptiemodel’. In dit model worden de verbonden partijen (veelal gemeenschappelijke regelingen) verdeeld binnen de ambtelijke werkgroep en adopteren één of twee van de deelnemende gemeenten één of meer verbonden partijen. Hierdoor specialiseren zich deze adoptiegemeenten op ambtelijk niveau als het ware in een of meerdere verbonden partijen op zowel financieel als inhoudelijk gebied. Via de per verbonden partij in het leven geroepen ‘ambtelijke subwerkgroepen oftewel ‘adoptiegroepen’ overleggen de adoptiegemeenten met de andere deelnemers uit Parkstad Limburg en het Middengebied aan een verbonden partij

over hetgeen er speelt en welke acties nodig zijn om meer grip en sturing te krijgen. De vorengenoemde ambtelijke werkgroep rapporteert periodiek aan het 'Bestuurlijk overleg Samen Grip Op Verbonden Partijen' waarin de portefeuillehouders financiën van de Parkstadgemeenten en de gemeenten in het Middengebied zijn vertegenwoordigd. Op deze wijze wordt de bestuurlijke aanhaking geborgd. Door deze werkwijze worden reeds aan de voorkant ambtelijk de krachten gebundeld om meer invloed en grip op de eventuele risico's van verbonden partijen te krijgen. Daarbij geldt met name voor gemeenschappelijke regelingen dat deze immers moeten worden gezien als 'verlengd lokaal bestuur'. Vorengenoemde werkwijze is geïmplementeerd binnen onze gemeentelijke organisatie en zal in de komende jaren via de regionale ambtelijke werkgroep en subwerkgroepen verder worden doorontwikkeld.
In de nu volgende tabel volgt een overzicht van de verbonden partijen die van toepassing zijn voor de gemeente Beekdaelen. In bijlage 3 bij deze jaarstukken treft u nadere informatie over de betreffende verbonden partijen aan.

Overzicht verbonden partijen

Overzicht verbonden partijen	
Naam	**Bijdrage in 2023**
Gemeenschappelijke regelingen	
WOZL (Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid Limburg)	€ 4.290.000
WSP (Werkgeverservicepunt Parkstad Limburg)	€ 4.000
Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€ 2.639.000
GGD Zuid-Limburg	€ 2.082.000
ISD-Kompas	€ 10.653.000
Omnibuzz	€ 851.000
RUD Zuid-Limburg (regionale uitvoeringsdienst)	€ 675.000
BsGW (Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen)	€ 807.000
Het Gegevenshuis	€ 455.000
Reinigingsdiensten Rd4	€ 2.573.000
Stadsregio Parkstad Limburg	€ 459.000
PIT (Parkstad-IT)	€ 900.000
Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad voor opvang en beschermd wonen i.h.k.v. de WMO 2015	€ 0
Centrumregeling inkoop Jeugdzorg Regio Zuid-Limburg	€ 146.000
GR subsidiëring anti-discriminatievoorziening Limburg	€ 21.000
Euregio Rhein-Maas-Nord	€ 9.000
Vennootschappen en coöperaties	
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ 0
Enexis Holding NV	€ 0
CSV Amsterdam B.V.	€ 0
Publiekbelang Elektriciteitsproductie B.V.	€ 0
RWM NV	€ 974.000
Rd4 NV	€ 0
Watermaatschappij Limburg N.V.	€ 0
Nazorg Limburg B.V.	€ 0
IBA-Parkstad B.V.	€ 0
WoonWijzerWinkel Zuid Limburg B.V.	€ 0

Grondbeleid

Korte beschouwing actuele stand van zaken grondexploitaties

In exploitatie genomen bouwgronden

Revitalisering De Horsel

Het revitaliseringsproces van het bestaande bedrijfsterrein is afgerond. Op zichtlocaties van het bedrijventerrein De Horsel worden geen grond meer te koop aangeboden omdat er geen gegadigden zijn. Enige uitzondering in deze is dat de gemeente Beekdaelen zich nog beraad of één van deze zichtlocaties geschikt is als locatie voor het nieuwe gemeentehuis. Mocht de gemeente uiteindelijk besluiten dat de zichtlocatie niet geschikt is voor de realisatie van het nieuwe gemeentehuis , dan kan het revitaliseringsproces van het bestaande bedrijfsterrein definitief afgesloten worden.

Centrum Schimmert

Fase 1, de bouw van 6 levensloopbestendige woningen is in 2022 in de markt gezet, deze woningen worden voor de zomer 2024 opgeleverd. Voor fase 2 en 3 heeft een integrale planherziening plaatsgevonden op basis van de woonvisie en de vraag vanuit de markt (sociale huur, starters en nultredenwoningen). Deze planuitwerking is in 2023 worden afgerond en op basis hiervan is een ontwerp-bestemmingsplan in procedure gebracht. In 2024 zal het bestemmingsplan ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd en zal gestart worden met het terrein bouwrijp te maken. Start bouw van fase 1 zal naar verwachting in 2025 plaatsvinden.

Niet in exploitatie genomen bouwgronden (NIEGG)

Tijdelijke woningen Amstenrade

De voormalige gemeente Schinnen heeft eind 2018 besloten een perceel (kadastraal bekend gemeente Schinnen sectie H nummer 304) nabij de Hommerter Allee aan te kopen. Het doel van deze ontwikkeling is het bieden van een alternatief voor de nog steeds groeiende vraag naar goedkope huurwoningen onder starters en/of alleenstaanden. Deze doelgroep heeft moeite om een passende reguliere huur- of koopwoning te vinden. De gemeente heeft een grondpositie verworven en in 2023 is gestart met de planvoorbereiding om te komen tot de ontwikkeling van modulaire woningen op deze locatie gericht op de voornoemde doelgroepen. Momenteel wordt hier in samenwerking met de woningcorporatie een haalbaarheidsstudie voor de locatie opgesteld.

Bedrijventerrein Rode Beek

Het concept-bestemmingsplan resp. gebied waarbinnen dit bedrijventerrein is gelegen valt onder het door de rijksplanvormer opgenomen gebied waar ook de zogenoemde invliegfunnel in verband met de aanwezigheid van de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen is voorzien. Uw raad heeft enkele malen het bestemmingsplan gewijzigd vastgesteld om deze ontwikkeling mogelijk te maken, waarbij, met gewijzigde planregels, alsnog aan de gestelde verplichting zou worden gedaan (ondanks het niet-intekenen van een invliegfunnel). Hiertegen heeft de minister van defensie steeds beroep tegen ingesteld bij de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak. Op 13 september 2021 heeft u besloten om de procedure niet langer door te zetten omdat de aanleiding waarvoor dit bestemmingsplan dient, niet meer actueel is. De twee bedrijven uit de kern Schinveld die mogelijk zouden verplaatsen naar dit terrein, hadden eerder besloten niet meer over te gaan tot bedrijfsverplaatsing. Het vorenstaande betekende dat op dat moment de ontwikkeling van het bedrijventerrein niet actueel was. Tegen het besluit van september 2021 heeft de minister ook beroep ingesteld. De afdeling bestuursrechtspraak heeft uitspraak gedaan dat de gemeente verplicht is wederom een besluit te nemen rekening houdend met de eerdere uitspraken. .Op 4 oktober 2022 heeft uw raad bij amendement besloten om geen besluit te nemen. In het lopende overleg is met de staatssecretaris van defensie afgesproken dat, hoewel defensie niet akkoord is met het raadsbesluit van 4 oktober 2022, er nu (nog) geen formeel beroep door het ministerie wordt ingesteld. In het kader van het centrumplan Schinveld worden momenteel de mogelijkheden voor verplaatsing van één bedrijf weer in ogenschouw genomen. Deze informatie is met het ministerie besproken..

Duurzaamheid

Algemeen

Op dit moment staat onze leefomgeving onder druk door de gevolgen van klimaatverandering en onze manier van leven. In Beekdaelen werken we aan een groene, toekomstbestendige gemeente waarin mensen gezond, fijn en veilig kunnen wonen, werken en verblijven, ook in de toekomst. De transitie naar een klimaatvriendelijke gemeente is een absolute kerntaak en daarom heeft de gemeenteraad in 2020 het ambitiedocument "Duurzaamheidsvisie, Beekdaelers samen aan zet!" vastgesteld. Deze visie is tot stand gekomen in samenwerking en overleg met inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners.
Om binnen het kader Duurzaamheid richting te geven zijn er 3 concrete thema's en doelstellingen vastgesteld:

- **Beekdaelen in 2040 energieneutraal.** Dit betekent dat we alle energie die we gebruiken hernieuwbaar binnen onze eigen gemeente opwekken.
- **Klimaatbestendig Beekdaelen.** Dit betekent dat we ons voldoende aanpassen aan het veranderende klimaat;
- **Circulair Beekdaelen.** Dit betekent dat we in Beekdaelen de kringlopen zoveel mogelijk sluiten en dat we efficiënt omgaan met grondstoffen.

Duurzaamheid is van iedereen. Iedereen in de organisatie draagt hieraan bij en dit dragen we dan ook gezamenlijk uit. In de regio werkt Beekdaelen samen met haar inwoners, bedrijven, buurgemeenten in de regio Parkstad, Provincie Limburg en Rijksoverheid.

De Beekdaeler staat centraal

Beekdaelen wil meer ruimte geven voor zelfsturing en participatie door burgers. Het onderwerp Duurzaamheid leeft, verbindt en raakt iedereen. Daarom leent dit onderwerp zich om te experimenteren met zelfsturing en participatie. Hierbij kijken we niet alleen naar de onderwerpen, maar ook de rol en de wijze waarop de gemeente zich verhoudt tot de samenleving.
Ons doel is om onze inwoners niet alleen te informeren maar juist ook te inspireren om zelf aan de slag te gaan. De transitie naar een klimaatvriendelijke gemeente maken we voor een deel van onderop.
In 2023 is samen met inwoners aan verduurzaming van Beekdaelen gewerkt:

- Meer gecommuniceerd over het thema duurzaamheid met inwoners dan in 2022
- Samengewerkt met de WoonWijzerWinkel en hun dienstverlening verbeterd naar vraag van inwoners
- Een reeks gratis Webinars verzorgt samen met de WoonWijzerWinkel over verduurzaming van hun woning.
- Subsidie aanvragen begeleid en verdere ontwikkeling van de Duurzaamheidstafel
- Samengewerkt met de Energiecoöperatie Impulz Beekdaelen
- Samengewerkt met de werkgroep Fair trade
- Samengewerkt met de klimaatburgemeester van Beekdaelen

Beekdaelen energieneutraal in 2040

We streven naar een energieneutraal Beekdaelen in 2040 en aardgasvrij Beekdaelen in 2050.
In ons energiebeleid hanteren we de principes van "Trias Energetica". Dit houdt in dat we inzetten op het zoveel als mogelijk besparen van energie. Wat we niet gebruiken aan energie, hoeven we dan niet op te wekken. Het restant aan energieverbruik wekken we duurzaam op en daarin ligt voor ons een grote uitdaging.

Energiebesparing woningen:

Het doel is om het energieverbruik te reduceren met 33% in 2040. Om hiernaar te werken zijn in 2023 de volgende acties uitgevoerd binnen de woningsector:

- Vaststellen Transitievisie Warmte 2.0
- Uitvoering Aanpak Energiearmoede

- Onderzoek naar technische aardgasvrije oplossingen van woningen
- Onderzoek naar de vraag en drempels die inwoners ervaren bij verduurzamen van hun woning
- Een reeks gratis Webinars verzorgt samen met de WoonWijzerWinkel voor verduurzaming van woningen
- Wijkgerichte verduurzaming in samenwerking met de Energiecoöperatie ImpulZ
- Voorbereiden van een Isolatieprogramma binnen Beekdaelen
- Voorbereiden van een SoortenManagementPlan
- Voorbereiden van de inzet van energiecoaches
- Proces en aanbod verbetering van het energieloket de WoonWijzerWinkel op de behoeften van inwoners

Energieopwekking:

De energie die resteert na energiebesparing dient duurzaam te worden opgewekt. Deze energie gaan we duurzaam opwekken op onder andere door middel van zonnepanelen op daken en in ons landschap. Dit zal met de nodige zorgvuldigheid worden uitgevoerd, met het oog op het behoud van ons hoogwaardige landschap.
De acties die zijn uitgevoerd ten aanzien van energieopwekking in 2023:

- Deelname aan voorverkenning van Opwek Energie op Rijksgronden
- Meedenken over de wijze waarop een zonnepark kan worden gerealiseerd op de voormalige stortplaats in Schinnen
- Onderzoek naar regionaal Energiebedrijf binnen Parkstad
- Onderzoeken van mogelijkheden hoe energie op te wekken met netcongestie
- Onderzoek potentie grensoverschrijdende energieopwekking nabij Jabeek/Süsterseel
- Onderzoek potentie zon op parkeerplaatsen samen met Energiecoöperatie ImpulZ
- Onderzoek potentie zon op gemeentelijk vastgoed
- Opstellen regionaal programma voor grootschalig zon op daken

Verduurzaming bedrijven:

Naast energiebesparing en - opwekking is het derde speerpunt de verduurzaming van bedrijven(terreinen), gezien de specifieke aanpak om bedrijven te verduurzamen.
De acties uitgevoerd in 2023 om bedrijven(terreinen) te verduurzamen:

- Deelname aan regionaal onderzoek voor Warmtenet Zuid-Limburg
- Samenwerking en faciliteren onderzoek voor een energie hub op bedrijventerrein de Horsel samen met ondernemers
- Duurzaamheidsleningen voorbereiden en verstrekken aan MKB voor verduurzaming
- Het uitbreiden van het takenpakket van de WoonWijzerWinkel om ook MKB te ondersteunen in hun verduurzamingsreis vanaf 2024

Sluiten van kringlopen

Het nationaal programma ‘Nederland circulair in 2050’ is van belang. In deze circulaire verdwijnt het afval zoals we dat nu kennen. Afval is dé nieuwe grondstof. Vrijwel alles wat we straks gebruiken, wordt steeds opnieuw gebruikt. In een circulaire economie stappen we dus af van de lijn ‘produceren, consumeren en daarna weggooien’. Zo sparen we behalve onze grondstoffen ook het milieu, verminderen we onze CO2-uitstoot en stimuleren we innovatie, nieuwe bedrijvigheid en werkgelegenheid. De economie is niet langer allesbepalend. Zij staat in dienst van de samenleving en dient een duurzame omgeving niet in de weg te staan. Onze gemeenschappen, de sociale verbanden en onze prachtige natuur dienen gekoesterd te worden.

Sluiten van kringlopen in Beekdaelen

Acties uitgevoerd in 2023:

- Uitvoering maatregelen genoemd in het Grondstoffenplan 2022 - 2026, onder andere voorbereidingen voor een nieuwe Afvalstoffenverordening.
- Opstellen van een regionale Position Paper met doelstellingen voor een Circulair Parkstad
- Voorbereiden van een regionaal Uitvoeringsprogramma om aan de doelstellingen voor een circulair Parkstad invulling te geven
- Een kennisprogramma circulariteit voor de ambtelijke organisatie voorbereid en in uitvoering gebracht
- In samenwerking met de Klimaatburgemeester van Beekdaelen zijn presentaties door Beekdaelen verzorgd om bewustwording en handelsperspectieven te delen om afvalvrij te leven.
- Deelname aan regionaal onderzoek voor hergebruik van groene reststromen voor groen gas.
- Voorbereidingen gemaakt om de oude Voetbalkantine Amstenrade circulair te slopen op basis van eerder gemaakte materiaal paspoorten
- Voorbereidingen getroffen om basisscholen beter afval te laten scheiden

Global Goals

Veiligheid

Veiligheid

De capaciteit op het gebied van (preventieve) veiligheid moet in overeenstemming zijn met de taken van de gemeente en de ambities die we op dit vlak hebben. Er wordt onderzoek uitgevoerd naar de voor veiligheid benodigde capaciteit (inclusief innovatieve technische hulpmiddelen) in Beekdaelen inclusief een structurele financiële vertaling in de begroting.
Op 7 maart 2023 heeft de raad het Integraal Veiligheidsplan SVBBL 2023-2026 vastgesteld. De hierin benoemde acties worden met de huidige capaciteit uitgevoerd. In het veiligheidsplan zijn de thema's veilige woon- en leefomgeving en integriteit en veiligheid geprioriteerd, net als voorgaande jaren. Daarnaast is er ook ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en ambities zoals de meervoudige aanpak van ondermijning in de Beekstraat, waarvoor extra capaciteit wordt ingezet. De komende periode zal bezien worden of een verdere verdieping/uitbreiding van de huidige ontwikkelingen nodig en mogelijk is, zowel qua capaciteit als financieel.

De komend jaren gaat de gemeente in samenwerking met partners de meervoudige problematiek in de Beekstraat in Schinveld aanpakken. Een integrale aanpak op het gebied van openbare orde en veiligheid, sociaal en ruimte, met als doel; het bevorderen van het sociaal-maatschappelijk functioneren met als gevolg een leefbare en (objectieve en subjectieve) veilige omgeving.'
'Het jaar 2023 heeft voornamelijk in het teken gestaan van besluitvorming, onderzoek, planvorming en organisatie. Nu de voorbereidingsfase is afgerond is een aanvang gemaakt met de uitvoeringsfase.' Deze ziet voornamelijk toe op integrale controles op naleving van wet- en regelgeving, vanuit de pijlers 'Ondermijning', 'Sociaal' en 'Omgevingsrecht'.

Bestuurlijke aanpak (van ondermijnende criminaliteit).

De bestuurlijke aanpak bestond voornamelijk uit het ontwikkelen en uitvoeren van maatregelen tegen (vormen van ondermijnende) criminaliteit. Signalen, meldingen waren veelal de aanleiding hiertoe. Deze monodisciplinaire aanpak is vaak opgevolgd door een integrale casusaanpak binnen de oov-keten waaruit vervolgens multi-disciplinaire maatregelen zijn ontplooid.
Naast de bestrijding d.m.v. bestuursrechtelijke (en fiscaalrechtelijke en strafrechtelijke) maatregelen is verder gewerkt aan onderzoek en planvorming. Onderzoek in de zin van;

het ontwikkelen analysemethoden, onderzoek naar criminogeniteit binnen bepaalde branches en fenomenen, het aanwenden van hulpmiddelen, tools t.b.v. onze informatiepositie. Planvorming in de zin van; het ontwikkelen van handelingskaders t.b.v. de onderliggende ondermijningsthema's zoals de 'georganiseerde hennepteelt', 'mensenhandel- en smokkel', 'criminele motorbendes', 'misbruik en fraude binnen de vastgoedsector', 'witwassen en gerelateerde vormen van financieel-economische criminaliteit'.
Preventie, zowel intern als extern in de vorm publicaties (dashboard), signalenboekjes, taakkaarten, informatiebijeenkomsten en trainingen, hebben wederom bijgedragen aan de doelstelling om te komen tot een bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid tegen ondermijning.

Ondermijning / Bibob (Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur).
2023 heeft wederom in het teken gestaan van het beleidsuitgangspunt; 'verdere intensivering van de integrale aanpak van de georganiseerde criminaliteit'. De meeste aandacht is uitgegaan naar de aanpak van zgn. 'handhavingsknelpunten' t.w. de Beekstraat in Schinveld ('Meervoudige aanpak van ondermijning in de Beekstraat - Schinveld') en het 'Buitengebied' (RegioDeal / Veilig Ondernemen Parkstad / KVO Buitengebied).
Onderdeel van deze 'intensivering' is ook een regiobrede toepassing van de Integrale Ondermijnings-Beelden. Binnen dit thema zijn voorbereidingen getroffen voor 'Preventie door voorlichting aan publiek-private partijen'. Naast de verdergaande samenwerkwerking met het bankwezen wordt voor alle woningcorporaties in onze regio resp. de samenwerking in deze, in 2024 een voorlichtingsbijeenkomst aanpak ondermijning gehouden.
Een geheel nieuwe ontwikkeling is de invoering van de 'Limburgse Norm'. Binnen de provincie Limburgs is afgesproken dat alle gemeente in de komende periode gaan toewerken naar een 'basisniveau' binnen de bestuurlijke en geïntegreerde aanpak van ondermijning. Een uitvoeringsplan en handelingskader is als handreiking hiervoor ontwikkeld.
Noot: de ontwikkelingen rondom het 'Regionaal Interventie Team / Regionaal Informatieknooppunt', het 'Fenomeenonderzoek autobranche / aanpak voertuigcriminaliteit' staan apart uitgewerkt.
Ten behoeve van de Integriteitsbeoordelingen op basis van de wet Bibob is binnen de Driehoek SVBBL nieuw concept Bibob-beleid uitgewerkt. De implementatie is voorzien in 2024.
Binnen dit verband is tevens een informatiebijeenkomst gehouden met als thema 'Ondermijning binnen het Vastgoed'.

Veiligheid en Global Goals.
Vanuit Veiligheid wordt met name gewerkt aan GG 16: vrede, veiligheid en rechtvaardigheid. De integrale samenwerking binnen de lokale driehoek SVBBL en de drie lokale Interventieteams, alsmede de nauwe samenwerking met organisaties als de politie, het Openbaar Ministerie, de Belastingdienst, het RIEC, de Veiligheidsregio, Veilig Thuis en het Veiligheidshuis ter bevordering van de objectieve en subjectieve veiligheid, draagt bij aan deze global goals.

Verkeer

Het Uitvoeringsplan Verkeer en de Uitvoeringsagenda Mobiliteit Parkstad zijn voor de jaren 2022 tot en met 2025 vastgesteld. Op basis van de risicoanalyse zijn de urgente wegvakken als integrale projecten geprioriteerd en andere wegvakken worden in de jaarplannen opgenomen. De risico-gestuurde aanpak is een voorwaarde van de rijksoverheid om in aanmerking te komen voor mogelijk cofinanciering. Het Uitvoeringsplan is tot stand gekomen met behulp van de inwoners van de gemeente en de stakeholders zoals politie, Veilig Verkeer Nederland, Wandelnet en de Fietsersbond. Verder worden op thema's zoals gedragsverandering en deelmobiliteit samengewerkt met de Parkstad gemeenten. Het

verbeteren van de verkeersveiligheid en afwaarderen van wegen wordt door de gemeente opgepakt. De uitvoering wordt integraal met de disciplines wegen, groen en rioleringen afgestemd en verder wordt cofinanciering door de Provincie en het Rijk steeds bezien.
In 2023 is een zijn we gestart met het digitaliseren van de eerste fase van de top 15 van mobiliteitsdata zoals wegwerkzaamheden, parkeerdata, maximumsnelheden. Deze transitie zal in de komende jaren nog verder ontwikkelen.
Het twee jaarlijks overleg met alle basisscholen is een frequent onderdeel van het jaarprogramma. In 2023 zijn de school-zone markeringen opgefrist en zijn extra maatregelen ingezet bij de basisschool in Amstenrade als gevolg van de bouwwerkzaamheden.
In 2023 is gestart met een actualisatie van de verkeersborden in Beekdaelen. De bebouwde komborden zijn getoetst aan de landelijke richtlijnen en bij de evaluatie van de blauwe zones zijn de inwoners van Beekdaelen betrokken. In de komende jaren worden de overige verkeersborden geactualiseerd. Verder is de nieuwe nota Parkeernormen vastgesteld.
Na het vaststellen van de geluidskaarten zijn we gestart met het opstellen van het actieplan EU-richtlijn omgevingslawaai. in 2024 wordt het actieplan afgerond.
Ook in 2023 werken wij weer samen met de stakeholders zoals politie, Fietsersbond, Wandelnet, VVN, LLTB en Cumula aan een verbetering van de openbare ruimte en leefbaarheid. verder oriënteert Beekdalen 360 graden in de samenwerkingsverbanden Parkstad, Zuid Limburg en in de Westelijke Mijnstreek.
In samenwerking met Parkstad, Sittard-Geleen en de provincie is de haalbaarheid van drie doorfietsroutes onderzocht tussen Parkstad en de Westelijke Mijnstreek. Om de inwoners van Beekdaelen te stimuleren meer te fietsen zijn in samenwerking met de organisatie Zuid Limburg Bereikbaar projecten gestart.
In 2023 zijn 26 laadpalen toegekend, waarvan 17 stuks inmiddels zijn geplaatst en 9 stuks nog in voorbereiding zijn.
In 2023 is de maximumsnelheid van de volgende wegen afgewaardeerd: Mesweg, Klimmenderweg, Schoolstraat, Provinciale weg Schimmert-Aalbeek en Schimmert-Meerssen, Kampweg, Beijlkensweg, Bekerbaan, Brommelen, de kernen Swier en Wijnandsrade. De inrichting van deze wegen is aangepast of nog in voorbereiding. Verder zijn verkeersmaatregelen in overleg met bewoners aangebracht in de Vaesrader Wienweg, Putstraat, Beijlkensweg en de Bekerbaan. Verder is een begin gemaakt om het hard rijden op de sluiproute Eijkenderweg - Boschweg tegen te gaan. tot slot is een onderzoek ingesteld naar de verkeersoverlast in de Dorpstraat in Nuth en omgeving.
Ten gevolge van de wijzigingen in de lijn 36 van het openbaar vervoer zijn de haltes in Schinveld aangepast. is een uitstaphalte in Klein-Doenrade gerealiseerd. De haltes in Jabeek worden in 2024 aangepast.

Water

Uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie volgt dat Nederland en daarmee ook de gemeente Beekdaelen in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig is ingericht. Om schade zoveel

mogelijk te beperken, werken we aan inrichting van het stedelijk watersysteem en een klimaatbestendige ruimtelijke inrichting zodat we extreme en langdurige neerslag beter kunnen verwerken. We benutten water en groen zo goed mogelijk om wateroverlast te voorkomen, verdroging en hittestress tegen te gaan en de biodiversiteit en leefbaarheid te verhogen. Ook in het buitengebied is waterbeheer van belang. Erosie kan water- (en modder)overlast vergroten. Het waterbeheer en de versterking van de groenblauwe structuur van de gemeente in samenwerking met talrijke stakeholders biedt kansen voor nieuwe verbanden, gericht op versterking van het landschap.

De volgende global goals zijn van toepassing:
6. Clean Water en Sanitation,
13. Climate action

Voor het onderhoud van onze kapitaalgoederen is Global Goal 6 "zorgen voor beschikbaarheid en duurzaam beheer van water en sanitaire voorzieningen'' aan de orde. Het inzamelen en transporteren van afvalwater, doelmatig inzamelen en verwerken van hemelwater zolang een perceeleigenaar dit niet op eigen terrein kan verwerken en beperken van structurele nadelige gevolgen voor het grondwaterstand behoren tot de zorgplichten van de gemeente. Daarmee zijn dit de kerntaken van ons beheer en onderhoud. Door het naleven van de zorgplichten wordt deze global goal behaald.

Economie en recreatie

De gemeente heeft circa 4.000 ondernemers, waaronder veel MKB'ers en ZZP'ers. Hoogwaardige duurzame bedrijvigheid en kerngebonden geclusterde detailhandel zijn enkele van de relevante economische pijlers.
Beekdaelen heeft in 2023 verder gebouwd aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven. Uiteindelijk is aan het bedrijf Revis Verkeerstechniek BV opdracht verstrekt om de nieuwe bewegwijzering op onze vier bedrijventerreinen (De Breinder, De Horsel, De Reuken en De Steeg) en enkele solitaire bedrijfslocaties gestalte te gaan geven. De uitvoering hiervan wordt verwacht vanaf medio 2024.
Beekdaelen heeft in 2023 tevens voorbereidingen getroffen voor de verduurzaming van bedrijventerrein De Horsel. Onder leiding van een extern adviseur en met medewerking van team duurzaamheid zijn de eerste voorbereidende gesprekken met enkele van de op De Horsel gevestigde bedrijven gevoerd om een nodig geachte verduurzamingsslag vanaf 2023 handen en voeten te kunnen gaan geven. Momenteel loopt er op initiatief van een drietal ondernemers op het bedrijventerrein en in samenwerking met gemeente Beekdaelen een onderzoek naar de oprichting van een energiehub op het bedrijventerrein.
Daarnaast is vanuit team economie in 2023 o.a. verder gewerkt aan: de gemeentelijke economische samenwerking in Zuid-Limburg, de doorgroei van de in 2023 opgerichte Beekdaelense ondernemersvereniging BCB, de voorbereidingen op een lokale economische visie in 2024, de retailtransformatie in de Stationstraat in Nuth, de verbetering van het Beekdaelens ondernemerschap samen met de Stichting Streetwise, een onderzoek naar de oprichting van een ondernemersfonds voor heel ondernemend Beekdaelen en de zoektocht van Aldi naar een permanente vestigingslocatie in Oirsbeek of Amstenrade.

Natuur en landschappen

Met vaststelling van het Landschapskader Beekdalen in 2022 heeft de raad het belang van het landschap onderkend. Echter, uitvoering is nodig om daadwerkelijk bestaande kwaliteiten in het landschap te behouden en deze te vergroten of nieuwe toe te voegen. Dit krijgt vorm door vanuit verbindende elementen als holle wegen, samen met relevante partijen, doelen te stellen en door hier gezamenlijk aan te werken. Daarbij wordt nadrukkelijk een koppeling gezocht met reeds bestaande programma's, projecten en

initiatieven. Denk hierbij aan Beekdaelen B(l)oeit!, Van Geudal tot Geleenbeek en het versterken van groen in en om de kernen.

Openbaar groen

Groen binnen onze leefomgeving levert veelal onbewust een bijdrage aan onze gezondheid, klimaatadaptatie en duurzaamheid. De volgende Global Goals vinden aansluiting bij openbaar Groen.
GG3: Het creëren en beheren van goede recreatieve voorzieningen en een aantrekkelijk landschap waar ook de eigen inwoners van profiteren, buitenrecreatie, o.a. fietsen en wandelen.
GG11: Het creëren vitale, gezonde en leefbare kernen met voldoende voorzieningen. Reductie van versteende omgevingen en het creëren van een beter leefbare groene buitenruimte.
GG13: Kwalitatieve verbetering van de groenstructuur middels op beheergroep afgestemd cyclisch beheer.
GG15: De instandhouding, bescherming en ontwikkeling van het landschap, erfgoed en cultuur en regionale producten. Verbetering van de bodemkwaliteit door toepassing van bokashi in samenwerking met agrariërs. Verbetering van biodiversiteit door meer aandacht voor ecologische inrichtings- en beheermaatregelen.

Volkshuisvesting

Het vakgebied Volkshuisvesting levert een bijdrage aan het verlenen van toegang tot betaalbare en duurzame woningen voor iedereen. Met de corporaties die in onze gemeente werkzaam zijn, maken wij jaarlijks prestatieafspraken over betaalbaarheid, beschikbaarheid en aantallen, verduurzamen, leefbaarheid en wonen met zorg/maatschappelijke doelgroepen.
Verder wordt een bijdrage geleverd aan het inclusief, veilig veerkrachtig en duurzaam maken van steden en dorpen door in te zetten op een gevarieerd en gespreid aanbod van passende en betaalbare woonruimte voor alle doel- en inkomensgroepen. Ook het verlenen van startersleningen draagt hieraan bij.
In 2023 is -samen met de andere Parkstad-gemeenten - een nieuwe Woonvisie vastgesteld. Bij de totstandkoming zijn diverse stakeholders betrokken. De Woonvisie bestaat uit een regionaal en een lokaal deel.

Afval

Afvalbeheer levert een bijdrage aan Global Goal 09, zorgen voor een robuuste infrastructuur ter ondersteuning van economische ontwikkeling en het welzijn van de mens. Tevens draagt het bij aan beperking van de milieuhygiënische belasting van onze omgeving (Global goal 11 en 12). Via zwerfvuilacties wordt tevens bijgedragen aan het beschermen van oceanen en zeeën (Global Goal 14). Afvalbeheer haakt ook aan bij de Global Goals 08 (Eerlijk werk en economische groei) en 17 (Partnerschap om doelstellingen te bereiken).

Ruimtelijke ordening

Vrijwel alle Global Goals raken direct of indirect het Ruimtelijke Ordenings beleid van de gemeente Beekdaelen maar wij richten ons met name Global Goal 11 (duurzame steden en gemeenschappen).
Deze doelstelling is gericht op het inclusief, veilig, verkrachting en duurzaam maken van onze kernen.
Met het ruimtelijke ordening beleid dragen wij bij aan deze doelstelling door in te zetten op het behouden en versterken van het leefklimaat.

Onderhoud Kapitaalgoederen

Door de sobere, doelmatige, risico gestuurde en cyclische wijze van onderhouden van onze gemeentelijke kapitaalgoederen wordt in algemeen en breed perspectief een bijdrage geleverd aan onze GLOBAL GOAL doelstellingen.
Dit betreft onder andere:
• Het creëren van een prettige en gezonde (openbare) leefomgeving;
• In de waterketen zorg te dragen voor scheiding van rioolsystemen en afkoppeling van schoon water een duurzaam gemeentelijk riool- en afvalwaterbeheer gecreëerd (GG6);
• Een bijdrage te leveren aan de toegankelijkheid van ons openbaar vervoerssystemen onze omgeving duurzamer en toegankelijker (GG11)
• Samen met waterketenpartners waterrobuuste systemen aan te leggen en te onderhouden en gebiedsgerichte maatregelen te treffen voor waterberging en wateroverlast te beperken gewerkt aan klimaatverbetering (GG13).

Onderdeel B: Jaarrekening 2023

Overzicht van baten en lasten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van baten en lasten 2023:

Het saldo van de baten en lasten dat is vermeld onder het kopje 'jaarrekening' vormt het zogenaamde jaarrekeningresultaat.

Overzicht baten en lasten dienstjaar 2023 (bedragen x € 1.000)												
	Primitief			Bijgesteld			Rekening			Verschil		
Programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
A: Lasten en baten												
Inwoners, bestuur en veiligheid	393	-15.388	-14.995	555	-17.893	-17.338	821	-16.759	-15.939	266	1.134	1.400
Sociale leefomgeving	8.762	-53.613	-44.851	14.097	-61.956	-47.859	14.191	-59.022	-44.831	94	2.934	3.028
Fysieke leefomgeving	12.120	-23.405	-11.285	14.433	-33.076	-18.642	13.686	-28.813	-15.127	-748	4.263	3.515
Bestuurlijke samenwerking en financiën	73.765	-5.815	67.950	77.806	-4.650	73.156	77.885	-4.161	73.724	79	489	568
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	**95.040**	**-98.220**	**-3.181**	**106.892**	**-117.575**	**-10.683**	**106.582**	**-108.755**	**-2.173**	**-310**	**8.820**	**8.510**
B: Mutaties reserves:												
Inwoners, bestuur en veiligheid	307	-53	253	2.113	-130	1.983	1.085	-130	955	-1.028	-	-1.028
Sociale leefomgeving	2.188	-716	1.473	9.224	-10.416	-1.192	7.603	-10.416	-2.814	-1.622	-	-1.622
Fysieke leefomgeving	1.870	-298	1.572	10.552	-1.471	9.081	6.890	-1.450	5.440	-3.662	21	-3.641
Bestuurlijke samenwerking en financiën	1.283	-906	377	1.799	-906	893	1.420	-928	492	-379	-21	-401
Resultaatbestemming	**5.647**	**-1.973**	**3.674**	**23.689**	**-12.924**	**10.765**	**16.997**	**-12.924**	**4.073**	**-6.692**	**-0**	**-6.692**
C: Saldo (A+B)												
Inwoners, bestuur en veiligheid	699	-15.441	-14.742	2.668	-18.023	-15.355	1.906	-16.889	-14.984	-763	1.134	371
Sociale leefomgeving	10.950	-54.329	-43.379	23.321	-72.372	-49.051	21.793	-69.438	-47.645	-1.528	2.934	1.406
Fysieke leefomgeving	13.990	-23.703	-9.714	24.986	-34.547	-9.561	20.576	-30.263	-9.687	-4.410	4.284	-126
Bestuurlijke samenwerking en financiën	75.048	-6.721	68.327	79.605	-5.556	74.049	79.305	-5.089	74.216	-300	468	167
Geraamde resultaat	**100.687**	**-100.194**	**493**	**130.581**	**-130.499**	**82**	**123.579**	**-121.679**	**1.900**	**-7.001**	**8.820**	**1.819**

Balans

Onderstaand treft u de balans 2023 aan:

BALANS (bedragen x € 1.000)					
Activa			**Passiva**		
Vaste activa	**31-12-23**	**01-01-23**	**Vaste passiva**	**31-12-23**	**01-01-23**
Immateriële vaste activa			***Eigen vermogen***		
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	645,5	129,8	- Algemene reserve	4.176,0	3.503,5
- Bijdraga aan activa in eigendom van derden	920,4	949,9	- Bestemmingsreserves	85.312,3	81.630,1
	1.565,9	1.079,7	- Gerealiseerde resultaat	1.900,2	8.428,1
Materiële vaste activa				91.388,6	93.561,8
- Investeringen met een economisch nut			***Voorzieningen***		
- Investeringen met een economisch nut	36.845,6	35.101,7	- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	13.958,3	14.697,0
- Overige investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	53.342,2	52.864,8	- Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	-	-
- Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	20.615,4	18.967,9	- Egalisatievoorzieningen	663,7	344,3
- Nog niet in exploitatie genomen bouwgronden	228,7	219,8	- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	-	-
	111.031,9	107.154,2		14.622,0	15.041,2
Financiële vaste activa					
- Kapitaalverstrekkingen aan:			***Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer***		
- deelnemingen	807,0	807,0	- Onderhandse leningen van:		
			-binnenlandse banken en overige financiële instellingen	15.067,5	22.289,5
- Leningen aan:			-openbare lichamen	-	-
- woningbouwcorporaties	670,3	696,3	-Waarborgsommen	-	0,8
- deelnemingen	1.668,8	1.742,8		15.067,5	22.290,3
- Overige langlopende leningen	3.641,2	3.766,6			
	6.787,3	7.012,8			
Totaal vaste activa:	119.385,1	115.246,7	**Totaal vaste passiva**	121.078,1	130.893,3

Vlottende activa:	**31-12-23**	**01-01-23**	**Vlottende passiva:**	**31-12-23**	**01-01-23**
Voorraden			***Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar***		
In exploitatie genomen bouwgronden	-3.432,1	2.482,7	*- Overige schulden*	5.493,1	8.354,0
Gereed product en handelsgoederen	77,1	82,0	*- Overige kasgeldleningen*	-	-
	-3.355,1	2.564,7	*- Banksaldi*	1.693,0	1.619,5
				7.186,2	9.973,6
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar					
Vorderingen op het Rijk	6.567,5	-	***Overlopende passiva***		

Vorderingen openbare lichamen	729,5	6.828,4	*- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een*	5.293,0	3.677,1
Overige vorderingen	448,9	1.235,0	*volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks*		
Uitzettingen in ´s Rijks schatkist	6.740,9	13.009,4	*terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar*		
	14.486,8	21.072,8	*volume*		
			- De van Nederlandse overheidslichamen ontvangen	7.508,4	3.780,8
Liquide middelen			*voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met*		
- Kassaldi	0,6	0,6	*een specifiek bestedingsdoel*		
- Bank- en girosaldi	2.100,7	1.680,6			
	2.101,3	1.681,2		12.801,4	7.457,9
Overlopende activa					
- De van De Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen					
voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een	1.886,9	488,3			
specifiek bestedingsdoel					
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die	6.560,6	7.271,1			
ten laste van volgende begrotingsjaren komen					
	8.447,5	7.759,4			
Totaal vlottende activa:	21.680,5	33.078,1	**Totaal vlottende passiva:**	19.987,6	17.431,5
Balanstotaal activa	**141.065,7**	**148.324,8**	**Balanstotaal passiva**	**141.065,7**	**148.324,8**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen:	31-12-'23	31-12-'22
Gewaarborgde geldleningen	89.824,0	90.003,1
Totaal	**89.824,0**	**90.003,1**

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 26 september 2023 uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Afschijvingen en naar verwachting duurzame waardeverminderingen van activa geschieden onafhankelijk van het resultaat van het begrotingsjaar. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

De gemeente beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een duurzame waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een duurzame waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. Een verlies als gevolg van een duurzame waardevermindering wordt direct als een last verwerkt in het overzicht van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het actief.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waar ze betrekking op hebben. Als gevolg van het verbod op het opnemen van voorzieningen en andere verplichtingen uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden dergelijke personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume wordt geen voorziening of andere verplichting verantwoord. De referentieperiode voor het bepalen van een vergelijkbaar volume is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten een periode van vier jaar.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het Centraal administratiekantoor (CAK) int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV dat door het vaststellen van de eigen bijdragen door het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan CAK, de wetgever in feite heeft bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid, volledigheid van en het naleven van het voorwaardencriterium bij de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente bij de verantwoorde van deze eigen bijdragen steunt op de informatie van het CAK. Doordat onvoldoende gegevens voorhanden zijn op basis van de overzichten van het CAK, worden de eigen bijdragen verantwoord op basis van de afdrachten, uitgaande van de overzichten van het CAK.

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het college zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in

de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Vaste activa

Immateriële vaste activa
Onder de immateriële vaste activa zijn de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling en de kosten met betrekking tot overige immateriële vaste activa opgenomen. Als gevolg van een verandering in het Besluit Begroting en Verantwoording dienen de bijdragen aan activa in eigendom van derden in het vervolg te worden gepresenteerd onder de immateriële vaste activa.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijging- c.q. vervaardigingprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden alleen dan geactiveerd als de plannen omtrent het actief waarvoor de kosten worden gemaakt al redelijk omlijnd zijn, de plannen uitvoerbaar zijn en de kosten in te schatten. Voorts is het van belang dat het daadwerkelijk om kosten ter voorbereiding van een investering gaat. Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden, ingevolge de BBV, in maximaal 5 jaar afgeschreven.
Bijdragen aan activa van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa met economisch nut
Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie. Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo lineair afgeschreven. Op grondbezit wordt niet afgeschreven.
De Commissie BBV heeft in haar notitie Grondexploitatie en notitie Faciliterend Grondbedrijf diverse wijzigingen doorgevoerd. Eén van deze wijzigingen betreft het feit dat er geen sprake meer is van niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG's). Deze dienen ofwel tegen boekwaarde overgebracht te worden naar de materiële vaste activa of, na een raadsbesluit, in exploitatie te worden opgenomen.

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut
De materiële vaste activa met maatschappelijk nut hebben betrekking op investeringen in de openbare ruimte welke voor de gemeente van groot belang zijn, doch niet verhandelbaar zijn en waarvoor ook geen heffing of anderszins inkomsten verkregen worden.

Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden ten laste van de exploitatie gebracht. Een uitzondering op deze algemene regel vormen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Deze categorie investeringen mogen worden geactiveerd. In dat geval wordt het actief

lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de raad aan te geven tijdsduur.
Activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, met uitzondering van gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.
Onderstaande tabel geeft een overzicht van de afschrijvingstermijnen voor materiële vaste activa zoals vastgelegd in de financiële verordening gemeente Beekdaelen 2023.

Omschrijving	Onderdeel	Aantal jaren
Automatisering	software hardware	5 5
Begraafplaatsen	aanleg en inrichting	40
Gebouwen	aankoop/nieuwbouw* inrichting onderhoud technische installaties	40 15 25 15
Natuurontwikkeling		20
Onderzoek en ontwikkeling	zonder planverwezenlijking	5
Openbare ruimte	inrichting straatmeubilair	20 10
Openbare verlichting	lichtmasten armatuur	40 20
Riolering	vrijvervalriolen gemalen - bowukundig gemalen - mechanisch/electrisch persleidingen drukriolering - bouwkundig drukriolering - mechanisch/electrisch milieumaatregelen	60 60 15 60 45 15 60
sportvelden	aanleg kunstgrasveld bovenlaag kunstgrasveld onderlaag	25 15 30
Verkeersmaatregelen	materiaal	20
voertuigen/vervoermiddelen	aankoop	7
Werkapparatuur	aanschafwaarde > € 10.000 < € 20.000 aanschafwaarde > € 20.000	5 10
Wegen, pleine en rotondes	aanleg	40
Woonwagencentra	aanleg en inrichting woonwagens	40 25
* bij het activeren van aankoop/nieuwbouw van gebouwen wordt rekening gehouden met een restwaarde van 10%.		

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, leningen aan woningbouwcorporaties en deelnemingen, overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer en ook de bijdragen in activa in eigendom van derden.
Van een "deelneming" is krachtens artikel 1d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV. De participaties in het aandelenkapitaal van de zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt boven de verkrijgingprijs.

Vlottende activa

Voorraden
De in de exploitatie genomen bouwgronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de algemene beheerskosten.
Winstneming vindt plaats volgens de Percentage-of-Completion methode (PoC). Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Het voortgangspercentage van de grondexploitatie wordt als volgt bepaald: procentuele voortgang opbrengsten x procentuele voortgang kosten. Om (tussentijdse) winstneming te kunnen laten plaatsvinden dient het resultaat op de grondexploitatie op betrouwbare wijze te kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om (tussentijdse) winstneming te kunnen laten plaatsvinden:
1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;
2. De grond of een deelperceel moet zijn verkocht;
3. De kosten zijn gerealiseerd.

Zo lang geen sprake is van winstneming worden de verkregen verkoopopbrengsten volledig in mindering gebracht op de vervaardigingskosten. Indien voor een grondexploitatie een verwacht negatief eindresultaat wordt verwacht, wordt een voorziening getroffen.
Winstneming en verliesvoorziening vindt plaats op het niveau van de onderscheidenlijke grondexploitaties.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
Het in de balans vermelde bedrag aan vorderingen openbare lichamen en overige vorderingen, betreft het totaal aan vorderingen verminderd met de gevormde voorzieningen voor dubieuze debiteuren privaat en publiekrechtelijk en dubieuze debiteuren BSGW . De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa
Op de post overlopende activa bevinden zich met name gelden die betrekking hebben op nog te ontvangen bedragen. Het actief wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen beslaat de reserves, bestaande uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves, en het gerealiseerde resultaat over het begrotingsjaar. De algemene

reserve betreft het bedrag aan reserve waaraan geen specifieke bestemming is gegeven door de gemeenteraad. De algemene reserve betreft de algemene buffer die ene gemeente heeft om incidentele nadelen en risico's te kunnen opvangen. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Een bestemmingsreserve wordt ingesteld op basis van een raadsbesluit.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies, behoudens de pensioenvoorziening welke is gewaardeerd op actuele waarde. De rioolvoorziening t.b.v. onderhoud is verwerkt o.b.v. nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. De onderhoudsegalisatievoorzieningen worden opgenomen op basis van een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarbij rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake zijn geformuleerd.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
Langlopende (vaste) schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De langlopende schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
Overlopende passiva
De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
Borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Toelichting op balans per 31 december 2023

Verloopoverzicht vaste activa
Het verloop van de vaste activa is als volgt (bedragen in duizenden euro's):

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 01-01-2023	investeringen	desinvesteringen	afschrijving/aflossing	Bijdrage van derden	afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Immateriële vaste activa							
Kosten onderzoek en ontwikkeling	129,8	2.044,3	-	1.307,0-	221,7-	-	645,5
Bijdraga aan activa in eigendom van derden	949,9	201,2	-	230,7-	-	-	920,4
Subtotaal IVA	**1.079,7**	**2.245,5**	**-**	**1.537,6-**	**221,7-**	**-**	**1.565,9**
Materiële vaste activa economisch nut							
Gronden en terreinen	5.537,2	134,2	149,7-	544,4-	12,1-	-	6.321,8
Woonruimten	324,6	110,9	-	16,9-	-	-	418,7
Bedrijfsgebouwen	27.029,5	2.018,8	-	1.233,5-	81,5-	-	27.733,3
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	856,6	171,0	-	69,8-	44,0-	-	913,8
Vervoermiddelen	127,7	-	-	43,7-	-	-	84,1
Machines, apparaten en installaties	360,6	57,9	-	98,4-	5,1-	-	314,9
Overige materiële vaste activa	865,5	350,9	-	145,4-	11,9-	-	1.059,1
Niet in exploitatie genomen gronden	219,8	18,4	-	9,5-	-	-	228,7
subtotaal MVA EN	**35.321,5**	**2.862,1**	**149,7-**	**2.161,6-**	**154,6-**	**-**	**37.074,3**
Materiële vaste activa economisch nut, dekking door heffing							
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	52.864,8	1.868,0	-	1.211,6-	179,0-		53.342,2
subtotaal MVA EN, dekking door heffing	**52.864,8**	**1.868,0**	**-**	**1.211,6-**	**179,0-**	**-**	**53.342,2**
Materiële vaste activa maatschappelijk nut							
Gronden en terreinen	156,2	5,6	-	9,4-	-	-	152,4
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	17.548,1	4.245,2	-	647,6-	1.994,2-	-	19.151,5
Machines, apparaten en installaties	19,5	53,0	-	2,5-	-	-	69,9
Overige materiële vaste activa	1.244,1	206,8	-	209,4-	-	-	1.241,5
Subtotaal MVA MN	**18.967,9**	**4.510,6**	**-**	**868,9-**	**1.994,2-**	**-**	**20.615,4**
Financiële vaste activa							
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	807,0	-	-	-	-	-	807,0
Leningen aan	696,3	-	-	26,1-	-	-	670,3

woningcorperaties							
Leningen aan deelnemingen	1.742,8	-	-	-	-	-	1.668,8
Overige langlopende leningen	1.563,0	-	-	33,1-	-	-	1.603,9
Langlopende leningen zonnepanelen vm Schinnen	1.180,9	31,1	-	133,0-	-	-	1.079,0
Langlopende leningen zonnepanelen vm Onderbanken	686,0	37,9	-	84,6-	-	-	639,3
Langlopende leningen zonnepanelen vm Nuth	336,7	10,4	-	28,1-	-	-	319,0
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0,0	-	-	-	-	-	0,0
Subtotaal FVA	**7.012,8**	**79,4**	**-**	**304,9-**	**-**	**-**	**6.787,3**
Totaal vaste activa	**115.246,7**	**11.565,7**	**149,7-**	**6.084,6-**	**2.549,5-**	**-**	**119.385,1**

Uit bovenstaande tabel kan de conclusie worden getrokken dat op gronden ten onrechte wordt afgeschreven. Het gaat hier echter om afschrijvingen die verband houden met de inrichting van terreinen zoals sportvelden en woonwagenterreinen. Daar mag wel over worden afgeschreven.

Immateriële vaste activa

Het verloop op de diverse immateriële activa kan als volgt worden weergegeven:

Verloop immateriele avtiva (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 1-1-2023
Onderzoek en ontwikkeling	645,5	129,8
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	920,4	949,9
Verloop immateriele vaste activa	**1.565,9**	**1.079,7**

De belangrijkste investeringen en desinvesteringen in immateriële vaste activa in 2023 betreffen:

Belangrijkste investeringen en desinvesteringen (bedragen x € 1.000)	investeringen	desinvesteringen/ bijdragen derden
Immateriële vaste activa (IVA)		
Kosten onderzoek en ontwikkeling		
Intensiveren regionale samenwerking met driehoek	17,2	17,2-
Extra pers inzet harmoniseren beleid/harm budget	19,4	
Strategisch actieplan Middengebied Zuid Limburg	64,2	
Aanpak handhavingsknelpunten	25,2	
Onderzoekskosten huisvesting	50,4	
Samenhangend en integraal jongerenbeleid	40,9	
Voorloopkosten agenda Beekdaelen 2023	17,7	
Procesmiddelen voormalig USAG terrein Schinnen	74,0	74,0-
Marktonderzoek en pilot datagedreven werken	36,8	
Ontwikkelplan personeel	528,1	
Voorloopkn woningbouwpr Nuinhofwijk/Schimmert III	54,8	
Aanleg glasvezelnetwerk	158,9	
Lokale aanpak ondermijning in Parkstad (Regiodeal)	130,2	130,2-
Opstellen nota grondbeleid	22,1	
Geharmoniseerd gemeentelijk erfgoed register	27,3	
Vernieuwen communicatiestijl	22,7	
Onderzoek IBOR-rehabilitaties	39,8	
Doorontwikkeling maatschappelijke dienstverlening	40,1	
Maatregelen energiecrisis	23,9	
Ontwikkelplan personeel (cultuurtraject)	26,9	
SES Nuinhofwijk Nuth	136,8	0,4-
Uitvoeringskosten Nuinhofwijk	125,1	
Planontwikkelingskosten gemeenschapshuis Puth	37,5	
Tiny Houses project Beekdalen - Op de Bies 70a	187,1	
Overig	338,6	
	2.245,5	221,8-
Bijdragen aan activa in eigendom derden		
Restauratie en herbestemming Op de Bies Schimmert	30,0	
Uitbreiding Hoeskamer Arensgenhout	150,0	
overig	21,1	
	201,1	-
Totaal IVA	**2.446,6**	**221,8-**

Materiële vaste activa met economisch nut

In onderstaand overzicht worden de boekwaardes van materiële vaste activa met een economisch nut per categorie weergegeven:

Boekwaarden investeringen met economisch nut (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 1-1-2023
Gronden en terreinen	6.321,8	5.537,2
Woonruimten	418,7	324,6
Bedrijfsgebouwen	27.733,3	27.029,5
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	913,8	856,6
Vervoermiddelen	84,1	127,7
Machines, apparaten en installaties	314,9	360,6
Overige materiële vaste activa	1.059,1	865,5
Niet in exploitatie genomen gronden	228,7	219,8
Totale boekwaarde MVA economisch nut	**37.074,3**	**35.321,5**

De belangrijkste investeringen en desinvesteringen in materiële vaste activa met een economisch nut in 2023 betreffen:

Belangrijkste investeringen en desinvesteringen (bedragen x € 1.000)	investeringen	desinvesteringen/ bijdragen derden
Materiële vaste activa (MVA) met economisch nut		
MVA gronden en terreinen EN		
Aankoop grond Jabeek/Susterseel	120,0	
Overig	14,2	12,1-
	134,2	12,1-
Bedrijfsgebouwen en woonruimten (EN)		
Groot onderhoud beplanting	80,1	
Renovatie Henkhof BMV Merkelbeek	32,8	10,5-
Bouw leslokalen BS St. Jozef Merkelbeek	59,2	
LIA 6 cohesiegebied Puth verbouw accommodatie	111,3	
Kindcentrum Amstenrade	177,0	
Tijdelijke units BS Petrus Canisius	46,2	
Opwaarderen gemeenschapshuis de Koeteleboet	92,2	
Herhuisvesting voetbalvereniging Amstenrade	1.268,7	
Clubgebouw VVA	218,0	71,0-
Overig	44,2	
	2.129,7	81,5-
Grond- weg- en waterbouwkundige werken (EN)		
Openbaar vervoer overstappunt	43,9	43,9-
Fase 1 Grachtstr. incl.uitstroom n.buffers Kakkert	127,5	
	171,4	43,9-
Vervoermiddelen (EN)		
nvt		
Machines, apparaten en installaties (EN)		
Vervangen kasten AED's	18,0	
i-pads raad/griffie	33,3	5,1-
Overig	59,5	
	59,5	-
MVA overig (EN)		
Vervanging meubilair gemeentehuis	35,2	
Invoering omgevingswet	40,7	
Vergunning toezicht handhaving (VTH) applicatie	65,5	
Vervanging kunstgrasvelden Alfa sport	163,3	11,9-
Overig	46,1	
	350,8	11,9-
Niet in exploitatie genomen gronden		
Bestemmingsplan Rode Beek	18,4	
	18,4	-
Totaal MVA met economisch nut	**2.864,0**	**149,4-**

Materiële vaste activa met economisch nut, dekking door heffing

In onderstaand overzicht worden de boekwaardes van materiële vaste activa met een economisch nut, dekking door heffing per categorie weergegeven:

Boekwaarde investeringen EN, dekking door heffing (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 1-1-2023
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	53.342,2	52.864,8
Totale boekwaarde MVA economisch nut	**53.342,2**	**52.864,8**

De belangrijkste investeringen en desinvesteringen in materiële vaste activa met een economisch nut, dekking door heffing in 2023 betreffen:

Belangrijkste investeringen en desinvesteringen (bedragen x € 1.000)	investeringen	desinvesteringen/ bijdragen derden
Materiële vaste activa met economisch nut, dekking door heffing		
Vervanging riool Holleweg (Schinnen)	52,1	
Vervanging/renovatie riolering (Schinnen)	23,6	
Extra middelen wateroverlast (GRP 2014 dj 2015)	42,1	
Maatregelen wateroverlast Aalbeek fase II	168,4	168,4-
Rioolrenovatie en reparatie Stationsstraat Nuth	298,7	
Water in balans, Oirsbeek/Amstenrade buffers	22,9	
Wateroverlast Bekerbaan en Klein Haasdal fase II	115,1	
Fase 0 aanv.krediet tbv extra waterwzh.Altaarstr.	63,6	
Inrichting openbare ruimte de Gijselaar (riool)	46,5	
Rioolreparaties & vervanging struct.obv inspecties	62,8	
Diversen n.a.v. wateroverlast mei 2020	53,6	
Vervanging gemalen (mechanisch en electrisch)	70,2	
Rioolreparaties en vervangingen 2022	102,3	
Vonderstraat aanpak vernatting	24,8	
Vervanging IBA's (mechanisch en electrisch) 2023	268,5	
Rioolrep./vervangingen structureel obv inspecties	327,6	
Overig	125,2	10,6-
	1.868,0	179,0-
Totaal MVA met economisch nut, dekking door heffing	**1.868,0**	**179,0-**

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de boekwaardes per einde dienstjaar:

Boekwaarde materiele vaste activa maatschappelijk nut (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 1-1-2023
Gronden en terreinen	152,4	156,2
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	19.151,5	17.548,1
Machines, apparaten en installaties	69,9	19,5
Overige materiële vaste activa	1.241,5	1.244,1
Totale boekwaarde MVA maatschappelijk nut	**20.615,4**	**18.967,9**

De belangrijkste investeringen en desinvesteringen in materiële vaste activa met een maatschappelijk nut in 2023 betreffen:

Belangrijkste investeringen en desinvesteringen (bedragen x € 1.000)	investeringen	desinvesteringen/ bijdragen derden
Materiële vaste activa (MVA) met maatschappelijk nut		
Gronden en terreinen (MN)		
Overig	5,6	-
	5,6	-
Grond- weg en waterbouwkundige werken (MN)		
Beleefbaar maken "Verwoeste kasteel Etzenrade"	37,0-	81,4-
Beekdaelenroute	96,7	1.383,1-
Project toegankelijkheid bushaltes	47,4	
LIA nr 13 Fietsstructuur	30,0	
LIA nr 17 Viaduct Nagelbeek en omgeving	86,3	
LIA nr 11 Maatregelen Oude Provinciale weg	83,4	
Leisure Lane	283,3	283,3-
Doortrekken Vloedsgraaf naar Nieuwe Nutherweg	24,4	
Uitvoering verbeteringen verkeersstructuur	53,4	
Reconstructie Bekerbaan en Klein Haasdal fase II	105,0	
Realisatie trainingsveld (bovenbouw kunstgrasveld)	34,2	
Inrichting openbare ruimte de Gijselaar	274,5	
Uitwerking en begeleiding gebiedsontw.de Gijselaar	154,0	
Onderhoud holle wegen	29,6	
Aanbrengen kantplanken kunstgrasvelden	116,9	
Kunstgrasveld hockeyclub	757,9	
Loonkosten investeringskredieten	250,0	
Levensduur verlengend onderhoud wegen	1.206,2	
Afwaarderen Mesweg 50-30 km/u	87,6	87,6-
Verkeersmaatregelen	150,0	
Verkeersmaatregelen Kleverberg/fiets/voetgangers	150,0	
Verkeersmaatregelen	53,7	
Afwaarderen Schoolstr-Klimmenderw.50-30/80-60km/u	28,0	
Afwaarderen met herinr.Bekerbaan, bubeko 80-60km/u	31,6	
Fietspad Daelderweg	22,8	
Overig	125,3	28,0-
	4.245,2	1.863,4-
Machines, apparaten en installaties		
Reconstructie infra aanpassing ivm verkeerswerkzaamheden 2023	53,0	
	53,0	-
MVA overig (MN)		
Doorontwikkeling organisatie 2020	29,4	
Verledding openbare verlichting	47,0	
Personele lasten niet re-integreren huidige functie	25,3	
Uitbreiden padelbanen TPV De Dassenburcht	80,0	
Overig	25,1	
	206,8	-
Totaal MVA met maatschappelijk nut	**4.510,6**	**1.863,4-**

Financiële vaste activa

In onderstaand overzicht worden de boekwaardes per categorie weergegeven:

Boekwaarde financiele vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 1-1-2023
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	807,0	807,0
Leningen aan woningcorperaties	670,3	696,3
Leningen aan deelnemingen	1.668,8	1.742,8
Overige langlopende leningen	1.603,9	1.563,0
Langlopende leningen zonnepanelen vm Schinnen	1.079,0	1.180,9
Langlopende leningen zonnepanelen vm Onderbanken	639,3	686,0
Langlopende leningen zonnepanelen vm Nuth	319,0	336,7
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0,0	0,0
Totale boekwaarde financiele vaste activa	**6.787,3**	**7.012,8**

Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden.
De belangrijkste investeringen en desinvesteringen in financiële vaste activa in 2023 betreffen:

Belangrijkste investeringen en desinvesteringen (bedragen x € 1.000)	investeringen	desinvestering/ bijdragen derden
Financiële vaste activa		
Leningen aan deelnemingen	-	-
Overige langlopende leningen	-	-
Langlopende leningen zonnepanelen vm Schinnen	31,1	-
Langlopende leningen zonnepanelen vm Onderbanken	37,9	-
Langlopende leningen zonnepanelen vm Nuth	10,4	-
Overige uitzettingen met looptijd >= 1 jaar	-	-
	-	-
Totaal FVA	**79,4**	**-**

Vlottende activa

De vlottende activa bestaan uit voorraden, vorderingen, liquide middelen en overlopende activa.

Boekwaarde vlottende activa per categorie (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 1-1-2023
Voorraden	3.355,1-	2.564,7
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	14.486,8	21.072,8
Liquide middelen	2.101,3	1.681,2
Overlopende activa	8.447,5	7.759,4
Totale boekwaarde vlottende activa	**21.680,5**	**33.078,1**

Voorraden

Onder de voorraden zijn de in exploitatie genomen bouwgronden opgenomen. Per complex dient het volgende te worden toegelicht:

a) de boekwaarde aan het begin van het dienstjaar;
b) de vermeerderingen en verminderingen in het begrotingsjaar;
c) de boekwaarde aan het einde van het begrotingsjaar;
d) de geraamde nog te maken kosten met een onderbouwing;
e) de geraamde opbrengsten met een onderbouwing;
f) het geraamde eindresultaat en de berekeningswijze die hiervoor is gehanteerd met een onderbouwing en de aannames die eraan ten grondslag liggen.

In onderstaande specificatie worden de gerealiseerde en nog te verwachten kosten en opbrengsten in beeld gebracht:

OVERZICHT IN EXPLOITATIE ZIJNDE BOUWGRONDEN GEMEENTE BEEKDAELEN JAARREKENING 2023 (x 1 euro)				
Omschrijving:	**Centrum III Schimmert**	**Centrum IV Schimmert**	**Masterplan 2.0 Schinveld**	**Totaal**
activanummer	**0000261**	**0000972**	**0001193**	
Boekwaarde 1 januari 2023	**1.177.798**	**-51.701**	**0**	**1.126.097**
Uitgaven:				
Afschrijving		51.701		51.701
Div. kosten	37.455	0	-3.886.163	-3.848.708
Totaal uitgaven 2023	37.455	51.701	-3.886.163	-3.797.007
Inkomsten:				
Grondverkopen	0	0	761.209	761.209
Totaal inkomsten 2023	0	0	761.209	761.209
Boekwaarde 31 december 2023	**1.215.253**	**0**	**-4.647.372**	**-3.432.119**
Nog te realiseren uitgaven per 1 januari 2024				
Uitgaven	3.810.231	0	17.986.163	21.796.394
Totaal uitgaven	3.810.231	0	17.986.163	21.796.394
Nog te realiseren inkomsten per 1 januari 2024				
Grondverkopen	5.025.484	0	1.850.000	6.875.484
Subsidies			6.372.151	
Totaal inkomsten	5.025.484	0	8.222.151	13.247.635
Verwacht resultaat	**0 nihil**	**0**	**-5.116.640 nadelig**	**-5.116.640 nadelig**
grondvoorraad in m2	20.852	2.770		23.622

Ten aanzien van de grondexploitatie Centrum III Schimmert is in 2023 een geactualiseerd concept bestemmingsplan opgesteld. Omdat het bestemmingsplan nog niet definitief is, zijn de verwachtingen in bovenstaand overzicht gebaseerd op de aanwezige calculatie die in het verleden is gemaakt. Zodra het bestemmingsplan definitief is, worden de verwachtingen ten aanzien van de te realiseren uitgaven en grondverkopen geactualiseerd.
De grondexploitatie Revitalisering De Horsel Nuth is in 2023 omgezet naar de materiële vaste activa. Als gevolg hiervan sluit de boekwaarde van de in exploitatie genomen bouwgronden niet aan met de balans per 1 januari 2023.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Het in de balans vermelde bedrag aan vorderingen, betreft het totaal aan vorderingen openbare lichamen en overige vorderingen verminderd met de gevormde voorzieningen voor dubieuze debiteuren privaat en publiekrechtelijk en dubieuze debiteuren BsGW.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de opbouw van het op de balans vermelde bedrag aan vorderingen:

Opbouw uitzettingen met een rentetypische looptijd (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 1-1-2023
Vorderingen op het Rijk	6.567,5	-
Vorderingen openbare lichamen	729,5	6.828,4
Overige vorderingen	448,9	1.235,0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.740,9	13.009,4
Totale vorderingen	**14.486,8**	**21.072,8**

Per 15 december 2013 is verplicht schatkistbankieren ingevoerd. Per balansdatum bedraagt het saldo van de uitzettingen in 's Rijksschatkist afgerond € 13 miljoen.
Op basis van artikel 52c van het BBV wordt het volgende aangegeven: Vanaf 1 juli 2021 is het drempelbedrag voor openbare lichamen met een begrotingstotaal kleiner dan of gelijk aan € 500 miljoen gelijk aan 2,0% (voor die datum 0,75%) van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Het drempelbedrag "schatkistbankieren" begrotingsjaar 2023 bedraagt per 1-1-2023 € 2.013.738.

Het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, lid 4 van de Wet FIDO, dat in het kader van het drempelbedrag door de gemeente buiten 's Rijksschatkist is gehouden:

Schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	7,0	276,0	229,0	54,0
Drempelbedrag	2.013,7	2.013,7	2.013,7	2.013,7
Overschrijding drempelbedrag	2.006,7	1.737,7	1.784,7	1.959,7

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen en kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Opbouw liquide middelen (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 1-1-2023
Bank Nederlandse Gemeenten	2.093,5	1.677,8
Rabobank	2,8	0,7
Kassaldi/kluis	0,6	0,6
Kruisposten	4,3	2,1
Totaal liquide middelen	**2.101,3**	**1.681,2**

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Verloopoverzicht overlopende activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 1-1-2023	Vemeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde per 31-12-2023
De van De Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	488,3	2.965,0	1.566,4-	1.886,9
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	7.271,1	49.420,2	50.497,6-	6.560,6
Totaal	**7.759,4**	**52.385,3**	**52.064,0-**	**8.447,5**

Eigen vermogen

Op 6 februari 2024 is de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Conform besluit vindt de administratieve verwerking van de mutaties plaats bij de samenstelling van de 1e burap 2024. In onderstaande tabellen zijn deze dus nog niet terug te zien.

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Overzicht eigen vermogen (bedragen x € 1.000)	31-12-2023	1-1-2023
Algemene reserve	4.176,0	3.503,5
Bestemmingsreserves	85.312,3	81.630,1
Gerealiseerde resultaat	1.900,2	8.428,1
Totaal eigen vermogen per 31 december	**91.388,6**	**93.561,8**

Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

Verloopoverzicht algemene reserve (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-23
Algemene reserve Beekdaelen	3.503,5	393,2	-21,4	300,7	-	4.176,0
Totaal	**3.503,5**	**393,2**	**21,4-**	**300,7**	**-**	**4.176,0**

Hieronder wordt een korte omschrijving van het doel van de reserve gegeven.

Algemene reserve Beekdaelen
Om een goede inschatting te kunnen maken van het weerstandsvermogen is het van belang dat een vorm van risicomanagement wordt toegepast. Risicomanagement betekent dat risico's die spelen in de organisatie continu en systematisch worden doorlopen met als doel een balans te vinden tussen het nemen en het beheersen van risico's.
De nota weerstandsvermogen en risicomanagement bevat het beleid dat de gemeente Beekdaelen hanteert om haar risico's te managen en vormt de basis voor de paragraaf weerstandsvermogen in de begroting en het jaarverslag. In de nota worden de kaders gesteld ten aanzien van de reikwijdte en toepassing van risicomanagement in de gemeente Beekdaelen en het handelen van bestuur en medewerkers.
De raad heeft op 6 februari 2024 de nota vastgesteld. Administratieve verwerking vindt plaats tijdens het samenstellen van de 1e bestuursrapportage 2024.

Bestemmingsreserves

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de mutaties in de bestemmingsreserves:

Verloopoverzicht bestemmingsreserves (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-23
Reserve herindeling	259,0	-	25,9-	-	74,3-	158,8
Reserve nog te bestemmen	8.056,3	722,0	8.605,3-	4.243,5	-	4.416,5
Bruteringsreserve	49.154,8	3.564,9	-	-	2.053,6-	50.666,1
Reserve niet bestede middelen voorg.dienstjaren	2.535,4	182,3	1.224,3-	1.883,9	30,5-	3.346,8
Reserve organisatie ontwikkeling	2.054,5	-	-	-	-	2.054,5
Reserve afwachting harmonisatie beleid	1.434,4	-	67,5-	-	42,8-	1.324,1
Reserve inzet mjr 2019-2022	151,6	-	-	-	48,1-	103,5
Reserve landschapsfonds	315,8	-	-	-	-	315,8
Reserve noodfonds demping gevolgen coronacrisis	450,0	-	450,0-	-	-	0,0
Geclaimde reserve	9.028,2	2.611,6	411,3-	-	1.465,4-	9.763,1
Reserve onderwijshuisvesting asielzoekerskinderen	647,8	-	-	-	46,3-	601,5
Reserve participatiebedrijf Vidar	42,4	-	-	-	-	42,4
Reserve prijsstijgingen projecten	6.000,0	-	2.398,5-	-	-	3.601,5
Reserve onderwijshuisvesting	1.500,0	5.000,0	8,3-	2.000,0	-	8.491,7
Reserve noodfonfs energiecrisis	-	450,0	-	-	24,0-	426,0
Totaal	**81.630,1**	**12.530,8**	**13.191,1-**	**8.127,4**	**3.785,0-**	**85.312,2**

Hieronder wordt een korte omschrijving van het doel van de reserve gegeven.

Reserve herindeling
Deze reserve wordt ingezet ter egalisatie van kosten in het kader van herindeling. De reserve is gevoed door de middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor de herindeling.

Reserve nog te bestemmen
Deze reserve kent weliswaar een bufferfunctie maar hoeft bij een toereikende algemene reserve niet als zodanig te functioneren. De reserve is daarom vrij besteedbaar.

Bruteringsreserve
De bruteringsreserve wordt ingezet ter dekking van de afschrijvingskosten die zijn gemoeid met investeringen. De reserve is geblokkeerd aangezien aanwending van die reserve tot gevolg heeft dat onvoldoende dekking in de begroting is om de investeringslasten te dragen.

Reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren
Door middel van deze reserve worden in voorgaande jaren beschikbaar gestelde maar niet bestede beheersbudgetten overgeheveld.

Reserve organisatieontwikkeling
De reserve is bedoeld voor het egaliseren van personele lasten.

Reserve afwachting harmonisatie beleid
Betreft samenvoeging van diverse egalisatiereserves van de voormalige gemeenten voor taken waarvoor harmonisatie nog plaats moet vinden. Mocht in het kader van de harmonisatie van beleid behoefte blijken aan een geleidelijk financieel verloop van aanpassingsprocessen dan kan een deel van deze reserve daarvoor ingezet worden.
Nog in te zetten reserves meerjarenbegroting 2019-2022
Continueren inzet conform beleid voormalige gemeente en huidige meerjarenbegroting.

Reserve landschapsfonds
De reserve is gevoed door toevoeging van de voormalige LKM-gelden (Limburgs Kwaliteits Menu). In 2022 is via de resultaatbestemming 2021 de restantmiddelen van het project Heisterbrug toegevoegd.

Reserve noodfonds demping gevolgen Covid-19 crisis
De reserve is gevoed door toevoeging vanuit de reserve nog te bestemmen t.b.v. de demping van de gevolgen van Covid-19 crisis. In 2023 wordt deze reserve opgeheven. Het restantsaldo wordt toegevoegd aan de reserve noodfonds energiecrisis.

Geclaimde reserve
Deze reserve wordt gevoed vanuit de reserve nog te bestemmen. Die systematiek heeft tot gevolg dat er geen claims meer liggen op de reserve nog te bestemmen.

Reserve onderwijshuisvesting asielzoekerskinderen
De reserve is gevoed door toevoeging van de rijksbijdrage voor huisvesting onderwijs asielzoekers kinderen.

Reserve participatiebedrijf Vidar
De reserve is gevoed door het liquidatiesaldo als gevolg van het opheffen van de gemeenschappelijke regeling VIXIA.

Reserve prijsstijging projecten
De reserve is deels vanuit de reserve nog te bestemmen en deels via het de resultaatbestemming 2021 gevoed en wordt aangewend voor toegenomen kapitaallasten van projecten als gevolg van prijsstijgingen.

Reserve onderwijshuisvesting
De reserve wordt aangewend om de toekomstige onderwijshuisvesting te kunnen financieren. In 2023 is 7 miljoen gedoteerd aan de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting waarvan 2 miljoen ten laste van de resultaatbestemming 2022.

Reserve noodfonds energiecrisis
De reserve is gevoed vanuit het restant van de reserve noodfonds noodfonds demping gevolgen Covid-19 crisis en wordt aangewend ter dekking van de uitgaven die voorkomen uit de maatregelen energie.

Claims
Op 31 december 2023 liggen de navolgende grotere claims op de reserves:

Claims op bestemmingsreserves per 31 december 2023 (bedragen x € 1.000)			
Reserve	**Niveau**	**Project**	**Claim**
Reseve herindeling	159	Huurinkomsten sportaccommodaties Diverse investeringen	15 144
Totaal reserve herindeling	**159**		**159**
Reserve nog te bestemmen	4.417	Aanvullen geclaimde reserve tbv diverse investeringen	1.038
Totaal reserve nog te bestemmen	**4.417**		**1.038**
Bruteringsreserve	50.666	Diverse investeringen	50.666
Totaal bruteringsreserve	**50.666**		**50.666**
Reserve niet bestede middelen voorgaande jaren	3.347	Resultaatbestemming	3.347
Totaal reserve niet bestede middelen voorgaande jaren	**3.347**		**3.347**
Geclaimde reserve	9.763	Diverse investeringen	9.763
Totaal geclaimde reserve	**9.763**		**9.763**
Reserve prijsstijging projecten	3.602	Diverse investeringen	3.602
Totaal reserve prijsstijging projecten	**3.602**		**3.602**
Reserve onderwijshuisvesting	8.492	Kosten onderwijshuisvesting	8.492
Totaal reserve onderwijshuisvesting	**8.492**		**8.492**
Reserve noodfonds energiecrisis	426	Maatregelen energiecrisis	426
Totaal reserve noodfonds energiecrisis	**426**		**426**

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerde resultaat in 2023 bedraagt € 1,9 miljoen. De post onvoorziene uitgaven is in 2023 niet aangewend. Voor een nadere toelichting op het resultaat wordt verwezen naar bijlage 2 van deze jaarrekening.

Voorzieningen

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- bestaande risico's op balansdatum terzake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;

- kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het lopende begrotingsjaar of in een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.
Onderstaand overzicht geeft inzicht in de mutaties met betrekking tot de voorzieningen:

Verloopoverzicht voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2023	Toevoegingen	Vrijval	Onttrekkingen	Boekwaarde 31-12-23
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:					
Voorziening onderhoud gebouwen	2.641,6	828,7	-	764,4-	2.705,9
Voorziening riolering Beekdaelen	5.773,7	-	-	580,3-	5.193,4
Voorziening onderhoud wegen	3.721,8	-	-	469,7-	3.252,1
Voorziening civiele kunstwerken	211,9	39,3	-	-	251,2
Voorziening huisvesting basisonderwijs	114,3	-	-	-	114,3
Voorziening openbare verlichting	209,8	136,2	-	-	346,0
Voorziening pensioenen wethouders	1.256,7	82,6	-	127,5-	1.211,8
Voorziening onderhoudsfonds N580	684,2	-	-	-	684,2
Voorziening asbestsanering	27,2	-	-	-	27,2
Voorziening spaarverlof	55,7	44,4	-	-	100,1
Voorziening rehabilitatie wegen	-	72,1	-	-	72,1
		-	-	-	
Egalisatievoorzieningen:		-	-	-	
Voorziening afvalverwerking	344,3	319,4	-	-	663,7
Voorziening masterplan 2.0 Schinveld	-	5.116,6	-	-	5.116,6
Totaal	**15.041,2**	**6.639,3**	**-**	**1.941,9-**	**19.738,6**

De voornaamste onttrekkingen hebben betrekking op de voorziening gemeente-eigendommen, voorziening riolering Beekdaelen en voorziening onderhoud wegen. Hieronder wordt een korte omschrijving van het doel van de voorziening gegeven:

Voorziening onderhoud gebouwen
De onderhoudsvoorziening dient ter dekking van kosten voor planmatig onderhoud van gebouwen.

Voorziening riolering Beekdaelen
Het betreft een onderhoudsvoorziening en dient ter dekking van kosten voor planmatig onderhoud van riolen.

Voorziening onderhoud wegen
De onderhoudsvoorziening dient ter dekking van kosten voor planmatig onderhoud van wegen.

Voorziening civiele kunstwerken

De onderhoudsvoorziening dient ter dekking van kosten voor planmatig onderhoud van civiele kunstwerken.

Voorziening huisvesting basisonderwijs
De onderhoudsvoorziening dient ter dekking van kosten voor huisvesting van basisscholen.

Voorziening openbare verlichting
De onderhoudsvoorziening dient ter dekking van kosten voor planmatige vervanging van de openbare verlichting.

Voorziening pensioenen wethouders
De vorming van deze arbeidskosten gerelateerde voorziening is verplicht.
Wethouders hebben na hun aftreden de mogelijkheid hun opgebouwde pensioenrechten op te vragen en over te dragen aan een nieuwe verzekeraar/werkgever. De eenmalige kosten daarvan worden ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening onderhoudsfonds N580
In 2008 is door de provincie Limburg de provinciale weg N580 overgedragen aan de gemeente. Ten behoeve van het beheer en onderhoud van deze weg heeft de gemeente een bedrag ontvangen van € 649.000. Die middelen zijn gestort in de onderhoudsvoorziening N580. In dit bedrag is geen rekening gehouden met het onderhoud van de groenvoorzieningen, openbare verlichting, gladheidbestrijding, waterhuishouding etc. De voorziening onderhoudsfonds N580 maakt deel uit van de voorziening wegen.
In 2024 wordt deze voorziening administratief samengevoegd met de voorziening wegen.
Voorziening asbestsanering
De voorziening dient ter dekking van kosten van asbestsanering. Afhankelijk van jaarlijkse berekening van de noodzakelijke omvang wordt de voorziening aangevuld of afgeroomd ten laste c.q. ten gunste van de algemene middelen.

Voorziening spaarverlof
Door de invoering van de spaarverlofregeling (opgenomen in de CAO) kunnen medewerkers verlof omzetten naar spaarverlof. Hiervoor wordt een voorziening gevormd waaruit te zijner tijd het op te nemen verlof wordt bekostigd.

Voorziening rehabilitatie wegen
De onderhoudsvoorziening dient ter dekking van kosten voor rehabilitatie wegen.

Voorziening afvalverwerking
De voorziening is gevormd door het overschot op afval in 2022 en kan worden ingezet voor demping van tarieven.

Voorziening masterplan 2.0 Schinveld
De voorziening is gevoed vanuit de reserve nog te bestemmen en dient om het tekort op de grondexploitatie op te vangen.
Op de balans is de voorziening masterplan 2.0 Schinveld in mindering gebracht op de voorraden in exploitatie genomen bouwgronden.

Claims
Op 31 december 2023 liggen de navolgende grotere claims op voorzieningen. Het betreft claims ter zake van onttrekkingen waarover de raad een besluit heeft genomen:

Claims op voorzieningen per 31 december 2022 (bedragen x € 1.000)	Niveau	Project	Claim
Voorziening onderhoud gebouwen	2.706	Onderhoud diverse panden	2.706
Totaal voorziening onderhoud gebouwen	**2.706**		**2.706**
Voorziening riolering Beekdaelen	5.193	Diverse rioolinvesteringen	5.193
Totaal voorziening riolering Beekdaelen	**5.193**		**5.193**
Voorziening onderhoud wegen	3.252	Onderhoud	3.552
Totaal voorziening onderhoud wegen	**3.252**		**3.552**

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De totale rentelasten over die langlopende geldleningen bedraagt in 2023 € 394.644. In onderstaande tabel worden de mutaties van de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer inzichtelijk gemaakt:

Opbouw vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer (bedragen x € 1.000)	31-12-2023	1-1-2023
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	15.067,5	22.289,5
Onderhandse leningen van openbare lichamen	-	-
Waarborgsommen	-	0,8
Totaal langlopende schuld	**15.067,5**	**22.290,3**

Vlottende passiva

Verloop vlottende passiva:

Verloop vlottende passiva (bedragen x € 1.000)	31-12-2023	1-1-2023
Netto-vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar	7.186,2	9.973,6
Overlopende passiva	12.801,4	7.457,9
Boekwaarde vlottende passiva per 31 december	**19.987,6**	**17.431,5**

De overlopende passiva betreffen opgenomen verplichtingen, de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel en overige vooruit

ontvangen bedragen. In onderstaande tabel wordt het verloop van de overlopende passiva weergegeven:

Verloopoverzicht overlopende passiva (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 1-1-23	Vemeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde per 31-12-23
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volome	3.677,1	31.035,7	29.419,8-	5.293,0
De van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	3.780,8	6.401,6	2.674,0-	7.508,4
Overige voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	-	-	-	-
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-	-	-	-
Totaal	**7.457,9**	**37.437,3**	**32.093,8-**	**12.801,4**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Het totaal van de gegarandeerde leningen bedraagt ultimo 2023 € 90 miljoen. In onderstaande tabel volgt een specificatie van de gegarandeerde geldleningen:

Gegarandeerde geldleningen (bedragen x € 1.000) Geldnemer	Hoofdsom	Schuldrestant 31-12-2023	Zekerheidsstelling
ZO Wonen/NWB 38592	1.750,0	1.750,0	WSW + achtervang
Wonen Zuid/NWB 42221	10.000,0	10.000,0	WSW + achtervang
Wonen Zuid/NWB 49389	10.000,0	10.000,0	WSW + achtervang
BLG hypotheken	413,0	221,3	Gemeentegarantie
ZO Wonen/BNG	37.000,0	37.000,0	WSW + achtervang
Wonen Zuid/BNG 47192	5.000,0	5.000,0	WSW + achtervang
Wonen Zuid/BNG 49626	10.000,0	10.000,0	WSW + achtervang
Weller Wonen/BNG	770,1	668,8	WSW + achtervang
SNS	70,0	69,1	Gemeentegarantie
Wonen Zuid/AG Insurance 46878	15.000,0	15.000,0	WSW + achtervang
Stater	nnb	114,8	Gemeentegarantie
	90.003,1	**89.824,0**	

-

In 2023 is geen bedrag daadwerkelijk uitbetaald uit hoofde van aanspraken op de verleende borg- en garantstellingen.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

- Huurovereenkomsten:
- Huur brandkranen
- Huur materieel
- Huur hulpmiddelen WMO

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum heeft zich de volgende gebeurtenis voorgedaan:

Recapitulatie per taakveld

Rekening per taakveld

De gemeente is verplicht de jaarrekening op te bouwen aan de hand van een aantal taakvelden en daarover te rapporteren in de jaarstukken. In de onderstaande tabellen treft u een overzicht aan van respectievelijk de uitgaven en de inkomsten per taakveld.

nr.	Uitgaven 2023 per taakveld (in duizenden euro's)	primitief	bijgesteld	realisatie
0.1	Bestuur	-2.303	-2.784	-2.505
0.2	Burgerzaken	-863	-1.088	-976
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-258	-82	-98
0.4	Overhead	-12.014	-13.865	-12.712
0.5	Treasury	-141	-140	-136
0.61	OZB woningen	-336	-355	-405
0.62	OZB niet-woningen	-64	-68	-85
0.64	Belastingen Overig	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	-2.077	-244	-137
0.9	Vennootschapsbelasting	-10	-	-
0.10	Mutaties reserves	-1.973	-12.924	-12.924
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-2.599	-2.895	-2.896
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.265	-1.538	-1.467
2.1	Verkeer en vervoer	-5.361	-5.154	-5.398
3.1	Economische ontwikkeling	-439	-678	-510
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-36	-36	-49
3.4	Economische promotie	-300	-631	-232
4.2	Onderwijshuisvesting	-1.015	-1.499	-683
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.825	-1.785	-1.858
5.1	Sportbeleid en activering	-852	-968	-837
5.2	Sportaccommodaties	-3.020	-3.223	-3.117
5.3	Cultuurpresentatie, -presenatie, - participatie	-306	-366	-416
5.4	Musea	-36	-75	-95
5.5	Cultureel erfgoed	-25	-117	-84
5.6	Media	-838	-907	-890
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.567	-2.870	-2.780
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-5.506	-6.863	-5.936
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	-963	-995
6.03	Inkomensregelingen	-9.193	-13.326	-12.908
6.4	Begeleide participatie	-5.437	-5.483	-5.338
6.5	Arbeidsparticipatie	-1.224	-657	-525
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.005	-1.242	-1.709
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-8.552	-1.726	-1.029
6.71a	Huishoudelijke hulp (WMO)	-	-4.860	-4.848
6.71b	Begeleiding (WMO)	-	-1.486	-1.426
6.71c	Dagbesteding (WMO)	-	-917	-948
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	-15	-35
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-12.194	-1.051	-546
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-	-3.016	-3.114
6.72b	Jeugdhulp behandeling	-	-4.115	-4.069
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-	-24	-
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf	-	-570	-587
6.73a	Gezinsgericht	-	-300	-560
6.73b	Gezinsgericht	-	-	-
6.73c	Jeugdhulp met overig verblijf	-	-2.500	-2.736
6.74a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	-157
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-490	-453
6.74c	Gesloten plaatsing	-	-	-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-516	-490	-549
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	-	-	-

6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang	-	-50	-
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-164	-176	-217
6.82a	Jeugdbescherming	-	-443	-363
6.82b	Jeugdreclassering	-	-35	-29
7.1	Volksgezondheid	-1.905	-2.219	-1.964
7.2	Riolering	-4.343	-4.241	-4.636
7.3	Afval	-4.077	-4.442	-4.560
7.4	Milieubeheer	-1.009	-1.185	-1.432
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-180	-197	-207
8.1	Ruimtelijke ordening	-617	-5.488	-6.108
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	-301	-324	-204
8.3	Wonen en bouwen	-3.447	-7.313	-2.199
	Totale uitgaven	**-100.194**	**-130.499**	**-121.679**

nr.	Inkomsten 2023 per taakveld (in duizenden euro's)	primitief	bijgesteld	realisatie
0.1	Bestuur	-	-	-
0.2	Burgerzaken	288	423	418
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	79	34	34
0.4	Overhead	49	164	367
0.5	Treasury	848	2.140	2.182
0.61	OZB woningen	6.011	6.019	5.993
0.62	OZB niet-woningen	1.762	1.762	1.834
0.64	Belastingen Overig	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	65.115	67.771	68.230
0.8	Overige baten en lasten	29	1	-463
0.10	Mutaties reserves	5.647	23.689	16.997
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	56	82	144
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	-	5
2.1	Verkeer en vervoer	105	121	342
3.1	Economische ontwikkeling	89	717	390
3.4	Economische promotie	150	150	217
4.2	Onderwijshuisvesting	123	148	148
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	642	651	640
5.1	Sportbeleid en activering	-	312	267
5.2	Sportaccommodaties	420	574	692
5.6	Media	-	36	27
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	30	27	-4
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	386	3.782	3.785
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	89	90
6.3	Inkomensregelingen	6.776	7.479	7.497
6.4	Begeleide participatie	-	-	65
6.5	Arbeidsparticipatie	-	439	407
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	14	17	17
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	300	-	-
6.71a	Huishoudelijke hulp (WMO)	-	300	319
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	82		
6.72b	Jeugdhulp behandeling			13
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	15	12
7.1	Volksgezondheid	20	254	210
7.2	Riolering	5.791	5.707	6.045
7.3	Afval	4.935	5.543	5.700
7.4	Milieubeheer	9	65	52
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	119	119	108
8.1	Ruimtelijke ordening	12	12	-
8.3	Wonen en bouwen	801	1.939	798
	Totale inkomsten	**100.687**	**130.581**	**123.579**
	Saldo van baten en lasten	**493**	**82**	**1.900**

Resultaat uit bedrijfsvoering en resultaatbestemming

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze het resultaat vóór bestemming en de resultaatbestemming zich heeft ontwikkeld ten opzichte van de cijfers die in de tweede bestuursrapportage 2023 zijn gepresenteerd. In deze paragraaf wordt het verschil uitgelegd tussen het gerealiseerde totale saldo van baten en lasten en het gerealiseerde resultaat.
Het resultaat vóór de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves wordt het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten genoemd.
Er worden twee soorten werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves onderscheiden:

1. Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves
   Het betreft toevoegingen aan en onttrekkingen aan reserves waarover de raad al eerder in de begrotingen of begrotingswijzigingen een besluit heeft genomen of die in het verlengde liggen van een raadsbesluit. Tot die laatste categorie behoren bijvoorbeeld toevoegingen van restantbudgetten waartoe de raad heeft besloten. Op basis van de gerealiseerde uitgaven kan dit restantbudget afwijken van het bedrag dat is opgenomen in het raadsbesluit.
2. Aanvullende toevoegingen en onttrekkingen aan reserves
   Het betreft in dit geval de onderdelen van de resultaatbestemming waarover de raad nog geen besluit heeft genomen. De posten die behoren tot deze aanvullende toevoegingen en onttrekkingen zijn opgenomen in het raadsvoorstel resultaatbestemming. De resultaatbestemming waarover nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden wordt in de voorliggende jaarrekening aangeduid als "aanvullende toevoegingen en onttrekkingen aan reserves".

Het resultaat na de aanvullende toevoegingen en onttrekkingen aan reserves van de voorliggende jaarrekening is nihil en is als volgt opgebouwd:

Verschil tussen bijgesteld en gerealiseerd resultaat (in duizenden euro's) Omschrijving	Bijgestelde raming 2023	Realisatie 2023	Bijgesteld -/- Realisatie
* Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten van baten en lasten	-10.683	-2.173	8.510
* Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	10.765	4.073	-6.692
* Gerealiseerd resultaat	82	1.900	1.819
* Aanvullende toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-1.900	-1.900
	82	**-**	**-82**

Zoals gepresenteerd in de bovenstaande tabel bedraagt het bijgestelde resultaat 2023 € 81.648 positief. Het positieve gerealiseerde resultaat bedraagt € 1,9 miljoen.
In de verschillenanalyse van deze jaarrekening wordt beschreven op welke wijze het verschil tussen het bijgestelde resultaat en het gerealiseerde resultaat van €1,819 miljoen tot stand komt.

Verschillenanalyse gerealiseerd resultaat

Recapitulatie

Onderstaande tabel bevat een recapitulatie van de verschillen tussen het gerealiseerde resultaat en het bijgestelde resultaat 2023 die meer dan € 100.000 bedragen.
De cijfers die in onderstaande tabel zijn vermeld betreffen incidentele mee- of tegenvallers. De mutaties die al zijn verwerkt in het bijgestelde resultaat 2023 worden beschouwd als incidentele mutaties. Incidentele mee- en tegenvallers werken niet door in de toekomstige begrotingen van de gemeente. Onder de tabel wordt, per programma, beschreven welke ontwikkelingen hebben geleid tot verschillen tussen de raming en de realisatie.

Recapitulatie (Bedragen in duizenden euro's)			
Nr.	**Samenvattende toelichting**	**2023**	**I / S**
2	Overhead	95	I
7	ISD Kompas	455	I
9	WSW en beschut werken	222	I
10	SPUK-GALA	105	I
11	Inzet reguliere middelen maatschappleijke dienstverlening t.b.v. SES Nuinhofwijk	74	I
14	Vrijval BDU	142	I
15	Openbaar groen	-225	I
16	Grondverkopen	-330	I
18	Extra storting in voorziening Masterplan 2.0 Schinveld	-417	I
21	Overige baten en lasten	106	I
div.	Afschrijvinglasten t.l.v. exploitatie	404	I
div.	Personele lasten	1.125	S/I
	Overige lasten en baten	63	
	Verschil tussen bijgesteld resultaat en gerealiseerd resultaat 2023	1.819	
	Bijgesteld resultaat 2023	82	
	Gerealiseerd resultaat 2023	1.900	

Programma 1: Inwoners, bestuur en veiligheid

In onderstaande tabel treft u een samenvatting aan van de baten, lasten en de resultaatbestemming van het programma Inwoners, bestuur en veiligheid. Positieve verschillen die zijn gepresenteerd in de tabellen in deze paragraaf hebben een positief effect op het resultaat van de jaarrekening. Negatieve verschillen beïnvloeden het resultaat nadelig (bedragen in duizenden euro's).

Inwoners, bestuur en veiligheid (bedragen x € 1.000)	Primitief	Bijgesteld	Rekening	Verschil
lasten per taakveld:				
0.1 bestuur	-1.814	-2.008	-1.969	39
0.2 burgerzaken	-863	-1.088	-976	113
0.4 overhead	-8.847	-10.363	-9.452	912
1.1 crisisbeheersing en brandweer	-2.599	-2.895	-2.896	-0
1.2 openbare veiligheid	-1.265	-1.538	-1.467	71
totale lasten	-15.388	-17.893	-16.759	1.134
baten per taakveld:				
0.2 burgerzaken	288	423	418	-6
0.4 overhead	49	49	254	205
1.1 crisisbeheersing en brandweer	56	82	144	61
1.2 openbare veiligheid			5	5
totale baten	393	555	821	266
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	**-14.995**	**-17.338**	**-15.939**	**1.400**
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-53	-130	-130	-
0.10 Onttrekking reserves	307	2.113	1.085	-1.028
Saldo resultaatbestemming	**253**	**1.983**	**955**	**-1.028**
Resultaat programma	**-14.742**	**-15.355**	**-14.984**	**371**

In het vervolg van deze paragraaf worden de in onderstaande tabel vermelde verschillen ten opzichte van de bijgestelde raming 2023 toegelicht. Verschillen in uitgaven of inkomsten die worden gecompenseerd door aanwending van reserves of door mutaties van andere uitgaven of inkomsten zijn in de onderstaande tabellen aangeduid met een “N(eutraal)”. Betreffende verschillen moeten worden bezien in samenhang met andere mutaties in deze jaarrekening. In de samenvattende toelichting die in onderstaande tabellen is opgenomen wordt verwezen naar die samenhangende mutaties. De verschillen ten opzichte van de bijgestelde raming die zijn aangeduid met een “R(esultaat)” vormen het saldo van deze jaarrekening. Tevens wordt per verschil aangegeven of het een “I(ncidentele)”of “S(tructurele)” over- of onderschrijding betreft.
In bijlage 2 van deze jaarrekening is een uitgebreidere toelichting op de onderstaande mutaties opgenomen.

Nr.	Samenvattende toelichting	Bedrag (in duizenden euro's)	R/N	i/s
1	Toevoeging voorziening pensioen en wachtgeld wethouders	-73	R	i
2	Overhead	95	R	i
3	Veiligheidsregio ZL	61	R	i
4	Afschrijvinglasten t.l.v. exploitatie	30	R	i
5	Personele lasten	240	R	i
	Overige lasten en baten	18		
Totaal verschil per programma		371		

Programma 2: Sociale leefomgeving

In onderstaande tabel treft u een samenvatting aan van de baten, lasten en de resultaatbestemming van het programma Sociale leefomgeving. Positieve verschillen die zijn gepresenteerd in de tabellen in deze paragraaf hebben een positief effect op het resultaat van de jaarrekening. Negatieve verschillen beïnvloeden het resultaat nadelig (bedragen in duizenden euro's).

Sociale leefomgeving (bedragen x € 1.000)	Primitief	Bijgesteld	Rekening	Verschil
lasten per taakveld:				
4.2 onderwijshuisvesting	-1.015	-1.499	-683	816
4.3 onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.825	-1.785	-1.858	-73
5.1 sportbeleid en activering	-852	-968	-837	131
5.2 sportaccommodaties	-3.020	-3.223	-3.117	106
5.3 cultuurpresentatie, -presenatie, - participatie	-306	-366	-416	-51
5.4 musea	-36	-75	-95	-20
5.5 cultureel erfgoed	-25	-117	-84	33
5.6 media	-838	-907	-890	17
6.1 samenkracht en burgerparticipatie	-5.506	-6.863	-5.936	927
6.2 toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	-963	-995	-33
6.3 inkomensregelingen	-9.193	-13.326	-12.908	418
6.4 begeleide participatie	-5.437	-5.483	-5.338	145
6.5 arbeidsparticipatie	-1.224	-657	-525	132
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.005	-1.242	-1.709	-467
6.71 maatwerkdienstverlening 18+	-8.552	-1.726	-1.029	698
6.71a huishoudelijke hulp (WMO)	-	-4.860	-4.848	12
6.71b begeleiding (WMO)	-	-1.486	-1.426	60
6.71c dagbesteding (WMO)	-	-917	-948	-31
6.71d overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	-15	-35	-20
6.72 maatwerkdienstverlening 18-	-12.194	-1.051	-546	506
6.72a jeugdhulp begeleiding	-	-3.016	-3.114	-98
6.72b jeugdhulp behandeling	-	-4.115	-4.069	46
6.72c jeugdhulp dagbesteding	-	-24	-	24
6.72d jeugdhulp zonder verblijf	-	-570	-587	-17
6.73a gezinsgericht	-	-300	-560	-260
6.73b gezinsgericht	-	-	-	-
6.73c jeugdhulp met overig verblijf	-	-2.500	-2.736	-236
6.74a jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	-157	-157
6.74b jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-490	-453	37
6.74c gesloten plaatsing	-	-	-	-
6.81 geëscaleerde zorg 18+	-516	-490	-549	-59
6.81a beschermd wonen (WMO)	-	-		-
6.81b maatschappelijke- en vrouwenopvang	-	-50	-	50
6.82 geëscaleerde zorg 18-	-164	-176	-217	-40
6.82a jeugdbescherming	-	-443	-363	80
6.82b jeugdreclassering	-	-35	-29	6
7.1 volksgezondheid	-1.905	-2.219	-1.964	255
totale lasten	-53.613	-61.956	-59.022	2.934
baten per taakveld:				
4.2 onderwijshuisvesting	123	148	148	-0
4.3 onderwijsbeleid en leerlingenzaken	642	651	640	-11
5.1 sportbeleid en activering	-	312	267	-44
5.2 sportaccommodaties	420	574	692	118
5.6 media	-	36	27	-9
6.1 samenkracht en burgerparticipatie	386	3.782	3.785	2
6.2 toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	89	90	1
6.3 inkomensregelingen	6.776	7.479	7.497	19
6.4 begeleide participatie			65	65

6.5 arbeidsparticipatie		439	407	-32
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)	14	17	17	-1
6.71 maatwerkdienstverlening 18+	300	-	-	-
6.71a huishoudelijke hulp (WMO)		300	319	19
6.72 maatwerkdienstverlening 18-	82			-
6.72b jeugdhulp behandeling			13	13
6.74b jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf		15	12	-3
7.1 volksgezondheid	20	254	210	-44
totale baten	8.762	14.097	14.191	94
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	**-44.851**	**-47.859**	**-44.831**	**3.028**
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-716	-10.416	-10.416	-
0.10 Onttrekking reserves	2.188	9.224	7.603	-1.622
Saldo resultaatbestemming	**1.473**	**-1.192**	**-2.814**	**-1.622**
Resultaat programma	**-43.379**	**-49.051**	**-47.645**	**1.406**

In het vervolg van deze paragraaf worden de in onderstaande tabel vermelde verschillen ten opzichte van de bijgestelde raming 2023 toegelicht. Verschillen in uitgaven of inkomsten die worden gecompenseerd door aanwending van reserves of door mutaties van andere uitgaven of inkomsten zijn in de onderstaande tabellen aangeduid met een "N(eutraal)". Betreffende verschillen moeten worden bezien in samenhang met andere mutaties in deze jaarrekening. In de samenvattende toelichting die in onderstaande tabellen is opgenomen wordt verwezen naar die samenhangende mutaties. De verschillen ten opzichte van de bijgestelde raming die zijn aangeduid met een "R(esultaat)" vormen het saldo van deze jaarrekening. Tevens wordt per verschil aangegeven of het een "I(ncidentele)"of "S(tructurele)" over- of onderschrijding betreft.
In bijlage 2 van deze jaarrekening is een uitgebreidere toelichting op de onderstaande mutaties opgenomen.

Nr.	Samenvattende toelichting	Bedrag (in duizenden euro's)	R/N	i/s
6	Leerlingenvervoer	-70	R	s
7	ISD Kompas	455	R	i
8	GR Omnibuzz	-63	R	s
9	WSW en beschut werken	222	R	i
10	SPUK-GALA	105	R	i
11	Inzet reguliere middelen maatschappleijke dienstverlening t.b.v. SES Nuinhofwijk	74	R	i
12	Afschrijvinglasten t.l.v. exploitatie	79	R	i
13	Personele lasten	517	R	i
	Overige lasten en baten	87		
Totaal verschil per programma		1.406		

Programma 3: Fysieke leefomgeving

In onderstaande tabel treft u een samenvatting aan van de baten, lasten en de resultaatbestemming van het programma Fysieke leefomgeving. Positieve verschillen die zijn gepresenteerd in de tabellen in deze paragraaf hebben een positief effect op het resultaat van de jaarrekening. Negatieve verschillen beïnvloeden het resultaat nadelig (bedragen in duizenden euro's).

Fysieke leefomgeving (bedragen x € 1.000)	Primitief	Bijgesteld	Rekening	Verschil
lasten per taakveld:				
0.3 beheer overige gebouwen en gronden	-258	-82	-98	-17
0.4 overhead	-470	-434	-398	36
2.1 verkeer en vervoer	-5.361	-5.154	-5.398	-245
3.1 economische ontwikkeling	-439	-678	-510	168
3.3 bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-36	-36	-49	-14
3.4 economische promotie	-300	-631	-232	399
5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.567	-2.870	-2.780	90
7.2 rioleringen	-4.343	-4.241	-4.636	-395
7.3 afval	-4.077	-4.442	-4.560	-117
7.4 milieubeheer	-1.009	-1.185	-1.432	-247
7.5 begraafplaatsen en crematoria	-180	-197	-207	-10
8.1 ruimte en leefomgeving	-617	-5.488	-6.108	-620
8.2 grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	-301	-324	-204	120
8.3 wonen en bouwen	-3.447	-7.313	-2.199	5.114
totale lasten	-23.405	-33.076	-28.813	4.263
baten per taakveld:				
0.3 beheer overige gebouwen en gronden	79	34	34	0
0.4 overhead	-	2	3	2
2.1 verkeer en vervoer	105	121	342	221
3.1 economische ontwikkeling	89	717	390	-327
3.4 economische promotie	150	150	217	67
5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie	30	27	-4	-31
7.2 rioleringen	5.791	5.707	6.045	338
7.3 afval	4.935	5.543	5.700	157
7.4 milieubeheer	9	65	52	-13
7.5 begraafplaatsen en crematoria	119	119	108	-11
8.1 ruimte en leefomgeving	12	12	-	-12
8.3 wonen en bouwen	801	1.939	798	-1.141
totale baten	12.120	14.433	13.686	-748
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	**-11.285**	**-18.642**	**-15.127**	**3.515**
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-298	-1.471	-1.450	21
0.10 Onttrekking reserves	1.870	10.552	6.890	-3.662
Saldo resultaatbestemming	**1.572**	**9.081**	**5.440**	**-3.641**
Resultaat programma	**-9.714**	**-9.561**	**-9.687**	**-126**

In het vervolg van deze paragraaf worden de in onderstaande tabel vermelde verschillen ten opzichte van de bijgestelde raming 2023 toegelicht. Verschillen in uitgaven of inkomsten die worden gecompenseerd door aanwending van reserves of door mutaties van andere uitgaven of inkomsten zijn in de onderstaande tabellen aangeduid met een "N(eutraal)". Betreffende verschillen moeten worden bezien in samenhang met andere mutaties in deze jaarrekening. In de samenvattende toelichting die in onderstaande tabellen is opgenomen wordt verwezen naar die samenhangende mutaties. De verschillen ten opzichte van de bijgestelde raming die zijn aangeduid met een "R(esultaat)" vormen het saldo van deze jaarrekening. Tevens wordt per verschil aangegeven of het een "I(ncidentele)"of "S(tructurele)" over- of onderschrijding betreft.
In bijlage 2 van deze jaarrekening is een uitgebreidere toelichting op de onderstaande mutaties opgenomen.

Nr.	Samenvattende toelichting	Bedrag (in duizenden euro's)	R/N	i/s
14	Vrijval BDU	142	R	i
15	Openbaar groen	-225	R	i
16	Grondverkopen	-330	R	i
17	Opbrengst toeristenbelasting	67	R	i
18	Extra storting in voorziening Masterplan 2.0 Schinveld	-417	R	i
19	Afschrijvinglasten t.l.v. exploitatie	295	R	i
20	Personele lasten	367	R	i
	Overige lasten en baten	-26		
Totaal verschil per programma		-126		

Programma 4: Bestuurlijke samenwerking en financiën

In onderstaande tabel treft u een samenvatting aan van de baten, lasten en de resultaatbestemming van het programma Bestuurlijke samenwerking en financiën. Positieve verschillen die zijn gepresenteerd in de tabellen in deze paragraaf hebben een positief effect op het resultaat van de jaarrekening. Negatieve verschillen beïnvloeden het resultaat nadelig (bedragen in duizenden euro's).

Bestuurlijke samenwerking en financiën (bedragen x € 1.000)	Primitief	Bijgesteld	Rekening	Verschil
lasten per taakveld:				
0.1 bestuur	-490	-775	-536	240
0.4 overhead	-2.697	-3.067	-2.862	205
0.5 treasury	-141	-140	-136	4
0.61 OZB woningen	-336	-355	-405	-50
0.62 OZB niet-woningen	-64	-68	-85	-17
0.64 belastingen overig	-		-	-
0.7 algemene uitkering gemeentefonds				-
0.8 overige baten en lasten	-2.077	-244	-137	107
0.9 vennootschapsbelasting (vpb)	-10		-	-
totale lasten	-5.815	-4.650	-4.161	489
baten per taakveld:				
0.4 overhad	-	113	109	-4
0.5 treasury	848	2.140	2.182	41
0.61 OZB woningen	6.011	6.019	5.993	-26
0.62 OZB niet-woningen	1.762	1.762	1.834	72
0.64 belastingen overig				-
0.7 algemene uitkering gemeentefonds	65.115	67.771	68.230	459
0.8 overige baten en lasten	29	1	-463	-464
totale baten	73.765	77.806	77.885	79
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	**67.950**	**73.156**	**73.724**	**568**
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-906	-906	-928	-21
0.10 Onttrekking reserves	1.283	1.799	1.420	-379
Saldo resultaatbestemming	**377**	**893**	**492**	**-401**
Resultaat programma	**68.327**	**74.049**	**74.216**	**167**

In het vervolg van deze paragraaf worden de in onderstaande tabel vermelde verschillen ten opzichte van de bijgestelde raming 2023 toegelicht. Verschillen in uitgaven of inkomsten die worden gecompenseerd door aanwending van reserves of door mutaties van andere uitgaven of inkomsten zijn in de onderstaande tabellen aangeduid met een “N(eutraal)”. Betreffende verschillen moeten worden bezien in samenhang met andere mutaties in deze jaarrekening. In de samenvattende toelichting die in onderstaande tabellen is opgenomen wordt verwezen naar die samenhangende mutaties. De verschillen ten opzichte van de bijgestelde raming die zijn aangeduid met een “R(esultaat)” vormen het saldo van deze jaarrekening. Tevens wordt per verschil aangegeven of het een “I(ncidentele)”of “S(tructurele)” over- of onderschrijding betreft.
In bijlage 2 van deze jaarrekening is een uitgebreidere toelichting op de onderstaande mutaties opgenomen.

Nr.	Samenvattende toelichting	Bedrag (in duizenden euro's)	R/N	i/s
21	Overige baten en lasten	106	R	i
22	Rente	45	R	i
23	Opbrengst ozb	46	R	i
	Overige lasten en baten	-30		
Totaal verschil per programma		167		

Rechtmatigheid

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 19 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3.613.500 .De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.
Bevinding
Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.
In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Onvoorziene uitgaven en incidentele baten en lasten

Onvoorzien

In de begroting 2023 is een post onvoorzien opgenomen van € 50.000. Deze is in 2023 niet aangewend en valt daarmee vrij in het jaarrekeningresultaat.

Incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 28, lid c van het BBV dient in de toelichting een overzicht van de incidentele baten en lasten opgenomen te worden. Baten en lasten voortkomende uit éénmalige activiteiten en projecten, afwikkelingsverschillen, onvoorziene inkomsten en uitgaven alsmede (eenmalige) mutaties in reserves worden als incidentele baten en lasten beschouwd.

Incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)			
Nr.	**Omschrijving**	**Begroot 2023**	**Realisatie 2023**
	Incidentele lasten		
	programma inwoners, bestuur en veiligheid		
1	Restantmiddelen fusiebegroting	102,9	72,9
2	Restantmiddelen 2022 straatcoaches	31,0	31,0
	programma sociale leefomgeving		
3	Enegietoeslag	661,0	661,0
4	Restantmiddelen 2022 (covid-gelden) cultuur	89,0	89,0
5	Opvang Oekrainers	492,0	551,0
	programma fysieke leefomgeving		
6	Voorziening masterplan 2.0 Schinveld	4.700,0	5.116,6
	programma bestuurlijke samenwerking en financiën		
7	Donatie natuurrampen	72,0	72,0
	Toevoeging aan reserve		
	programma inwoners, bestuur en veiligheid		
8	Reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren : Beekstraat	77,0	77,0
9	Geclaimde reserve : aanvulling vanuit reserve nog te bestemmen	50,0	50,0
	programma sociale leefomgeving		
10	Reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren	105,3	105,3
11	Reserve onderwijshuisvesting : sparen voor school middengebied Beekdaelen	5.000,0	5.000,0
12	Bruteringsreserve : aanvulling vanuit reserve prijsstijging projecten	3.086,5	3.086,5
13	Geclaimde reserve : aanvulling vanuit reserve nog te bestemmen	2.177,7	2.177,7
	programma fysieke leefomgeving		
14	Reserve nog te bestemmen	675,1	675,1
15	Bruteringsreserve : aanvulling vanuit reserve prijsstijging projecten	478,4	478,4
16	Geclaimde reserve : aanvulling reserve vanuit reserve nog te bestemmen	290,0	290,0
	programma bestuurlijke samenwerking en financiën		
17	Algemene reserve : aanvullen weerstandsvermogen vanuit reserve nog te bestemmen	393,2	393,2
18	Reserve noodfonds energiecrisis : aanvulling van reserve noodfonds corona	450,0	450,0
	Totaal incidentele lasten	**18.931,1**	**19.376,7**
	Incidentele baten		
	programma sociale leefomgeving		
19	Rijksbijdrage opvang Oekraïners	3.030,0	3.067,0
	programma fysieke leefomgeving		
20	Verkoopopbrengst milieupark Schinnen	290,7	290,7
	Onttrekking aan reserve		
	programma inwoners, bestuur en veiligheid		
21	Reserve herindeling : vrijval reserve	5,2	5,2
22	Reserve nog te bestemmen : aanvulling geclaimde reserve	50,0	50,0
23	Reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren : restantmiddelen voorgaande dienstjareren	133,9	103,9
	programma sociale leefomgeving		
24	Reserve nog te bestemmen : aanvulling geclaimde reserve en bruteringsreserve	3.093,2	3.093,2
25	Reserve prijsstijging projecten : aanvulling bruteringsreserve	1.810,6	1.810,6
26	Reserve in afwachting van harmonisatie beleid : aanvulling bruteringsreserve	110,3	110,3
27	Reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren : restantmiddelen voorgaande	874,9	750,0

	dienstjareren		
	programma fysieke leefomgeving		
28	Reserve nog te bestemmen : aanvulling voorziening masterplan Schinveld en geclaimde reserve	5.452,6	4.970,0
29	Reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren	379,3	137,2
30	Geclaimde reserve : aanvulling bruteringsreserve	315,9	275,0
31	Reserve prijsstijging projecten : aanvulling bruteringsreserve	677,1	587,8
	programma bestuurlijke samenwerking en financiën		
32	Reserve nog te bestemmen :aanvulling algemene reserve en geclaimde reserve	429,2	429,2
33	Reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren : belegging APG	218,7	218,7
34	Reserve noodfonds corona : aanvulling reserve noodfonds energiecrisis	450,0	450,0
35	Geclaimde reserve : financiële effecten activa/reserves en voorzieningen voormalige gemeenten	73,3	73,3
	Totaal incidentele baten	**17.394,9**	**16.422,1**
	Saldo (incidentele lasten minus incidentele baten)	**1.536,2**	**2.954,6**

Toelichting incidentele lasten en baten

1 restantmiddelen fusiebegroting
In 2023 zijn de restantmiddelen 2022 van de fusiebegroting via een aanwending van de reserve niet betede middelen voorgaande dienstjaren aangewend. Dit betreft eenmalige uitgaven voor herhuisvesting locatie Schinveld.

2 straatcoaches
In 2023 zijn hebben de eenmalige uitgaven van de pilots straatcoaches plaatsgevonden. Dekking van deze uitgaven is gebeurd middels aan aanwending van de reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren.

3 energietoeslag
Ter compensatie van de sterk gestegen energiekosten ontvangen ruim 1.600 gezinnen een vergoeding van € 1.300. De gemeenten ontvangen deze middelen van het Rijk. De in 2022 ontvangen rijksbijdrage is in 2023 uitbetaald. De rijksbijdrage is via de reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren overgeheveld van 2022 naar 2023.

4 restantmiddelen 2022 (covid-gelden)cultuur
In 2020 en 2021 heeft de gemeente coronagelden ontvangen (o.a. voor het taalveld cultuur) van het Rijk. Een gedeelte van deze gelden is in de jaarrekeningen 2020 en 2021 gereserveerd voor incidentele uitgaven op het gebied van cultuur. In 2023 zijn o.a. de transitiekosten harmonisatie muziekonderwijs alsmede de kosten voor inventarisatie en het onderhoud van kunstwerken in de gemeente Beekdaelen.

5 opvang Oekraïners
In 2023 zijn er in de gemeente Oekraïense vluchtelingen opgevangen. De kosten (met name huisvestingskosten en leefgelden) over 2023 bedragen 551 duizend euro. De opvang wordt aangemerkt als incidenteel. Het is nog onduidelijk hoe zich dit in de toekomt verder ontwikkelt (zie ook toelichtingnummer 20).

6 voorziening masterplan Schinveld
In de raadsvergadering van 31 oktober 2023 is het masterplan Schinveld vastgesteld. Om tekorten op de grondexploitatie te dekken is eenmalig een voorziening gevormd en deze te vullen vanuit de reserve nog te bestemmen.

7 donatie natuurrampen
Als gevolg van de aardbeving in Turkije en Syrië wordt 1 euro per inwoner gedoneerd aan giro 555 voor hulpverlening. De bijdrage wordt gedekt door inzet van de reserve nog te bestemmen.
In de raadsvergadering van 26 september 2023 is unaniem een motie aangenomen om een financiële bijdrage te leveren van 1 euro per inwoner aan het Rode Kruis voor de hulpverlening na de natuurrampen in Marokko en Libië. Deze bijdrage komt ten laste van het begrotingssaldo.

8 reserve niet bestede middelen : Beekstraat
In de 2e bestuursrapportage 2023 worden via de resultaatbestemming de niet aangewende middelen voor de meervoudige aanpak Beekstraat overgeheveld naar 2024 via een toevoeging aan de reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren.

9 geclaimde reserve : aanvulling vanuit reserve nog te bestemmen
In de begroting 2023 is een krediet beschikbaar gesteld voor het vernieuwen van de communicatiestijl. De kapitaallasten van deze investering worden gedekt door een aanwending van de geclaimde reserve. Deze reserve is eenmalig aangevuld vanuit de reserve nog te bestemmen.

10 reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren
In de 2e bestuursrapportage 2023 zijn via de resultaatbestemming de restantmiddelen 2023 voor LEA-gelden, bestrijding eenzaamheid en herstel-projectplan Wpg overgeheveld naar 2024 via een toevoeging aan de reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren.

11 Reserve onderwijshuisvesting
In 2023 is eenmalig 5 miljoen toegevoegd aan de reserve onderwijshuisvesting. Deze reserve is bedoeld om de toekomstige onderwijshuisvesting bekostigen.

12 bruteringsreserve
In 2023 zijn door raad een aantal kredieten beschikbaar gesteld. De kapitaallasten van deze kredieten komen ten laste van de bruteringsreserve. De bruteringsreserve is eenmalig aangevuld vanuit de reserves nog te bestemmen, prijsstijging projecten en harmonisatie beleid.

13 geclaimde reserve
In 2023 zijn door raad een aantal kredieten beschikbaar gesteld. De kapitaallasten van deze kredieten komen ten laste van de geclaimde reserve. De geclaimde reserve is eenmalig aangevuld vanuit de reserve nog te bestemmen.

14 reserve nog te bestemmen
De verkoopopbrengst van het milieupark Schinnen van is toegevoegd aan de reserve nog te bestemmen. De kredieten van de investeringen openbare verlichtingen en gemeenschapshuis Puth zijn verlaagd. De afschrijvingslasten van deze twee investeringen komen ten laste van de geclaimde reserve respectievelijk de reserve prijsstijging projecten. Als gevolg van de verlaging van de kredieten dalen de kapitaallasten. Hierdoor valt een gedeelte van de twee reserves vrij en dit is toegevoegd aan de reserve nog te bestemmen.

15 bruteringsreserve
Als gevolg van prijsstijging zijn de kredieten van de investeringen inrichting openbare ruimte de Gijselaar en inrichting openbare ruimte gemeenschapshuis Puth eenmalig verhoogd. De kapitaallasten van deze investeringen komen ten laste van de bruteringsreserve. Om de

toegenomen kapitaallasten te dekken is de bruteringsreserve verhoogd vanuit de reserve prijsstijging projecten.

16 geclaimde reserve
In 2023 zijn door raad een aantal kredieten beschikbaar gesteld. De kapitaallasten van deze kredieten komen ten laste van de geclaimde reserve. De geclaimde reserve is eenmalig aangevuld vanuit de reserve nog te bestemmen.

17 algemene reserve
In verband met het peil brengen van het weerstandsvermogen is de algemene reserve aangevuld vanuit de reserve nog te bestemmen.

18 reserve noodfonds energiecrisis
De reserve noodfonds energiecrisis is eenmalig gevoed vanuit de reserve noodfonds corona (zie ook toelichtingnummer 34).

19 rijksbijdrage opvang Oekraïners
Voor de opvang van Oekraïners wordt door het Rijks een vergoeding betaald per gerealiseerde opvangplek per dag. Over 2023 is 3 miljoen euro ontvangen. De kosten (met name huisvestingskosten en leefgelden) over 2023 bedragen 551 duizend euro .Per saldo is er een voordeel van 2,5 miljoen euro (zie ook toelichtingnummer 5).

20 verkoopopbrengst milieupark Schinnen
De grond van het milieupark Schinnen is verkocht. De verkoopwinst is toegevoegd aan de reserve nog te bestemmen (zie ook toelichtingnummer 14).

21 reserve herindeling
Vanuit de reserve herindeling valt eenmalig 5,2 duizend euro vrij. Projecten zijn gerealiseerd en het restantbudgetten komen te vervallen.

22 reserve nog te bestemmen
Vanuit de reserve nog te bestemmen is de geclaimde reserve voor 50 duizend euro eenmalig aangevuld. Vanuit de geclaimde reserve worden de uitgaven van de beleidsontwikkelingen gedekt.

23 reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren
De reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren wordt ingezet om de uitgaven van eenmalig budgetten die via de resultaatbestemming zijn overgeheveld naar het volgende dienstjaar te dekken. In 2023 is de reserve aangewend voor 103.9 duizend euro ten behoeve van eenmalige overgehevelde budgetten uit 2022.

24 reserve nog te bestemmen
Vanuit de reserve nog te bestemmen is de geclaimde reserve en de bruteringsreserve eenmalig aangevuld. Vanuit de geclaimde reserve en de bruteringsreserve worden de uitgaven van de beleidsontwikkelingen gedekt.

25 reserve prijsstijging projecten
Om de hogere uitgaven van projecten als gevolg van toegenomen prijzen te kunnen bekostigen wordt in 2022 eenmalig de reserve prijsstijging gevormd. De reserve wordt vervolgens gebruikt om de hogere kapitaallasten als gevolg van de prijsstijgingen te dekken. In 2023 is voor 1,8 miljoen euro toegevoegd aan de bruteringsreserve.

26 reserve in afwachting van harmonisatie beleid

Vanuit de reserve in afwachting van harmonisatie beleid is de bruteringsreserve voor 110,3 duizend euro eenmalig aangevuld. Vanuit de bruteringsreserve worden de uitgaven van de beleidsontwikkelingen gedekt.

27 reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren
De reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren wordt ingezet om de uitgaven van eenmalig budgetten die via de resultaatbestemming zijn overgeheveld naar het volgende dienstjaar te dekken. In 2023 is de reserve aangewend voor 750 duizend euro ten behoeve van eenmalige overgehevelde budgetten uit 2022.

28 reserve nog te bestemmen
De reserve nog te bestemmen is voor 4,7 miljoen euro eenmalig aangewend om de voorziening Masterplan 2.0 Schinveld te voeden. Op 31 oktober 2023 heeft de raad bij het vaststellen van het Masterplan hiertoe besloten. De voorziening is gevormd om een tekort op de grondexploitatie te kunnen opvangen.
Daarnaast is vanuit de reserve nog te bestemmen de geclaimde reserve voor 270 duizend euro eenmalig aangevuld. Vanuit de geclaimde reserve worden de uitgaven van de beleidsontwikkelingen gedekt.

29 reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren
De reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren wordt ingezet om de uitgaven van eenmalig budgetten die via de resultaatbestemming zijn overgeheveld naar het volgende dienstjaar te dekken. In 2023 is de reserve aangewend voor 137,2 duizend euro ten behoeve van eenmalige overgehevelde budgetten uit 2022.

30 geclaimde reserve
De kapitaallasten van het project verledding openbare verlichting worden gedekt door een aanwending van de geclaimde reserve. Als gevolg van een verlaging van het krediet van het project valt 275 duizend euro vrij uit de geclaimde reserve. Dit bedrag is toegevoegd aan de reserve nog te bestemmen.

31 reserve prijsstijging projecten
Om de hogere uitgaven van projecten als gevolg van toegenomen prijzen te kunnen bekostigen wordt in 2022 eenmalig de reserve prijsstijging gevormd. De reserve wordt vervolgens gebruikt om de hogere kapitaallasten als gevolg van de prijsstijgingen te dekken. In 2023 is 587,8 duizend euro toegevoegd aan de bruteringsreserve.

32 reserve nog te bestemmen
In verband met het peil brengen van het weerstandsvermogen is de algemene reserve aangevuld vanuit de reserve nog te bestemmen met 393,2 duizend euro (zie ook toelichtingnummer 17).
Er is eenmalig 36 duizend euro gedoneerd aan giro 555 als tegemoetkoming in de kosten van de hulpverlening als gevolg van de aardbeving in Turkije en Syrië. (zie ook toelichtingnummer 7).

33 reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren
In 2019 zijn de jaarlijkse opbrengsten van de belegging APG voor de resterende periode 2020 t/m 2024 in één keer afgekocht. De opbrengst is via de resultaatbestemming 2019 toegevoegd aan de reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren. Jaarlijks wordt 218,7 duizend euro van de reserve aangewend alsof de afkoop niet heeft plaatsgevonden. 2024 is het laatste jaar van de afkoopperiode.

34 reserve noodfonds corona

De reserve is in 2021 gevormd om de financiële gevolgen van corona het hoofd te kunnen bieden. Corona wordt tegenwoordig beschouwd als een endemische ziekte. Het niet aangewend bedrag van de reserve valt eenmalig vrij en wordt toegevoegd aan de reserve noodfonds energiecrisis, zie ook toelichtingnummer 18).

35 geclaimde reserve
De activa en reserves en voorzieningen werden in de voormalige gemeenten via extra comptabele bestanden bijgehouden. Om de foutenkans te verkleinen en efficiënter te werken worden deze nu in het financiële systeem bijgehouden. Die eenmalige exercitie heeft tot gevolg dat financiële effecten optreden. Gezien het feit dat het om tijdelijke nadelen gaat (periode 2021-2023) worden deze nadelen onttrokken uit de geclaimde reserve. 2023 is het laatste jaar van de aanwending

Voorstel resultaatbestemming

Resultaatbestemming

In de aanvullende toevoegingen en onttrekkingen aan reserves doen wij voorstellen om het resultaat van de jaarrekening te bestemmen.

Nr.	Bedrag	Samenvattende toelichting (bedragen in duizenden euro's)
		Resultaatbestemming programma "sociale leefomgeving"
1	66	Algemene uitkering: versterken wijkteams
2	85	Algemene uitkering: ontvangen middelen COA:faciliteitenbesluit opvangcentra
3	106	Inzet reguliere middelen/budgetten 2023 t.b.v. Spuk Gala
4	360	Dotatie reserve onderwijshuisvesting
		Resultaatbestemming programma "fysieke leefomgeving"
5	84	Inkomsten Anterieure overeenkomsten
6	16	Verleende subsidies duurzaamheid overhevelen naar 2024
		Resultaatbestemming programma "bestuurlijke samenwering en financiën"
7	231	Algemene uitkering: invoeringskosten omgevingswet
8	26	Algemene uitkering: uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak
9	927	Resterend rekeningsaldo: toevoegen aan reserve nog te bestemmen
	1.900	

1. Versterken wijkteams
Via de algemene uitkering is een bedrag ontvangen ten behoeve van de versterking van wijkteams. De middelen worden aangewend om de coördinatie tussen de verschillende soorten van hulpverlening in het sociaal domein te verbeteren en te versterken middels versterking/oprichting van wijkteams. Als voorbeeld het project Amstenrade – Oirsbeek: In dit project werkt de gemeente Beekdaelen samen met ZOwonen, Cicero, experts van de RVO en de Stadsregio Parkstad. Het doel van dit project is om met samenwerkende partners op het gebied van wonen, welzijn en zorg in Amstenrade en Oirsbeek te komen tot een langjarig programma met afspraken met alle betrokken partijen over welke bijdrage zij leveren aan het gezamenlijk streven om te komen tot een inclusieve wijk met een volwaardig wiijkteam. De middelen worden verder ook ingezet voor verdere uitwerking van een integrale regionaal afgestemde visie op wonen en zorg (o.a. ook de versterking van de

wijkteams).

2. Faciliteitenbesluit opvangcentra
Voor het faciliteitenbesluit opvangcentra heeft de gemeente een bedrag ontvangen via de algemene uitkering. Voorgesteld wordt dit bedrag in te zetten voor nader onderzoek naar doorstroomlocaties statushouders en/of tijdelijke woningen. Dit gelet op de ontwikkelingen/stagnatie doorstroom in de asiel keten.

3. Inzet middelen/budgetten 2023 t.b.v. SPUK Gala
Het voorstel is om de reguliere middelen die in 2023 zijn ingezet t.b.v. SPUK GALA (ruim 100K) als resultaatbestemming 2023 over te hevelen naar GALA inzet 2024 (of later) om hiermee de tekorten aan te vullen die ontstaan bij het implementeren van de ketenaanpakken valpreventie en Keigezond

4. Dotatie reserve onderwijshuisvesting
Het bedrag dat naar de huidige inzichten voor de onderwijshuisvestingen middengebied, Puth en Nuth nodig is bedraagt afgerond € 19 miljoen. Daarvan heeft ongeveer € 18,4 miljoen te maken met bouwkosten.
Inmiddels is via begrotingen, jaarrekeningen en bestuursrapportages een bedrag van afgerond € 16,8 miljoen gespaard. Het resterende bedrag van € 2,2 miljoen (€ 19 miljoen -/- € 16,8 miljoen) is nu nog niet beschikbaar in de reserve onderwijshuisvesting en zou dus moeten worden gespaard.
Het is echter ook niet nodig het hele bedrag te sparen omdat wordt gerekend met een restwaarde van 10%. Rekening houdend met die restwaarde dient nog een bedrag van afgerond € 400.000 te worden gespaard. Dat bedrag kan als volgt worden becijferd: tekort dat nog resteert ad € 2,2 miljoen -/- restwaarde € 1,8 miljoen (= 10% van investering in gebouwen).

5. Inkomsten anterieure overeenkomsten
In 2023 zijn er al inkomsten ontvangen vanuit diverse anterieure overeenkomsten. Dit betreft onder andere de Nuinhofwijk en Groeve Silt. Deze middelen zijn in 2024 nodig om de plankosten te kunnen financieren.

6. Verleende subsidies duurzaamheidstafel
Eind 2023 is een besluit genomen over het beschikbaar stellen van twee duurzaamheidssubsidies. De subsidies worden pas in 2024 uitgekeerd. Om voor 2024 het volledige budget beschikbaar te houden, wordt voorgesteld om via de resultaatbestemming in totaal € 15,7 duizend van het restantbudget 2023 over te hevelen van 2023 naar 2024.

7. Invoeringskosten omgevingswet
Via de algemene uitkering zijn extra middelen van het Rijk ontvangen voor de invoering van de omgevingswet. Met het uitkeren van deze middelen kunnen de ontvangende partijen in hun transitie zorgdragen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen.

8. Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak
In de algemene uitkering is een bijdrage gestort voor de gemaakte kosten aan gebiedsprogramma’s in 2023. Het bedrag wordt voor dat doel gereserveerd.

9. Resterend rekeningsaldo: toevoegen aan de reserve nog te bestemmen
Voorgesteld wordt het dan nog resterende bedrag van het resultaat toe te voegen aan de reserve nog te bestemmen.

Single information Single Audit (SISA)

Inleiding

SiSa is de manier waarop gemeenten zich aan het rijk moeten verantwoorden over de besteding van de specifieke uitkeringen. In het vervolg van dit hoofdstuk volgt de verantwoording van de specifieke uitkeringen die zijn verstrekt aan de gemeente.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de					
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering** **Juridische grondslag** **Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	
JenV	**A16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vu bij be va A1 uit (G
			€ 3.066.684		
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Be be So 01
			€ 0	€ 0	€
JenV	**A18B**	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden)** SiSa tussen medeoverheden	Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/01*	Naam kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/02*	Be (ja
		1	50706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Meerkosten coördinerende gemeente	€
		2	50706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Hotels/centra	€
		3	50706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Overige specifieke meerkosten	€
		4	50706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Overige Meerkosten	€
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/05*	
			Nee		
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden**	Aantal (potentieel) gedupeerden die in	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in	Aa va

		toeslagenproblematiek Gemeenten	aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	
			24	24	0
			Wijziging keuze per (2023/2024) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*	**Re** Be we on (a **Ke**
			N.V.T.	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Re** Be we on **Ke**
			€ 0	€ 0	
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Re** No aa (ja **Ke**
			€ 0	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Re** No aa (ja **Ke**
			€ 0	€ 0	€ 0
BZK	**C47B**	**Volkshuisvesting (SiSa tussen medeoverheden)** Gemeenten	Hieronder per regel één gemeente/provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente of provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47B/01*	Deelplannaam / projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47B/02*	Aa de is

		1	061954 Gemeente Beekdaelen	Schinveld	3
		2	061954 Gemeente Beekdaelen	Nuinhof - Business case particulier bezit	0
		3	061954 Gemeente Beekdaelen	Nuinhof - voorbereidingkosten	
		4	061954 Gemeente Beekdaelen	Nuinhof - openbare ruimte	0
			Kopie deelplannaam / project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47B/07*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per deelplan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47B/08*	To pe
		1	*Schinveld*	€ 860.220	€
		2	*Nuinhof - Business case particulier bezit*		
		16			
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C47B/12*		
			Nee		
BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cu (t/ inc ko
			280	€ 130.672	€
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cu (t/ inc ko
			260	€ 52.211	€
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	He ga ma da

			Aard controle n.v.t. *Indicator: C55/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	sp
			374	374	0
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*	
			€ 0	Ja	
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aa da
			€ 19.117	€ 9.029	2
BZK	**C94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C94/02*	He ge , e me ve ge
		1	*LAI23-03506427*	€ 0	0
		2			
		100			
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling *Aard controle R* *Indicator: C94/07*	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle R* *Indicator: C94/08*	Be sp be en isc ev me ve
		1	€ 0	€ 0	
		2			
		100			
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een	Be afs vr

		Gemeenten	voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	me ge sc kin pe art
			€ 620.859	€ 0	€ (
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hi ge en de ve vo
		1			
		2			
		100			
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Be am de ex uit Na Or
			€ 120.233	€ 0	€ (
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	Hi ge en de ve vo
		1			
		2			
		10			
IenW	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingsnummer	Be va

	Aard controle n.v.t. *Indicator: E44B/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	
1	061954 gemeente Beekdaelen	IENW/BSK-2022/263148	€ 0
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

	Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Ein (Ja
1	061954 gemeente Beekdaelen	IENW/BSK-2022/263148	Ne
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Na
		1	061954 gemeente Beekdaelen	IENW/BSK-2022/263148	
		2			
		3			
		4			
		5			
		6			
		7			
		8			
		9			
		10			
		11			
		12			
		13			
		14			
		15			
		16			
		17			
		18			
		19			
		20			
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cu en (t/
			€ 87.684	€ 87.684	€ 6
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De op ve ma ma
		1			
		2			
		3			
		4			
		50			
EZK	**F20**	**Regeling specifieke uitkering Impulsaanpak winkelgebieden**	Beschikkingsnummer	Projectnaam	Be va

			Aard controle n.v.t. *Indicator: F20/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: F20/02*	
			SPUKIW22T2-03377185	Revitalisatie centrumgebied kern Schinveld	€ 1
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F20/07*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F20/08*	Aa bir rea rer ge ov uit (Ja
			SPUKIW22T2-03377185	€ 922.857	Ja
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F20/13*	Realisatie fasering verloopt conform projectplan (ja/nee) *Aard controle D1* *Indicator: F20/14*	To inc 'Ne
			SPUKIW22T2-03377185	Ja	
EZK	**F28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/02*	Be (ja en
			€ 51.396	€ 0	€ 4
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/07*		
			Nee		
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Be Ge I.2 ink

		gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	*Aard controle R* *Indicator: G2/01*	*Aard controle R* *Indicator: G2/02*	ou arl we (IC
			€ 0	€ 0	€ (
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Ba (e
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Ge I.6 ku
			Aard controle R *Indicator: G2/07*	*Aard controle R* *Indicator: G2/08*	
			€ 0	€ 0	€ (
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle D2 *Indicator: G2/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*	
			€ 0	Nee	
SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2022**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Ba bij
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	In op I.1
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G2A/01*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	
		1	061954 Gemeente Beekdaelen	€ 5.932.691	€ 2
		2			
		100			
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Be 20 ze

			indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/07*	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	In op I.4 bij ze (le 20
		1	061954 Gemeente Beekdaelen	€ 114	€ 9
		2			
		100			
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/13*	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2A/14*	Ge vo kw ge Pa i.v kin In op Pa
		1	061954 Gemeente Beekdaelen	€ 3.095	€ 0
		2			
		100			
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Ba jan ka Ge
			€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	BB lev ka (B Ge vo kw lev ac ka BO he

			Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	kir Ge
			€ 0	€ 0	€ 0
SZW	**G3A**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2022** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/01*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	Ba va ve (e In op
		1	061954 Gemeente Beekdaelen	€ 0	€ 1
		2			
		100			
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/07*	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/08*	BB lev BO Ge vo kw lev jaa i.v kir In op
		1	061954 Gemeente Beekdaelen	€ 3.474	€ 0
		2			
		100			
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Be ka Ge
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1	€ 0	€ 0

				oktober 2020)		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€
			6	Totaal	€ 0	€
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aa ka T) Ge
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0
			6	Totaal	0	0
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Ba ka bu Ma
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		
			6	Totaal	€ 0	€
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Le (d vo de ge sc lev i.v kin Ge

		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	
		6	Totaal	0	0
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Vo uit Ge
			€ 0	€ 0	Ne
SZW	**G10A**	**Wet inburgering 2021_ Totaal 2022** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G10B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G10)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10A/01*	Besteding (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G10A/02*	Ba Rij In op
		1			
		2			
		20			
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Vo uit Ge
			€ 0	€ 0	Ne
SZW	**G12A**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden	Ge vo

		kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2022 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12A/01*	schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12A/02*	kw Inl se i.v kin In op
		1	061954 Gemeente Beekdaelen	€ 0	€ (
		2			
		20			
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Be vo Ge
			€ 0	€ 0	€ (
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*	
			€ 499.973	€ 663.258	
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	We de x 1 Or
		1	Onroerende zaken (sportaccommodaties)	€ 501.297	€ 5
		2	Roerende zaken (Sportbeoefening en sportstimulering)	€ 104.507	€ (
		3	Overige kosten	€ 57.454	€ (
		100			
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Be sp **Ge**

		1	1042925	€ 37.717	€ 0
		2			
		3			
		4			
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*	
		1	1042925	Ja	
		2			
		3			
		4			
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/02*	Is uit pr aa
			€ 12.800	€ 45.064	Ja
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Be on
		1	Lokaal Sportakkoord	€ 28.091	€ 2
		2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 193.398	€ 1
		3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 43.217	€ 5
		4	Kansrijke Start	€ 32.413	€ 1
		5	Mentale Gezondheid	€ 15.126	€ 1
		6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 37.815	€ 1
		7	Valpreventie	€ 111.285	€ 1
		8	Leefomgeving	€ 21.609	€ 1
		9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 5.402	€ 1
		10	Versterken sociale basis	€ 78.872	€ 6
		11	Mantelzorg	€ 21.609	€ 1
		12	Eén tegen eenzaamheid	€ 21.609	€ 1
		13	Welzijn op recept	€ 11.884	€ 9
		14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 5.402	€ 5
		15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 19.231	€ 1
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	

			Aard controle n.v.t. *Indicator: H30/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*	
			1 Lokaal Sportakkoord	N.v.t.	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	N.v.t.	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.	
			4 Kansrijke Start	N.v.t.	
			5 Mentale Gezondheid	N.v.t.	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.	
			7 Valpreventie	N.v.t.	
			8 Leefomgeving	N.v.t.	
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.	
			10 Versterken sociale basis	N.v.t.	
			11 Mantelzorg	N.v.t.	
			12 Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.	
			13 Welzijn op recept	N.v.t.	
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.	
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.	
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/09*		
			Nee		
VWS	**H31**	**Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen**	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/01*	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/02*	Cu (t/ Rij
			nvt	€ 0	€ 0
VWS	**H35B**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H35B/02*	
			061883 Gemeente Sittard-Geleen	€ 30.000	

Wet normering Bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Inleiding

Sinds 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. De WNT vervangt de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT). De WNT schrijft topfunctionarissen een bezoldigingsmaximum voor, over 2023 is dat € 223.000.
Topfunctionarissen zijn personen die leidinggeven aan de gehele organisatie. Bij gemeenten zijn dat de griffier en de gemeentesecretaris. Politieke ambtsdragers vallen niet onder de wet. De WNT verplicht tot een jaarlijkse publicatie in de jaarrekening van de beloning van topfunctionarissen, ongeacht de hoogte van de bezoldiging en van andere (reguliere) functionarissen. Daarnaast dient de WNT-verantwoording op de website van de gemeente gepubliceerd te worden.

Gegevens 2023		
Bedragen x €1	**S.M.J. Troisfontaine**	**B.W.E. Triepels**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	119.859	101.091
Beloningen betaalbaar op termijn	19.734	16.647
Subtotaal	*139.593*	*117.738*
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	223.000	223.000
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	139.593	117.738
Reden waarom de overschrijding dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldige betaling	n.v.t	n.v.t.

Gegevens 2022		
Bedragen x €1	**S.M.J. Troisfontaine**	**B.W.E. Triepels**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	111.872	99.514
Beloningen betaalbaar op termijn	19.741	17.248
Subtotaal	*131.613*	*116.762*
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	216.000	216.000
Bezoldiging	131.613	116.762

Besluit vaststelling jaarrekening 2023

Besluit

De raad der gemeente Beekdaelen;
gezien de rekening van baten en lasten van de gemeente over het dienstjaar 2023;
gezien de balans van de gemeente over het dienstjaar 2023;

BESLUIT:

1. De lasten en baten van de jaarreekning 2023 als volgt vast te stellen :

	Bedragen x € 1.000
Lasten	-108.755
Baten	106.582
Het nadelige saldo uit bedrijfsvoering	-2.173
Het voordelige saldo van de resultaatbestemming	4.073
Het voordelige saldo na resultaatbestemming	1.900
Het nadelige saldo van de aanvullende toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-1.900
Het saldo na aanvullende toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-

2. De activa en passiva van de balans per 31 december 2023 als volgt vast te stellen:

Activa:	141.066
Passiva, waaronder het voordelige rekeningsaldo 2023 van € 1,9 miljoen	141.066

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Beekdaelen van 2 juli 2024

de griffier, de voorzitter,

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht van restantkredieten

Overzicht

Grootboeknummer	Omschrijving krediet	begroot 2023	realisatie 2023	Restant
711072001	Aanleg BBB Bingelrade en Jabeek, Etzenraderstraat	106.428	702	105.726
711072002	Grond BBB Bingelrade en Jabeek, Etzenraderstraat	198.196	-	198.196
712042003	Renovatie Henkhof BMV Merkelbeek	124.624	22.291	102.333
712075001	Bovengr.ruiming en groot oh begraafplaats M'beek	5.177	-	5.177
713072001	Vervanging riool Nutherweg (Schinnen)	175.808	4.239	171.570
715057003	Ontwikkelplan Doenrade	12.500	3.250	9.250
715057004	Ontwikkelplan Sweikhuizen	32.158	11.002	21.156
715057005	Ontwikkelplan Amstenrade	13.224	3.894	9.330
716003001	Aankoop en verbouwing woningen voor statushouders	44.262	546	43.716
716021006	Duurzaam veilig inrichten kruispunten Merkelbeek	3.504	1.180	2.324
716034001	Beleefbaar maken "Verwoeste Kasteel Etzenrade"	-141.662	-118.451	-23.211
716034002	Feldbissbreuk	138.890	-	138.890
717021005	LIA nr 13 Fietsstructuur	65.297	29.978	35.319
717021006	Verbeteren verkeerstructuur (LIA nr 15 Dorpsstr	5.361	717	4.644
717021007	LIA nr 17 Viaduct Nagelbeek en omgeving	221.907	86.341	135.566
717031001	Ontw.hoek Beekstraat/Pres.Rooseveltstraat S'veld	11.386	2.034	9.352
717057004	LIA 6 cohesiegebied Puth verbouw accommodatie	743.639	111.304	632.335
717057005	LIA 6 cohesiegebied Puth inrichting buitenruimte	279.788	720	279.068
717072001	Vervanging riool Nutherweg (Schinnen)	92.710	-	92.710
717072003	Vervanging/renovatie riolering(Schinnen)	234.771	23.603	211.168
717072004	Vervanging riolering Hommerterallee(Schinnen)	507.105	256	506.849
717083001	Zonnepanelenproject (Onderbanken)	490.331	37.985	452.346
717083002	LIA 5 Vonderstraat Schinnen	22.395	-	22.395
717083003	Investeringsruimte woonwagenbeleid	33.606	19.926	13.680
718004009	ICT koppelingen en e-dienstverlening (N)	31.796	-	31.796
718004010	Website, intranet en raadsportaal (N)	21.452	13.676	7.776
718004012	Laptops tablets en presentatiemiddelen	169.623	1.562	168.061
718004014	Inr. informatiebeveiliging en privacy Beekdaelen	21.489	-	21.489
718004015	Voorloopkosten agenda Beekdaelen ONS 2023	24.302	2.969	21.333
718004016	Centrale Swyx-IT naar Teams Bellen	126.000	12.579	113.421
718004021	ICT aanpassing bedrijfsgebouw Schinnen	9.802	7.513	2.289
718021004	LIA nr 11 Maatregelen Oude Provinciale weg	30.319	83.445	-53.126
718021007	Verkeersremmende voorzieningen Onderste Puth	34.025	-	34.025
718021008	Beekdaelenroute - tracé Heisterbrug	-8.717	-	-8.717
718021009	Beekdaelenroute - Wolfhagen/Kollerstraat	-4.460	-	-4.460
718021010	Beekdaelenroute - Mulderwegske/Hommerterveldweg	-9.122	-	-9.122
718021011	Beekdaelenroute - Hagendorenweg	-6.081	-	-6.081
718021012	Nog aan te wenden budget Beekdaelenroute (Schin)	405.036	1.500	403.536
718021014	Beekdaelenroute - Passage N274	-145.629	-147.682	2.053
718021015	Beekdaelenroute - Zwart Paadje	-145.000	-145.000	-
718021016	Beekdaelenroute - Plein Clemensdomein	-217.914	-307.519	89.605
718021017	Beekdaelenr.-Vogelsvaderensweg (verlicht fietspad)	-457.605	-460.520	2.915
718021018	Beekdaelenr.-Clemensdomein ev (opw.tot Schinnen)	-37.042	-175.000	137.958
718021019	INV.AGENDA1: Routestructuur Beekdaelenroute (N)	717.094	299	716.795
718021021	Gebiedsontwikkeling Stationsomgeving Nuth	12.346	1.093	11.254
718021024	Project toegangelijkheid bushaltes (N)	54.709	47.417	7.292
718021025	Gebiedsontwikkeling A76/Thull	-31.139	-52.500	21.361
718021026	Herinrichting Hegge fase III	94.911	-	94.911
718021039	Rec./infrastruct.aanpassingen VVP 2018 (N)	3.605	1.080	2.525

718021040	Leisure lane (N)	-1.455.524	-	-1.455.524
718021041	Gebiedsontw A76 vernattingsproblematiek	313.258	7.955	305.303
718021042	Nog aan te wenden budget Beekdaelenroute (Ond)	541.500	-	541.500
718031002	Herinr. Plateau en restaur. Watertoren(N)	23.445	50	23.395
718034001	Werkkrediet revitalisering zweefvliegclub	101.515	-	101.515
718042004	Bouw leslokalen BS St. Jozef Merkelbeek	360.341	59.252	301.089
718042005	Voorloopkosten cohesiegeb Amstenrade De Gijselaar		4.477	-4.477
718042007	Kindcentrum Amstenrade	3.994.380	177.019	3.817.361
718052001	Renovatie tennis Hulsberg (N)	86.657	1	86.656
718057002	Tranche I omgeving kerk Schinnen	22.845	6.753	16.092
718057004	Bomenstructuurplan 1e tranche 2017-2018 (N)	163.933	14.243	149.690
718057007	LIA 10 cohesiegebied Sweikhuizen	12.582	-	12.582
718061003	Gemeenschapshuis Vaesrade	10.000	10.000	-
718071001	Vervangen kasten AED's	18.000	18.000	-
718072002	Cohesiegebied markt Oirsbeek ontw. en realisatie	14.089	409	13.680
718072026	Grondwaterproblematiek Roode Beek	177.803	-	177.803
718072034	Aanpas riolering De Stopert fase I icm Valkenburg	37.965	-	37.965
718072038	Afkoppelen riolering Klein Haasdal	65.318	8.606	56.712
718072044	Renovatie leidingstelsel riolering (N)	44.759	786	43.973
718072049	Maatregelen wateroverlast Wijnandsrade fase I	87.840	80	87.760
718072051	Rioolvervanging Vloedstraat/aanleg RWA Vloedstraat	9.600	8.543	1.057
718072053	Maatregelen wateroverlast Aalbeek fase II	-1.241.958	-	-1.241.958
718072076	Rioolrenovatie en reparatie Stationsstraat Nuth	264.729	298.755	-34.026
718081002	Voorbereidingskrediet tbv BP Rode Beek	32.442	18.384	14.058
718082001	BP Centrum III Schimmert	-296.180	37.455	-333.635
718083003	Zonnepanelenproject vm Nuth		10.391	-10.391
719001001	i-pads college	7.000	-	7.000
719001002	i-pads raad/griffie	22.956	28.265	-5.309
719004003	Extra personele inzet harmoniseren beleid	163.359	18.307	145.052
719004004	Onderzoekskosten huisvesting	8.040	8.040	-
719012001	Bevordering ondermijningsbewustzijn	8.425	-	8.425
719012002	Aanpak handhavingsknelpunten	23.362	25.235	-1.873
719012003	Intensiveren reg. samenwerking met reg. driehoek	11.622	-	11.622
719021003	Doortrekken Vloedsgraaf naar Nieuwe Nutherweg	95.750	24.415	71.335
719021006	Openbaar vervoer overstappunt	132.633	-	132.633
719021008	Aanv. krediet herinrichting markt Nuth	50.109	-	50.109
719031001	Onderzoek leegstand agrarisch vastgoed te saneren	15.000	-	15.000
719031002	Onderzoek haalbaarheid gem. landschapsfonds	15.000	563	14.437
719031003	Realisatie tijd. huurwon. Achter den Hof A'rade	614.364	10.045	604.319
719034001	Strategisch actieplan "Middengebied Zuid Limburg"	270.674	64.171	206.503
719043001	Pilot kinder- en peuteropvang in beweging	6.389	-	6.389
719043002	Samenhangend en integraal jongerenbeleid	60.000	40.879	19.121
719054001	Ontwikkelen cultuurroute Beekdaelen	10.000	-	10.000
719057002	Voorloopkosten agenda Beekdaelen 2023	76.710	17.746	58.964
719072001	Aanpak vernatting Vonderstraat en omgeving 2019	28.299	3.339	24.960
719072002	Aanpak wateroverlast Schinnen, Oirsbeek Puth 2019	140.167	514	139.653
719074001	Bodeminformatiesysteem	18.188	6.538	11.650
719081002	In beeld brengen woningbouwlocaties	3.416	-	3.416
719083001	Zonnepanelenproject vm Schinnen	37.985	31.074	6.911
719083003	Verduurzamen gemeentelijke gebouwen	344.056	1.817	342.239

719083004	Invoering omgevingswet	35.867	21.406	14.461
720002002	Harmonisatie verkiezingen	11.129	11.129	-
720002003	Doorontwikkeling dienstverlening	30.485	4.493	25.992
720004002	Harmonisatiebudget		1.087	-1.087
720004003	Doorontwikkeling organisatie 2020	25.613	29.494	-3.881
720021001	Schoolthuisroutes (was str Doenrade-Merkelbeek)	86.988	-	86.988
720021003	Aanjaagkrediet DOP Nuth	3.666	3.666	-
720021005	Verledding openbare verlichting	197.053	47.055	149.998
720021007	Verk.veilige inr.Prov.weg Zuid ter hoogte Akerweg	2.446	3.144	-698
720042001	Voorbereidingskrediet gebiedsontw. de Gijselaar		-475	475
720043001	Onderzoek mogelijkheden buurtaalonderwijs	30.700	12.868	17.832
720051001	Sportstichting Schinnen (SESS)	10.480	-	10.480
720055001	Visie behoud en herbest. monumentaal erfgoed	12.632	1.320	11.312
720057001	Harmonisatie beleid natuur en landschap	6.111	-	6.111
720083001	Vergunning toezicht handhaving (VTH) applicatie	84.797	65.510	19.287
720083003	Lening WoonWijzerWinkel	31.000	-	31.000
720083004	Pilot verduurzaming van agrarisch bedrijf	35.000	-	35.000
721004003	Digitaliseren bouwdossiers	82.000	-	82.000
721004004	Aanvullend krediet onderzoekkosten huisvesting	41.517	42.405	-888
721004005	Verplaatsing archief locatie Schinveld	23.321	3.844	19.477
721004007	Personele lasten niet re-integreren huidge functie	179.486	25.355	154.131
721021003	Schoolthuisroutes (verbeteren van de schoolzones)	19.831	815	19.016
721021004	Schoolthuisroutes (verb schoolthuisroutes mob plan	60.152	-	60.152
721021005	Verbeteringen verkeerstructuur (mobiliteitsplan)	62.957	53.421	9.536
721021006	Reconstructie Bekerbaan en Klein Haasdal fase II	136.525	105.086	31.439
721021008	Fase 1 Grachtstr. incl.uitstroom n.buffers Kakkert	90.000	77.462	12.538
721021009	Verbeteren verkeerstructuur (invent wegen mju mob)	19.125	-	19.125
721021011	Inrichting openbare ruimte de Gijselaar	1.349.495	274.305	1.075.190
721021013	Glasvezelnetwerk	-126.190	158.911	-285.101
721021014	Verbeteren verkeersstructuur 2021	18.560	13.324	5.236
721034002	Beekdaelen Bloeit	45.406	9.362	36.044
721042001	Tijdelijke units BS Petrus Canisius	97.860	46.265	51.595
721052001	Vervanging kunstgrasvelden Alfa sport	526.110	151.430	374.680
721052002	Herhuisvesting voetbalvereniging Amstenrade	1.171.459	1.268.766	-97.307
721052003	Realisatie trainingsveld (bovenbouw kunstgrasveld)	31.805	34.231	-2.426
721052004	Realisatie trainingsveld (onderbouw kunstgrasveld)	7.655	4.840	2.815
721057001	Pilot bodemvitaliteit	31.392	-	31.392
721061104	Opwaardering gemeenschapshuis de Koeteleboet	161.190	92.206	68.984
721061105	Uitwerking en begeleiding gebiedsontw.de Gijselaar	135.053	154.091	-19.038
721065001	Knooppuntennetwerk (knopen lopen)	44.088	8.817	35.271
721072001	Water in balans, Oirsbeek/Amstenrade buffers	167.170	22.887	144.283
721072002	Wateroverlast Bekerbaan en Klein Haasdal fase II	115.100	115.100	-0
721072004	Wateroverlast Hegge	228.287	4.021	224.266
721072006	Afk.Kloosterstr.-Groenweg-Merkelbeekerstr.fase 1	-114.750	-	-114.750
721072007	Fase 0 Aanv. krediet tbv extra waterwzh.Altaarstr.	82.965	63.618	19.347
721072009	Vervanging riolering Geleenstraat-Kerkweg Puth	1.248.000	4.345	1.243.655
721072010	Vervanging riolering Aan 't Lindjen Puth	29.155	2.600	26.555
721072011	Inrichting openbare ruimte de Gijselaar (riool)	219.641	46.516	173.125
721072014	Rioolreparaties & vervanging struct.obv inspecties	346.721	62.802	283.919
721072015	Diversen n.a.v. wateroverlast mei 2020	447.211	53.631	393.580

721072018	Uitbreiden grondwatermeetnet/watermaatregelen	25.000	-	25.000
721083001	Omgevingsvisie	30.739	19.357	11.382
721083002	Nuinhofwijk Nuth (gebiedsontwikkeling DOP Nuth)	1.341.182	-	1.341.182
721083003	Renovatie woonwagenlocatie Veeweg Schinnen	442.236	-	442.236
721083004	Juridische ondersteuning overdracht wwl Limietweg	22.050	-	22.050
721083005	Voorloopkosten woningbouwprojecten Nuinhofwijk	3.901	3.901	-
721083006	Voorloopkosten woningbouwprojecten Schimmert III	59.100	50.926	8.174
722004002	Project zaakgericht werken	34.300	5.850	28.450
722004003	Applicatie sjablonenbeheer (Wet digitale overheid)	12.000	-	12.000
722004004	Vernieuwde modules burgerzaken applicaties	19.100	-	19.100
722004006	Marktonderzoek en pilot datagedreven werken	65.207	36.785	28.422
722004007	Tijdelijke herhuisvesting bouwkundige aanpassing	26.960	3.257	23.703
722004009	Ontwikkelplan personeel	2.778.700	528.151	2.250.549
722004010	Metadataschema opstellen en beschr. info. objecten	23.000	-	23.000
722004011	Verhuizing archieven	20.000	-	20.000
722021001	Onderhoud holle wegen	80.000	29.637	50.363
722021002	Reconstructie Bekerbaan Schimmert	210.000	19.230	190.770
722021003	Aanpassing infra inzake NABO Terschuerenvoetpad	-98	-	-98
722021004	Onderhoud fiets- en wandelpaden	30.000	-	30.000
722021005	Brug Stationsstraat over de Geleenbeek	600.000	-	600.000
722021011	Levensduur verlengend onderhoud wegen 2022	1.200.000	1.200.000	-
722021012	Studie wateroverlast Oirsbeek-Amstenrade wegen	7.729	7.734	-5
722021013	Fase 1 Grachtstr.incl uitstroom n. buffers Kakkert	347.295	-	347.295
722031001	Aankoop grond Uiver	450.000	-	450.000
722034001	Aankoop perceel tbv Tiny Houses project Beekdaelen		86	-86
722052001	Aanbrengen kantplanken kunstgrasvelden	90.000	116.886	-26.886
722052002	Kunstgrasveld hockeyclub	627.118	627.118	-
722052003	Led-verlichting hockeyclub	3.221	-	3.221
722055001	Rest.en herbestem.tiendschuur Kasteel Wijnandsrade	50.000	-	50.000
722055002	Restauratie en herbestemming Op de Bies Schimmert	60.000	30.000	30.000
722055003	Geharmoniseerd gemeentelijk erfgoed register	11.467	1.992	9.475
722057001	Bomenvervangingsplan	328.785	12.807	315.978
722057002	Groot onderhoud beplanting	70.000	80.974	-10.974
722057003	Uitwerking landschapskader Beekdaelen	34.535	-	34.535
722057004	Ecologische gazons	10.000	1.250	8.750
722057005	Vangnet aanbesteding groen (IBOR)	249.553	5.561	243.992
722072002	Riool reparaties/vervangingen obv inspecties 2022	328.118	102.314	225.804
722072003	Vervanging gemalen (mechanisch en electrisch) 2022	156.988	70.291	86.697
722072004	Vervanging IBA's (mechanisch en electrisch) 2022	3.218	-	3.218
722072005	Studie wateroverlast Oirsbeek-Amstenrade	15.400	15.185	215
722072006	Fase 1 Grachtstr.incl uitstroom n. buffers Kakkert	610.356	13.878	596.478
722072007	Water in Balans, Orisbeek-Amstenrade buffers	175.000	-	175.000
722072008	Vonderstraat aanpak vernatting	662.679	24.777	637.902
722081001	Bestemmingsplanwijziging Uiver	20.000	6.700	13.300
722081002	Paraplubestemmingsplan kamerverhuur&woningsplitsin	20.000	15.810	4.190
722083001	Aanvullend krediet invoering omgevingswet	36.500	-	36.500
722083002	Transformatie voormalige sportaccommodaties	90.000	-	90.000
722083003	Planontw. gemeentelijke kleine woningbouwlocaties	37.361	1.100	36.261
722083004	Heroverw. van en onderzoek n. geschikte locaties	32.025	3.250	28.775
722083005	Opstellen nota grondbeleid	20.000	22.077	-2.077

722083006	Omgevingsplan	220.000	15.130	204.870
722999999	Prijsstijgingen projecten	3.481.912	-	3.481.912
723004001	Vernieuwen communicatiestijl	50.000	22.722	27.278
723004002	Invoeren rechtmatigheidsverantwoording	35.000	-	35.000
723004003	Gemeentehuis Beekdaelen (duurzame/circuliare bouw)	17.308.000	-	17.308.000
723004004	Implementatie Microsoft Office 365	109.800	-	109.800
723004005	Ontwikkelplan personeel (cultuurtraject)	150.000	26.924	123.076
723004006	Bedrijfsauto (ter vervanging VH-117-S)	52.550	-	52.550
723021001	Onderzoek IBOR-rehabilitaties	45.000	39.747	5.253
723021002	Viaduct Nagelbeek	675.000	5.814	669.186
723021004	Levensduur verlengend onderhoud wegen 2023	1.200.000	6.215	1.193.785
723021005	Afwaarderen Mesweg 50-30 km/u	740.000	-	740.000
723021008	Verkeersmaatregelen	150.000	53.741	96.259
723021009	Afwaarderen Schoolstr-Klimmenderw.50-30/80-60km/u	240.000	27.995	212.005
723021010	Afwaarderen met herinr.Bekerbaan, bubeko 80-60km/u	140.000	31.566	108.434
723021011	Afwaarderen Torenstraat 50-30km/u	150.000	-	150.000
723021012	Afwaarderen Hagensweg-Prov.weg 80-60km/u	350.000	3.276	346.724
723021013	Fase 1 Grachtst.incl.uitstroom n.buffer Kakkert	437.295	50.000	387.295
723021014	Rec. infra aanp. ivm verkeerswerkzaamheden 2023	50.000	52.971	-2.971
723021015	Inrichting openbare ruimte gemeenschapshuis Puth	134.583	6.931	127.652
723031001	Opstellen eigen lokale economische visie	50.000	-	50.000
723031002	Aankoop grond Jabeek/Susterseel	1.294.590	120.000	1.174.590
723032001	Krediet tbv aankoop panden centrum Schinveld	-	0	-0
723034001	Tiny House project Beekdaelen - Op de Bies 70a	194.057	187.105	6.952
723042001	Ontwerpkosten school B'rade,Jabeek,M'beek,Doenrade	150.000	8.330	141.670
723042002	Aanvullend krediet kindcentrum Amstenrade	2.197.400	-	2.197.400
723042003	Uitvoeringskrediet de Gyselaar fase 2	511.600	-	511.600
723052001	Aanvullend krediet Clubgebouw VVA	1.004.000	147.032	856.968
723052002	uitbreiding padelbanen TPV De Dassenburcht	80.000	80.000	-
723052003	Kwartiermaker Park de Oirsprong	50.000	-	50.000
723057001	Omvormen 2 speellocaties	67.500	-	67.500
723061101	Continueren burgerparticipatie en opstart pilots	100.000	-	100.000
723061102	Ontwikkelen gebiedsgericht werken	100.000	-	100.000
723061103	Doorontwikkeling maatschappelijke dienstverlening	50.000	40.068	9.932
723061104	Uitbreiding Hoeskamer Arensgenhout	150.000	150.000	-
723061105	SES Nuinhofwijk Nuth	140.000	136.442	3.558
723061106	Planontwikkelingskosten gemeenschapshuis Puth	596.056	37.462	558.594
723061107	Aanvullend krediet gemeenschapshuis Puth	1.545.610	-	1.545.610
723061108	Fin.bijdrage optimalisatie gemeenschapsh. Schinnen	200.000	11.190	188.810
723072001	Fase 1 Grachtstr.incl.uitstroom n.buffers Kakkert	1.020.356	-	1.020.356
723072002	fase 3 Altaarstraat Provinciale weg Amstenrade	300.000	268.508	31.492
723072003	Vervanging IBA's (mechanisch en electrisch) 2023	25.000	22.656	2.344
723072004	Rioolrep./vervangingen structureel obv inspecties	950.000	327.659	622.341
723072005	Vervanging gemalen (mechanisch en electrisch) 2023	175.000	2.399	172.601
723072006	Foutieve aansluitingen bedrijventerrein de Horsel	50.000	2.326	47.674
723072007	Kwal. cap.en gescheiden stelsel Nieuwwijkstraat	40.000	-	40.000
723072008	Vervanging riool Past. Greymansstraat fase 2	120.000	-	120.000
723072009	Vervanging riolering Bergstraat te Sweikhuizen	153.000	-	153.000
723072010	Klimmenderweg te Hulsberg	150.000	-	150.000
723072011	Uitbreiden grondwatermeetnet	25.000	-	25.000

723072012	Diversen n.a.v. wateroverlast mei 2020	500.000	-	500.000
723075001	Beleidsvisie begraafplaatsen	-	5.188	-5.188
723081001	Masterplan 2.0 centrum Schinveld	4.700.000	469.268	4.230.732
723083001	Woonwijzerwinkel en onderzoek inzet energiecoaches	200.000	-	200.000
723083002	Maatregelen energiecrisis	450.000	23.916	426.084
723083003	Uitvoeringskosten Nuinhofwijk	-	167.777	-167.777
724021002	Fietspad Daelderweg	-	22.850	-22.850
724057003	Omvormen speellocaties	327.500	-	327.500
724072001	Kwal.capaciteit en gescheiden stelsel Nieuwwijkstr	4.074	4.074	0
724072002	Verv.riool Past.Greym.str.fase 2 Noord kant R.Beek	4.074	4.074	0
724072003	Verv.riol. Bergstraat+ P. Visscherstr.Sweikhuizen	15.369	15.369	-0

Materiële negatieve restantkredieten worden onderstaand toegelicht:
716034001 Beleefbaar maken "Verwoeste Kasteel Etzenrade”
Voor dit krediet geldt dat er nog rekening is gehouden met een subsidie inkomst vanuit de provincie. Die betreffende inkomsten zijn in deze jaarstukken nog niet gerealiseerd. Zodra de inkomsten worden ontvangen verdwijnt het negatieve restant op het krediet.

718021004 LIA nr 11 Maatregelen Oude Provinciale weg
Voor dit krediet geldt dat er nog rekening is gehouden met een subsidie inkomst vanuit de provincie. Die betreffende inkomsten zijn in deze jaarstukken nog niet gerealiseerd. Zodra de inkomsten worden ontvangen verdwijnt het negatieve restant op het krediet.

718021040 Leisure lane
Voor dit krediet geldt dat er nog rekening is gehouden met een subsidie inkomst vanuit de provincie. Die betreffende inkomsten zijn in deze jaarstukken nog niet gerealiseerd. Zodra de inkomsten worden ontvangen verdwijnt het negatieve restant op het krediet.

718072053 Maatregelen wateroverlast Aalbeek fase II
Voor dit krediet geldt dat er nog rekening is gehouden met een subsidie inkomst vanuit de provincie. Die betreffende inkomsten zijn in deze jaarstukken nog niet gerealiseerd. Zodra de inkomsten worden ontvangen verdwijnt het negatieve restant op het krediet.

718072076 Rioolrenovatie en reparatie Stationsstraat Nuth
Dit project is inmiddels afgerond en afgesloten. Er ontstaat onder andere een overschrijding op dit budget vanwege personeelskosten welke niet begroot waren.

718082001 BP Centrum III Schimmert
In het verleden zijn een voormalige gemeente kredieten betreffende uitgaven en inkomsten gesaldeerd. Het negatieve saldo ontstaat doordat de grondverkopen nog gerealiseerd moeten worden. Als die verkopen plaatsvinden dan wordt verwacht dat het negatieve bedrag van het restant krediet verdwijnt.

721021013 Glasvezelnetwerk
De gemeente ontvangt ten behoeve van dit project nog legesinkomsten van het telecommunicatiebedrijf voor het aanleggen van het glasvezelnetwerk.

721052002 Herhuisvesting voetbalvereniging Amstenrade
Voor dit krediet geldt dat er nog rekening is gehouden met een subsidie inkomst vanuit de spuk sport. Die betreffende inkomsten zijn in deze jaarstukken nog niet gerealiseerd. Zodra de inkomsten worden ontvangen verdwijnt het negatieve restant op het krediet.

721072006 Afk.Kloosterstr.-Groenweg-Merkelbeekerstr.fase 1
Op dit project dienen nog inkomsten met de gemeente Brunssum te worden verrekend. Zodra die inkomsten worden ontvangen verdwijnt het negatieve bedrag op het restant krediet.

722052002 Kunstgrasveld hockeyclub
Voor dit krediet geldt dat er nog rekening is gehouden met een subsidie inkomst vanuit de spuk sport. Die betreffende inkomsten zijn in deze jaarstukken nog niet gerealiseerd. Zodra de inkomsten worden ontvangen verdwijnt het negatieve restant op het krediet.
723083003 Uitvoeringskosten Nuinhofwijk
Voor dit krediet geldt dat er nog rekening is gehouden met een subsidie inkomst vanuit het volkshuisvestingsfonds. Die betreffende inkomsten zijn in deze jaarstukken nog niet gerealiseerd. Zodra de inkomsten worden ontvangen verdwijnt het negatieve restant op het krediet.

Bijlage 2: Toelichting mutaties

Programma 1: Inwoners, bestuur en veiligheid

Nr.	Samenvattende toelichting	Bedrag (in duizenden euro's)	R/N	i/s
1	Toevoeging voorziening pensioen en wachtgeld wethouders	-73	R	i
2	Overhead	95	R	i
3	Veiligheidsregio ZL	61	R	i
4	Afschrijvinglasten t.l.v. exploitatie	30	R	i
5	Personele lasten	240	R	i
	Overige lasten en baten	18		
Totaal verschil per programma		371		

1. Toevoeging voorziening pensioen en wachtgeld wethouders
Jaarlijks wordt het saldo van de voorziening geactualiseerd. De actuariële waardebepaling is gebaseerd op een rekenrente van 3,16% en er is rekening gehouden met indexatie van 3,03% met ingang van 1 januari 2024. Per saldo leidt het vorenstaande tot een toevoeging aan de voorziening die € 73.000 hoger is dan werd geraamd.

2. Overhead
De post overhead kan als volgt worden gespecificeerd.

Overhead	
Omschrijving	Bedrag
Personeel	34.238
Voorlichting	28.160
Huisvesting	24.101
Overig	8.101
Totaal	94.600

Personeel
Er zijn minder uitgaven gepleegd op het opleidingsbudget dan geraamd. Daarnaast is het bedrag dat is geraamd voor advieskosten personele aangelegenheden lager dan geraamd.

Voorlichting
De budgetten die verband houden met de website en voor de digitale toegankelijkheid vallen lager uit dan begroot.

Huisvesting
Er is € 16.000 minder uitgegeven aan energiekosten dan geraamd. Daarnaast heeft de gemeente Beek gebruik gemaakt van het voormalig gemeenhuis Onderbanken voor plaatsen van archieven. Hiervoor is een vergoeding van € 8.000 ontvangen . Deze vergoeding was niet geraamd.

Overig
Dit betreft de opstelsom van meerdere kleinere posten.

3. Veiligheidsregio ZL
De afrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg bedraagt € 61.000 positief.

4. Afschrijvingslasten t.l.v. exploitatie
Het voordeel wordt in hoofdzaak veroorzaakt doordat op het project 'invoeren rechtmatigheidsverantwoording' in 2023 geen uitgaven plaatsgevonden.

5. Personele lasten (inclusief inhuur van derden)
Zoals iedere organisatie is ook de gemeente Beekdaelen onderhevig aan personele schommelingen. Aantrekken van nieuwe capaciteit vindt in voorkomende gevallen vaak plaats binnen de vacatureruimte die beschikbaar is. De dynamiek van de werkzaamheden maakt dat het soms nodig is om personeel aan te trekken op andere taakvelden dan waar de vacatureruimte beschikbaar is. Volgens de huidige systematiek blijft de vacatureruimte dan staan, en worden de kosten van de medewerkers in de andere taakvelden toegevoegd. Het voordelige effect in deze jaarrekening wordt voor een bedrag van € 450.000 veroorzaakt doordat de vacatureruimte nu vrijvalt. Het betreft een structureel effect. Daarnaast ontstaat een voordeel omdat vacatureruimte is sommige gevallen pas gedurende het jaar wordt ingevuld. Dat deel van het voordeel heeft een eenmalig karakter.
Het totale voordeel bedraagt ruim 1,1 miljoen euro en komt op meerdere afzonderlijke programma's voor. In onderstaande tabel wordt per programma samengevat welke toelichtingsnummers het betreft:

Personele lasten (bedragen in duizenden euro's)	Bedrag	Nr.
Bestuur en veiligheid	240	5
Sociale leefomgeving	517	13
Fysieke leefomgeving	367	20
Totaal	1.125	

Programma 2: Sociale leefomgeving

Nr.	Samenvattende toelichting	Bedrag (in duizenden euro's)	R/N	i/s
6	Leerlingenvervoer	-70	R	s
7	ISD Kompas	455	R	i
8	GR Omnibuzz	-63	R	s
9	WSW en beschut werken	222	R	i
10	SPUK-GALA	105	R	i
11	Inzet reguliere middelen maatschappleijke dienstverlening t.b.v. SES Nuinhofwijk	74	R	i
12	Afschrijvinglasten t.l.v. exploitatie	79	R	i
13	Personele lasten	517	R	i
	Overige lasten en baten	87		
Totaal verschil per programma		1.406		

6. Leerlingenvervoer
De kosten van het schooljaar 2022-2023 waren abusievelijk niet geïndexeerd. Die indexering heeft alsnog plaatsgevonden en leidt tot een overschrijding van het budget. Daarnaast was er een grotere toename van het aantal aangevraagde OV-passen dan verwacht.

7. ISD Kompas
Ten opzichte van de gewijzigde begroting ISD Kompas 2023 sluit de jaarrekening ISD-Kompas 2023 voor de gemeente Beekdaelen met een batig saldo van € 1.629.261. Dit positieve saldo dient nog nadelig gecorrigeerd te worden met afgerond € 353.500 en € 131.500 in verband met respectievelijk een terugbetalingsverplichting van niet bestede rijksmiddelen Wet Inburgering Nieuwkomers en in verband met teveel ontvangen debiteuren TOZO.
Voor Beekdaelen is het positieve saldo derhalve afgerond € 1.134.000 (€ 1.629.000 – € 353.500 - € 131.500). Onderstaand een overzicht van de belangrijkste veroorzakers van dit positieve resultaat:

Positieve definitieve BUIG-uitkering 2023 van het Rijk	€ 731.000
Lagere bedrijfsvoeringskosten	€ 174.000

Hogere debiteuren-ontvangsten	€ 109.000
Lagere kosten product arbeidsparticipatie	€ 83.000
Lagere kosten product zorg	€ 33.000
Overige	€ 4.000
Totaal	**€ 1.134.000**

In de 2e Burap 2023 hadden wij reeds geanticipeerd op de lagere BUIG-uitkering van het Rijk. Dit betekent dat voor de jaarrekening 2023 van de gemeente Beekdaelen er per saldo een voordeel is van € 403.000 (€ 1.134.000 -/- € 731.000). Daarnaast bedraagt het voordeel op de te compenseren BTW € 52.000.

8. GR Omnibuzz
Per saldo is er een nadelig resultaat van € 63.000. De extra kosten zijn m.n. gelegen in de duidelijke toename van het aantal ritten dat de gebruikers van de gemeente Beekdaelen maken, een toename van declarabele kilometers, het aantal actieve pashouders en gemiddeld aantal ritten van de actieve pashouders ten opzichte van het jaar 2022. Thans is het gebruik in Beekdaelen iets boven het niveau van voor corona. Gezien de cijfers gaan wij er van uit dat deze extra kosten structureel blijven. Gezien ontwikkelingen in het reguliere OV (verschraling) en toenemende vergrijzing achten wij het aannemelijk dat een verdere toename van het gebruik de komende jaren verwacht mag worden.

9. WSW en beschut werken
Mede als gevolg van een verhoging van de rijksbijdrage per arbeidsjaar laat dit taakveld een positief resultaat zien van afgerond € 222.000.

10. SPUK GALA
Net als alle Zuid-Limburgse heeft Beekdaelen zoveel mogelijk GALA-gelden ingezet voor bestaande interventies/activiteiten die passen binnen de uitgangspunten van het GALA akkoord. Het resterende budget (in Beekdaelen afgerond € 105.000) is ingezet in plaats van de daarvoor gereserveerde reguliere middelen (o.a. voor inzet POH jeugd, inloop GGZ (CMWW), welzijnswerk (PIW) en gezondheidsbevordering (GGD-ZL).

11. Inzet reguliere middelen maatschappelijke dienstverlening t.b.v. SES Nuinhofwijk
T.b.v. het project Sociaal Economische Structuurversterking Nuinhofwijk wordt algemeen maatschappelijk werk (CMWW) ingeschakeld. Een gedeelte van de reguliere budget/kosten maatschappelijke dienstverlening wordt ten laste van de projectramingen gebracht. Dit betekent dat op het reguliere budget minder kosten worden verantwoord. Per saldo leidt dit tot een voordeel van € 74.000.

12. Afschrijvingen t.l.v. exploitatie
Een aantal investeringen zijn niet volledig gerealiseerd in 2023 hetgeen heeft geleid tot lagere afschrijvingslasten. Dit betreft onder andere de uitvoering de Gyselaar fase II , de vervangen van het kunstgrasveld Alfa Sport, de boven- en onderbouw van het trainingsveld en de doorontwikkeling van de maatschappelijke dienstverlening.

13. Personele lasten

Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting onder nummer 4.

Programma 3: Fysieke leefomgeving

Nr.	Samenvattende toelichting	Bedrag (in duizenden euro's)	R/N	i/s
14	Vrijval BDU	142	R	i
15	Openbaar groen	-225	R	i
16	Grondverkopen	-330	R	i
17	Opbrengst toeristenbelasting	67	R	i
18	Extra storting in voorziening Masterplan 2.0 Schinveld	-417	R	i
19	Afschrijvinglasten t.l.v. exploitatie	295	R	i
20	Personele lasten	367	R	i
	Overige lasten en baten	-26		
Totaal verschil per programma		-126		

14. Vrijval Brede doeluitkering (BDU)-uitkering
Door de voormalige gemeenten zijn diverse projecten gerealiseerd waarvoor een BDU-uitkering van het rijk is verstrekt. De projecten zijn inmiddels afgerond. De inkomst kan om die reden vrijvallen ten gunste van het resultaat van de jaarrekening.

15. Openbaar groen
Het tekort op taakveld 5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie is opgebouwd uit diverse posten.
Afgelopen jaar hebben we meer dan gemiddeld te maken gekregen met onstuimig weer. Hierdoor is zijn er meer kosten gemaakt voor het bomenbeheer dan in de begroting was opgenomen (-€62.000). Daarnaast is er vanwege de afhandeling van fixi meldingen op het budget knelpunten groenvoorziening een tekort van -€61.000 ontstaan.
Verder is er meer uitgeven aan het onderhoud van veldwegen (€-41.000) en zijn er een aantal subsidies vanuit voormalige gemeenten niet binnengekomen. Dit levert een nadeel op van (€-31.000).

16. Grondverkopen
De verkoop van het perceel Op de Bies 66 te Schimmert is niet gerealiseerd in 2023, maar is doorgeschoven naar het jaar 2024. Dit perceel was aangekocht voor de realisatie van het Tiny House project. Inmiddels is ook het perceel gelegen aan Op de Bies 70a te Schimmert aangekocht (cf. raadsbesluit 14 juni 2022). Het betreffende perceel is gelet op haar ligging meer geschikt geacht om een Tiny House project te realiseren. In de raadsvergadering van 27 juni 2023 is vervolgens besloten om de verkoopopbrengst van het perceel Op de Bies 66 in te zetten voor de realisatie van het Tiny House project op het perceel Op de Bies 70a.

17. Opbrengst toeristenbelasting
De meeropbrengst toeristenbelasting betreft een afrekening over 2022.

18. Extra storting in voorziening Masterplan 2.0 Schinveld
In de raadsvergadering van oktober 2023 is een krediet beschikbaar gesteld van € 14,1 miljoen voor het Masterplan 2.0 Schinveld. De totale kosten werden gedekt door subsidies

(€ 6,55 miljoen), overige bijdragen (€ 1,0 miljoen) en grondverkopen (€ 1,85 miljoen). Voor het resterende negatieve exploitatiesaldo (€ 4,7 miljoen) is een voorziening gevormd. Vervolgens is het traject van subsidieverwerving ingezet en vallen sommige subsidies lager uit dan verwacht. In totaal gaat het om een bedrag van € 416.640. Om dit tekort te dekken is een extra storting gedaan in de voorziening Masterplan 2.0 Schinveld.

19. Afschrijvingslasten t.l.v. exploitatie
Een aantal investeringen zijn niet volledig gerealiseerd in 2023 hetgeen heeft geleid tot lagere afschrijvingslasten. Dit betreft onder andere levensduur verlengend onderhoud wegen, Tiny House project Beekdaelen - Op de Bies 70a , en Vergunning toezicht handhaving (VTH) applicatie.

20. Personele lasten (inclusief inhuur van derden)
Kortheidshalve wordt verwezen naar toelichtingsnummer 4.

Programma 4: Bestuurlijke samenwerking en financiën

Nr.	Samenvattende toelichting	Bedrag (in duizenden euro's)	R/N	i/s
21	Overige baten en lasten	106	R	i
22	Rente	45	R	i
23	Opbrengst ozb	46	R	i
	Overige lasten en baten	-30		
Totaal verschil per programma		167		

22. Overige baten en lasten
Het bedrag voor onvoorziene kosten valt voor € 50.000 vrij ten gunste van het resultaat. Het beschikbare budget voor het versterken van wijkteams is voor een bedrag van € 66.000 niet gebruikt. Die middelen zijn in 2024 alsnog nodig om de coördinatie tussen de verschillende soorten van hulpverlening in het sociaal domein te verbeteren en te versterken middels versterking/oprichting van wijkteams. Vandaar dat in de resultaatbestemming wordt voorgesteld om de middelen te reserveren.

23. Rente
Bij het verplicht schatkistbankieren wordt door het Rijk rente vergoed. Over 2023 is meer rente ontvangen dan oorspronkelijk geraamd.

24. Opbrengst ozb
De werkelijke opbrengst ozb 2023 is ruim € 46.000 hoger dan de geraamde opbrengst; dit is afgerond 0,6% van de geraamde opbrengst € 7,768 miljoen.

Overige lasten en baten
Het saldo op deze post bestaat uit twee grotere mutaties. Er is sprake van een voordeel als gevolg van het feit dat de decembercirculaire 2023 hoger uitvalt dan eerder werd verwacht. Tegelijkertijd ontstaat een nadeel van gelijke omvang doordat een te vorderen btw bedrag wordt afgeboekt. Per saldo blijft een verschil ongeveer € 30.000 nadelig.

Bijlage 3: Kerncijfers Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeente (BNG)
Vestigingsplaats	Den Haag
Betrokkenen	Aandeelhouders van de BNG zijn uitsluitend overheden. De staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemRaadschap.
Doel	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het dividend over 2022 uitgekeerd in 2023 is € 68.000
Eigen vermogen (begin - eind 2023)	€ 4.600 mln. respectievelijk € 4.700 mln.
Vreemd Vermogen (begin - eind 2023)	€ 107.500 mln. respectievelijk € 111.000 mln.
Ontwikkelingen	Continuïteit.

Naam	Enexis Holding NV
Vestigingsplaats	's Hertogenbosch
Betrokkenen	Gemeenten en provincies.
Doel	Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 miljoen klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en € 2,9 miljoen klanten voor elektriciteit. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het dividend over 2022 uitgekeerd in 2023 is € 1.709.000
Eigen vermogen (begin - eind 2023)	€ 5.441 mln. respectievelijk € 5.263 mln.
Vreemd Vermogen (begin - eind 2023)	€ 4.907 mln. respectievelijk € 5.517 mln.
Ontwikkelingen	Enexis zal in het voorjaar van 2024 een voorstel voorleggen aan de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) tot aanpassing van het strategisch plan (2022) in verband met de nieuwe wet collectieve warmtevoorziening. In de AVA van 2022 is het nieuwe strategisch plan vastgesteld. Daarin wordt gekozen voor focus op kerntaken met drie hoofddoelen: 1. Wij sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe. 2. Wij bieden iedereen altijd toegang tot energie Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijk kosten. 3. Klanten weten wat ze aan ons hebben Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen. Deze missie komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties (burgers willen meer invloed op hun directe leefomgeving); digitale transformaties

Naam	CSV Amsterdam B.V.
Vestigingsplaats	's Hertogenbosch
Betrokkenen	Gemeenten en provincies.
Doel	De BV is ontstaan bij de verkoop van de aandelen Essent aan RWE en heeft een tijdelijk karakter en dient in eerste instantie om financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen.

Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Eigen vermogen (begin - eind 2023)	€ 210.000 respectievelijk € 97.000
Vreemd Vermogen (begin - eind 2023)	€ 13.000 respectievelijk € 51.000
Ontwikkelingen	CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhoudersommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2024 heeft CSV de motivering beroepschrift tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting bij de Rechtbank ingediend. De Rechtbank heeft de Belastingdienst een termijn gesteld tot 22 maart 2024 voor het indienen van zijn verweerschrift. Afhankelijk van de uitspraak van de Rechtbank (verwachting eind 2024/begin 2025) zal, in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV, de procedure al dan niet worden voortgezet. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Naam	**Publiekbelang Electriciteitsproductie B.V.**
Vestigingsplaats	's Hertogenbosch
Betrokkenen	Gemeenten en provincies.
Doel	De BV is ontstaan bij de verkoop van de aandelen Essent aan RWE en heeft een tijdelijk karakter en dient in eerste instantie om financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Eigen vermogen (begin - eind 2023)	€ 1,5 mln. respectievelijk € 1,4 mln.
Vreemd Vermogen (begin - eind 2023)	€ 10.000 respectievelijk € 32.000
Ontwikkelingen	Het bestuur van de vennootschap heeft met het Ministerie van Klimaat en Energie, ZEH Energy BV en Energy Resources Holding BV in februari 2024 overeenstemming bereikt over de terugtreding van PBE als contractpartij uit het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Daarmee resteren er geen openstaande contractuele verplichting meer en kan PBE als vennootschap worden ontbonden. Het bestuur van de vennootschap treft op moment van het schrijven van dit memo voorbereidingen voor het opheffen van de vennootschap en om de resterende liquide middelen zo spoedig mogelijk na de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 25 april 2024 uit te keren aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Naam	**RWM NV**
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Betrokkenen	De gemeenten Beek, Stein, Sittard-Geleen en Beekdaelen.
Doel	Inzameling, verwerking, transporteren, en vermarkten van afvalstoffen, alsmede aanverwante taken op het gebied van straatreiniging en de gladheidbestrijding en, in het algemeen, het verrichten van diensten op het gebied van beheer van openbare ruimten voor elke als aandeelhouder aangesloten gemeente.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Er is geen dividend uitgekeerd
Eigen vermogen (begin - eind 2023)	€ 5.326.000 respectievelijk € 5.631.000
Vreemd Vermogen (begin - eind 2023)	€ 5.962.000 respectievelijk € 7.579.000
Ontwikkelingen	Duurzaamheid,kwaliteit,dienstverlenend en flexibiliteit zijn de belangrijkste pijlers.

Naam	**Rd4 NV**

Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Voerendaal en Beekdaelen.
Doel	Rd4 NV zorgt voor de inzameling en verwerking van bedrijfsmatige afvalstromen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het dividend over 2022 uitgekeerd in 2023 is € 39.000
Eigen vermogen (begin - eind 2023)	€ 1.364.000 respectievelijk € 1.307.000
Vreemd Vermogen (begin - eind 2023)	€ 14.316.000 respectievelijk € 1.517.000
Ontwikkelingen	De circulaire gedachte gaat steeds meer leven bij bedrijven. Dit betekent een verschuiving van restafvalinzameling naar grondstoffen. De portfolio zal Rd4 hierop moeten blijven aanpassen.

Naam	**WML NV**
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokkenen	Limburgse gemeenten en Provincie Limburg.
Doel	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater van topkwaliteit aan inwoners, bedrijven en (overheids-) instellingen in Limburg tegen een aanvaardbaar en stabiel drinkwater-tarief.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het dividend 2023 is nihil
Eigen vermogen (begin - eind 2023)	€ 201 mln. respectievelijk nog niet bekend
Vreemd Vermogen (begin - eind 2023)	€ 390 mln. respectievelijk nog niet bekend
Ontwikkelingen	Geen noemenswaardige ontwikkelingen bekend.

Naam	**Nazorg Limburg B.V.**
Vestigingsplaats	Maastricht Airport
Betrokkenen	Limburgse gemeenten.
Doel	'Eeuwigdurende' nazorg van voormalige stortplaatsen in Limburg. Nazorg is het onderhouden, inrichten en zo nodig herstellen van de (milieu-beschermende) voorzieningen op stortplaatsen en bodemsaneringen. Doel is het voorkomen van negatieve effecten van de locatie naar de omgeving (bodem, lucht en water).
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het dividend 2023 is nihil
Eigen vermogen (begin - eind 2023)	€ 6.381.000 respectievelijk nog niet bekend
Vreemd Vermogen (begin - eind 2023)	€ 32.569.000 respectievelijk nog niet bekend
Ontwikkelingen	Nazorg Limburg zoekt actief naar mogelijkheden om gesloten stortplaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Uitgangspunt daarbij is dat nieuwe activiteiten het beleid van de overheid moeten ondersteunen.

Naam	**IBA-Parkstad B.V.**
Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en Beekdaelen, Provincie Limburg, semi-publieke en private partijen.
Doel	Publiek-private samenwerking om de transformatiekracht van de regio Parkstad in te zetten om de economische structuur te versterken.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het dividend 2023 is nihil
Eigen vermogen	€ 449.000 respectievelijk nog niet bekend

(begin - eind 2023)	
Vreemd Vermogen (begin - eind 2023)	€ 12.140.000 respectievelijk nog niet belend
Ontwikkelingen	In 2022 heeft de expo plaats gevonden.

Naam	WoonWijzerWinkel Zuid Limburg B.V.
Vestigingsplaats	Kerkrade
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en Beekdaelen,
Doel	Publiek-private samenwerking om de transformatiekracht van de regio Parkstad in te zetten om de economische structuur te versterken.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het dividend 2023 is nihil
Eigen vermogen (begin - eind 2023)	- € 289.000 respectievelijk nog niet belend
Vreemd Vermogen (begin - eind 2023)	€ 1.048.000 respectievelijk nog niet bekend
Ontwikkelingen	WoonWijzerWinkel Zuid Limburg BV is eind 2019 opgericht. De vennootschap geeft advies over het verbeteren van wooncomfort, besparen op de energierekening of slim investeren in de woning. Wat zijn de juiste oplossingen en waar kan men het beste mee beginnen?

Vennootschappen en coöperaties

Naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeente (BNG)
Vestigingsplaats	Den Haag
Betrokkenen	Aandeelhouders van de BNG zijn uitsluitend overheden. De staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemRaadschap.
Doel	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamd dividend over 2024 is € 68.000
Eigen vermogen (begin - eind 2022)	€ 5.062 mln. respectievelijk € 4,600 mln.
Vreemd Vermogen (begin - eind 2022)	€ 143.995 mln. respectievelijk € 107.500 mln.
Ontwikkelingen	Continuïteit.

Naam	Enexis Holding NV
Vestigingsplaats	's Hertogenbosch
Betrokkenen	Gemeenten en provincies.
Doel	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamd dividend over 2024 is € 288.000
Eigen vermogen (begin - eind 2022)	€ 4.241 mln. respectievelijk € 5.441 mln.
Vreemd Vermogen (begin - eind 2022)	€ 5.154 mln. respectievelijk € 4.907 mln.
Ontwikkelingen	Enexis werkt samen met provincies en gemeenten op het gebied van duurzaamheid hetgeen resulteert in een aantal gezamenlijke projecten. Enexis gaat een afweging leidraad opzetten die gemeenten kan ondersteunen in hun regierol in de wijkgerichte aanpak om aardgas te vervangen voor andere energiebronnen. Enexis ziet het duurzaam gebruik van de bestaande netwerken als een efficiënt middel om de energietransitie te versnellen. In de AVA van 2022 is het nieuwe strategisch plan vastgesteld. Daarin wordt gekozen voor focus op kerntaken met drie hoofddoelen: 1. Wij sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe. 2. Wij bieden iedereen altijd toegang tot energie Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijk kosten. 3. Klanten weten wat ze aan ons hebben Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen. Deze missie komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties (burgers willen meer invloed op hun directe leefomgeving); digitale transformaties

Naam	CSV Amsterdam B.V.
Vestigingsplaats	's Hertogenbosch
Betrokkenen	Gemeenten en provincies.
Doel	De BV is ontstaan bij de verkoop van de aandelen Essent aan RWE en heeft een tijdelijk karakter en dient in eerste instantie om financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen.

Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Eigen vermogen (begin - eind 2022)	€ 312.000 respectievelijk € 210.000
Vreemd Vermogen (begin - eind 2022)	€ 23.000 respectievelijk € 13.000
Ontwikkelingen	CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhoudersommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Naam	**Publiekbelang Electriciteitsproductie B.V.**
Vestigingsplaats	's Hertogenbosch
Betrokkenen	Gemeenten en provincies.
Doel	De BV is ontstaan bij de verkoop van de aandelen Essent aan RWE en heeft een tijdelijk karakter en dient in eerste instantie om financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Eigen vermogen (begin - eind 2022)	€ 1,5 mln. respectievelijk € 1,5 mln.
Vreemd Vermogen (begin - eind 2022)	€ 7.000 respectievelijk € 10.000
Ontwikkelingen	Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen met betrekking tot het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009 nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat de vennootschap in 2023 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Naam	**RWM NV**
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Betrokkenen	De gemeenten Beek, Stein, Sittard-Geleen en Beekdaelen.
Doel	Inzameling, verwerking, transporteren, en vermarkten van afvalstoffen, alsmede aanverwante taken op het gebied van straatreiniging en de gladheidbestrijding en, in het algemeen, het verrichten van diensten op het gebied van beheer van openbare ruimten voor elke als aandeelhouder aangesloten gemeente.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamde dividend 2024 is nihil
Eigen vermogen (begin - eind 2022)	€ 6.109.000 respectievelijk € 5.326.000
Vreemd Vermogen (begin - eind 2022)	€ 3.901.000 respectievelijk € 5.952.000
Ontwikkelingen	Duurzaamheid,kwaliteit,dienstverlenend en flexibiliteit zijn de belangrijkste pijlers.

Naam	**Rd4 NV**
Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Voerendaal en Beekdaelen.

Doel	Rd4 NV zorgt voor de inzameling en verwerking van bedrijfsmatige afvalstromen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamde dividend 2024 is nihil
Eigen vermogen (begin - eind 2022)	€ 1.212.000 respectievelijk € 1.364.000
Vreemd Vermogen (begin - eind 2022)	€ 10.214.000 respectievelijk € 14.316.000
Ontwikkelingen	De circulaire gedachte gaat steeds meer leven bij bedrijven. Dit betekent een verschuiving van restafvalinzameling naar grondstoffen. De portfolio zal Rd4 hierop moeten blijven aanpassen.

Naam	**WML NV**
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokkenen	Limburgse gemeenten en Provincie Limburg.
Doel	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater van topkwaliteit aan inwoners, bedrijven en (overheids-) instellingen in Limburg tegen een aanvaardbaar en stabiel drinkwater-tarief.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamde dividend 2024 is nihil
Eigen vermogen (begin - eind 2022)	€ 195 mln. respectievelijk € 201 mln.
Vreemd Vermogen (begin - eind 2022)	€ 398 mln. respectievelijk € 390 mln.
Ontwikkelingen	Geen noemenswaardige ontwikkelingen bekend.

Naam	**Nazorg Limburg B.V.**
Vestigingsplaats	Maastricht Airport
Betrokkenen	Limburgse gemeenten.
Doel	‘Eeuwigdurende’ nazorg van voormalige stortplaatsen in Limburg. Nazorg is het onderhouden, inrichten en zo nodig herstellen van de (milieu-beschermende) voorzieningen op stortplaatsen en bodemsaneringen. Doel is het voorkomen van negatieve effecten van de locatie naar de omgeving (bodem, lucht en water).
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamde dividend 2024 is nihil
Eigen vermogen (begin - eind 2022)	€ 8.744.000 respectievelijk € 6.381.000
Vreemd Vermogen (begin - eind 2022)	€ 32.285.000 respectievelijk € 32.569.000.
Ontwikkelingen	Nazorg Limburg zoekt actief naar mogelijkheden om gesloten stortplaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Uitgangspunt daarbij is dat nieuwe activiteiten het beleid van de overheid moeten ondersteunen.

Naam	**IBA-Parkstad B.V.**
Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en Beekdaelen, Provincie Limburg, semi-publieke en private partijen.
Doel	Publiek-private samenwerking om de transformatiekracht van de regio Parkstad in te zetten om de economische structuur te versterken.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamde dividend 2024 is nihil
Eigen vermogen (begin - eind 2022)	€ 1.595.000 respectievelijk € 449.000
Vreemd Vermogen (begin - eind 2022)	€ 14.136.000 respectievelijk € 12.140.000

Ontwikkelingen	In 2022 heeft de expo plaats gevonden.

Naam	WoonWijzerWinkel Zuid Limburg B.V.
Vestigingsplaats	Kerkrade
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en Beekdaelen,
Doel	Publiek-private samenwerking om de transformatiekracht van de regio Parkstad in te zetten om de economische structuur te versterken.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamde dividend 2024 is nihil
Eigen vermogen (begin - eind 2022)	- € 228.000 resp. - € 289.000
Vreemd Vermogen (begin - eind 2022)	€ 920.000 resp. € 1.048.000
Ontwikkelingen	WoonWijzerWinkel Zuid Limburg BV is eind 2019 opgericht. De vennootschap geeft advies over het verbeteren van wooncomfort, besparen op de energierekening of slim investeren in de woning. Wat zijn de juiste oplossingen en waar kan men het beste mee beginnen?

Bijlage 4: Landelijke taakvelden en indicatoren

Inleiding

De gemeente is verplicht de jaarrekening op te bouwen aan de hand van een aantal taakvelden en daarover te rapporteren in de jaarstukken. Onder het kopje "Landelijke taakvelden" treft u een overzicht aan van respectievelijk de uitgaven en de inkomsten per taakveld.
Artikel 25 van het BBV schrijft voor dat de verantwoording per programma inzicht biedt in de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd . Dit dient ten minste toegelicht te worden aan de hand van de bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren. Deze treft u aan onder het kopje "Landelijke beleidsindicatoren".

Landelijke taakvelden

Uitgaven per taakveld

nr.	Uitgaven 2023 per taakveld (in duizenden euro's)	primitief	bijgesteld	realisatie
0.1	Bestuur	-2.303	-2.784	-2.505
0.2	Burgerzaken	-863	-1.088	-976
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-258	-82	-98
0.4	Overhead	-12.014	-13.865	-12.712
0.5	Treasury	-141	-140	-136
0.61	OZB woningen	-336	-355	-405
0.62	OZB niet-woningen	-64	-68	-85
0.64	Belastingen Overig	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	-2.077	-244	-137
0.9	Vennootschapsbelasting	-10	-	-
0.10	Mutaties reserves	-1.973	-12.924	-12.924
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-2.599	-2.895	-2.896
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.265	-1.538	-1.467
2.1	Verkeer en vervoer	-5.361	-5.154	-5.398
3.1	Economische ontwikkeling	-439	-678	-510
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-36	-36	-49
3.4	Economische promotie	-300	-631	-232
4.2	Onderwijshuisvesting	-1.015	-1.499	-683
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.825	-1.785	-1.858
5.1	Sportbeleid en activering	-852	-968	-837
5.2	Sportaccommodaties	-3.020	-3.223	-3.117
5.3	Cultuurpresentatie, -presenatie, - participatie	-306	-366	-416
5.4	Musea	-36	-75	-95
5.5	Cultureel erfgoed	-25	-117	-84
5.6	Media	-838	-907	-890
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.567	-2.870	-2.780
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-5.506	-6.863	-5.936
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	-963	-995
6.03	Inkomensregelingen	-9.193	-13.326	-12.908
6.4	Begeleide participatie	-5.437	-5.483	-5.338
6.5	Arbeidsparticipatie	-1.224	-657	-525
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.005	-1.242	-1.709
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-8.552	-1.726	-1.029
6.71a	Huishoudelijke hulp (WMO)	-	-4.860	-4.848
6.71b	Begeleiding (WMO)	-	-1.486	-1.426
6.71c	Dagbesteding (WMO)	-	-917	-948
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	-15	-35
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-12.194	-1.051	-546
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-	-3.016	-3.114
6.72b	Jeugdhulp behandeling	-	-4.115	-4.069
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-	-24	-
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf	-	-570	-587
6.73a	Gezinsgericht	-	-300	-560
6.73b	Gezinsgericht	-	-	-
6.73c	Jeugdhulp met overig verblijf	-	-2.500	-2.736
6.74a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	-157
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-490	-453
6.74c	Gesloten plaatsing	-	-	-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-516	-490	-549
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	-	-	-

6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang	-	-50	-
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-164	-176	-217
6.82a	Jeugdbescherming	-	-443	-363
6.82b	Jeugdreclassering	-	-35	-29
7.1	Volksgezondheid	-1.905	-2.219	-1.964
7.2	Riolering	-4.343	-4.241	-4.636
7.3	Afval	-4.077	-4.442	-4.560
7.4	Milieubeheer	-1.009	-1.185	-1.432
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-180	-197	-207
8.1	Ruimtelijke ordening	-617	-5.488	-6.108
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	-301	-324	-204
8.3	Wonen en bouwen	-3.447	-7.313	-2.199
	Totale uitgaven	**-100.194**	**-130.499**	**-121.679**

Inkomsten per taakveld

nr.	Inkomsten 2023 per taakveld (in duizenden euro's)	primitief	bijgesteld	realisatie
0.1	Bestuur	-	-	-
0.2	Burgerzaken	288	423	418
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	79	34	34
0.4	Overhead	49	164	367
0.5	Treasury	848	2.140	2.182
0.61	OZB woningen	6.011	6.019	5.993
0.62	OZB niet-woningen	1.762	1.762	1.834
0.64	Belastingen Overig	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	65.115	67.771	68.230
0.8	Overige baten en lasten	29	1	-463
0.10	Mutaties reserves	5.647	23.689	16.997
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	56	82	144
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	-	5
2.1	Verkeer en vervoer	105	121	342
3.1	Economische ontwikkeling	89	717	390
3.4	Economische promotie	150	150	217
4.2	Onderwijshuisvesting	123	148	148
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	642	651	640
5.1	Sportbeleid en activering	-	312	267
5.2	Sportaccommodaties	420	574	692
5.6	Media	-	36	27
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	30	27	-4
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	386	3.782	3.785
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	89	90
6.3	Inkomensregelingen	6.776	7.479	7.497
6.4	Begeleide participatie	-	-	65
6.5	Arbeidsparticipatie	-	439	407
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	14	17	17
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	300	-	-
6.71a	Huishoudelijke hulp (WMO)	-	300	319
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	82		
6.72b	Jeugdhulp behandeling			13
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	15	12
7.1	Volksgezondheid	20	254	210
7.2	Riolering	5.791	5.707	6.045
7.3	Afval	4.935	5.543	5.700
7.4	Milieubeheer	9	65	52
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	119	119	108
8.1	Ruimtelijke ordening	12	12	-
8.3	Wonen en bouwen	801	1.939	798
	Totale inkomsten	**100.687**	**130.581**	**123.579**
	Saldo van baten en lasten	**493**	**82**	**1.900**

Landelijke indicatoren

Programma Inwoners, bestuur en veiligheid

Nr.	Beleidsindicator	Toelichting	Gemeente	Score
1.	Overhead	Omschrijving: De overheadkosten als percentage van de totale lasten. **Bron: eigen gegevens**	Beekdaelen	11,69%
2.	Formatie	Omschrijving: De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 janauri 2023 per 1.000 inwoners. **Bron: eigen gegevens**	Beekdaelen	6,09 fte
3.	Bezetting	Omschrijving: De werkelijke bezetting in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari 2023 per 1.000 inwoners **Bron: eigen gegevens**	Beekdaelen	5,6 fte
4.	Apparaatskosten	Omschrijving: De kosten per inwoner van de apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) per inwoner Bron: eigen begroting	Beekdaelen	684,13
5.	Externe inhuur	Omschrijving: De kosten van externe inhuur uitgedrukt als percentage van de loonsom vermeerderd met de totale kosten voor externe inhuur. Deels gefinancierd uit frictie personeel en generatiepact. Bron: eigen begroting	Beekdaelen	1,68%
6.	Verwijzingen Halt	Omschrijving: Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-18 jaar.	Beekdaelen:	3
		Bron: Bureau Halt Jaar: 2022	Gemeente 25-50 dzd inwoners:	8
7.	Jongeren met delict voor de rechter	Omschrijving: Het percentage jongeren (12-25 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	Beekdaelen:	1,0%
		Bron: CBS- Jeugd Jaar: 2022	Gemeente 25-50 dzd inwoners:	1,0%
8.	Winkeldiefstal	Omschrijving: Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	Beekdaelen:	0,6
		Bron: CBS: Diefstallen Jaar: 2023	Gemeente 25-50 dzd inwoners:	1,4
9.	Geweldsmisdrijven	Omschrijving: Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).	Beekdaelen:	2,1
		Bron: CBS- Criminaliteit Jaar: 2023	Gemeente 25-50 dzd inwoners:	3,0
10.	Diefstal uit woning	Omschrijving: Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.	Beekdaelen:	1,1
		Bron: CBS: Diefstallen Jaar: 2023	Gemeente 25-50 dzd inwoners:	1,1
11.	Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	Omschrijving: Het aantal vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde, per 1.000 inwoners.	Beekdaelen:	3,1
		Bron: CBS- Criminaliteit Jaar: 2023	Gemeente 25-50 dzd inwoners:	4,4

Programma Sociale leefomgeving

Nr.	Beleidsindicator	Toelichting	Gemeente	Score
1.	Relatief verzuim	Omschrijving: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners leeftijd 5-18 jaar. Bron: DUO/Ingrado Jaar: 2021/2022 (schooljaar)	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	14,0 21,0
2.	Absoluut verzuim	Omschrijving: Het aantal leerplichtige jongeren, dat niet is ingeschreven op een school en ook niet is vrijgesteld van de inschrijvingsplicht, per 1.000 inwoners. Bron: DUO /Ingrado Jaar: 2021/2022 (schooljaar)	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	3,0 2,0
3.	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)%	Omschrijving: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. Bron: DUO /Ingrado Jaar: 2021/2022 (schooljaar)	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	2,0% 2,1%
4.	% Niet sporters	Omschrijving: Het percentage niet wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. **Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM** **Jaar: 2022**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	54,5% 47,9%
5.	Kinderen in armoede	Omschrijving: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. **Bron: CBS-jeugd** **Jaar: 2022**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	4,0% 4,0%
6.	Netto arbeidsparticipatie	Omschrijving: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking. **Bron: CBS - Arbeidsdeelname** **Jaar: 2023**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	69,8% 73,4%
7.	% Jeugdwerkloosheid	Omschrijving: Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar). **Bron: CBS jeugd** **Jaar: 2022**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	1% 1%
8.	Bijstandsuitkeringen	Omschrijving: Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder. **Bron: CBS – Participatie Wet** **Jaar: 2023**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	185 230,3
9.	Aantal re-integratievoorzieningen	Omschrijving: Het aantal re-integratie voorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar **Bron: CBS GMSD WMO** **Jaar: 2e kwartaal 2023**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	269,3 196,1
10.	Jongeren met jeugdhulp	Omschrijving: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. **Bron: CBS Jeugd** **Jaar: 1e halfjaar 2023**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	11,9% 11,1%
11.	Jongeren met	Omschrijving: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een	Beekdaelen:	0,7%

	jeugdbescherming	jeugdbeschermingsmaatregel in percentage van totaal jeugdzorgtrajecten **Bron: CBS Jeugd** **Jaar: 2023 (voorlopig)**	Gemeente 25-50 dzd inwoners:	1,0%
12.	Jongeren met jeugdreclassering	Omschrijving: Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel in percentage van totaal jeugdzorgtrajecten **Bron: CBS Jeugd** **Jaar: 2019 (2e halfjaar)**	Beekdaelen: 25-50 dzd inwoners:	geen data geen data
13.	Clienten met maatwerkvoorziening WMO	Omschrijving: Het aantal clienten met een maatwerkvoorziening WMO per 10.000 inwoners **Bron: CBS GMSD Wmo** **Jaar: 2022**	Beekdaelen: 25-50 dzd inwoners:	730,0 geen data

Programma Fysieke leefomgeving

Nr.	Beleidsindicator	Toelichting	Gemeente	Score
1.	Nieuwbouw woningen	Omschrijving: Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen. Bron: ABF – Systeem Woningvoorraad **Jaar: 2022**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	1,9 8,3
2.	Demografische druk	Omschrijving: De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. Bron: CBS - Bevolkingsstatistiek **Jaar: 2023**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	81,3% 79,1%
3.	Functiemenging	Omschrijving: De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen. **Bron: CBS BAG/LISA** **Jaar: 2022**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	40,6% 50,2%
4.	Vestigingen (van bedrijven)	Omschrijving: Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. **Bron: LISA vestigingenregister** **Jaar: 2022**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	160,5 167,6
5.	Banen	Omschrijving: Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. **Bron: LISA vestigingenregister** **Jaar: 2022**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	527 726,1
6.	Omvang huishoudelijk restafval	Omschrijving: Niet gescheiden ingezameled huishoudelijk afval **Bron: CBS – Statistiek Huishoudelijk afval** **Jaar: 2021**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	82 kg 133 kg
7.	Hernieuwbare elektriciteit	Omschrijving: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa. **Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor** **Jaar: 2021**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	21,1% geen data

Programma Bestuurlijke samenwerking en financiën

Nr.	Beleidsindicator	Toelichting	Gemeente	Score
1.	Gemiddelde WOZ waarde	Omschrijving: De gemiddelde WOZ-waarde van woningen in euro’s Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken **Jaar: 2022**	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	304.000 362.000
2.	Woonlasten éénpersoonshuishouden	Omschrijving: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten. Bron: COELO, Groningen **Jaar: 2023**	Beekdaelen:	967 867
3.	Woonlasten meerpersoonshuishouden	Omschrijving: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten. Bron: COELO, Groningen **Jaar: 2023**	Beekdaelen:	994 949